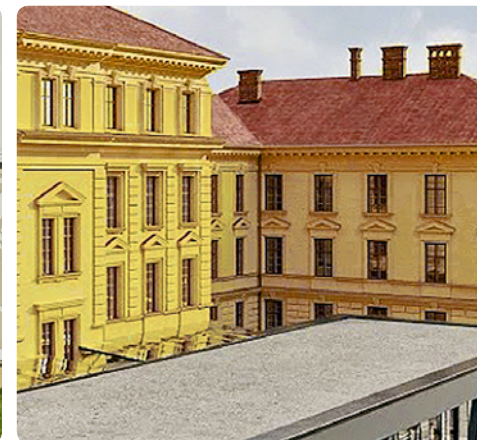
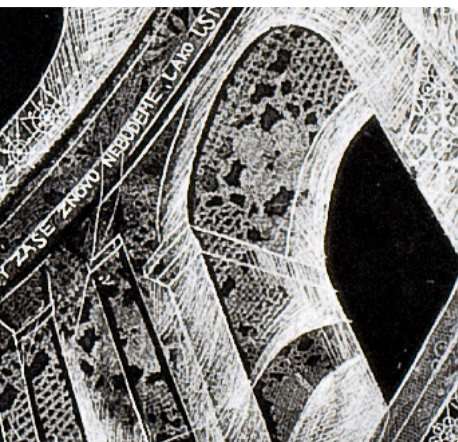

Výroční zpráva 2024

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

I. Úvod	3
Editorial	5
Charakteristika a poslání instituce	7
II. Organizace	23
Organizační struktura	24
III. Úkoly v hlavní činnosti	29
Sbírkotvorná činnost	30
Vědecko-výzkumná činnost	58
Odborná expertní činnost	98
Projekty	108
Spolupráce s dalšími institucemi	110
Členství v mezinárodních a celorepublikových organizacích	113
Zahraniční spolupráce	115
Výstavní a edukační činnosti	117
Muzeum v médiích	163
IV. Hospodaření organizace	175
Personální oblast	176
Výnosy a náklady	177
Dotace	186
Tvorba a čerpání peněžních fondů	186
Finanční majetek	187
Kontrolní systém	187
Ukončené investiční zakázky	188
Autoprovoz	188
Provoz a obnova budov	189
Inventarizace majetku a závazků	191

I. Úvod

Editorial — Charakteristika a poslání instituce

Vážené dámy a vážení pánové,
otevínáte Výroční zprávu Muzea východních Čech v Hradci Králové za rok 2024. Jaký to byl pro naši instituci rok?

Byl to rok, v němž odstartovaly dlouho připravované klíčové změny, jež muzeum ovlivní na mnoho a mnoho desítek let a vstoupí do jeho dějin, ale i do dějin města Hradec Králové a Královéhradeckého kraje. Pochopitelně mám v první řadě na mysli rekonstrukci kasárenského objektu v Hradci Králové v areálu Gayerových kasáren, jemuž se posledních cca 15 let ne zcela správně říká Vrbenského kasárna. Po dlouhých více než deseti letech úvah, a později již plánovitých příprav, konečně započaly stavební práce. Byl to do poslední chvíle napínavý příběh, protože ještě v průběhu roku 2024 nebylo zahájení prací jisté. Rekonstrukce by měla být hotova na podzim roku 2025. V roce 2027 by pak měla být budova v plném provozu s fungujícím Centra kreativního muzejnictví Královéhradeckého kraje, přírodovědeckou i archeologickou expozicí, dočasnými výstavami, kavárnou a dalšími provozmi. Současně by v tomto roce již měl také fungovat v areálu městský kulturní parter. To je samostatný projekt města, který bude realizován v mezičase mezi kolaudací budovy a jejím otevřením pro veřejnost. Pro kraj je to největší investice do kultury od jeho vzniku. Pro město je to přerod jedné celé části středu města do podoby unikátní kulturní čtvrti. Pro nás jde o tak významný mezník v historii muzea, srovnatelný s otevřením Kotěrovy budovy na nábřeží. Budeme jiným muzeem, než jsme byli doposud. Ještě je ale před námi poměrně dlouhá cesta.

Z podobné kategorie je také tvorba nové stálé expozice Muzea války 1866 na Chlumu u Hradce Králové. I ta byla z naší strany dlouho připravována a dlouho očekávána. Nejde „jen“ o tvorbu nové stálé expozice, ale také o řadu stavebních úprav, o změnu interních procesů, a tedy také o komplexní proměnu této naší pobočky. V roce 2024 jsme pobočku uzavřeli pro veřejnost a znovu ji otevřeme, věříme, na 160. výročí Bitvy u Hradce Králové v roce 2026. I zde nás ještě čeká spousta práce, ale máme z ní radost.

Obrovský interní dosah měly práce archeologické, v první řadě záchranné archeologické výzkumy na trasách dálnic D11 a D35. Přinesly nám mnoho úkolů, starostí, ale také radostí z unikátních vědeckých objevů. Přinesly také prohloubení spolupráce s účastníky programu „Jak nalézat a neničit?“ pro hledače s detektory kovů. V neposlední řadě přinesly naší instituci nemalý ekonomický profit, díky němuž naše vlastní příjmy dosáhly výše téměř poloviny rozpočtu organizace. Díky tomuto rozkvětu jsme mohli odložit část prostředků pro naplňování strategických cílů muzea.

Jedním z těchto cílů je rozvoj sbírky o komodity, které jsme nikdy v minulosti sbírat nemohli, jednak z prostorových a také z ekonomických důvodů. Jde například o stroje. Díky výše popsané situaci jsme tak mohli zahájit rozvoj sbírky o základní sestavu historických automobilů, která by reprezentovala bohaté průmyslové a automobilní dějiny našeho kraje. Aktuální přírůstek, kabriolet Škoda Felicia z počátku 60. let 20. století, zakoupený v plně rekonstruovaném a provozuschopném stavu, se tak zařadil mezi špičky v našich sbírkách. Tento proces bude, doufáme, pokračovat i v dalších letech. Již nyní na něm pracujeme. Nejde však jen o automobily, ale o další strojní vybavení z oblasti strojírenství a dřevobráběcích technologií.

S tím souvisí také otázka kvality a množství depozitárních kapacit MVČ. V tuto chvíli máme centrální depozitář zaplněn z cca 90 %, což znamená nutnost rozvoje. Naplnili jsme proto v loňském roce síly k tomu, aby byl dotažen do cíle záměr rekonstrukce našeho depozitárního areálu v Jaroměři. Věřím, že i zde jsme se úspěšně posunuli.

V loňském roce se také naplno spustila činnost Centra kreativního muzejnictví. Proškoleni byli více než 700 muzejníků z našeho kraje i z celé republiky. To je veliký úspěch a doklad toho, že metodická role MVČ nabrala na významu a konečně po mnohaleté zimě opět rozkvetla. Podobně se podařilo spustit i krajské digitalizační centrum. Byli jsme totiž úspěšní i ve druhém kole dotačního programu NPO. Díky tomu jsme mohli doplnit vybavení u nás v celokrajském pracovišti, i kolegům v regionálních muzeích a také v galeriích. Zde ještě budeme muset zapracovat na objemu činnosti, což bylo dosud limitováno skladbou a množstvím našich personálních kapacit. Nutné změny musely proto přijít i v tomto směru, byť jedna z nich nebyla úplně příjemná. Mám radost i z rozvoje oddělení ochrany sbírky v jeho roli krajských konzervátorských dílen.

I. Úvod — Editorial

Rozvoj zaznamenala také muzejní pedagogika. Posílili jsme naše řady zejména směrem k přírodovědě, což byla nutná příprava na vznik nových expozic. Proto také v závěru roku vzniklo samostatné edukační oddělení.

Rok 2024 přinesl muzeu také nové velké téma: nemotné kulturní dědictví. Personálně jsme rozšířili naše regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu a současně naskočili do rozjždějího se vozu národní reformy přístupu k ochraně nemotného dědictví jako celku. Záhy jsme se ocitli na kozlíku a nyní plníme roli pilotního pracoviště a pilotního kraje, který nastavuje nová pravidla nejen pro nás, ale v důsledku i pro celou republiku. Děje se tak za obrovské podpory našeho zřizovatele, Ministerstva kultury a celého kraje.

Takto bych mohl pokračovat dále a dále. Jsem přesvědčen, že Muzeum východních Čech v Hradci Králové kráčí obdobím převratných změn statečně a zatím s úspěchy. Za management mohu slíbit, že napřeme veškeré naše síly k tomu, abychom muzeum těmito dějinnými okamžiky provedli co nejlépe. Děkuji na tomto místě všem zaměstnancům a také naší odborové organizaci za podporu a ochotu se na všech těchto změnách podílet. S radostí vidím, jak se mění výstavy do podoby produktů, které stále více a více sledují moderní světové trendy. Je to dáno mj. tím, že stále více pracovníků vyjíždí na zahraniční stáže Erasmus+ a že se sebevzdělávají v rámci akcí CKM i mimo ně. Rád pozoruji, jak se zlepšuje naše technologické zázemí. Věřím, že to vše přispívá k motivaci našich zaměstnanců se na probíhajících změnách aktivně podílet. Fandím jim v tom, obdivuji je a jsem jim za to vděčný.

Ačkoliv MVČ prošlo rokem 2024 na výbornou, nesmíme se spoléhat na to, že další roky budou stejné. Máme před sebou mnoho dalších výzev. Nevíme, zda budeme úspěšní v nadcházejících archeologických zakázkách, což může negativně ovlivnit náš rozpočet. Nevíme, jak budou pokračovat chystané projekty, z nichž některé jsou ovlivňovány faktory ekonomickými, ale i politickými. Nevíme, zda se aktuální projekty nebudou z mnoha důvodů komplikovat, což často přináší život. Věřím však, že všemi těmito výzvami zdárně projdeme a že rok 2025 bude podobně úspěšný. Přejí si také, aby rok 2025 byl rokem ukončení rusko-ukrajinského konfliktu, který zatěžuje celou naši společnost a ze známých důvodů ovlivňuje i práci MVČ. Snad tomu tak bude. Vše dobré v roce 2025!

doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.
ředitel muzea

MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové (dále jen MVČ) je příspěvkovou organizací zřízenou Královéhradeckým krajem, která svým charakterem naplňuje literu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy. Muzeum získává, shromažďuje, trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává sbírky muzejní povahy. V současné době má muzeum v archeologické, přírodovědecké a historické podsbírce více než dva miliony sbírkových předmětů. Od roku 1993 spravuje areál Památníku bitvy 1866 na Chlumu včetně Muzea války 1866. Od roku 2022 je jeho součástí Centrum kreativního muzejnictví Královéhradeckého kraje a Krajské digitalizační centrum Královéhradeckého kraje pro oblast muzejnictví, tradiční lidové kultury a kulturních kreativních odvětví.

Základní identifikační údaje

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

adresa: Eliščíno nábřeží 465, 500 03 Hradec Králové 3

tel.: +420 495 512 391, +420 495 512 392

e-mail: info@muzeumhk.cz

web: www.muzeumhk.cz

IČO: 00088382

DIČ: CZ00088382

Bankovní spojení

Komerční banka, a. s., pobočka Hradec Králové,

číslo účtu: 78-7777510247/0100

Zřizovatel

Královéhradecký kraj

Působnost

krajská

Výroční zpráva Muzea východních Čech v Hradci Králové byla sestavena v souladu se Směrnicí č. 7 Rady Královéhradeckého kraje. Je shrnutím nejvýznamnějších aktivit muzea, ohlédnutím za činností jednotlivých oddělení, zhodnocením výsledků a hospodářské bilance celé instituce.

Sbírkotvorná oddělení

Archeologické oddělení

adresa: Gayerova kasárna, Opletalova 334, 500 03 Hradec Králové

tel.: +420 495 544 996

e-mail: archeo@muzeumhk.cz

Historické oddělení

adresa: Gayerova kasárna, Opletalova 334, 500 03 Hradec Králové

tel.: +420 495 534 798

e-mail: history@muzeumhk.cz

Přírodovědecké oddělení

adresa: Gayerova kasárna, Opletalova 334, 500 03 Hradec Králové

tel.: +420 495 534 798

e-mail: natura@muzeumhk.cz

Muzeum války 1866

adresa: Chlum 66, 503 12 pošta Věstary

tel.: +420 495 447 058

e-mail: chlum@muzeumhk.cz

web: www.muzeumhk.cz

Informační středisko

adresa: Lípa 33, 503 12 pošta Věstary

tel.: +420 495 447 058

web: www.muzeumhk.cz

Centrum kreativního muzejnictví Královéhradeckého kraje

adresa: Eliščíno nábřeží 465, 500 03 Hradec Králové

tel.: +420 734 420 630

e-mail: ckm@muzeumhk.cz

web: www.4museum.cz

Krajské digitalizační centrum Královéhradeckého kraje pro oblast muzejnictví, tradiční lidové kultury a kulturních kreativních odvětví

adresa: Lipová 56, 503 21 Stěžery

web: www.muzeumhk.cz

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

Historická budova Muzea východních Čech v Hradci Králové

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

Historická budova s rozsvícenou kupolí

Hlavní odborné pracoviště v Gayerových kasárnách

Muzeum války 1866

Hlavní odborné pracoviště v Gayerových kasárnách – otevřený depozitář

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

METODICKÁ ROLE MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

MVČ plní kromě svého běžného muzejního poslání také roli krajské metodické instituce pro oblast muzejnictví. Vyplývá to z jeho zřizovací listiny a také z dalších předpisů. Úkolem MVČ je proto poskytovat ostatním muzeím a galeriím v Královéhradeckém kraji technickou a metodickou pomoc a podporu v jejich činnosti. Současně zřizovatel MVČ využívá jeho odborných kompetencí pro plnění celé řady celokrajských organizačních, koordinačních a odborných úkolů. Vedle Regionálního pracoviště pro tradiční lidovou kulturu Královéhradeckého kraje, koordinace celokrajské akce zaměřené na preventivní péči o dobrovolné hledače s detektory kovů „Jak nalézat a neničit?“ a řady dalších úkolů a zadání, o kterých je pojednáno jinde, se jedná zejména o tyto agendy:

METODICKÁ ČINNOST ODDĚLENÍ OCHRANY SBÍRKY A ROLE KRAJSKÝCH KONZERVÁTORSKÝCH DÍLEN

Oddělení ochrany sbírky MVČ plní současně roli krajských konzervátorských dílen, které vykonávají své úkony nejen pro MVČ, ale podle svých kapacitních možností i pro ostatní muzea v kraji. V roce 2024 byly zahájeny náročné restaurátorské práce na monstranci z **Biskupství královéhradeckého**. Prozatím byla provedena demontáž všech prvků, XRF analýza na specializovaném pracovišti Univerzity Hradec Králové a slepení skleněného tubusu speciálním lepidlem Araldite 2020.

Pro výstavu „Na okraji keltského světa“ byla provedena konzervace deseti bronzových předmětů, pěti slaměných nádob na zrní a mouku zapůjčených z **Regionálního muzea a galerie v Jičíně**.

Pro **Muzeum a galerii Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou** byl restaurován nálezy z časové schránky a pro **Galerii moderního umění v Hradci Králové** pět plastik.

V rámci metodické pomoci ostatním muzeím v Královéhradeckém kraji navštívily pracovnice krajských konzervátorských dílen **Muzeum krajky ve Vamberku**, kde zajistily měření vlhkosti a teploty v prostorách depozitářů muzea pomocí mobilního přístroje Testo. Z návštěvy byl následně vypracován zápis s návrhem zlepšení dlouhodobého uložení sbírkových předmětů a na základní vybavení konzervátorské dílny. Dalším navštíveným muzeem bylo **Městské muzeum v Jaroměři**, zde se uskutečnila prohlídka předmětů ze stálé expozice. Po zjištění jejich stavu byl vypracován konzervátorský záměr na konzervaci části archeologických sbírkových předmětů.

Demontáž monstrance, konzervátorky D. Halamková a R. Poslušná

Velká ruka, Josef Mařatka, sádra, GMU Hradec Králové

Vlna, Josef Mařatka, biskvit, GMU Hradec Králové

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

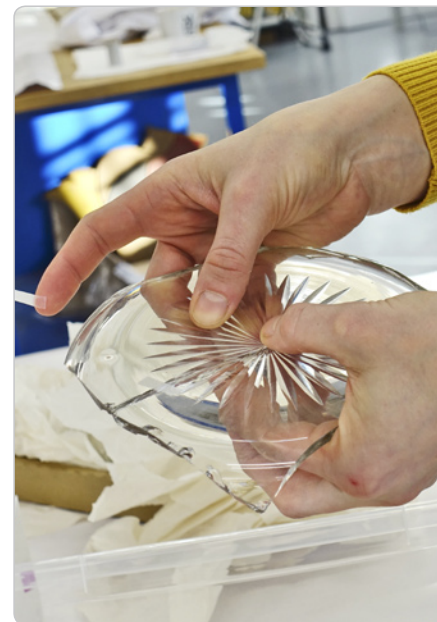
Akt, Josef Mařatka, bronz, GMU Hradec Králové

Sbírkové předměty Městského muzea v Jaroměři

Konzervátorka a vedoucí R. Tošová s ředitelem Městského muzea v Jaroměři R. Havelkou

Workshop Restaurování skla, lektorka V. Šimková

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

V rámci krajských konzervátorských dílen je realizována výměna a vyhodnocování poznatků o restaurování a o dlouhodobém ukládání předmětů kulturní povahy. Výměna informací se týká také nových poznatků v oboru restaurování, a to s přesahem do jiných institucí v kraji. V termínu od 11. do 15. 11. 2024 se konalo v rámci konzervátorských dílen MVČ tzv. „stínování“ MgA. Barbory Chvojkové z Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou. Cílem byla výměna zkušeností, informací a především přiblížení restaurátorských a konzervátorských prací v dílnách.

Prováděny byly také konzultace týkající se metodiky restaurování a ukládání sbírkových předmětů, a to jak pro širokou veřejnost, tak pro odborníky.

Krajské konzervátorské dílny se taktéž metodicky podílí na vzdělávání budoucích restaurátorů, a to v rámci odborných praxí a stáží ve spolupráci např. s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze, Střední uměleckoprůmyslovou školou a Vyšší odbornou školou v Turnově, Vyšší odbornou školou restaurátorskou v Brně atd.

Přímo na pracovišti krajských konzervátorských dílen se uskutečnilo několik vzdělávacích workshopů:

- workshop Restaurování skla, lektorka Bc. Vladimíra Šimková
- workshop Militária, konzervace a ukládání, lektor Ivan Doubrava
- workshop Výroba ochranných obalů na sbírkové předměty, lektor MgA. Ivan Kopáček
- workshop Konzervace archeologických usní, lektorka Bc. Jana Obročníková

Pracovnice krajských konzervátorských dílen pravidelně také navštěvují nejrůznější konference a workshopy pořádané jinými institucemi. V roce 2024 to byly např. tyto akce: Mezinárodní seminář konzervátorů a restaurátorů ve Vrchlabí, Konference restaurátorů Arte-fakt v Kutné Hoře či Odborný seminář Provoz a údržba technických památek v Technickém muzeu v Brně.

V rámci projektu Erasmus+ navštívily pracovnice krajských konzervátorských dílen vybrané expozice, odborná pracoviště a depozitáře ve Štýrském Hradci a ve Vídni. Ve Štýrském Hradci navštívily např. Universalmuseum Joanneum, Graz muzeum Schlossberg, Landeszeughaus Archeologické muzeum, Kunsthaus Graz či zámek Eggenberg. Ve Vídni pak restaurátorky navštívily Kunsthistorisches Museum Wien, Naturhistorisches Museum Wien, Welt Museum Wien, Haus der Musik, Michaelerplatz, Leopold Museum a Wien Museum.

Dne 11. 10. 2024 se v konferenční místnosti Muzea východních Čech v Hradci Králové konalo zasedání Krajské komise konzervátorů a restaurátorů při AMG. Zasedání předsedala Mgr. Dana Modráčková. V první části předsedkyně seznámila přítomné s děním v AMG týkající se oboru, s novinkami na jednotlivých krajských a městských pracovištích. Diskutovány byly také nové metody restaurování. Účastnice následně navštívily nové krajské konzervátorské dílny.

Workshop Výroba ochranných obalů na sbírkové předměty, lektor I. Kopáček

Workshop Konzervace archeologických usní, lektorka J. Obročníková

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

Konzervátorská dílna na zámku Eggenberg

Konzervátorská dílna papíru

Výstavní prostory Universalmuseum Joanneum v Grazu

V dílně u preparátora

Archeologická konzervátorská dílna

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

Naturhistorische Museum Wien

Restaurátorská dílna textilu, Wien Museum

Welt Museum Wien

Zasedání Krajské komise konzervátorů

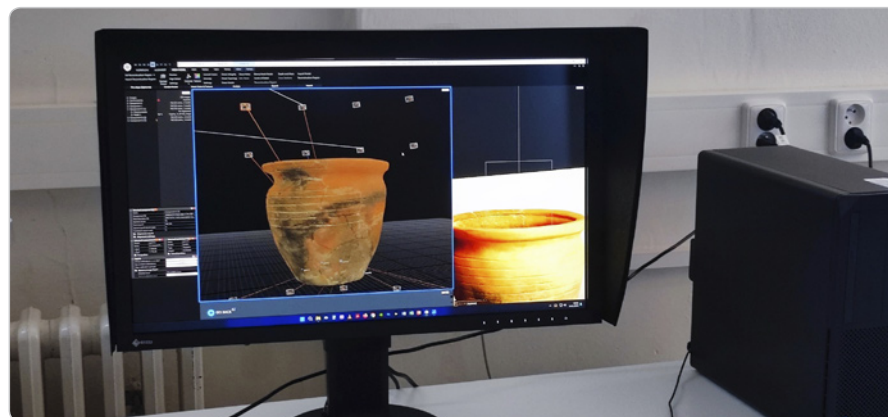
I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

KRAJSKÉ DIGITALIZAČNÍ CENTRUM KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE PRO OBLAST MUZEJNICTVÍ, TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY A KULTURNÍCH KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ

Jedná se o součást Oddělení muzejní informatiky MVČ, které má za úkol vykonávat digitalizační práce nejen pro MVČ, ale vybrané typy digitalizačních prací i pro ostatní muzea a galerie zřizované krajem, popř. i pro muzejní instituce s jinými zřizovateli. Současně pracoviště spravuje krajský datový sklad pro digitalizáty ze všech krajem zřizovaných muzeí a galerií. Pracoviště formálně vzniklo k 1. 1. 2022, nicméně svou technologickou činnost zahájilo až na konci roku 2023. Do té doby totiž nebylo vybaveno příslušnou technikou. Čekalo se na výsledky tří grantových projektů z Národního plánu obnovy, které pracoviště připravilo spolu s celokrajskou metodikou digitalizace. Poté bylo realizováno několik veřejných zakázek na dodávku takto získaného vybavení.

V průběhu roku 2024 došlo k získání grantu Národního plánu obnovy pro digitalizaci a bylo díky tomu rozšířeno vybavení digitalizačního centra. Přibyl knižní skener Bookeye 5 V2 Semi-automatic o velikosti A2 a také digitální mikroskop značky Keyence pro digitalizaci menších předmětů (převážně přírodovědné sbírky). Pro Galerii moderního umění v Hradci Králové bylo pořízeno nové vybavení do fotografického ateliéru, A2 plochý skener, model WideTek25, počítače s vhodnými monitory a A3 plochý skener, model Epson 13000XL Pro. Tento A3 skener byl pořízen i pro Galerii výtvarného umění v Náchodě a Muzeum východních Čech v Hradci Králové. Tím byla dokončena obnova/pořízení základní digitalizační sady pro všechny krajské instituce. Pro Muzeum Náchodska v Náchodě pak byly zakoupeny počítače s vhodnými monitory na zpracování digitalizátů. Poslední nedílná součást grantu byla tvořena rozšířením datového skladu o dalších 320 TB.

Na podzim roku 2024 byla podána žádost do posledního kola Národního plánu obnovy pro digitalizaci, výsledky by měly být známy na jaře roku 2025.

Digitalizace v Krajském digitalizačním centru

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

CENTRUM KREATIVNÍHO MUZEJNICTVÍ KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

Centrum kreativního muzejnictví KHK (CKM) svou činností podporuje a podněcuje rozvoj muzeí a spolupráci mezi muzei v kraji. Všeestranně rozvíjí, koordinuje a podporuje vzájemnou spolupráci paměťových/kulturních institucí a kreativců, organizací cestovního ruchu i aktérů veřejné správy na území Královéhradeckého kraje i mimo něj.

Vytváří:

- inspirativní prostředí, v němž muzea spolupracují s aktéry kreativních průmyslů a naplňují potenciál svých muzejníků, přičemž klade důraz na mezioborovou spolupráci jako na nástroj rozvoje a udržitelnosti,
- prostor pro diskuzi, sdílení zkušeností, nápadů i zpětnou vazbu na pravidelných setkáních zástupců muzeí, aktérů veřejné správy a kreativců.

Podporuje:

- využívání všestranných prvků moderního muzejnictví,
- tvůrčí přístupy v prezentaci kulturního dědictví a virtuálních a digitálních nástrojů,
- demokratické smýšlení společnosti,
- grantovou činnost menších muzeí v oblasti mezioborové spolupráce a inovativních přístupů a poskytuje jim v tomto směru své služby.

Činí tak prostřednictvím vzdělávacích programů a komunikačních platforem. Aktivně vyhledává partnery doma i v zahraničí.

CKM ke své propagaci a komunikaci s veřejností využívá webové stránky, sociální média (Facebook, Instagram, LinkedIn, YouTube) a pravidelný newsletter.

V současné době je činnost zajišťována třemi pracovníci s celkovým úvazkem cca 1,85.

Partnerská platforma se v roce 2024 rozšířila o další instituce. Partneri se podílí na rozvoji centra, svou činností inspirují a vzdělávají pracovníky muzeí a v případě zájmu se zapojují do jejich projektů. Níže uvádíme jejich aktuální a úplný výčet:

- Univerzita Hradec Králové
- České vysoké učení technické v Praze
- Charles Games s.r.o.

- Střední a vyšší odborná škola aplikované kybernetiky, s.r.o.
- Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku, Hradec Králové, 17. listopadu 1202
- Střední škola vizuální tvorby Hradec Králové
- Ofcina, s.r.o.
- Ameba Production spol. s r.o.
- Park 360, s.r.o.
- Archeopark Věstary o.p.s.
- Königgratz 1866 – Garda města Hradec Králové z.s.
- Komitét pro udržování památek z války roku 1866, z.s.
- Wikimedia Česká republika
- Česká tisková kancelář
- Středisko ekologické výchovy SEVER Hradec Králové, o.p.s.
- Post Bellum – Institut paměti národa Pardubice
- Moving Pictures s.r.o.

Dále aktivně spolupracujeme s:

- **Oddělení kulturních a kreativních odvětví (KKO) a cestovního ruchu** – oddělení krajského odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu KHK – spolupráce na vzdělávání pracovníků kulturních a paměťových institucí v oblasti PR a v mezisektorové spolupráci,
- **Centrum uměleckých aktivit Hradec Králové** – příspěvková organizace KHK – spolupráce na tématu kreativního učení,
- **Centrum investic, rozvoje a inovací** – regionální investiční a rozvojová agentura Královéhradeckého kraje – spolupráce na vzdělávání pracovníků kulturních a paměťových institucí v oblasti IT,
- **UTB Zlín** – ateliéry Arts Management – spolupráce na formování činnosti centra zaměřená na mezisektorovou spolupráci.

V roce 2024 byly **vzdělávací aktivity** nejfrekventovanější náplní/činností centra.

Témata **vzdělávacích aktivit vedených v českém jazyce** vybíráme tak, aby pokryla poptávku pracovníků kulturních a paměťových institucí. Jedná se jak o témata odborná, tak o témata strategická a týkající se měkkých dovedností. Zároveň v tématech akcentujeme konkurenceschopnost a udržitelnost těchto institucí.

V následující tabulce uvádíme výčet pořádaných kurzů. Pokud je kurz v tabulce uveden vícekrát, byl pro velký zájem opakován.

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

Název programu	Lektor	Počet účastníků
Aplikovaná improvizace	Mgr. Tomáš Jireček	15
Gamifikace + virtuální a rozšířená realita ve službách paměťových institucí	Lukáš Kolek	25
GULAG XR: Jak ve školách vyučovat o sovětských represích	Gulag CZ	25
Kreativní techniky pro obsahové tvůrce	Michelle Losekoot	15
Kurz pro recepční	Mgr. Bohdana Kašparová	10
Workshop animované tvorby	Mgr. et MgA. Pavel Trnka, Ph.D.	8
KreatFest	Simona Kubátová; Mgr. Barbora Quaiserová; Mgr. Václav Maněna, Ph.D. ; Martina Vašíčková; Ing. Eliška Hájková	98
Manažerské dovednosti pro vedoucí týmů	Mgr. Bohdana Kašparová	12
Umění neúspěchu	prof. RNDr. Josef Hynek, MBA, Ph.D.	15
Jak na Wikipedii?	Mgr. Lukáš Nekolný	8
Ženy a válka 1866	prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.	28
AI pro kurátory a edukátory	Mgr. Václav Maněna, Ph.D.	27
AI pro PR kulturních a paměťových institucí	Mgr. Václav Maněna, Ph.D.	36
Jak na tvorbu příspěvků, reels a stories s Eliškou Martynkovou	Eliška Martynková	27
Zažít město jinak		995
Storytelling s důrazem na generace Z a Alfa	Mgr. Tomáš Jireček	15
Canva ve free verzi pro PR kulturních a paměťových institucí	Mgr. Václav Maněna, Ph.D.	28
Erasmusdays 2024	Muzeum východních Čech v Hradci Králové; Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, Regionální muzeum a galerie v Jičíně – Muzeum hry	39
Canva v placené verzi pro PR kulturních a paměťových institucí	Mgr. Václav Maněna, Ph.D.	31
Krásy a potenciál vamberké krajky	KHK – Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu; Muzeum krajky Vamberk, Novia University of Applied Sciences; Bothnia Business Heritage Network	9
Muzea v(s) 21. století	Mgr. Ivana Valášková	16
EDITATON – Jak na Wikipedii?	Mgr. et Mgr. Kristýna Juračková, Mgr. Lukáš Nekolný	5
Jak na tvorbu příspěvků, reels a stories s Eliškou Martynkovou	Eliška Martynková	24
AI pro kurátory a edukátory	Mgr. Václav Maněna, Ph.D.	37
Vzdělávací cyklus – Tvorba expozic interpretační metodou aneb jak říci složité jednoduše	SIMID – Mgr. et Mgr. Michal Medek	12
Nejsem moje diagnóza	Péče o duševní zdraví – Výměník, z. s.; Královéhradecký kraj; Centrum kreativního muzejnictví KHK	20

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

Workshop Lidová kultura & Jak ji přiblížit mladým?

Workshop Creativity & Cross Innovation

Workshop animované tvorby

Workshop Creativity & Cross Innovation

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

Kurz AI v muzejní praxi

Kurz AI v muzejní praxi

Kurz AI v muzejní praxi

Kurz AI v muzejní praxi

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

Setkání s finskými partnery k propojení business a muzeí

Kurz využití AI v edukační činnosti

Setkání s finskými partnery k propojení business a muzeí

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

V průběhu roku se uskutečnily i **vzdělávací aktivity vedené v angličtině**. Cílovou skupinou jsou především čeští účastníci. Témata vybíráme tak, aby rozšířila obzory pracovníkům českého muzejnictví, zlepšila se jejich jazyková kompetence a podpořila se nová partnerství institucí.

Pracovníci finské univerzity se přijeli seznámit s činností centra a představit jejich projekt dalším českým institucím. Zároveň jsme diskutovali možnosti propojování muzeí a business sféry ve Finsku, Švédsku a v České republice a případnou spolupráci na rozvoji této části mezisektorové spolupráce v muzejním a galerijním prostředí.

Název programu	Lektor	Počet účastníků
Lidová kultura & Jak ji přiblížit mladým?	Josefina Elvira Asker Beck	26
Creativity & Cross Innovation – studenti a učitelé	Martin Q Larsson, Geert van Kuijk	18
Creativity & Cross Innovation – aktéři kultury, státní správy a kreativci	Martin Q Larsson, Geert van Kuijk	29
Muzea a business sféra, důležitost mezisektorové spolupráce – kulatý stůl	CKM KHK KHK – Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Novia University of Applied Sciences s projektem Bothnia Business Heritage Network Centrum investic, rozvoje a inovací CzechInvest Marie Silondi	14

Vzhledem k tématům, kterými se zabýváme, jsme se zapojili do **následujících festivalů a eventů**: Kreatfest, Zažít město jinak, Editaton, Erasmus Days.

Zároveň jsme představovali svoji činnost na Pecha Kucha Night v rámci Zlín Design Week 2024.

Program Erasmus + nám pomáhá k **vyhledávání nových partnerství a propojování paměťových institucí**. V tomto roce pracovnice CKM navštívily tyto zahraniční organizace:

- Belgie – New European Bauhaus v rámci jejich festivalu
- Estonsko – Námořní muzeum Tallin, Národní muzeum v Tartu

Spolupracujeme s následujícími zahraničními organizacemi na rozvoji mezisektorové spolupráce (propojování muzeí a galerií s kulturně kreativním sektorem a business sférou) a nízkoprahovosti muzeí.

- Estonsko – Námořní muzeum Tallin
- Švédsko – Kreativní Hub Subtopia
- Finsko – Univerzita NOVIA v rámci jejich projektu Bothnia Business Heritage

Švédští partneři realizovali pro aktéry české kultury a studenty kreativních odvětví dvoudenní workshopy na téma inovace prostřednictvím mezisektorové spolupráce – Creativity & Cross Innovation.

S estonským námořním muzeem diskutujeme téma nízkoprahovosti institucí.

Projekty

CKM aktivně žádá o dotace na svou činnost.

V červenci skončil projekt financovaný z Národního plánu obnovy podporující vzdělávání muzejních pracovníků na poli kreativního učení.

Zároveň ve spolupráci se švédskými a finskými partnery začala příprava projektu v rámci programu Erasmus + – Kooperativní partnerství, k rozvoji mezisektorové spolupráce v oblasti muzejnictví a galeristiky.

Aktivně se zapojujeme do plánování financování mobility pracovníků MVČ – program Erasmus +.

Praxe

Dvě studentky **Střední školy vizuální tvorby Hradec Králové** docházely do CKM na **30 hodinovou praxi**. Seznámily se s činností centra a na jeho chodu se podílely svými návrhy pro sociální síť a propagační materiály.

I. Úvod — Charakteristika a poslání instituce

Estonian Maritime Museum v Tallinu (Estonsko)

Ahha Science Centre v Tartu (Estonsko)

Estonian Maritime Museum v Tallinu (Estonsko)

Erasmus Day 2024

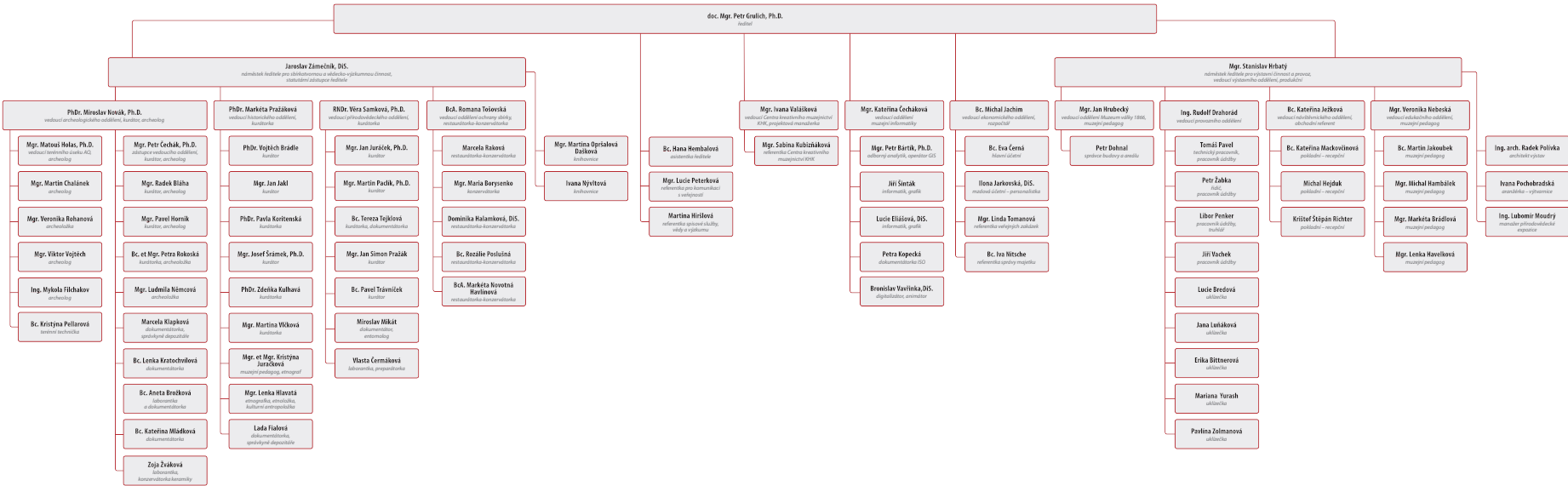

II. Organizace

Organizační struktura

II. Organizace — Organizační struktura

Stav k 31. 12. 2024

ÚTVAR ŘEDITELE

Ředitel plní úkoly vedoucího organizace a je oprávněn zastupovat organizaci navenek, rozhoduje o vytvoření vnitřní struktury organizace, řízení a pracovním zařazení zaměstnanců, vydává organizační, provozní a pracovní řád a další vnitřní předpisy organizace. Ředitelem Muzea východních Čech v Hradci Králové je doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.

Součástí útvaru ředitele jsou náměstek ředitele pro sbírkotvornou a vědecko-výzkumnou činnost, zástupce ředitele Jaroslav Zámečník, DiS., a náměstek ředitele pro výstavní činnost a provoz Mgr. Stanislav Hrbatý. Dále do útvaru ředitele spadají projektová manažerka, referentka pro komunikaci s veřejností, asistentka a administrativní pracovnice – referentka vědy.

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

Zodpovídá za řádné hospodaření instituce. Zajišťuje ekonomické plánování a výkaznictví, vede účetnictví, provádí výplaty mezd zaměstnancům i veškeré odvody, platby a poplatky. Dále zajišťuje provoz hotovostních pokladen a vedení skladového hospodářství. Vedoucím oddělení je Bc. Michal Jachim, hlavní účetní je Bc. Eva Černá.

ARCHEOLOGICKÉ ODDĚLENÍ

Archeologické oddělení shromažďuje, eviduje, řádně spravuje, odborně zpracovává, trvale uchovává a zpřístupňuje sbírky muzejní povahy a příslušnou dokumentaci o stavu a vývoji osídlení, společnosti a lidské činnosti na území východních Čech od nejstarších dob po středověk a výběrově až do 20. století, a to zejména na základě vlastních výzkumů. Oddělení provádí archeologické výzkumy formou povrchových průzkumů a výzkumů, záchranných akcí, archeologických dohledů nebo systematických výzkumů. Pro tento účel bylo od 1. července 2024 v rámci struktury oddělení vyčleněno terénní pracoviště. Oddělení dále na krajské úrovni koordinuje program spolupráce muzeí s detektoráři „Jak nalézat a neničit?“ a v rámci východočeského regionu koordinuje archeologickou památkovou péči prostřednictvím Východočeské regionální archeologické komise. Přijímá nálezy z území Královéhradeckého kraje od náhodných nálezců, dobrovolných spolupracovníků i jiných organizací oprávněných k provádění archeologických výzkumů, laboratorně je zpracovává a digitalizuje. Získaná data odborně vyhodnocuje a zpracovává do podoby databázových systémů a specializovaných map, které poskytuje pro badatelské, popularizační účely nebo jako podklady pro rozhodování orgánů veřejné správy. Oddělení zajišťuje vydávání odborného recenzovaného periodika Archeologie

východních Čech. Vedoucím oddělení je PhDr. Miroslav Novák, Ph.D., vedoucím terénního pracoviště je Mgr. Matouš Holas, Ph.D.

HISTORICKÉ ODDĚLENÍ

Historické oddělení získává, shromažďuje, eviduje, řádně spravuje a odborně zpracovává, trvale uchovává a zpřístupňuje sbírky muzejní povahy dokumentující zejména historický vývoj společnosti od středověku do současnosti na území východních Čech, a to především v oborech historie, etnografie, historie uměleckých řemesel, numismatika, případně dalších, které jsou členěny do téměř třiceti tematických či materiálových fondů. Oddělení zajišťuje též výkon činností vyplývajících z pověření muzea funkcí Regionálního odborného pracoviště pro tradiční lidovou kulturu a odborného garanta péče o tradiční lidovou kulturu na území Královéhradeckého kraje, dle usnesení Rady Královéhradeckého kraje č. 8/769/2004 ze dne 9. června 2004. Vedoucím historického oddělení je PhDr. Markéta Pražáková.

PŘÍRODOVĚDECKÉ ODDĚLENÍ

Pracovníci Přírodovědeckého oddělení vytvářejí terénními průzkumy a sběry, formou darů i nákupů, přírodovědeckou sbírku, kterou odborně zpracovávají, spravují a evidují, zajišťují její doplňování, uchování a využití. Stav a vývoj přírodních poměrů regionu dokumentují i nesbírkovými formami, zejména terénním pozorováním, mapováním, foto i video dokumentací, shromažďováním nálezových zpráv, vytvářením nálezových databází, rešersemi apod. Svou odbornou činnost provádějí v základních přírodovědeckých oborech a vyhlášených specializacích – geologie (petrografie, mineralogie, paleontologie), botanika, mykologie a zoologie (zejména entomologie, malakologie, vertebratologie), ekologie a ochrana životního prostředí, a to v regionálním i nadregionálním měřítku. Výsledky odborného zpracování sbírek a přírodovědeckých výzkumů jsou využívány k vědeckým, badatelským, výstavním a popularizačním účelům. Vedoucí oddělení je RNDr. Věra Samková, Ph.D.

MUZEUM VÁLKY 1866

Oddělení Muzea války 1866 všestranně zabezpečuje a rozvíjí činnost Muzea války 1866 na Chlumu, a to v součinnosti s ostatními odděleními Muzea východních Čech v Hradci Králové. Pečuje o válečné hroby a pomníky vážící se k válce 1866, které jsou ve správě Muzea východních Čech v Hradci Králové. Je též orgánem zajišťujícím komunikaci s laickou i odbornou

II. Organizace — Organizační struktura

veřejností – tematicky zaměřenými kluby vojenské historie a Komitétém pro záležitosti pruskorožské války. Vede též edukační programy muzejně-edukační povahy. Vedoucím oddělení je Mgr. Jan Hrubecký.

ODDĚLENÍ OCHRANY SBÍRKY

Oddělení ochrany sbírky kompletně zabezpečuje oblast ochrany sbírkových předmětů, provádí sanační konzervaci, restaurování a preparování sbírkových předmětů, preventivní konzervaci v rámci všech činností se sbírkou, participuje na investičních projektech, které se týkají práce se sbírkou (depozitáře, výstavní a expoziční prostory), zpracovává, aktualizuje a realizuje strategii ochrany sbírkových předmětů instituce, zajišťuje dohled nad dodržováním preventivní konzervace při všech činnostech se sbírkovými předměty (deponování, studium, dokumentaci, zapůjčování atd.). Ve všech těchto oblastech vystupuje jako odborný garant při spolupráci s archeologickým, historickým a přírodovědeckým oddělením, resp. s jednotlivými zaměstnanci. Vedoucím oddělení je BcA. Romana Tošovská.

ODDĚLENÍ MUZEJNÍ INFORMATIKY

Oddělení muzejní informatiky kompletně zajišťuje chod a správu výpočetní techniky ve všech objektech muzea. Taktéž se podílí na přípravách výstav a je k dispozici kurátorům a ostatním pracovníkům muzea pro jejich vědeckou a grantovou činnost. Kromě toho také zajišťuje digitalizaci, obrazovou dokumentaci sbírkových předmětů, terénní obrazovou dokumentaci a dokumentaci činnosti muzea. Současně také zajišťuje přípravu mapových výstupů a produktů, ať již v online podobě nebo v klasickém 2D rámci. Vedoucím oddělení je Mgr. Kateřina Čecháková.

KRAJSKÉ DIGITALIZAČNÍ CENTRUM

Krajské digitalizační centrum bylo vytvořeno k počátku roku 2022 jako součást Oddělení muzejní informatiky MVČ. Úkolem digitalizačního centra je metodicky vést a zajistit profesionální digitalizaci movitého kulturního dědictví, muzejních jevů a událostí spjatých se sbírkovými předměty muzejní povahy ve vlastnictví Královéhradeckého kraje. Digitalizační centrum úzce spolupracuje s digitalizačními či dokumentačními pracovišti a pracovníky v ostatních pamětových institucích zřizovaných Královéhradeckým krajem. Vedoucím oddělení je Mgr. Kateřina Čecháková.

CENTRUM KREATIVNÍHO MUZEJNICTVÍ

Centrum kreativního muzejnictví KHK svou činností podporuje a podněcuje rozvoj muzeí a spolupráci mezi muzei v kraji. Všestranně rozvíjí, koordinuje a podporuje vzájemnou spolupráci pamětových/kulturních institucí a kreativců, organizací cestovního ruchu i aktérů veřejné správy na území Královéhradeckého kraje i mimo něj. Podporuje využívání všestranných prvků moderního muzejnictví, tvůrčích přístupů v prezentaci kulturního dědictví a virtuálních a digitálních nástrojů. Vytváří inspirativní prostředí, v němž muzea spolupracují s aktéry kreativních průmyslů a naplňují potenciál svých muzejníků, a klade důraz na mezioborovou spolupráci jako na nástroj rozvoje a udržitelnosti. Podporuje demokratické smýšlení společnosti. Činí tak prostřednictvím vzdělávacích programů a komunikačních platform. Na pravidelných setkáních zástupců muzeí, aktérů veřejné správy a kreativců vytváří prostor pro diskusi, sdílení zkušeností, nápadů i zpětnou vazbu. Podporuje grantovou činnost menších muzeí v oblasti mezioborové spolupráce a inovativních přístupů a poskytuje jim v tomto směru své služby. Aktivně vyhledává partnery doma i v zahraničí. Vedoucím oddělení je Mgr. Ivana Valášková.

EDUKAČNÍ ODDĚLENÍ

Edukační oddělení muzea se zaměřuje na tvorbu a realizaci edukačních programů pro školní skupiny všech věkových kategorií – od mateřských škol po střední školy. Oddělení se podílí na přípravě akcí pro širokou veřejnost i rodiny s dětmi jako je Muzejní noc či pravidelné Muzejní neděle. Jeho náplní práce jsou dále komentované prohlídky výstavami, budovou a městem. Edukační tým se rovněž aktivně zapojuje do přípravy výstav, kde je součástí širšího realizačního týmu. Oddělení v současnosti tvoří pět členů, kteří se společně podílejí na rozvoji a realizaci edukačních aktivit muzea. Vedoucím Edukačního oddělení je Mgr. Veronika Nebeská.

KNIHOVNA MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

Knihovna Muzea východních Čech v Hradci Králové je v souladu se zřizovací listinou muzea veřejně přístupnou základní knihovnou se specializovanými fondy a poskytuje veřejné, rešeršní a informační služby. K dispozici je on-line katalog, ve kterém jsou zpracovány všechny knihovní jednotky. Knihovna je zapsána podle zákona č. 257/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických služeb (knihovní zákon), v platném znění pod evidenčním číslem 4716/2003 do evidence knihoven vedené Ministerstvem kultury České republiky. Veškeré knihovnické fondy jsou poskytovány pouze k prezenčnímu studiu.

II. Organizace — Organizační struktura

Studijní fond obsahuje 68 737 knihovních jednotek, ve specializovaném knižním fondu je 11 831 jednotek. Celkový roční přírůstek knihovny byl 797 knižních jednotek. Knihy jsou doplňovány především nákupy, dary nebo výměnou s českými a zahraničními institucemi za tituly Archeologie východních Čech nebo za nově vydané publikace.

Hlavním tématem jsou dějiny, a to zejména regionální a české, dále publikace k oborům archeologie, numismatika, etnografie, dějiny řemesel, architektura, umění a muzejnictví a s tematikou války 1866 a bitvy u Hradce Králové.

Knihovna je zaměřena také na přírodovědecké obory (geologie, paleontologie, mykologie, botanika, entomologie, zoologie). Knižní fond je budován převážně formou výměny periodik a publikací za titul Acta Musei Reginaehradecensis. Přírodovědecká periodika patří k nejvýznamnějším takto zaměřeným knihovním fondům v Královéhradeckém kraji.

V knihovně pracují Mgr. Martina Opršalová Dašková a Ivana Nývltová. Knihovna je řízena náměstkem pro vědecko-výzkumnou činnost Jaroslavem Zámečnickem, DiS.

VÝSTAVNÍ ODDĚLENÍ

Výstavní oddělení plánuje a ve spolupráci s ostatními organizačními jednotkami muzea zabezpečuje výstavní, kulturní a doprovodné akce muzea pro veřejnost, provádí produkční práce a zabezpečuje výkon role architekta výstav, organizačně zabezpečuje přednášky, exkurze a vernisáže či koordinuje provoz výstavních prostor muzea. Ve spolupráci s útvarem ředitele a dalšími organizačními jednotkami muzea zabezpečuje pronájem prostor pro veřejnost, ve spolupráci s útvarem ředitele prezentuje výstupy činnosti muzea směrem k veřejnosti, spolupracuje se subjekty v oblasti cestovního ruchu, zpracovává a koordinuje průvodcovské materiály, lektorské programy a zodpovídá za tvorbu, rozvoj a realizaci programů muzejní pedagogiky. V případě Muzea války 1866 poskytuje výkon výše uvedených činností v přiměřeném rozsahu dle aktuálních potřeb muzea jako celku a ve vzájemné dohodě s Muzeem války 1866. Vedoucím oddělení je Mgr. Stanislav Hrbatý.

NÁVŠTĚVNICKÉ ODDĚLENÍ

Návštěvnické oddělení zajišťuje provoz recepce a pokladen, eviduje příchody a odchody pracovníků a návštěv, poskytuje základní informace návštěvníkům o výstavách a akcích muzea, zodpovídá za provoz muzejního obchodu a e-shopu, realizuje logistiku zboží v obchodě a v e-shopu, ve spolupráci s útvarem ředitele se podílí na činnostech spojených propagací muzea na veřejnosti, metodicky řídí veškerý personál prvního kontaktu s návštěvníkem v poskytování služeb, včetně kustodské služby, dbá o návštěvnický komfort a přátelské prostředí pro návštěvníky. Vedoucím oddělení je Bc. Kateřina Ježková.

PROVOZNÍ ODDĚLENÍ

Zajišťuje správu a údržbu všech objektů užívaných muzeem, jejich ostrahu a technický provoz, zejména vytápění, dodávky energií i vody. Zajišťuje činnost truhlářské a zámečnické dílny, spravuje provoz vozidel muzea a zabezpečuje instalaci a demontáž výstav a expozic, technicky zajišťuje akce muzea, provoz všech zabezpečovacích systémů, telefonních ústředí a ostatních technických zařízení. Zajišťuje činnosti v zájmu naplnění úkolů a podmínek bezpečnosti práce a požární ochrany, organizuje ostrahu objektů v pracovní době i mimo ni. Vedoucím oddělení je Ing. Rudolf Drahorád.

Otevřený depozitář

III. Úkoly v hlavní činnosti

Sbírkotvorná činnost — Vědecko-výzkumná činnost — Odborná expertní činnost —
Projekty — Spolupráce s dalšími institucemi — Členství v mezinárodních
a celorepublikových organizacích — Zahraniční spolupráce —
Výstavní a edukační činnosti — Muzeum v médiích

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

CHARAKTERISTIKA SBÍRKY MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

Sbírka Muzea východních Čech v Hradci Králové je zapsána v Centrální evidenci sbírek pod evidenčním číslem MVČ/001-09-26/028001 a dělí se na patnáct samostatných podsbírek – Archeologickou, Antropologickou, Militaria, Staré tisky a specializovaný fond, Numismatickou, Etnografickou, Hospodářství a technika, Veřejný život a služby, Kulturní život, Bydlení-odívání, Umělecký průmysl, Hradecensia, Geologickou, Botanickou a Zoologickou.

K 31. 12. 2024 je v rámci archeologické a antropologické podsbírký zapsáno celkem 1 233 423 jednotlivých předmětů nebo souborů evidovaných pod 170 146 evidenčními čísly, z toho 479 112 kusů je evidováno ve druhém stupni evidence. V prvním stupni evidence zůstává 74 776 předmětů a dalších přibližně 660 000 předmětů pocházejících ze 148 nejrozsáhlejších archeologických výzkumů je evidováno hromadně.

V rámci historických podsbírek je evidováno celkem 335 000 kusů sbírkových předmětů, vědných pod 166 260 evidenčními čísly.

V rámci přírodovědeckých podsbírek je evidováno celkem 1 089 578 sbírkových předmětů, vedených pod 130 916 evidenčními čísly.

K 31. 12. 2024 obsahuje Sbírka MVČ celkem 2 658 001 kusů sbírkových předmětů evidovaných pod 467 322 evidenčními čísly.

CENTRÁLNÍ EVIDENCE SBÍREK

V roce 2024 bylo zasláno jedno velmi rozsáhlé hlášení změn do Centrální evidence sbírek vedené na Ministerstvu kultury ČR. Celkem bylo nahlášeno 24 871 dílčích změn. Ty jsou výsledkem především probíhající generální inventarizace Sbírky vyvolanou jejím vystěhováním a postupným zpětným stěhováním do rekonstruované depozitární budovy. Dochází tak v rámci všech podsbírek k velmi důsledné kontrole evidence, a to jak po administrativní stránce (katalogizační karty, inventární seznamy, soupisy čísel v CES), tak i po fyzické stránce (inventární čísla u sbírkových předmětů).

INVENTARIZACE SBÍREK

V roce 2024 prošlo v souladu s dlouhodobým plánem dílčími inventarizacemi celkem 115 760 kusů sbírkových předmětů evidovaných pod 46 631 evidenčními čísly. Nedohledáno bylo celkem 715 kusů sbírkových předmětů. V archeologické podsбірce se nepodařilo dohledat celkem 367 kusů sbírkových předmětů. Absenci, respektive nenalezení, některých z nich lze vysvětlit několika způsoby. V případě keramických fragmentů, kamenů a neurčených materiálů může jít o neevidovanou skartaci, pokud se v minulosti ukázalo, že daný předmět není ve skutečnosti archeologickým nálezem. Zejména v případě keramiky je možné, že u malých fragmentů došlo v průběhu času k takové rozpadu, která v podstatě způsobila fyzický zánik předmětu. Vzhledem k tomu, že dané soubory byly muzeem nabyty před čtyřiceti, respektive šedesáti lety, může hrát hlavní roli právě tento poslední uvedený důvod. V případě kamenné broušené a štípané industrie a větších keramických fragmentů se lze domnívat, že dané předměty mohly být nedopatřením smíchány, respektive omylem zařazeny, s jiným souborem. Pochopitelně nelze zcela vyloučit ani jejich fyzickou ztrátu. Případný přesun artefaktů do jiného souboru by měly odhalit budoucí inventarizace Sbírky MVČ. V historických podsбірkách se nepodařilo dohledat celkem 346 kusů sbírkových předmětů. Vyšší počet nedohledaných sbírkových předmětů souvisí především se skutečností, že stále dochází k vybalování ještě zabalených sbírkových předmětů z transportních krabic po stěhování do rekonstruované budovy centrálního depozitáře. Předpokládáme tedy, že nenalezené sbírkové předměty fyzicky existují, ale byly v době konání inventarizace zabaleny v transportních krabicích. V přírodovědeckých podsбірkách se nepodařilo fyzicky dohledat ke 2 inventárním číslům předměty. Při vybalování předmětů z transportních krabic však byly nalezeny 4 předměty, které nebylo možné naopak spolehlivě identifikovat se záznamy na katalogizačních kartách, protože nebyly fyzicky označeny. Dva z těchto předmětů patří s velkou pravděpodobností právě k zmíněným inventárním číslům.

Podrobný přehled o výsledcích inventarizací v rámci jednotlivých podsbírek Sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové je uveden v tabulce Přehled výsledků inventarizací ve Sbírce muzea v roce 2024.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Přehled výsledků inventarizací provedených ve sbírce muzea v roce 2024

Podsíbírka	Fond	Počet inven- tarizovaných evidenčních čísel	Počet kusů sbírkových předmětů	Počet nenalezených sbírkových předmětů	Typ inventarizace (řádná/ mimořádná)	Čj. protokolu
Archeologická	přírůstky řady A z let 1979, 1994, 2009	788	7 518	5	řádná	MVC/3781/2024
Archeologická	stará pravěká sbírka, inv. č. A15001 až A18000	3 000	3 000	293	řádná	MVC/3789/2024
Archeologická	Plotiště n. Labem 1974, inv. č. A31248 až A35808	4 561	7 023	69	řádná	MVC/3782/2024
Botanická	fond botanika, mykologie	6 617	6 617	–	řádná	MVČ/3771/2024
Geologická	geologie	2 496	4 225	–	řádná	MVČ/3874/2024
Militaria	sbírkové řady MI/T, MI/04, MI/05, MI/07	3 428	3 428	17	řádná	MVČ/3880/2024
Staré tisky a specializovaný fond	signatura K5001 až K6000	1 001	2 161	1	řádná	MVČ/3812/2024
Veřejný život a služby	sbírkové řady ST/01, ST/02, ST/03, ST/04, ST/05, ST/06, ST/07, ST/MA, ST/PE	5 293	6 066	23	řádná	MVČ/3876/2024
Veřejný život a služby	sbírkové řady SK/01, SK/02, SK/03, SK/04, SK/05, SK/07	7 173	8 137	7	řádná	MVČ/3878/2024
Veřejný život a služby	sbírkové řady ZD/01, ZD/02, ZD/03, ZD/04, ZD/05, ZD/07	2 148	2 529	3	řádná	MVČ/3879/2024
Zoologická	zoologie, vejce a hnízda	315	915	2	řádná	MVČ/3868/2024
Zoologická	entomologie, lihové sbírky (Odonata, Arachnida), 15 000 exemplářů	141	49 525	–	řádná	MVČ/3859/2024
Bydlení – odívání	sbírkové řady BO/01, BO/02, BO/07, BO/ED, BO/EG, BO/EN, BO/ET	8 466	12 683	271	řádná (odložena z roku 2023)	MVČ/3877/2024
Kulturní život	sbírkové řady DI/01, DI/02, DI/04, DI/07	350	703	24	řádná (odložena z roku 2023)	MVČ/3875/2024
Staré tisky a specializovaný fond	staré tisky, 854 inv. č. (KST 0001 až KST 0854), 1230 kusů	854	1 230	–	mimořádná předávací inventarizace	MVC/3730/2024
Celkem		46 631	115 760	715		

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

ARCHEOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Archeologická podsbírka byla v roce 2024 doplňována zejména vlastním terénním výzkumem a sběrem. Na počtu nálezových souborů zapsaných do přírůstkové knihy se nejvýznamněji podílely nálezy předané náhodnými nálezcí a spolupracovníky muzea, ovšem s menším průměrným počtem jednotlivých kusů. Mezi hlavní nálezové soubory získané v roce 2024 vlastní výzkumnou činností patří artefakty nalezené při výstavbě dálnice D35, úseku Plotiště – Sadová ve spolupráci s UHK, Archaia z.ú. a AC Olomouc. Z výzkumů historických městských jader byl významný výzkum rekonstrukce a výstavby horkovodů na návrší královéhradeckého starého města.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána přírůstková čísla A1/2024 až A272/2024 čítající více než 38 200 evidenčních jednotek, tedy sáčků nebo jednotlivých artefaktů. Velké nálezové soubory z trasy D35 jsou ve stádiu laboratorního zpracování a počet evidenčních jednotek (sáčků) se obvykle ještě zvýší.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence probíhalo zpracování přírůstků převážně z roku 2021. Bylo přiděleno 2 482 inventárních čísel.

Pod uvedenými čísly je evidováno 13 739 jednotlivých předmětů nebo jejich zlomků.

Poradní sbor

Vzhledem ke skutečnosti, že nabývání sbírkových předmětů vlastní terénní činností a přebírání archeologických nálezů od soukromých nálezců podléhá ustanovení zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a v roce 2024 neproběhl žádný nákup ani vyřazení sbírkových předmětů, byl poradní sbor pouze informován o struktuře nových přírůstků.

Výpůjčky

V roce 2024 byly v rámci evidence archeologického oddělení realizovány celkem 4 výpůjčky, v rámci kterých bylo zapůjčeno 75 kusů sbírkových předmětů:

- A-1/2024 – Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta
- A-2/2024 – Národní muzeum
- A-3/2024 – Jiří Militký
- A-4/2024 – Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Vráceno bylo 5 výpůjček představující 95 kusů sbírkových předmětů:

- A-1/2021 – Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě
- A-4/2023 – Regionální muzeum v Kolíně
- A-9/2023 – Filozofická fakulta MU, Ústav archeologie a muzeologie
- A-11/2023 – PhDr. Pavel Sankot
- A-13/2023 – Národní muzeum

Zápůjčky

Byla realizována 1 zápůjčka od jiné instituce představující 49 kusů sbírkových předmětů:

- Město Dobruška (Vlastivědné muzeum Dobruška).

Badatelský servis

Archeologické pracoviště zajistilo v roce 2024 celkem 124 badatelských návštěv, jejichž předmětem bylo studium sbírkových předmětů. Telefonické a e-mailové dotazy nejsou jednotlivě evidovány, ale jejich počet se dlouhodobě pohybuje kolem 200 dotazů. Kromě jednotlivých individuálních tazatelů byly zodpovídaný i dotazy na institucionální úrovni, např. pro Univerzitu Hradec Králové, Masarykovu univerzitu Brno, Národní muzeum a Archeologické ústavy AV ČR v Praze a v Brně. V rámci badatelského servisu byly konzultovány nálezy individuálních nálezců, zejména detektorářů. Fyzicky proběhlo 64 individuálních návštěv, dvě hromadné akce a velké množství on-line konzultací zpravidla prostřednictvím sociálních sítí.

Databáze

Archeologické oddělení spravuje a rozvíjí rozsáhlou rešeršní databázi EXCERPTA, která čítá aktuálně 99 639 záznamů o 4 428 archeologických lokalitách a nálezech učiněných v minulosti v oblasti východních Čech s podrobnou lokalizací pro území Královéhradeckého kraje. Databáze slouží jako podklad pro badatelskou činnost i pro úřady veřejné správy v rámci územního plánování.

Nejvýznamnější akvizice

Soubor artefaktů z pozdně laténského emporia u Čistěvsi

Na pomezí katastrů Čistěves, Lípa a Horní Dohalice byla v souvislosti s výstavbou dálnice D35 prozkoumána značná část rozsáhlé osady s centrálními, obchodními a výrobními funkcemi z 2. stol. př. n. l., tedy z mladší doby laténské, kdy naše území obývali Keltové. Vedle rozsáhlých kolekcí bronzového a skleněného šperku či pestré kolekce keramiky, stojí za pozornost také soubor dvou tisíců mincí, včetně raznice dokládající ražbu mincí přímo na místě. Souhrou několika šťastných okolností se tak podařilo zachránit jeden z největších a nejucelenějších nálezových souborů z tohoto období v evropském měřítku.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Bronzový meč ze střední doby bronzové

Na úpatí Javořích hor na Broumovsku, tedy na území považovaném donedávna za periferii pravěkého osídlení, byla dobrovolným spolupracovníkem Lukášem Mádlm nalezena a následně předána část bronzového meče či dlouhé dýky typově zařaditelné do střední doby bronzové, tedy do období, kdy ani centrální jinak hustě osídlené oblasti Polabí neoplývají velkým počtem nálezů. Navíc se v tomto případě jedná o předmět s nepochybnitelnou prestižní funkcí v tehdejší společnosti. Tyto okolnosti činí tento nález zcela unikátním.

ANTROPOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Antropologická podsběrka vyčleněná v roce 2017 zahrnuje lidské kosterní pozůstatky archeologického původu. Všechny dosud evidované sbírkové předměty pocházejí ze starších nálezů evidovaných původně ve sbírce archeologické a dále z novodobých archeologických výzkumů. Podsběrka nemá zavedenou samostatnou přírůstkovou knihu. Kosterní pozůstatky jsou vyčleňovány z nálezových souborů evidovaných v archeologické přírůstkové řadě až ve druhém stupni evidence. Ke konci roku 2024 bylo evidováno 184 inventárních čísel. Velké soubory lidských kosterních pozůstatků se nacházejí v dosud nezpracovaných rozsáhlých nálezových souborech evidovaných pod přírůstkovými čísly archeologické podsběrky. Tyto nálezy jsou postupně připravovány pro zápis do antropologické podsběrky, a to v závislosti na časových kapacitách externích antropologů, jejichž spolupráce je pro kvalitní odborné vyhodnocení nezbytná.

Kostrový hrob ze stěhování národů s bronzovými římskými cedníky

Meč ze střední doby bronzové z Rožmitálu na Broumovsku

Detail bronzových římských cedníků z hrobu z doby stěhování národů

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Dvojice nádob z laténského sídliště u Čistěvsi

Žárový hrob z doby halštatské z trasy D35

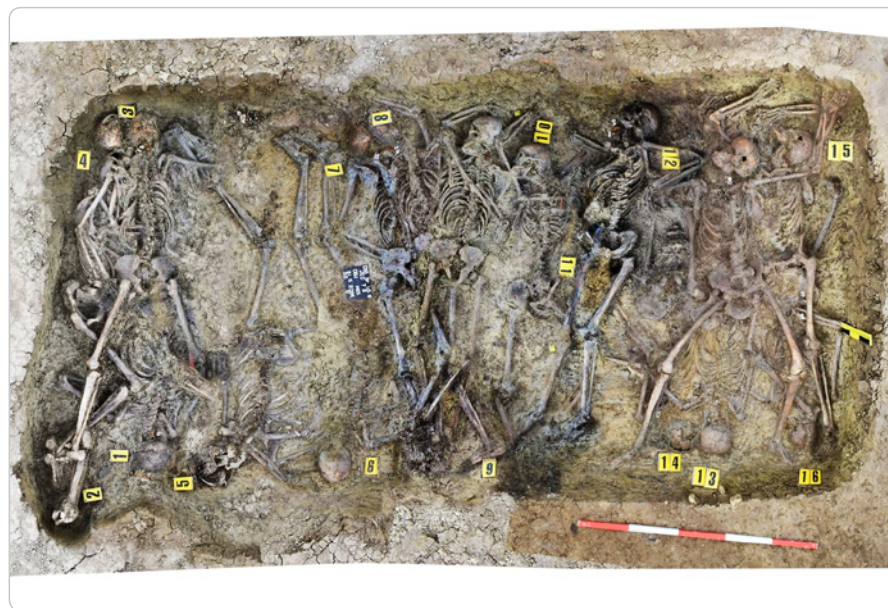
Laténský amulet z D35

Nález laténské mince z D35

Válečný hrob 1866 v trase D35

Hromadný hrob z války 1866 u Čistěvsi

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

PODSBÍRKA BYDLENÍ-ODÍVÁNÍ

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla do podsbírký zapsána přírůstková čísla BO1/2024 až BO18/2024, čítající 103 kusů sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 737 kusů sbírkových předmětů, které představují 539 inventárních čísel.

Badatelský servis

V rámci podsbírký byla v roce 2024 evidována jedna badatelská návštěva. Zodpovězeno bylo 50 telefonických, emailových či v rámci osobních návštěv vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

V průběhu roku se podsbírký Bydlení-odívání rozšiřovala o předměty dokumentující každodenní život a kulturu bydlení zejména z 2. poloviny 20. století. K významnějším akvizicím patří nábytkový soubor s lidovými prvky od Dušana Jurkoviče, který byl součástí interiéru vily Jana Schimana na Orlickém nábřeží v Hradci Králové. Sbírkovou řadu BO/02 obohatil na konci roku zakoupený katalog Bytová kultura od firmy Skuherský z 2. poloviny 30. let 20. století.

Detaily z nábytkového souboru od D. Jurkoviče

PODSBÍRKA ETNOGRAFIE

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla do podsbírký zapsána přírůstková čísla E1/2024 až E4/2024, čítající 48 sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 41 kusů sbírkových předmětů, které představují 25 inventárních čísel.

Badatelský servis

V rámci podsbírký byla v roce 2024 evidována jedna badatelská návštěva. Zodpovězeno bylo na 17 telefonických, emailových či v rámci osobních návštěv vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Podsíbírka byla doplněna o výrobky držitelky ocenění Nositel tradice lidových řemesel Jany Štefkové, získané do podsbírký prostřednictvím stipendijního programu MK ČR. Jedná se o herduli plněnou senem s vláčkovou krajkou se 102 bambulkovými paličkami typickými pro Vamberecko a o velký paličkový betlém v dřevěném obloukovém rámu. Sbírku betlémů pak rozšířil skleněný figurální betlém z oblasti severovýchodních Čech.

PODSBÍRKA HOSPODÁŘSTVÍ A TECHNIKA

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla do podsbírký zapsána přírůstková čísla T1/2024 až T17/2024, čítající 69 sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 22 226 kusů sbírkových předmětů, které představují 1359 inventárních čísel.

Badatelský servis

V rámci podsbírký byla v roce 2024 evidována jedna badatelská návštěva a zodpovězeno bylo 18 telefonických dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Osobní automobil Škoda Felicia Roadster 1964. Platná Koncepce rozvoje Muzea východních Čech v Hradci Králové pro roky 2024 až 2029 předpokládá zacílení sbírkotvorné pozornosti

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

mj. na problematiku průmyslových dějin Královéhradeckého kraje s cílem dokumentovat zdejší historii výroby ve všech jejích ekonomicko-organizačních formách, a to s důrazem na období 19. a 20. století. Akvizice vozu Škoda Felicia Roadster tuto sbírkotvornou linii naplňuje. Daný model se vyráběl od konce 50. let 20. století v Kvasinách u Rychnova nad Kněžnou, pobožce závodu AZNP Mladá Boleslav, a to v návaznosti na prvorepublikovou tradici fabriky Jawa. Přidanou hodnotu představuje i nám známá historie dotyčného vozu. Ten byl po svém vyrobení roku 1964 prodán coby export do Spolkové republiky Německo, odtud se posléze dostal do Itálie, kde nakonec sloužil jako reklamní poutač. V této situaci byl automobil odkoupen soukromým sběratelem z Hradce Králové, kompletně restaurován a uveden do provozuschopného stavu. Od něj pak vůz získalo královéhradecké muzeum.

PODSBÍRKA HRADECENSIA

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla do podsbírky zapsána přírůstková čísla HK1/2024 až HK9/2024, čítající 70 kusů sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 362 sbírkových předmětů, které představují 356 inventárních čísel.

Badatelský servis

V rámci podsbírky byla v roce 2024 evidována jedna badatelská návštěva a zodpovězeno bylo 45 telefonických, emailových či písemných dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Podsbírku Hradecensia rozšířily dva vzorky štuků z kiosku na Pražském mostě.

PODSBÍRKA KULTURNÍ ŽIVOT

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla do podsbírky zapsána přírůstková čísla K1/2024 až K13/2024, čítající 187 kusů sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 44 sbírkových předmětů, které představují 17 inventárních čísel.

Škoda Felicia Roadster 1964

Badatelský servis

V rámci podsbírky bylo evidováno v roce 2024 6 badatelských návštěv, zodpovězeno bylo 28 telefonických, emailových, písemných či v rámci osobních návštěv vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

V roce 2024 byl nákupem získán obraz Míly Fürstové s názvem Konstelace, který byl zastoupen na výstavě Taj jemnosti aneb Návraty domů konané v Muzeu východních Čech v Hradci Králové.

PODSBÍRKA MILITARIA

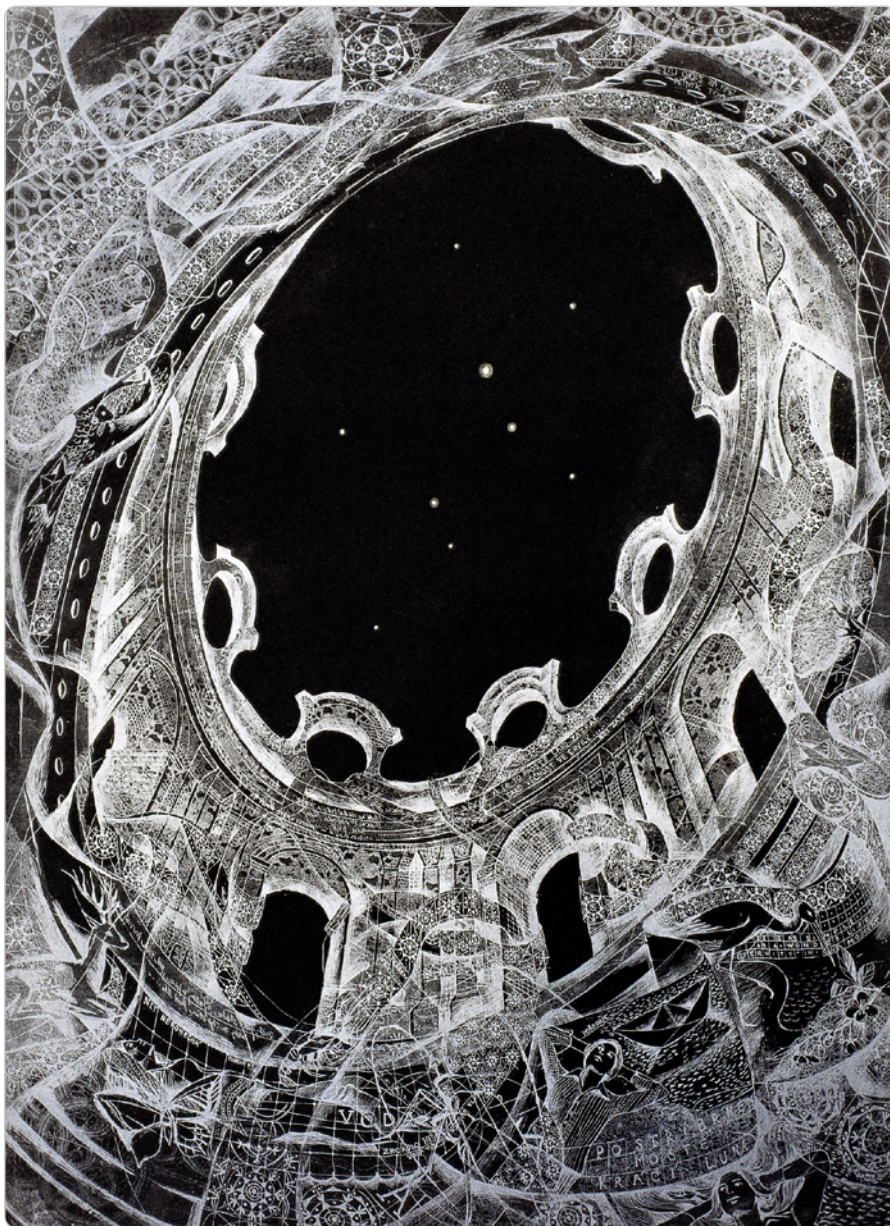
Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla do podsbírky zapsána přírůstková čísla M1/2024 – M4/2024, která představují 5 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 15 sbírkových předmětů, které představují 15 inventárních čísel.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Konstelace, Mila Fürstová

Badatelský servis

V rámci podsbírkby byla v roce 2024 evidována 1 badatelská návštěva, zodpovězeno bylo 15 telefonických, emailových, písemných či při osobních návštěvách vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Nejvýznamnější akvizicí, která v roce 2024 rozšířila podsbírkbu Militaria, představuje pruská hulánská čapka vzor 1863, která byla přidělena k útvaru, který se účastnil bitvy u Hradce Králové.

PODSBÍRKA NUMISMATIKA

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla do podsbírkby zapsána přírůstková čísla N1/2024 až N21/2024, která představují 76 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 722 sbírkových předmětů, které představují 722 inventárních čísel.

Badatelský servis

V rámci podsbírkby byly v roce 2024 evidovány dvě badatelské návštěvy. Zodpovězeno bylo 71 telefonických, emailových či písemných dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Během roku 2024 byla rozšířena především sbírková řada mincovních nálezů, a to o ražby z celé řady lokalit. Z hlediska struktury oběživa ve východních Čechách má značný význam např. objev středověkých pasovských feniků z katastrálního území Štěpánovsko. Zajímavé jsou i dva soubory nalezené u Libčan, které v prvním případě tvoří početní groše a v druhém pražské groše společně se svídnickými brakteáty. Z cenných jednotlivin můžeme zmínit alespoň bavorský denár z 10. století objevený u Boharyně.

PODSBÍRKA STARÉ TISKY A SPECIALIZOVANÝ FOND

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla do podsbírky zapsána přírůstková čísla L1/2024 až L 109/2024, která představují 109 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 109 sbírkových předmětů, které představují 109 inventárních čísel.

Badatelský servis

V rámci podsbírky proběhly v roce 2024 dvě návštěvy na staré tisky a pět na specializovaný fond. Zodpovězeno bylo 35 telefonických, emailových či při osobních návštěvách vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Podsbírku se podařilo doplnit velmi zajímavými akvizicemi. V rámci prvního nákupu se podařilo získat pět starých tisků z let 1741 až 1796. Nejvzácnější knihou z této akvizice je bezesporu Polyanthea Sacra vydaná v Benátkách v roce 1741. Do specializovaného fondu knihovny byl pak zakoupen pozoruhodný soubor výročních zpráv Kralohradecké spořitelny z let 1864 až 1888.

PODSBÍRKA UMĚLECKÝ PRŮMYSL

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla do podsbírky zapsána přírůstková čísla U1/2024 až U34/2024, která představují 137 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 190 sbírkových předmětů, které představují 190 inventárních čísel.

Badatelský servis

V rámci podsbírky byla v roce 2024 evidována jedna badatelská návštěva, zodpovězeno bylo 28 telefonických, emailových či písemných dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

V roce 2024 se podařilo výrazně rozšířit podsbírku o předměty z 2. poloviny 20. století, konkrétně o tzv. Bruselský styl z 50. a 60. let 20. století, kterým byly doplněny především sbírkové řady keramiky a skla.

PODSBÍRKA VEŘEJNÝ ŽIVOT A SLUŽBY

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla do podsbírky zapsána přírůstková čísla V1/2024 až V49/2024, která představují 151 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 237 sbírkových předmětů, které představují 230 inventárních čísel.

Badatelský servis

V rámci podsbírky bylo v roce 2024 realizováno 5 badatelských návštěv, zodpovězeno bylo 38 telefonických, emailových, písemných či v rámci osobních návštěv vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

V roce 2024 se podařilo významně rozšířit kolekci zdravotnických pomůcek k profesionální i domácí péči o zdraví – horských sluncí a UV lamp. Do fondu Zdravotnictví se podařilo získat unikátní typ ruční UV lampy, tzv. světelnou lázeň Minim z 30. let 20. století, ozařovací lampu Sollux – Original Hanau z 30. – 40. let 20. století a horské slunce Astralux z 2. poloviny 20. století. Dále se podařilo zakoupit soubor dokumentů vážících se k historii regionu datovaných do revolučních let 1848 a 1849, Robotní patent Marie Terezie z roku 1775 nebo Ústavu rakouského mocnářství z roku 1861. Sbírkový fond Stát, sbírková řada ST/MA byl rozšířen nákupem bytového doplňku v podobě glóbu.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

HISTORICKÉ PODSBÍRKY (SPOLEČNÁ ČÁST)

Poradní sbor

Poprvé poradní sbor projednal schválení nákupu automobilu Škoda Felicia Roadster, rok výroby 1963 ve výši 690 000 Kč. Podruhé se poradní sbor sešel 22. května 2024. Vzal na vědomí informaci o složení a struktuře dosavadních přírůstků historických podsbírek. Dále projednal schválení nákupů podle nabídkových listů (soubor předmětů dokumentující každodennost 20. století, konvolut předmětů s lázeňskou tematikou 30. – 70. léta 20. století, lázeňské sklo, lázeňská pítka a pohárky, upomínkové předměty s lázeňskými motivy, horské slunce Original Hanau, 30. léta 20. století, soubor předmětů dokumentující každodennost, obraz Konstelace, Míla Fürstová, lept, 2006, Inhalační přístroj pro horkou páru, kompletní v původní papírové kazetě, skleněné součástky, návod, tiskoviny a pohlednice se zdravotní tematikou, 2. polovina 20. století, UV ozařovací infra lampa zn. Condel k léčbě ultrafialovými paprsky, použití proti revmatismu, bolestem svalů, péči o pokožku, proti únavě atd., cca konec 20. století, tiskoviny s lázeňskou tematikou, 20. – 30. léta 20. století, katalog produkce továrny na kovové zboží, slévárny zvonárny Buřil a Riss, Kukleny u Hradce Králové, 1929, památník 4. pěšího pluku Prokopa Velikého, pruská hulánská čapka vz. 1863 z bitvy u Hradce Králové, Ega-gril, 1970, soubor archiválií, soubor knih, vše ve výši 259 740 Kč V celkové hodnotě 949 740 Kč.

Výpůjčky

V roce 2024 bylo v rámci evidence historického oddělení realizováno celkem 11 výpůjček, v rámci kterých bylo zapůjčeno 229 sbírkových předmětů.

- VS 1/2024 – Galerie moderního umění v Hradci Králové
- VS 2/2024 – Vlastivědné muzeum a galerie v Železnici
- VS 3/2024 – Masarykovo muzeum v Hodoníně
- VS 4/2024 – Lucky Horse s.r.o.
- VS 5/2024 – Uměleckoprůmyslové museum v Praze
- VS 6/2024 – Mgr. Blanka Hnulíková
- VS 7/2024 – Městské muzeum Nová Paka
- VS 8/2024 – Lenka Dolanská
- VS 9/2024 – Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou
- VS10/2024 – Kultura Rychnov nad Kněžnou
- VS11/2024 – Hradecká kulturní a vzdělávací společnost

Vráceno bylo 12 výpůjček představujících 169 kusů sbírkových předmětů:

- VS 4/2023 – Galerie moderního umění v Hradci Králové
- VS 7/2023 – Muzeum regionu Boskovicka

- VS 10/2023 – Muzeum Českého ráje v Turnově
- VS 11/2023 – Třebechovické muzeum betlémů
- VS 12/2023 – Městské muzeum Lanškroun
- VS 1/2024 – Galerie moderního umění v Hradci Králové
- VS 2/2024 – Vlastivědné muzeum a galerie v Železnici
- VS 3/2024 – Masarykovo muzeum v Hodoníně
- VS 4/2024 – Lucky Horse s.r.o.
- VS 5/2024 – Uměleckoprůmyslové museum v Praze
- VS 7/2024 – Městské muzeum Nová Paka
- VS 8/2024 – Lenka Dolanská

Zápůjčky

V rámci evidence historického oddělení byla sepsána 1 smlouva o zápůjčce, v rámci které bylo zapůjčeno 98 kusů sbírkových předmětů:

- ZS 1/2023 – Jiří Vavřina

Zápůjčka od jiných institucí představující 24 kusů předmětů:

- Národní muzeum
- Galerie moderního umění v Hradci Králové
- Uměleckoprůmyslové museum v Praze
- Mattoni 1873 a.s.

Dohody o poskytnutí vyobrazení

Na základě vznesených a schválených požadavků bylo sepsáno celkem 22 dohod o poskytnutí vyobrazení sbírkových předmětů.

Databáze

V rámci historických podsbírek je vedeno dvanáct pracovních databází: články o Muzeu východních Čech (aktuálně 1019 záznamů), legionáři okresu Hradec Králové (aktuálně 2 573 záznamů), lidové zvyky Královéhradeckého kraje (aktuálně 35 záznamů), mincovní nálezy města Hradce Králové (aktuálně 213 záznamů), mincovní nálezy okresu Hradce Králové (aktuálně 149 záznamů), mincovní nálezy Královéhradeckého kraje (aktuálně 49 záznamů), oběti druhé světové války okresu Hradec Králové (aktuálně 1 460 záznamů), osobnosti Královéhradeckého kraje (aktuálně 1 740 osob, záznamy doplněny také o 315 bibliografických odkazů, celkem aktuálně 2735), stavby a místopis Hradce Králové (aktuálně 597 záznamů), bibliografické odkazy rozšířeny o 340 záznamů, aktuálně celkem 4421), události (aktuálně 839 záznamů), výstavy Muzea východních Čech (aktuálně 1 280 záznamů) a databáze fotoarchivu s obrazovým tematickým rejstříkem (aktuálně 3 373 záznamů).

Pruská hulánská čapka vzor 1863

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

PŘÍRODOVĚDECKÉ SBÍRKY

Přírodovědecké sbírky byly v roce 2024 doplněny o 3 557 kusů sbírkových předmětů, tj. 56 přírůstkových čísel, z toho 63 % představují vlastní sběry, 8 % nákup a 29 % dar. Největší podíl přírůstků podle počtu kusů (exemplářů) náleží fondu mykologie (42 %).

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost přírodovědeckého oddělení se sešel 11. 11. 2024. Schválil 3 návrhy kurátorů na nákupy stromatolitu, srovnávací sbírky brouků a 4 replik ryb. Poradní sbor konstatoval, že akvizice zapsané v geologické přírůstkové knize pod přírůstkovými čísly a G9/2023 až G22/2023 a G1/2024 až G23/2024, v botanické přírůstkové knize pod přírůstkovými čísly a B10/2023 a B1/2024 až B9/2024 a v zoologické přírůstkové knize pod přírůstkovými čísly Z19/2023 až Z21/2023 a Z1/2024 až Z7/2024 byly v souladu se strategií sbírkotvorné činnosti muzea vyplývající ze zřizovací listiny muzea. Poradní sbor schválil 2 návrhy na vyřazení 2 geologických a 1 mykologického sbírkového předmětu z důvodů neupotřebitelnosti.

GEOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Geologická podsíbírka byla v roce 2024 doplněna o 210 kusů sbírkových předmětů, tj. 24 přírůstkových čísel, z toho 154 kusů sbírkových předmětů představují vlastní sběry, 4 kusy staré fondy, 51 kusů dary a 1 kus byl získán nákupem.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence bylo zapsáno do geologické podsíbírky 24 přírůstkových čísel G1/2024 až G24/2024, což představuje 210 kusů sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 135 inventárních čísel, což je 245 kusů sbírkových předmětů. Proběhla kontrola evidence v databázi Museion a fyzického stavu sbírkových předmětů, při tom byly doplněny etikety na vzorcích. Byly zrevidovány záznamy pro tisk zbývajících katalogizačních karet (cca 40 000 karet).

Výpůjčky

V roce 2024 byly evidovány tři nové smlouvy o výpůjčce, z nichž jedna byla již vrácena. V roce 2024 byla vrácena 1 výpůjčka a 1 smlouva byla prodloužena. Výpůjční smlouva č. P10/2015 (Národní muzeum) vypršela a bude uzavřena nová smlouva o výpůjčce.

Vypůjčeno

- P-6/2024 – Boris Ekrt, Národní muzeum
- P-10/2024 – Jindřich Žák, Městské muzeum Žamberk
- P-12/2024 – Zdeněk Vevera, Česká geologická služba

Vráceno

- P-10/2024 – Jindřich Žák, Městské muzeum Žamberk

Badatelský servis

V rámci geologické podsíbírky bylo poskytnuto 12 konzultací. Badatelská činnost spočívala v determinaci donesených vzorků hornin, minerálů a fosilií a v konzultaci ke geologii Krkonoš.

V rámci paleontologické sbírky umožněno studium fosilií třem badatelům, bylo zodpovězeno asi 40 dotazů na určení nalezených fosilií ze zaslaných fotografií a informace o paleontologických lokalitách.

Stromatolit, Mladé Buky

Nejvýznamnější akvizice

Nejvýznamnější geologickou akvizicí je velký kus leštěného stromatolitu z Trutnova o rozměrech 45 × 40 × 4,5 cm, který vznikl usazením vápnatých látek za působení bakterií patrně v mělké příbřežní partii permského jezera. Významná je rovněž kolekce zvětralinových kůr – kalkrety z Orlickoústecka (období permu), lateritu z bývalého Novoborovského dolu u Havlíčkovy Borové (období křídy) a ferikrety (železiveců) z okolí Hajnice na Královédvorskou (období terciéru). Vzácný je nález druhohorní pryskyřice – valchovitu z lokality tzv. měsíční krajiny v místě bývalých dolů na Hřebečském hřbetu.

Nejvýznamnější paleontologickou akvizicí jsou fragmenty korálnatců a porifer z devonských dolomitů z Poníklé.

Sběr třetihorních jílů na lokalitě Nesytá

BOTANICKÁ PODSBÍRKA

Botanická podsbíрка byla v roce 2024 doplněna o 1 982 kusů sbírkových předmětů, tj. 9 přírůstkových čísel, 1 002 kusů představují vlastní sběry a 980 položek bylo získáno darem.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence bylo zapsáno do botanické podsbířky 9 přírůstkových čísel (B1/2024 až B9/2024), což představuje 1 982 kusů sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V roce 2024 bylo zkatologizováno v programu Museion 1 740 evidenčních čísel, což je 1 740 sbírkových předmětů. Převážnou část představují mykologické sběry (1 569 sbírkových předmětů). V programu Museion byly průběžně revidovány číselníky taxonů a lokalit, odstraňovány duplicity, doplňovány údaje u lokalit (2 300 záznamů). Do Museionu jsou postupně doplňovány záznamy k starším položkám rostlin, které jsou vedeny jen v papírových katalogizačních kartách, za rok 2024 bylo zapsáno cca 3 000 položek. Byly zrevidovány záznamy pro tisk další části katalogizačních karet (cca 23 800 karet).

Výpůjčky

V roce 2024 bylo evidováno 6 smluv o výpůjčce sbírkových předmětů. Bylo vypůjčeno 478 kusů sbírkových předmětů (308 položek hub a 170 položek rostlin). V roce 2024 byla vrácena 1 výpůjčka a 1 smlouva byla prodloužena.

Vypůjčeno

- P-4/2024 – Aleš Jirsa, Katovice
- P-5/2024 – Jiří Kout, Západočeská univerzita v Plzni
- P-7/2024 – Aleš Jirsa, Katovice
- P-8/2024 – Aleš Jirsa, Katovice
- P-17/2024 – Aleš Jirsa, Katovice
- P-19/2024 – Radomír Řepka, Ústav lesnické botaniky, Mendelova univerzita v Brně

Vráceno

- P-4/2022 – Martina Vašutová, Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Badatelský servis

V rámci botanické podsbířky bylo evidováno 127 badatelských návštěv, z toho cca 4 pracovaly se sbírkovým fondem (studium herbářů). K revizi druhů a studiu bylo zapůjčeno celkem 900 položek vyšších rostlin. K. Šumberová z Botanického ústavu AV ČR, Brno revidovaly druhy rodů *Linum*, *Diplotaxis*, *Galanthus*, *Leucojum*, *Lycium*, *Mimulus*, *Biscutella*. Z. Kaplan z Botanického

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Leptoporus mollis (bělochoroš fialovějící), Švédsko, Västernorrland, Kramfors Municipality

Skeletocutis odora (kostrovka páchnoucí), Švédsko, Västernorrland, Örnköldsvik Municipality, Torsbole

ústavu AV ČR, Průhonice zrevidoval položky rodů *Cuscuta*, *Cypripedium*, *Galium*, *Physalis*, *Potamogeton*, *Zannichelia* a J. Chrtěk z téhož pracoviště položky rodu *Dianthus*. R. Řepka z Mendelovy univerzity v Brně revidoval několik položek *Carex acuta*. Byly nafoceny položky *Saxifraga moschata* pro dr. Pawla Kwiatkowského z Univerzity v Katovicích. Kromě přípravy sbírek ke studiu se badatelská činnost týkala určování herbářových položek, excerpcí floristických dat ze sbírkových předmětů nebo dokumentace k nim, determinace donesených vzorků nebo e-mailem poslaných fotografií (kvetoucí rostliny, určování hub). Byly poskytnuty údaje o rostlinách v PR Dlouholoučské stráně pro R. Žaloudkovou z Krajského úřadu v Pardubicích. Byla sepsána floristická charakteristika lesa Kaltouz pro návrh na vyhlášení PCHP (přechodně chráněné plochy) pro Daniela Čičovského.

V rámci spolupráce s Farmaceutickou fakultou UHK byly věnovány položky hub na výtrusy.

Nejvýznamnější akvizice

Za nejvýznamnější akvizici lze považovat 27 položek zejména chorošovitých hub ze Švédska získaných darem od Moniky Kolényové (B0004/2024). Plodnice chorošovitých hub byly dokumentované in situ. Tyto položky představují především druhy, které jsou na území ČR velmi vzácné, ale ve Švédsku se vyskytují poměrně hojně a vhodně doplní mykologický fond především jako srovnávací materiál.

ZOOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Zoologická podsbírka byla v roce 2024 doplněna o 1 365 kusů sbírkových předmětů, tj. 23 přírůstkových čísel, 283 kusů sbírkových předmětů bylo nakoupeno, 1 076 kusů sbírkových předmětů bylo nasbíráno při výzkumech a 6 kusů sbírkových předmětů bylo získáno darem.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence bylo zapsáno do zoologické podsbírky 23 přírůstkových čísel Z1/2024 až Z23/2024, což představuje 1 365 kusů sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V roce 2024 bylo zkatalogizováno 6 evidenčních čísel (entomologie), což představuje 356 sbírkových předmětů. V programu Museion byly opraveny záznamy ve fondu entomologie (13 záznamů), ve fondu obratlovců (2 000 záznamů). Finalizace a odevzdání karet pro tisk (1 300 karet z fondu vertebratologie).

Výpůjčky

V roce 2024 bylo evidováno 10 smluv o výpůjčce sbírkových předmětů. Bylo vypůjčeno 8 sbírkových předmětů (obratlovci), 5 sbírkových předmětů (entomologie) a 16 muzejních krabic hmyzu z doprovodné dokumentace na určení. V roce 2024 byly vráceny 3 výpůjčky. 5 výpůjček bylo prodlouženo.

Vypůjčeno

- P-1/2024 – Martin Novák, Praha
- P-2/2024 – Martin Fiala, Praha
- P-3/2024 – Adam Šíma, Praha
- P-9/2024 – Botanická zahrada hlavního města Prahy
- P-11/2024 – Tomáš Zelenka, Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou
- P-13/2024 – J. Bezděk, Mend univerzita
- P-14/2024 – Sunny Canadien International School, Jesenice
- P-15/2024 – David Sommer, Sušice
- P-16/2024 – Ilja Trojan, Velké Němčice
- P-18/2024 – Jiří Junek, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Vráceno

- P-9/2024 – Botanická zahrada hlavního města Prahy
- P-11/2024 – Tomáš Zelenka, Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou
- P-14/2024 – Sunny Canadien International School, Jesenice

Badatelský servis

V rámci entomologického fondu bylo evidováno 6 badatelských návštěv. Bylo zodpovězeno 30 badatelských dotazů (determinace hmyzu, identifikace škůdců v domácnosti a průmyslových halách, dotazy na housenky, určení bezobratlých z Thajska, dotaz na lišaje, dohledání několika kusů čeledi *Ephydriidae*, dotazy na sršeň asijskou, lokality rodu *Agrilus*, dotaz na štěnici). Proběhla determinace asi 2 000 kusů brouků (*Histeridae*) pro další instituce (Národní muzeum, Severočeské muzeum v Liberci, Přírodovědné muzeum ve Vídni, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Českou zemědělskou univerzitu atd.). V rámci sbírkového fondu obratlovců bylo zodpovězeno 25 dotazů (determinace druhů, praktická ochrana obratlovců) osobně, telefonicky nebo e-mailem.

Nejvýznamnější akvizice

Největší akvizicí pro fond entomologie v roce 2024 byla srovnávací sbírka Geotrupidae a Silphidae od Jana Schneidera, vč. typového materiálu.

Další významnou akvizicí tvoří jantarové fosilie mršníků (*Histeridae*). Konkrétně se jedná o tři holotypy fosilií z období střední křídy a jeden holotyp eocénního zástupce.

Významnou akvizicí v oboru zoologie obratlovců za rok 2024 bylo rozšíření sbírkového souboru modelů ryb nově zakoupenými 4 replikami ryb.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Počet přírůstkových čísel v přírůstkových knihách v roce 2024 (počet kusů nebo položek)

Obor	Vlastní sběry	Nákup	Převod	Dar	Předáno nálezcem	Staré fondy	Celkem
Archeologie	50 (24 000)	–	29 (13 500)	–	191 (730)	2 (2)	272 (38 232)
Antropologie	–	–	–	–	–	–	–
Botanika	2/488	–	–	–	–	–	2/488
Mykologie	2 (514)	–	–	5 (980)	–	–	7 (1 494)
Entomologie	2 (1 076)	12 (279)	–	5 (6)	–	–	19 (1 361)
Malakologie	–	–	–	–	–	–	–
Paleontologie	10 (40)	–	–	2 (17)	–	2 (2)	14 (59)
Mineralogie a petrografie	3 (114)	1 (1)	–	5 (34)	–	1 (2)	10 (151)
Zoologie obratlovců	–	4 (4)	–	–	–	–	4 (4)
Bydlení – odívání	7 (37)	6 (6)	4 (49)	1 (11)	–	–	18 (103)
Divadlo	3 (30)	3 (3)	–	1 (148)	–	–	7 (181)
Doprava – spoje	1 (17)	1 (1)	–	1 (1)	–	–	3 (19)
Ekonomika	–	–	–	–	–	–	–
Etnografie – folkloristika	–	2 (45)	–	2 (3)	–	–	4 (48)
Foto – kino	–	–	–	–	–	–	–
Hradecensia	1 (2)	1 (1)	–	6 (53)	–	1 (14)	9 (70)
Hudba	1 (1)	–	–	1 (1)	–	–	2 (2)
Kultura	–	–	–	–	–	–	–
Literatura	–	–	–	–	–	–	–
Militaria	1 (2)	3 (3)	–	–	–	–	4 (5)
Numismatika – faleristika	–	2 (2)	10 (33)	9 (41)	–	–	21 (76)
Obchod – služby	–	2 (2)	–	1 (1)	–	–	3 (3)
Politika	3 (3)	8 (16)	3 (8)	3 (25)	–	–	17 (52)
Staré tisky a spec. fond	51	57	–	–	–	1	109
Stát	–	4 (4)	–	1 (1)	–	–	5 (5)
Školství	2 (2)	1 (3)	3 (4)	1 (1)	–	–	7 (10)
Tělesná kultura	–	–	–	v	–	–	–
Umělecký průmysl	4 (7)	15 (66)	8 (54)	7 (10)	–	–	34 (137)
Výroba – technika	5 (20)	2 (2)	1 (5)	1 (18)	–	–	9 (45)
Výtvarné umění	1 (1)	1 (1)	2 (2)	–	–	–	4 (4)
Zdravotnictví	3 (3)	16 (80)	–	1 (1)	–	–	20 (84)
Zemědělství	–	2 (2)	–	–	–	–	2 (2)

Struktura katalogizace podle sbírkových fondů v roce 2024

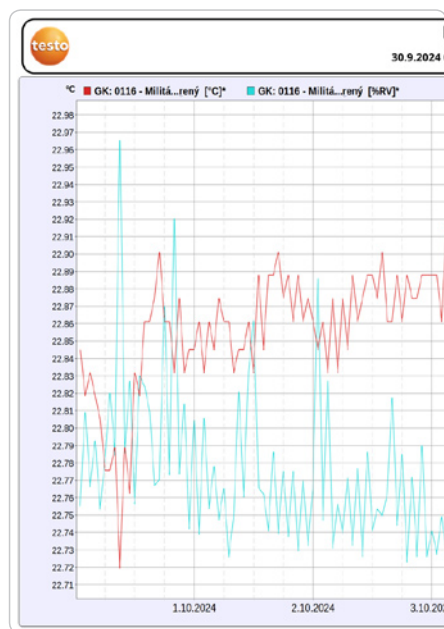
Název sbírkového fondu	Počet inv. čísel	Počet před. (kusů)
Archeologie	2 482	13 739
Antropologie	–	–
Botanika	171	171
Mykologie	1 569	1 569
Entomologie	6	356
Malakologie	–	–
Paleontologie	76	94
Mineralogie a petrografie	59	151
Zoologie obratlovců	–	–
Bydlení – odívání	78	93
Divadlo	28	38
Doprava – spoje	1	1
Ekonomika	–	–
Etnografie – folkloristika	24	38
Foto – kino	1 316	22 183
Hradecensia	356	362
Hudba	–	–
Kultura	–	–
Literatura	–	–
Militaria	15	15
Numismatika – faleristika	722	722
Obchod – služby	15	35
Politika	149	149
Staré tisky a spec. fond	109	109
Stát	5	5
Školství	10	10
Tělesná kultura	–	–
Umělecký průmysl	190	190
Výroba – technika	10	10
Výtvarné umění	7	7
Zdravotnictví	66	73
Zemědělství	28	28

OCHRANA A ZABEZPEČENÍ SBÍREK

Oddělení ochrany sbírkových předmětů

Oddělení ochrany sbírkových předmětů, respektive konzervátorské dílny (dále jen konzervátorské dílny), zajišťují preventivní konzervaci prostřednictvím systematické kontroly a případné úpravy teploty a vlhkosti v depozitářích a expozicích tak, aby předměty setrvaly v pokud možno nezměněném, stavu a vypracovává o této činnosti podrobné zprávy. K tomuto účelu je také používán monitorovací systém TESTO. Konzervátorské dílny dále organizačně zajišťují pravidelné plynování všech depozitářů a prostor s uloženými sbírkovými předměty, aby se zabránilo napadení biologickými škůdci. Během roku byly konzervátorské dílny posíleny o nové pracovníky: Bc. Vladimíru Šimkovou (restaurování a konzervování skla), BcA. Dianu Janečkovou (restaurování a konzervace papíru, knižní vazby) a o Ondřeje Frýbla (konzervování kovů).

V rámci dotačního programu Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví (ISO) II, část D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí, se podařilo získat finanční prostředky na zakoupení parní čističky Reitel Steamy s adaptérem Luer Lock. Přístroj pracuje principem suché páry a bude využit především při restaurování předmětů z kamene a štuky, odstraňování křehkých maleb, laků, disperzních barev atd.

Vylévání odvlhčovače v otevřeném depozitáři militárií Záznam monitorovacího systému Testo

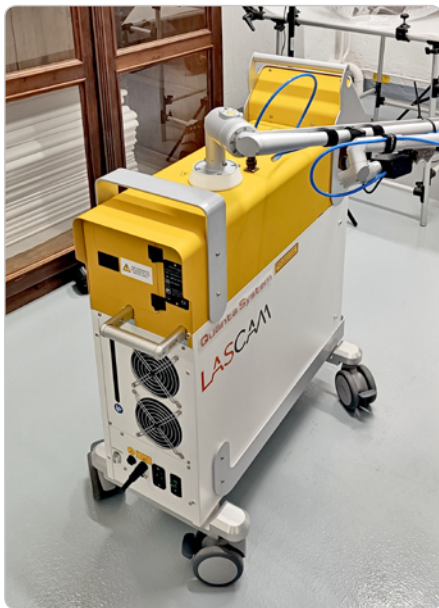
Další unikátní přístroj, který se podařilo zakoupit do konzervátorských dílen z investičního fondu muzea, je laser Thunder Compact od firmy Light for Art. Přístroj nabízí k práci dvě vlnové délky, stává se multifunkčním a bude využit při čištění sbírkových předmětů ze štuky, dřeva, textilu, skla či kamene.

V roce 2024 proběhlo pravidelné plynování (desinsekce) ve všech depozitářích muzea ve dnech 26. 5. a 15. 11. V souvislosti s rekonstrukčními pracemi v budově Muzea války 1866 na Chlumu došlo ke kontrole a návrhu na restaurování dvou vojenských děl umístěných před budovou muzea. Dále konzervátorské dílny realizovaly několik zakázek pro Muzeum a galerii Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou a Regionální muzeum a galerii Jičín.

Parní čistička Reitel Steamy – restaurování mramorové desky

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Laser Thunder Compact

Odborné zaškolení pracovníkem firmy Lascam

Past obsahující lepidlou plochu

Sběr hmyzu z okolí oken

IPM (Integrated Pest Management)

V roce 2024 byl v Muzeu východních Čech v Hradci Králové zahájen projekt integrované ochrany proti škůdcům (IPM). Impulsem pro realizaci projektu byla stáž restaurátorky Mgr. Marie Borysenko v Historickém ústavu archivu Kolína nad Rýnem v Německu v roce 2023. Projekt zahrnuje soubor opatření zaměřených na prevenci, monitoring a kontrolu škůdců, které mohou nevratně poškodit sbírkové předměty uložené v depozitářích a dalších prostorách. Vzhledem ke klimatickým změnám a častějšímu výskytu invazních druhů jako je například rybenka (*Ctenolepisma longicaudata* Esch), je realizace programu přínosem. Nejen, že dojde k prohloubení samotné ochrany sbírek, ale případně i k včasnému odhalení přítomnosti škůdců a jejich eliminaci, díky jednotné metodice sběru dat pak také k jejich sofistikovanému vyhodnocení.

Na začátku projektu byla v muzeu vytvořena pracovní skupina se zástupci všech sbírkotvorných oddělení (M. Borysenko, R. Poslušná – konzervátorské dílny, M. Klapková – archeologické oddělení, M. Pražáková, L. Fialová – historické oddělení, V. Samková, T. Tejklová – přírodovědecké oddělení, J. Zámečník – náměstek pro sbírkotvornou činnost, J. Simon Pražák, P. Trávníček – determinace bezobratlých). Dle metodiky vypracované vedoucí projektu byly v březnu ve všech depozitářích, v konzervátorských dílnách a v dalších vybraných prostorech instalovány pasti ECOTRAP obsahující lepidlou plochu sloužící k zachycení hmyzu. Kromě toho byla vždy v blízkosti dveří umístěna lepicí páska, která zachytila hmyz pronikající do depozitářních prostor při vstupu. Sledování a analýza informací se podle vypracované metodiky uskuteční každé tři měsíce. V září pak došlo ke sběru dat a k identifikaci všech zaznamenaných bezobratlých. Současně byl doplňkově realizován sběr hmyzu z okolí oken, což přispělo k získání komplexních dat o druhovém spektru v monitorovaných prostorech. Identifikaci provedli entomologové Mgr. Jan Simon Pražák a Bc. Pavel Trávníček. Získaná data byla zaznamenána do formulářů, které budou nadále aktualizovány a doplňovány při budoucích sběrech dat.

Projekt IPM je dalším krokem k lepšímu zajištění dlouhodobé ochrany našich sbírkových předmětů. Systematické sledování a identifikace škůdců v muzeu, spolu s pravidelnými sběry, nám umožní včasné reagovat na jakékoliv hrozby a zajistit tak optimální podmínky pro uchování sbírek. Věříme, že tento přístup bude i nadále přispívat k efektivní ochraně sbírek a prevenci škod, čímž zajistí jejich ochranu pro budoucí generace.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Praxe a stáže

Konzervátorské dílny muzea zajišťovaly v roce 2024 praxe či stáže pro studenty odborných škol. Celkem se v dílnách zaučovali 3 studenti z následujících institucí: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola v Turnově a Vyšší odborná škola restaurátorská v Brně.

Konzervátorské dílny

Hlavní pracovní náplní konzervátorských dílen, i přes veškeré další aktivity, byly především konzervátorské a restaurátorské práce. V roce 2024 bylo konzervováno 136 kusů sbírkových předmětů z historických podsbírek, 757 kusů sbírkových předmětů z archeologických podsbírek a 32 kusů sbírkových předmětů z přírodovědeckých podsbírek. Dále bylo restaurováno 40 kusů sbírkových předmětů historického charakteru a 526 kusů sbírkových předmětů prošlo preventivní konzervací (150 kusů archeologické povahy a 376 kusů historické povahy). Průběžně byly konzervovány a restaurovány předměty vytipované na základě pravidelných interních kontrol depozitářů a sbírkové předměty navrácené ze zápůjček. K půjčovaným sbírkovým předmětům vypracovaly restaurátorky vždy průvodní kondiční listy před zápůjčkou a důsledně zkontrolovaly stav předmětů po jejich návratu a před uložením do depozitářů.

Rentgenový snímek bloku ztvrdlé hlíny

Konzervátorky kovů Bc. Rozálie Poslušná a Dominika Halamková, Dis., ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové, respektive s Katedrou archeologie, zajišťují rentgenové snímky u vybraných objektů archeologické povahy. Jedná se především o bloky ztvrdlé hlíny obsahující větší množství archeologických artefaktů. Rentgeny umožňují konzervátorkám zjistit podrobnější informace o obsahu a nejlepší možný způsob jejich vyjmutí a zakonzervování.

Hliněný blok s částečně odkrytými bronzovými cedníky a kostěným hřebem

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Stínování

V rámci vzájemné spolupráce s Muzeem a Galeriií Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou naše muzeum poskytlo metodickou pomoc v oblasti restaurování sbírkových předmětů paní MgA. Barboře Chvojkové.

Metodická pomoc – preventivní konzervace sbírek

V rámci přípravy nové stálé expozice v Městském muzeu v Jaroměři byly poskytnuty konzultace ohledně zabezpečení a ochrany sbírkových předmětů muzea. Odborné konzultace poskytly paní Marcela Raková a BcA. Romana Tošovská. V rámci pomoci byly navrženy restaurátorské zásahy na předmětech. Z toho devatenáct předmětů bude přijato na konzervaci do OOS.

Návštěva Městského muzea v Jaroměři – R. Tošovská a R. Havelka ředitel Městského muzea v Jaroměři

Metodická pomoc

Naše muzeum poskytlo metodickou pomoc týkající se zabezpečení vzácné sbírky textilu v Muzeu krajky Vamberk. Metodickou pomoc poskytly restaurátorky paní Marcela Raková a BcA. Romana Tošovská. Spolupráce probíhala s novu vedoucí muzea paní Mgr. Kateřinou Kuthanovou.

Nejvýznamnější konzervátorské a restaurátorské zásahy

Restaurování plakátu na výstavu obrazů Antonína Hudečka a plastik Josefa Mařatky, 1913

Pro výstavu 111 let vystavujeme v historické budově muzea. Plakát restaurovala BcA. Romana Tošovská. Nejnáročnější část prací provedla ve spolupráci s pracovníky Fakulty restaurování Univerzity Pardubice v Litomyšli (panem MgA. Ivanem Kopáčkem a paní BcA. Veronikou Valovou, DiS.) na dolévacím vakuovém stole, který v našich dílnách chybí. Následně bylo restaurování dokončeno již v našich dílnách, kdy došlo k zalisování ve vakuovém lisu a k následné digitalizaci.

Plakát – stav před a po restaurování

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Restaurování reklamní busty dívky z první poloviny 20. století

Předmět restaurovala Marcela Raková. Unikátní busta sloužila k prezentaci klobouků nebo kožešin v obchodech s módním zbožím. Busta byla zakoupena v původním stavu, byla značně špinavá (náписы tužkou) a poškozená. Po důkladné fotodokumentaci proběhly zkoušky čištění povrchu busty, očištění, vytmelení, zabroušení a retuše.

Dřevěná studna, předběžně 220–215 př. n. l.

V září byl konzervátorským dílnám zadán náročný úkol spočívající ve vyčištění a konzervaci významného archeologického nálezu – dřevěné studny ze záchranného archeologického výzkumu na trase budoucí dálnice D35. Podle umístění dřevěných prvků studny se mohlo jednat o konstrukci, která zabráňovala zhroucení výkopu pro zásobování místního sídliště pitnou nebo spíše užitkovou vodou. Předběžné datování studny bylo odhadnuto na období 220–215 př. n. l., což odpovídá době laténské, která je u nás spojována s Kelty. Na čištění se podílely kolegyně a kolegové z archeologického oddělení.

Z důvodu přesného určení stáří studny, byly ze sedimentů odebrány odborníky z Katedry archeologie Univerzity Hradec Králové vzorky pro určení složení makroskopických reziduí přírodního charakteru, vzorky na dataci pomocí opticky stabilizované luminiscence a vzorky dřevěných prvků pro dataci pomocí metody C14.

Závěrečná konzervace dřevěných prvků probíhá v Muzeu Vysočiny Jihlava, metodou PEG.

Bronzové artefakty, 1866

Dalším významným souborem sbírkových předmětů, který byl v konzervátorských dílnách zpracován, byly bronzové artefakty se zchovalými textilními fragmenty z období války 1866.

Předměty byly citlivě mechanicky očištěny a zakonzervovány konzervačním lakem Paraloid B-72 s přídavkem Benzotriazolu. Předměty konzervovaly Dominika Halamková Dis., a Bc. Rozálie Poslušná.

Barokní plastiky andělů

V roce 2024 bylo dokončeno náročné restaurování dvou dřevěných barokních plastik andělů. U jednoho z nich proběhlo sejmutí pozdějšího druhotného bílého nátěru na původní barokní polychromii. Sejmutí nátěru předcházely samozřejmě laboratorní průzkum stratigrafie barevnosti, který prokázal původní rozsáhlou polychromii (např. inkarnát, vlasy, rozmanité detaily obličeje, zlacení drapérie). Barokní sochy andělů restaurovala BcA. Markéta Havlíková Novotná.

Reklamní busta dívky stav před restaurováním

Reklamní busta dívky stav po restaurování

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

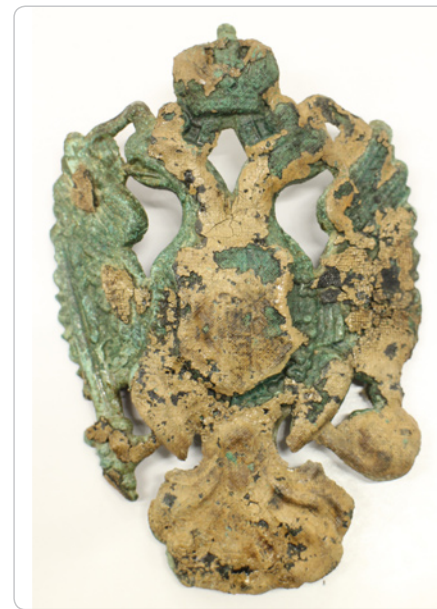
Nálezová fotografie dřevěné studny a 3D model, Mgr. T. Kravciv – Centrum terénní archeologie

Archeoložka P. Rokoská a konzervátor O. Frýbl při čištění části dřevěné studny

Archeolog R. Bláha při čištění části dřevěné studny

Rakouská orlice z období války 1866 před a po konzervaci

Mosazné knoflíky s textilií před a po konzervaci

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Barokní plastika polychromovaného anděla – stav před restaurováním

Barokní plastika polychromovaného anděla – průběh snímání druhotného nátěru

Barokní plastika polychromovaného anděla – stav před restaurováním

Barokní plastika polychromovaného anděla – stav po restaurování

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Dokumentace a digitalizace

V roce 2023 byla schválena grantová žádost Národního plánu obnovy pro oblast digitalizaci. V rámci něj bylo pořízeno nové fotografické vybavení pro Oddělení muzejní informatiky, ale také Krajského digitalizačního centra. Kromě toho byl do Krajského digitalizačního centra pořízen velkoformátový skener značky Cruse, datová úložiště a byl vytvořen datový sklad pro archivační účely digitalizátů. V roce 2024 byla schválena druhá grantová žádost Národního plánu obnovy pro oblast digitalizace. V rámci druhého projektu byly pořízeny následující zařízení: knižní skener Bookeye pro digitalizaci předloh o velikosti A2, digitální mikroskop značky Keyence pro digitalizaci sbírkových předmětů o malých rozměrech (primárně pro přírodovědné sbírky), plochý skener pro předlohy do velikosti A2 pro galerijní účely. Dále byla rozšířena kapacita datového skladu a pořízeno další lokální úložiště. Mimo zmíněné se podařilo také dokoupit chybějící fotografické vybavení a počítače pro zpracování digitalizátů. Spolupráce mezi krajskými institucemi a digitalizačním centrem se v průběhu roku 2024 osvědčila, pro potřeby Regionálního muzea a galerie Jičín bylo zdigitalizováno celkem 73 sbírkových předmětů na krajském velkoformátovém skeneru. Kromě toho také digitalizační centrum přijalo v roce 2024 svou první externí zakázku z řad veřejnosti na digitalizaci obrazů.

V rámci fotodokumentace sbírkových předmětů bylo pořízeno 3 790 záběrů a 600 skenů, které byly zařazeny do interní databáze sbírkových předmětů. Ve vysoké kvalitě jsou pak samostatně digitalizovány skleněné negativy, kterých bylo zpracováno 264 kusů, a negativy v počtu 16 kusů.

Pro realizované knihy bylo nafoceno 315 záběrů. Dále byla provedena dokumentace vernisáží, výstav a dalších akcí pořádaných muzeem v rozsahu 2 650 záběrů. Další dokumentace v rozsahu 3 394 záběrů byla pořízena pro interní potřeby organizace a jako služba veřejnosti nebo jiným kulturním institucím, mimo to také 1 566 skenů plochých předloh.

V rámci činnosti digitalizačního centra bylo pořízeno 2 010 záběrů a pro potřeby fotogrammetrie 2 000 záběrů.

Oddělení muzejní informatiky se podílelo na tvorbě výstav Míla Fürstová – Tajemnosti aneb Návraty domů, Na okraji keltského světa, 111 let vystavujeme v historické budově muzea, Hradecká atletika v běhu času. Byla připravena projekce četných doplňkových filmů a instalace multimediálních prvků. Byl proveden střih a postprodukce dodaného filmového materiálu a zvukových stop. Připraveny byly také online mapy s příběhem. Oddělení také připravuje projekci a ozvučení vernisáží, přednášek, seminářů a školení v prostorách muzejních budov a také podporuje akce generované činností Centra kreativního muzejnictví. V rámci své činnosti Oddělení muzejní informatiky participuje na realizaci projektů týkajících se rekonstrukce budovy bývalého Vrbenského kasáren a rekonstrukce expozice na Chlumu.

Archeologické pracoviště provádí v rámci zpracování nových přírůstků i starších fondů systematickou fotodokumentaci. Pokračovala fotodokumentace nálezů z velkoplošných prospekcií v trasách budoucích dálnic D11 a D35. Dokumentovány byly ale také nálezy ze samotného terénního výzkumu těchto staveb, a to jak ze starších výzkumných sezón z let 2003 až 2007, tak i aktuální z roku 2023. Celkem bylo pořízeno 12 500 snímků.

Pracoviště fotodokumentace

OCHRANA A ZABEZPEČENÍ SBÍREK V RÁMCI SBÍRKOTVORNÝCH ODDĚLENÍ

Archeologická a antropologická podsbíрка

V roce 2024 bylo laboratorně ošetřeno, popsáno, roztríděno a zaevidováno cca 6 500 sáčků s nálezy získanými převážně v roce 2023 v souvislosti s velkoplošnými výzkumy v trase D35, v úseku Sadová – Hořice a z několika dalších menších výzkumů. Obdobný objem nalezených předmětů procházel laboratorním zpracováním také na pracovištích Univerzity Hradec Králové a Archaia, z.ú. Restaurováno bylo 120 keramických nádob nebo torz převážně ze starších výzkumů ve Svobodných Dvorech a v historickém jádře Hradce Králové. Průběžně jsou rekonzervovány také nádoby, které jsou součástí sbírky již od 19. nebo první poloviny 20. století a buď utrpěly poškození v důsledku stěhování, nebo dožití použitých poviv.

Historické podsbířky

(Bydlení – odívání, Etnografie, Hospodářství a technika, Hradecensia, Kulturní život, Militaria, Numismatika, Umělecký průmysl a Veřejný život a služby).

Průběžně byly konzervovány a restaurovány předměty ze sbírek v rámci konzervátorských dílen, ale také získávány granty na externí restaurování. Postupně byly vytvářeny lokační seznamy předmětů, většinou s pomocí studentů, kteří u nás vykonávali povinnou praxi. Kontrolovány byly pravidelně podmínky v náhradních prostorách, v nichž jsou sbírkové předměty uloženy (depozitář v Josefově a Stěžerech). Kontrolovány byly také podmínky depozitářů v Gayerových kasárnách, kam byly nově umístěny knihy depozitárních režimů a pohybu sbírek, kde je zapsáno datum zapůjčení a datum vrácení, k jakému účelu a kdo má předmět zapůjčen z depozitáře, které jsou vedeny i v náhradních depozitárních prostorách.

Knihovna Muzea východních Čech v Hradci Králové

Sbírka starých tisků se nachází v depozitáři budovy Gayerových kasáren, specializovaný konzervační fond je lokalizován v depozitáři hlavní budovy muzea. V obou případech se zde nachází kontrolované prostředí se stálým monitoringem teploty a vlhkosti. Ve spolupráci s restaurátorským oddělením se podařilo vytipovat knihovní exempláře k restaurátorským či konzervačním zásahům, které budou realizovány v roce 2025 a v dalších letech.

Přírodovědecké podsbířky

Botanická podsbířka

Nové přírůstky hub a rostlin do herbáře (1 740 položek) byly opatřeny schedami a evidenčními čísly. Preparovány byly položky získané vlastním sběrem (1 002 kusů). V roce 2024 prošlo karanténním ošetřením v desinsekční místnosti cca 6 000 položek sbírkových

předmětů (darované či vlastním sběrem získané rostliny, mechorosty, houby, lišejníky, vrácené předměty z výpůjček, exponáty z výstav). V květnu a listopadu proběhlo pravidelné plynování herbářů proti škůdcům. Do nových obálek bylo přebaleno 350 položek hub a mechorostů a sběry byly opatřeny novými schedami. Byly revidovány a dourčovány starší nedeterminované a neevidované položky hub (30 položek), lokalizovány starší dourčené sběry hub (ca 10 položek) a zrevidovány některé nové sběry. Zrevidování a dourčení položek některých druhů hub provedli M. Bartůšek, A. Jirsa, J. Kout, V. Kučera, P. Vampola a L. Zíbarová (např. *Ascomycetes*, *Corticaceae* s. l., *Polyporales*). Probíhalo přelepování botanických položek na nové odkyselené archy – V. Dvořáčková (několik stovek položek) a zařazování položek rostlin do základní sbírky.

Geologická podsbířka

Nálezovými údaji byly opatřeny nové přírůstky tj. 210 geologických a paleontologických vzorků. U 40 paleontologických předmětů byla provedena preparace a formátování vzorků. Bylo konzervováno 32 sbírkových předmětů – hornin (ve spolupráci s M. Rakovou z konzervátorských dílen).

Zoologická podsbířka

V květnu a listopadu proběhlo pravidelné plynování depozitářů zoologie, malakologie a entomologie proti škůdcům. Nad rámec běžného plynování bylo vydezinfikováno 2 000 položek (nové preparáty, jednotlivé krabice coll. Dušek, základní sbírka). Přípravkem Biolit bylo ošetřeno in situ v depozitáři 20 entomologických krabic s výskytem (nebo suspekci na výskyt) živočišných škůdců. Mimořádným ošetřením prošlo 154 kusů obratlovců (nové preparáty, exempláře vrácené z výstav a výpůjček). Sbířky byly průběžně kontrolovány kvůli živočišným škůdcům. Proběhl nákup a zpracování srovnávací sbírky *Geotrupidae* a *Silphidae* Jana Schneidera (cca 260 exemplářů). Byla vypreparována část lihového materiálu *Hymenoptera* z doprovodné evidence (cca 800 ks). Byl determinován neurčený sbírkový materiál z čeledí *Histeridae* (800 ex.), *Carabidae* (4 000 ex.), z řádů *Coleoptera* (600 ex.), *Lepidoptera* (300 ex.). Proběhla determinace neurčeného materiálu skupin *Coccinellidae*, *Dermestidae*, *Mycetophagidae*, *Pselaphinae*, *Scydmaeninae*, *Ciidae*, *Bostrichidae*, *Cicindelinae*, *Dytiscidae*, *Halipilidae*, *Cryptophagidae*, *Meloidae*, *Silphidae*, *Derodontidae* ve spolupráci se specialisty (cca 5 000 ks). Bylo preparováno 1 076 exemplářů hmyzu, získaných vlastním terénním výzkumem (745 exemplářů brouků a 331 exemplářů motýlů, leg. Mikát). Byl přeuspořádán depozitář entomologie a částečně vytvořeny popisky. Pokračovaly preparace kosterního materiálu obratlovců s využitím vlastního chovu brouků kožojedů – preparovány byly diagnostické části kostry z 20 jedinců ptáků a savců. Příležitostně probíhal sběr kadáverů volně žijících obratlovců pro budoucí preparaci a taktéž jejich příjem od externích spolupracovníků. Prozatímně konzervované (zamražené) kadavéry jsou evidovány v kadaverní knize. Pokračovala spolupráce s externími preparátory. Byl zajištěn nákup 4 modelů ryb. Externě bylo preparováno 5 obratlovců.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Počty konzervovaných, restaurovaných a preparovaných sbírkových předmětů v roce 2024

Skupina	Sbírkové předměty	Ostatní předměty
Počet konzervovaných předmětů	33 637	28
z toho vlastní kapacitou	27 637	28
externě	6 000	–
Počet zrestaurovaných předmětů	2 134	6
z toho vlastní kapacitou	484	6
externě	1 650	–
Počet laboratorně ošetřených archeologických nálezů	6 500	10
z toho vlastní kapacitou	6 500	10
externě	–	–
Počet preparovaných kusů obratlovců	460	–
z toho vlastní kapacitou	455	–
externě	5	–
Počet preparovaných kusů bezobratlů	1 876	–
z toho vlastní kapacitou	1 876	–
externě	–	–
Počet preparovaných kusů rostlin a hub	1 002	–
z toho vlastní kapacitou	1 002	–
externě	–	–
Počet preparovaných kusů fosilií a geologických vzorků	40	–
z toho vlastní kapacitou	40	–
externě	–	–

Entomologický depozitář

III. Úkoly v hlavní činnosti — Sbírkotvorná činnost

Přehled počtu předmětů prošlých konzervačními či restaurátorskými zásahy v roce 2024

Materiál	Počet předmětů (interní zásahy)	Počet předmětů (zakázka)	Počet předmětů (externí zásahy)	Počet předmětů ošetření a desinsekce + preventivní konzervace
Knihy, grafiky, rukopisy, plány, mapy, školní obrazy	31	1	–	50
Malované a polychromované předměty ze dřeva	4	–	–	–
Umělecko-historické předměty z kovů a kovových slitin	–	2	–	–
Předměty lidové kultury z organických materiálů	–	5	–	80
Numismatika , odznaky a medaile	16	16	–	–
Archeologický materiál – kosti	–	–	–	–
Archeologický materiál – železo	362	4	–	–
Archeologický materiál – barevné a drahé kovy	121	6	–	–
Archeologický materiál – organické materiály	60	–	–	165
Archeologický materiál – anorganické materiály	6	–	–	–
Textil	2	5	–	–
Keramika, sklo, porcelán	19	–	–	–
Šperky	21	–	–	–
Nábytek	2	–	–	150
Zbraně, militaria a lovecké potřeby	8	–	–	6
Fotografie a daguerrotypie	1	–	–	–
Obrazy na plátně	–	–	–	45
Plastiky ze sádry	7	2	–	–
Zdravotnické pomůcky	6	–	–	–
Školní a tělovýchovné pomůcky	5	–	–	28
Domácnost	36	1	–	1
Fosilie a geologické vzorky	32	–	–	–
Obratlovci	–	–	–	1
Plastiky z keramiky a porcelánu	6	1	–	–
Plastiky a um. díla z mramoru	1	–	–	–
Archeologický materiál – anorganické + organické materiály	328	–	–	–
Hodiny	8	–	–	–
Technika	3	–	–	–

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Terénní výzkumy na lokalitě Franchesse v permokarbonské pánvi Bourbon l'Archambault

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Muzeum východních Čech v Hradci Králové patří mezi vědecko-výzkumné instituce a je zapsáno do seznamu výzkumných organizací na základě rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 14. prosince 2018, čj. MŠMT-33859/2018-5. Vědecko-výzkumná činnost tak patří mezi jednu z priorit pro všechny odborné pracovníky Muzea východních Čech v Hradci Králové.

PROGRAM NAKI III – PROGRAM NA PODPORU APLIKOVANÉHO VÝZKUMU V OBLASTI NÁRODNÍ A KULTURNÍ IDENTITY

Historická lázeňská sídla jako kulturní, urbanistický a krajinotvorný fenomén

Muzeum východních Čech v Hradci Králové zahájilo projekt NAKI III dne 1. 3. 2023, projekt bude realizován do 31. 12. 2027.

Spolupracující instituce – Univerzita Hradec Králové a Historický ústav AV ČR.

Cílem projektu je uskutečnit kulturněhistoricky koncipovaný výzkum lázeňství v 18. až první pol. 20. století. Nástup moderních forem hygieny vedl k rozvoji lázeňských sídel a areálů v lokalitách léčebných zřídel, pramenů či studánek, ale i mimo ně. Vznikl historický fenomén, jenž zahrnuje vlivy urbanistického, krajinného, architektonického, kulturního, hospodářského a dopravního rozvoje těchto sídel. Historická lázeňská města, obce, vsi a osady Čech, Moravy a Slezska tvoří důležitou součást národního (a někdy i světového) kulturního dědictví a kulturní paměti. Dokladem je nedávné zařazení Karlových Varů, Mariánských Lázní a Františkových Lázní spolu s několika dalšími evropskými lázeňskými městy na Seznam světového kulturního dědictví (UNESCO).

Projektový tým je tvořen třemi skupinami pracovníků, které spolu úzce vzájemně spolupracují: skupina historických geografů, skupina historiků a skupina zabývající se kulturním a kreativním průmyslem. Projekt stojí na základní hypotéze, že fenomén lázeňství jako jeden z projevů rozvíjející se společnosti, jejích hygienických návyků a medicínského poznání stál historicky na shodných principech, jeho premisy, průběh, okolnosti i důsledky byly víceméně obdobné napříč regiony dnešní ČR. Smyslem je rozkrýt a analyzovat předem definované aspekty rozvoje lázeňství, lázeňských sídel či areálů v předem definovaných kontextech 18. – 20. století. Dále vysledovat dopad lázeňství na užší a širší okolí těchto sídel a obráceně dopad společenských transformací na jejich další existenci či zánik. Cílem je tyto mechanismy nejen popsat, ale také vyjádřit formou různých typů výsledků, které budou distribuovány v čase v návaznosti na průběh řešení projektu.

Úkoly pracovní skupiny kulturních a kreativních průmyslů v roce 2024 byly v podstatě dvojího typu: poskytovat support a technickou součinnost ostatním skupinám a pracovat na přípravě závěrečné výstavy.

V roce 2024 bylo vytvořeno administrační prostředí pro potřebu databázové aplikace, kterou tým historiků postupně plní. Tato webová aplikace vznikla na základě požadavků historiků a podrobné analýzy návrhu celého systému tak, aby bylo následně možné nad těmito daty postavit celý systém. V roce 2024 proběhlo také vytvoření základních endpointů API, které bude čerpat budoucí systém lázeňských měst určený pro veřejnost (webové rozhraní databáze a Nimap). To se projevilo nástupem dalšího pracovníka IT na DPP (frontend/web). Dále se uskutečnila analýza interaktivních prvků tohoto systému a jejich základní tvorba.

3D modelář (B. Vavřinka, DiS.) pracoval na návrzích 3D modelů zaniklých lázeňských areálů dle požadavků pracovní skupiny historiků i dle požadavků autorů závěrečné výstavy (PhDr. P. Koritenská, doc. Mgr. P. Grulich, Ph.D.). Dokončil modely areálů: Dobrá Voda, Lázně Běloves a pracoval na areálech Sedmihorky a Kyselka. Oba pracovníci GIS (Mgr. K. Čecháková, Mgr. P. Bártík, Ph.D.) vytvořili pro pracovní skupinu historických geografů, tedy pro Historický atlas měst ČR, sv. 35 (Mariánské Lázně), všechny požadované rekonstrukční mapy a plány. Následně zahájili práci na navazujícím svazku Historický atlas měst ČR, sv. 36 (Františkovy Lázně), který vyjde tiskem v roce 2026. Wikipedista (RNDr. Lukáš Nekolný, Ph.D.) pracoval v součinnosti s pracovní skupinou historiků i s pracovní skupinou historických geografů. Na Wikipedii nebyla dosud tematika lázeňství dostatečně rozvinutá, takže bylo nutné nejen zakládat nová hesla o vybraných objektech, ale zejména o celých lázních. Práce se v průběhu celého roku soustředila na území Královéhradeckého kraje. Založeno bylo 10 nových článků (hesel), zejména o funkčních lázních v Lázních Běláhoř a Velichovkách, a toho času obnovovaných lázní v Bělousi a také o zaniklých lázních v Železnici a Mlázovicích. S tím souvisely i úpravy na dalších již existujících heslech. Celkem bylo provedeno 84 editací na 28 heslech (vč. nově založených). Nově založené položky byly propány do Mapy.cz. Dle potřeby byly zakládány a upravovány také položky na platformě Wikidata.

Dále pokračovaly práce na libretu závěrečné výstavy v MVČ. Oba kurátoři výstavy spolu v průběhu roku intenzivně spolupracovali a souběžně pokračovali ve sběru pramenů a v ideové přípravě výstavy. Hlavní kurátorka výstavy (PhDr. P. Koritenská), která garantuje část věnovanou lázním jako takovým, jejich životu i léčebným procesům v proměnách času, již velmi pokročila v přípravě heuristice.

Postupně v libretu výstavy definovala její jednotlivé celky a této struktuře podřídila rešerše pramenů i rešerše fondu exponátů. Některé exponáty byly v průběhu roku 2024 zakoupeny z rozpočtu MVČ. Obdobnému účelu pak posloužily akvizice starých plakátů a tisků v rámci letošních změn projektu (viz výše). Postupně se ve spolupráci s výstavním oddělením rodí scénografické aspekty výstavy. Na konci roku byla započata úvodní spolupráce s budoucím

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

architektem výstavy Ing. arch. Radkem Polívkou. Současně začaly v součinnosti s pedagogickým útvarem MVC vznikat první záměry edukativních a interaktivních prvků výstavy.

Druhý kurátor (doc. Mgr. P. Grulich, Ph.D.) garantuje část věnovanou projevům lázní v krajině a společnosti a proměnám historické lázeňské krajiny, včetně segmentů hospodářských, dopravních a sociálních dějin. V historicko-geografické tematice je autor závislý na výsledcích práce jak skupiny historických geografů, tak skupiny historiků. Proto se zatím zaměřil na přípravu tematiky z oblasti hospodářských a dopravních dějin. Postupně vytváří libreto této části včetně fondu exponátů. Zde se bude v naprosté většině jednat o zápůjčky z jiných muzeí a od dalších subjektů. Autor proto navázal spolupráci např. s Aircraft Industries (LET) Kunovice, a. s., s ČSA, s železničním muzeem Výtopna v Jaroměři a s dalšími subjekty, které by se mohly podílet na tvorbě výstavního fundusu nebo na zápůjčkách exponátů. Současně i v této části je zahájena úvodní komunikace s výše uvedeným architektem výstavy a s pedagogickým útvarem.

RIV (REJSTŘÍK INFORMACÍ O VÝSLEDCÍCH VÝZKUMU A VÝVOJE V ČR)

Jako vědecko-výzkumná instituce zapsaná na seznamu výzkumných organizací uplatnilo Muzeum východních Čech v Hradci Králové v roce 2024 do národního rejstříku vědeckých výsledků RIV výstupy za rok 2023.

Přehled uplatněných výsledků v RIV za rok 2023

Druh výstupu	Počet výstupů
Články celkem	34
z toho články WoS	8
z toho články Scopus	11
z toho recenzovaný	15
Výstava s katalogem	9
Stat' ve sborníku	2
Kniha	1
Kapitola v knize	3
Audiotvorba	2
Nmap	5
Konference	1

Do RIVu bylo nahlášeno celkem 57 výstupů (34 článků ve vědeckých časopisech, z toho 8 ve WoS a 11 ve SCOPUS, 9 výstav s katalogem, 2 statě ve sborníku, 1 kniha, 3 kapitoly v knize, 2 audiotvorby, 5 Nmap a 1 konference). Na těchto výsledcích se podílelo 26 vědeckých pracovníků. Podrobný přehled výsledků je uveden v tabulkách „Přehled uplatněných výsledků v RIV za rok 2023“ a „Přehled uplatněných výsledků v RIV za rok 2023 dle vědeckých pracovníků“.

Samostatnou dávkou na Ministerstvo kultury ČR byly nahlášeny 4 výstupy z projektu NAKI II. – Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách. Výzkum, interpretace, prezentace, č. projektu DG16P02B003. Výstupy zahrnují 3 kapitoly v knize a 1 odbornou knihu. Na těchto výsledcích se podíleli tři vědečtí pracovníci.

Přehled uplatněných výsledků v RIV za rok 2023 v rámci programu NAKI

Druh výstupu	Počet výstupů
Kniha	1
Kapitola v knize	2

(odesláno jako zvláštní dodávka na Ministerstvo kultury dle podmínek NAKI (NAKI II.: Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách. Výzkum, interpretace, prezentace, č. projektu DG16P02B003)

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Přehled uplatněných výsledků v RIV za rok 2023 dle vědeckých pracovníků

Jméno	Výsledek	Název	WoS/ Scopus	Spolupráce
Mgr. Bártík Petr, Ph.D.	Nmap	Sídliště Slezské Předměstí v Hradci Králové		Juračková Kristýna, Pavel Grulich, David Moravec
	Nmap	Pomníky války 1866		
	Nmap	Královéhradecké živnosti v Salonu republiky / Módní svět		Zdeňka Kulhavá, Pavla Koritenská
Mgr. Bláha Radek	Recenzovaný odborný článek	Hygiena ve středověkém a raně novověkém Hradci Králové	Scopus	
	Recenzovaný odborný článek	Vrcholně středověká fortifikace u Šárovcovy Lhoty (okr. Jičín). Vyhodnocení archeologického výzkumu opevněného sídla z druhé poloviny 13. století	Scopus	
	Recenzovaný odborný článek	Pozůstatky tvrze v Plačicích podle popisu M. Lüssnera		
	Kapitola v knize	Raně středověké mohyly v Čechách		Petra Rokoská
	Výstava	Jan Žižka. Husité ve východních Čechách		Petra Rokoská
	Konference	XII. Pardubické bienále. Městské pevnosti, hradby, opevnění v časech válečných, poválečných a v kulturní imaginaci		Markéta Pražáková, Josef Šrámek
Mgr. Borysenko Maria	Recenzovaný odborný článek	Український мистецтвознавчий дискурс		
PhDr. Vojtěch Brádle	Recenzovaný odborný článek	Pravděpodobný náleзовý dukát Zikmunda Lucemburského z Vamberka (okr. Rychnov nad Kněžnou)		
	Recenzovaný odborný článek	Nález mincí z 16. století u Horního Jelení (okr. Pardubice)		
	Recenzovaný odborný článek	Nález zlaté osmanské mince na katastrálním území Polizy (okr. Hradec Králové)		
	Recenzovaný odborný článek	Poznámky k numismatickým sbírkám muzeí Rychnovska III (Čapkovo újezdní muzeum v Týništi nad Orlicí)		
Mgr. Čechák Petr, Ph.D.	Recenzovaný odborný článek	Neolithic as a Historical Period and its Eurasian Variants	WoS	
	Recenzovaný odborný článek	Jdu na sever... A jdu na jih! nebo ne? Chyby orientace severky při užití Křováková zobrazení v archeologii		
	Odborná kniha	Měníci se svět. Poslední lovci a první zemědělci (nejen) ve východních Čechách		
	Výstava	Měníci se svět: poslední lovci a první zemědělci (nejen) ve východních Čechách		
	Nmap	Letem měnicím se světem		Kateřina Čecháková
	Nmap	Miniaturní raně středověká sekerka zdobená ptáčky (story map)		Petra Rokoská
Mgr. Čecháková Kateřina	Nmap	Letem měnicím se světem		Petr Čechák
	Recenzovaný odborný článek	New finds of Early La Tène brooches in the eastern part of Bohemia		
doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.	Výstava	Já, UPÍR, přistání povolují!		

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Jméno	Výsledek	Název	WoS/ Scopus	Spolupráce
Mgr. Matouš Holas, Ph.D.	Recenzovaný odborný článek	Austro-Prussian War of 1866, Landscape Archaeology of the Battlefield of Sadowa-Königgrätz	Scopus	
	Recenzovaný odborný článek	Válka 1866 a její odraz v detektorových prospekcích na silničních stavbách v Pardubickém kraji		
Mgr. Pavel Horník	Recenzovaný odborný článek	Další kovové nálezy ze sídliště doby římské ve Velešicích (okr. Jičín)		
	Recenzovaný odborný článek	Kování picích rohů z doby římské z východních Čech		
Mgr. Jan Hrubecký	Výstava	Oldřich Uhlík: karosář české šlechty		
	Výstava	Operace Barium: 2. světová válka a Královéhradecko		
	Výstava	1920-2020: století československé ústavnosti a demokratické armády		
	Výstava	Četnické humoresky v Salonu republiky		Miloš Bernart
	Audio	Tvrz Dobrošov		
	Audio	Doprovodná videa k výstavě Četnické humoresky v Salonu republiky		
Mgr. Jan Juráček, Ph.D.	Výstava	Spoušť plná života – příroda míst narušených člověkem		Martin Paclík, Miroslav Mikát, Věra Samková, Bohuslav Mocek, Jan Simon Pražák, Stanislav Štamberg, Tereza Tejklová
	Recenzovaný odborný článek	Stříbrnohorské slepence v moldanubiku (spodní perm, Česká republika) – přehled výzkumů	Scopus	
Mgr. et Mgr. Kristýna Juračková	Nmap	Sídliště Slezské Předměstí v Hradci Králové		Petr Bártík
PhDr. Pavla Koritenská	Recenzovaný odborný článek	Královéhradecké živnosti v Salonu republiky na mapě s příběhem – Módní svět		Zdeňka Kulhavá
	Nmap	Královéhradecké živnosti v Salonu republiky / Módní svět		Zdeňka Kulhavá, Petr Bártík
PhDr. Zdeňka Kulhavá	Recenzovaný odborný článek	Královéhradecké živnosti v Salonu republiky na mapě s příběhem – Módní svět		Pavla Koritenská
	Nmap	Královéhradecké živnosti v Salonu republiky / Módní svět		Pavla Koritenská, Petr Bártík
Miroslav Mikát	Výstava	Spoušť plná života – příroda míst narušených člověkem		Martin Paclík, Jan Juráček, Miroslav Mikát, Věra Samková, Jan Simon Pražák, Stanislav Štamberg, Tereza Tejklová
RNDr. Bohuslav Mocek	Výstava	Spoušť plná života – příroda míst narušených člověkem		Martin Paclík, Jan Juráček, Miroslav Mikát, Věra Samková, Jan Simon Pražák, Stanislav Štamberg, Tereza Tejklová
Mgr. Martin Paclík, Ph.D.	Výstava	Spoušť plná života – příroda míst narušených člověkem		Jan Juráček, Miroslav Mikát, Věra Samková, Bohuslav Mocek, Jan Simon Pražák, Stanislav Štamberg, Tereza Tejklová

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Jméno	Výsledek	Název	WoS/ Scopus	Spolupráce
Mgr. Jan Simon Pražák	Recenzovaný odborný článek	First record of the genus Eulomalus (Coleoptera: Histeridae) from late Eocene Baltic amber	Scopus + WoS	
	Recenzovaný odborný článek	Fossil Cymbiodyta from Baltic amber confirms Euro-American ancient distribution of the genus (Coleoptera: Hydrophilidae)	Scopus + WoS	
	Recenzovaný odborný článek	Under the Cretaceous bark: Fossil evidence for the ancient origin of subcortical lifestyle of clown beetles (Coleoptera: Histeridae)	Scopus + WoS	
	Recenzovaný odborný článek	The first larva of the cucujiform superfamily Cleroidea from the Mesozoic and its ecological implications (Coleoptera)	Scopus + WoS	
	Výstava	Spoušť plná života – příroda míst narušených člověkem		Věra Samková, Jan Juráček, Miroslav Mikát, Bohuslav Mocek, Stanislav Štamberg, Tereza Tejklová
PhDr. Markéta Pražáková	Recenzovaný odborný článek	Ženský pás, zvaný Eliščin, a jeho restaurování		
	Konference	XII. Pardubické bienále. Městské pevnosti, hradby, opevnění v časech válečných, poválečných a v kulturní imaginaci		Radek Bláha, Josef Šrámek
Bc. et Mgr. Petra Rokoská	Nmap	Miniaturní raně středověká sekerka zdobená ptáčky (story map)		Petr Čechák
	Výstava	Jan Žižka. Husité ve východních Čechách		Radek Bláha
	Kapitola v knize	Raně středověké mohyly v Čechách		Radek Bláha
	Recenzovaný odborný článek	Miniaturní raně středověká sekera zdobená motivem ptáčků z Bašnic (okres Jičín)		
	Výstava	Tajemství ptačí sekerky		
	Stát ve sborníku	Dopisy Innocence Ladislava Červinky Ludvíku Domečkovi uložené v archivu literárního fondu Muzea východních Čech v Hradci Králové		
RNDr. Věra Samková, Ph.D.	Výstava	Spoušť plná života – příroda míst narušených člověkem		Martin Paclík, Jan Juráček, Miroslav Mikát, Bohuslav Mocek, Jan Simon Pražák, Stanislav Štamberg, Tereza Tejklová

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Jméno	Výsledek	Název	WoS/ Scopus	Spolupráce
Mgr. Josef Šrámek, Ph.D.	Recenzovaný odborný článek	Pohled na ně byl strašný, v obličejí zarostlí, na hlavě čáky, jak ti žoldnéři, co Krista Pána ukřižovali aneb Víra a konfese ve válce roku 1866	WoS	
	Recenzovaný odborný článek	Mezi legalitou a legitimitou: Fenomén občanské památkové ochrany na královéhradeckém bojišti z prusko-rakouské války mezi lety 1969–1989		
	Recenzovaný odborný článek	Tváře vojenského tažení z roku 1866 očima jeho aktérů z řad rakouské armády (se zřetelem k regionu severovýchodních Čech)		
	Recenzovaný odborný článek	Něco ze vzpomínek hradeckých a další střípky		Koritenská Pavla
	Kapitola v knize	Dvory a rezidence v proměnách času		
	Kapitola v knize	O dějinách s noblesou. K sedmdesátinám Josefa Tomeše		
	Stát ve sborníku	Nedobytá, přesto poražená. Pevnostní města Čech a Moravy v prusko-rakouské válce roku 1866		
	Konference	XII. Pardubické bienále. Městské pevnosti, hradby, opevnění v časech válečných, poválečných a v kulturní imaginaci		Radek Bláha, Markéta Pražáková
RNDr. Stanislav Štamberg, CSc.	Recenzovaný odborný článek	New genus and species of the family Aedeuellidae (Actinopterygii) from the Goldlauter Formation (Asselian, Lower Permian) of the Thuringian Forest (Germany)	Scopus	
	Recenzovaný odborný článek	A new amphibamiform (Temnospondyli: Branchiosauridae) from the lower Permian of the Czech Boskovice Basin	Scopus + WoS	
	Recenzovaný odborný článek	The oldest record of the stem amniote Discosauriscus (Seymouriamorpha, Discosauriscidae) from the European Carboniferous-Permian boundary	Scopus + WoS	
	Výstava	Spoušť plná života – příroda míst narušených člověkem		Věra Samková, Jan Juráček, Miroslav Mikát, Bohuslav Mocek, Tereza Tejklová, Jan Simon Pražák, Stanislav Štamberg
Bc. Tereza Tejklová	Recenzovaný odborný článek	Štěrbínatka jalovcová – Colpoma juniperi (Rhytismatales) nalezena v ČR po téměř 70 letech		
	Recenzovaný odborný článek	Ztráty a nálezy IV.: Kornatec vřetenovýtrusý – Merulicium fusisporum		
	Recenzovaný odborný článek	Pevník význačný – Stereum insignitum poprvé nalezený v ČR		
	Recenzovaný odborný článek	Zajímavé nálezy hub z lesa „V Poustkách“ nedaleko Rychnova nad Kněžnou IV		
	Výstava	Spoušť plná života – příroda míst narušených člověkem		Věra Samková, Jan Juráček, Miroslav Mikát, Bohuslav Mocek, Jan Simon Pražák, Stanislav Štamberg, Martin Paclík
Jaroslav Zámečník, DiS.	Recenzovaný odborný článek	Zajímavé bryofloristické nálezy XL		

III. Úkoly v hlavní činnosti — **Vědecko-výzkumná činnost**

Pro přímou podporu vědecko-výzkumné činnosti v MVC bylo v roce 2024 vypsáno interní výběrové řízení, v rámci kterého bylo na základě doporučení komise jmenované příkazem ředitele č. 2/2024 ze dne 4. 1. 2024, schváleno 17 projektů, z nichž bylo 7 s archeologickou tematikou, 5 s historickou tematikou a 5 s přírodovědeckou tematikou.

Přehled vědecko-výzkumných projektů realizovaných v roce 2024

Číslo projektu	Tématika	Řešitel/é	Název projektu
202401	archeologie	Mgr. Matouš Holas, Ph.D.	Podoba východočeských bojišť na mapových podkladech 18. a 19. stolet
202402	archeologie	Mgr. Pavel Horník	Osídlení východních Čech v době římské
202403	archeologie	Bc. et Mgr. Petra Rokoská	Středověká a raně novověká keramika ve východních Čechách
202404	archeologie	Bc. et Mgr. Petra Rokoská	Zpracování náleзовého fondu z výzkumných sezón na raně středověké lokalitě Tisová (Staré Mýto)
202405	archeologie	Mgr. Radek Bláha	Středověké město ve východních Čechách
202406	archeologie	Mgr. Petr Čechák, Ph.D.; Mgr. Kateřina Čecháková	Vyhledávání, mapování a výzkum paleolitických a mezolitických lokalit ve východních Čechách
202407	archeologie	Bc. et Mgr. Petra Rokoská; Mgr. Petr Čechák, Ph.D.; Mgr. Kateřina Čecháková	Tvorba specializované mapy archeologických lokalit ve východních Čechách
202408	historie	Mgr. Josef Šrámek, Ph.D.	Prusko-rakouská válka 1866
202409	historie	Mgr. et Mgr. Kristýna Juračková	Mapování socialistických sídlišť v Hradci Králové
202410	historie	PhDr. Zdeňka Kulhavá, Mgr. et Mgr. Kristýna Juračková	Kameny zmizelých v Hradci Králové
202411	historie	Mgr. Jan Hrubecký	Prusko-rakouská válka v optice vojenské vědy první republiky
202417	historie	PhDr. Markéta Pražáková	Míla Fürstová: Taj jemnosti aneb Návraty domů
202412	přírodověda	Mgr. Jan Juráček, Ph.D.	Geologické struktury a dynamika východních Čech
202413	přírodověda	Bc. Tereza Tejklová	Lignikolní druhy vybraných lužních lokalit Podunajské nížiny
202414	přírodověda	Bc. Tereza Tejklová	Biodiverzita pavučinců (Cortinarius) nejen ve východních Čechách
202415	přírodověda	RNDr. Stanislav Štamberg, CSc.	Permokarbonské paprskoploutvé ryby, jejich anatomie a taxonomie
202416	přírodověda	Jaroslav Zámečník, DiS.	Výzkum a dokumentace rodu Taraxacum se specializací na bahenní pampelišky – sekce Palustria a červenoplodé pampelišky (sekce Erythrosperma)

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

PŘEHLED INTERNÍCH VĚDECKO-VÝZKUMNÝCH PROJEKTŮ REALIZOVANÝCH V ROCE 2024

PROJEKTY S ARCHEOLOGICKOU TÉMATIKOU

Podoba východočeských bojišť na mapových podkladech 18. a 19. století

Řešitel: Mgr. Matouš Holas, Ph.D.

Číslo projektu: 202401

Charakteristika:

Rozsáhlé liniové stavby, v podobě dálničních tras D11 a D35, které se od roku 2017 začaly úzce dotýkat prostorů bojišť 18 a 19. století u Hradce Králové, Stříteže nebo Trutnova, přináší zcela unikátní informace o podobě polních bitev i prostorů koncentrací armád před bitevními střety. Jejich vyhodnocení je ale závislé na dostupnosti mapových podkladů, nejčastěji vojenského původu, kterých se ale v tuzemských archívech dochovalo velmi malé množství.

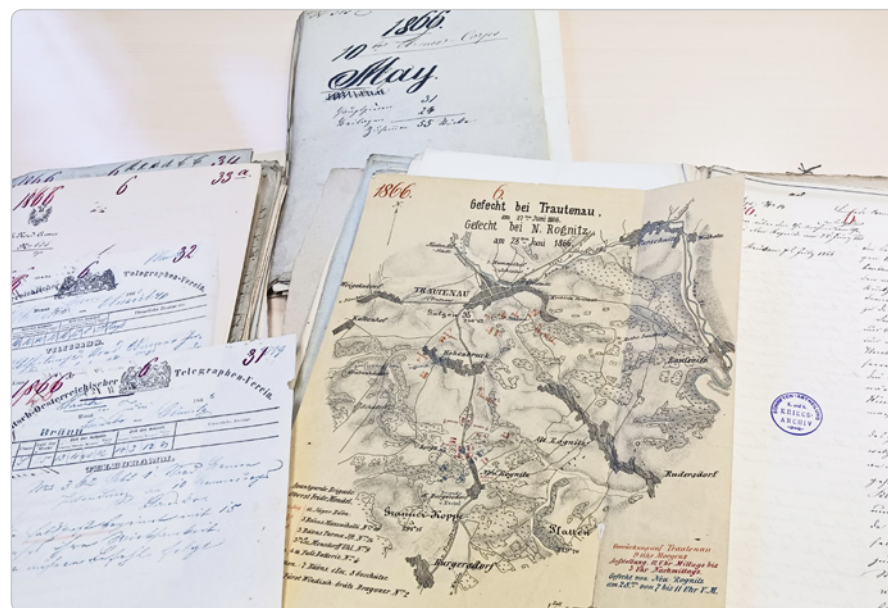
Cílem výzkumného projektu je návštěva rakouského státního archivu ve Vídni (oddělení válečný archiv), ve kterém je uložena více jak stovka archiválií v podobě plánů bitevních střetů, polních táborů nebo polních opevnění. Součástí návštěvy Vídně bude i prohlídka vojenského muzea s cílem pořízení případné fotodokumentace potřebných exponátů v expozicích.

Výsledky:

Řešitel během měsíce září navštívil válečný archiv ve Vídni. Součástí návštěvy byla i prohlídka expozic vojenského historického muzea. Z mapových podkladů z 18. století prostudoval celkem 25 mapových souborů a pořídil celkem 712 jejich snímků. Tematicky se jednalo o vyobrazení – Tábory Hradecko 1745, Jihlava cvičení 1766, Havlíčkův Brod-tábor 1759, Hradecký tábor 1756, bitva u Žďáru 1745 na celkem 9 mapových listech, kampaň 1745 Obléhání Prahy 1757, polní opevnění v Jetřichově 1759 a 1762. Z válečného roku 1866 byly k dispozici mapy a plány polních opevnění u Hradce Králové a Jaroměře, které zdokumentoval celkem 86 fotografiemi. Ze zmíněných kartonů polních akt a hlášení se jednalo o Karton č. 2294 (X armádní sbor – bitva u Trutnova), který nafotil kompletně celkem 1010 fotografiemi, Karton č. 2288 (IV. armádní sbor) pak nafotil výběrově 48 snímků a Karton č. 2295 (X. armádní sbor – bitva u Hradce) celkem 60 fotkami. V archivní knihovně pak byly vyfotografovány paměti a kroniky vybraných útvarů (Fjb3, FJB16, FJB28, IR2, IR12, IR23) a to na celkem 248 fotografiích. Ve vojenském muzeu řešitel vyfotografoval celkem 363 fotografií.

Z průběhu dokumentace mapových listů z 18. století

Podoba archiválií z válečného roku 1866

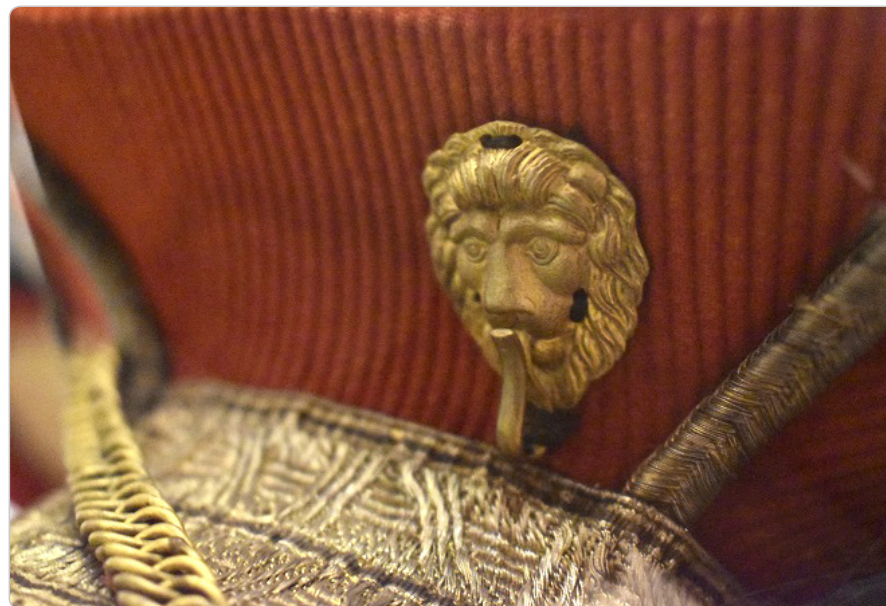
III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Dokumentace obsahu kartonu polních akt z roku 1866

Dokumentace obsahu kartonu polních akt z roku 1866

Detailní snímek vojenské čapky jezdeckta rakouské armády z roku 1866 ve válečném muzeu

Detailní snímek vojenské čapky jezdeckta rakouské armády z roku 1866 ve válečném muzeu

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Osídlení východních Čech v době římské

Řešitel: Mgr. Pavel Horník

Číslo projektu: 202402

Charakteristika:

Dlouhodobý vědecko-výzkumný projekt je zaměřen na zpracování a publikaci archeologických nálezů z doby římské z prostoru východních Čech. V rámci projektu je již dlouhodobě navázána spolupráce s jinými archeologickými pracovišti ve východních Čechách. Projekt přispívá k poznání osídlení a pohřebního ritu vymezeného regionu v době římské.

Výsledky:

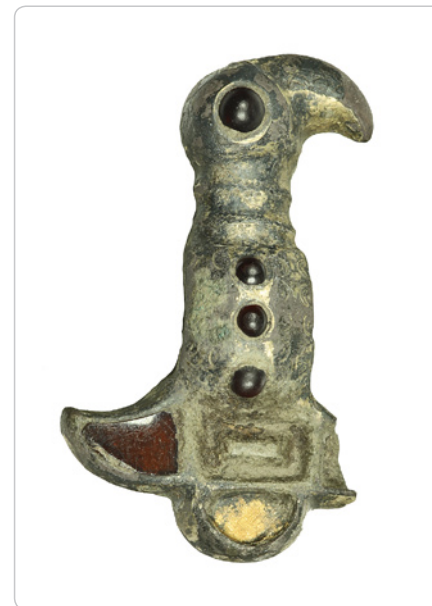
V rámci projektu došlo v roce 2024 ke zpracování různorodé skupiny archeologických nálezů z katastrálních území – Hlušice, Hlušičky, Chotělice, Janovice u Vinar, Jeníkovice, Osice, Plotiště nad Labem, Předměřice nad Labem, Lochenice, Nový Bydžov, Skalice u Smiřic, Sendražice a Skalička nad Labem. Tyto soubory byly publikovány v celkem šesti studiích. Část zpracovaných předmětů (z k. ú. Chotělice, Osice, Jeníkovice, Plotiště nad Labem a Sendražice) patří do kategorie unikátních nálezů s vysokou estetickou a historickou hodnotou. Tyto artefakty byly zpracovány v multidisciplinárních studiích s důrazem na řadu přírodovědných analýz. Na vyhodnocení těchto nálezů se podíleli specialisté z Národního muzea, Ústavu archeologie a muzeologie, Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Vysoké školy chemicko-technologické, Geologického ústavu AV ČR Praha, Fyzikálního ústavu AV ČR Praha a Ústavu archeologické památkové péče středních Čech.

Osice – v roce 2020 došlo na katastrálním území Osice k objevu unikátní římsko-provinciální spony spodobňující páva. Na povrchu spony se částečně dochovaly zbytky emailu červené barvy. Autorský kolektiv se v multidisciplinární studii zaměřil na vyhodnocení předmětu z hlediska typologického a chronologického zařazení. Rozbor chemického složení skla pomohl rekonstruovat výrobní postupy a původ skla v oblasti Levanty. Stanoveno bylo i prvkové složení kovu. V poslední části studie se autoři věnovali významu páva v antickém světě, což přeneseně pomohlo podtrhnout význam samotného předmětu. Ten patřil představitelům vyšších společenských tříd a podtrhoval luxusní životní styl, který si mohl majitel spony dopřát. Vypracovaný článek (Horník P., Čistáková V., Zlámalová Cílová Z. & Jílek J.: Roman-provincial peacock plate brooch from Osice, Hradec Králové district) byl předložen redakční radě časopisu Študijné zvesti (databáze WOS, SCOPUS). Text posouzený dvěma recenzenty byl redakcí přijat k otištění.

Janovice u Vinar – ve spolupráci s archeology z Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou, Východočeského muzea v Pardubicích a Archeologického ústavu akademie věd ČR v Praze byly zpracovány a vyhodnoceny poznatky o opaskových záponech z přelomu doby laténské a časné doby římské na území východních Čech. Jedná se o první ucelenou publikaci tohoto typu nálezů z našeho regionu. Nálezy jsou zpracovány po stránce typologické a chrono-

Stříbrná spona s polodrahokamy z doby stěhování národů. Součást výbavy hrobu nalezeného na pohřebišti v Lochenicích

Unikátní spona v podobě orla zdobená polodrahokamy. Nový Bydžov, doba stěhování národů

Zlatá spona z doby stěhování národů zdobená polodrahokamy. Součást bohatého hrobu ženy ze Sendražic

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

logické. Součástí zpracování je zasazení nálezů do kontextu osídlení východních Čech mladší pozdní doby laténské a časně doby římské. Výsledný text byl předložen k otištění v anglickém jazyce ve sborníku – kolektivní monografii (Jílek J., Horník P., Beková M. & Bek T.: *Belt hooks from the end of the La Tène period and the Early Roman period in East Bohemia*), kterou vydá Slovenská akademie věd.

Plotiště nad Labem, Předměřice nad Labem, Skalice u Smiřic a Skalička nad Labem – mezi lety 2012 až 2023 byly do sbírky muzea předány drobné, často ojedinělé, nálezy z doby římské z prostoru mezi Hradcem Králové a Jaroměří. Často se jednalo o nové polohy s doklady aktivit v době římské a na počátku doby stěhování národů. V článku (Horník P.: *Drobné metalické nálezy z doby římské a doby stěhování národů mezi Hradcem Králové a Jaroměří*), který byl předložen redakci časopisu *Archeologie východních Čech*, jsou tyto drobné nálezy vyhodnoceny po stránce chronologické a typologické. Některé z předmětů poskytly cenné informace o kontaktech našeho regionu s východogermánským prostředím nebo naopak s podunajským římsko-provinciálním prostředím.

Chotělice, Plotiště nad Labem a Jeníkovice – odbornému periodiku *Archeologické rozhledy* (databáze SCOPUS) předložil široký kolektiv autorů multidisciplinární studii (Čiřáková V., Beneš B., Zlámalová Cílová Z., Horník P., Msallamová Š., Matoušková Š., Lapčák L. & Kmječ T.: *Typological and Production-Technological Study of Selected Finds Decorated with the Mosaic Enamel Technique*) zaměřenou na zpracování římsko-provinciálních nálezů s dekorem mozaikového smaltu. Ve studii je kladen důraz na typologicko-chronologické zpracování nálezů a technologii výroby mozaikových smaltů v římsko-provinciálním prostředí.

Hlušice, Hlušičky a Janovice u Vinar – katastrální území Hlušice, Hlušičky a Janovice u Vinar je velice bohaté na archeologické nálezy z doby laténské a doby římské. V materiálové studii byly zpracovány nálezy především z doby laténské a předměty s možným přesahem do časně doby římské. Jádrem studie je typochronologické zpracování kolekce a její zasazení do kontextu východních Čech. V případě mince z prostředí dnešní Francie i do kontextu Čech. Výsledná publikace (Mangel T., Horník P. & Miličty J.: *Drobné nálezy z doby laténské a časně doby římské z Hlušic, okr. Hradec Králové a okolí*) byla zveřejněna v časopise *Archeologie východních Čech*.

Sendražice, Lochenice a Nový Bydžov – posledním publikačním výstupem v rámci projektu je multidisciplinární zpracování souboru předmětů z doby stěhování národů s pozůstatky skla nebo polodrahokamů z území Čech. Hlavní důraz v článku je kladen na prvkové analýzy kovových materiálů a především na chemické složení skel případně polodrahokamů. Což v případě šperků ze Sendražic, Lochenic a Nového Bydžova umožnilo stanovit původ polodrahokamů. Výsledná publikace (Zlámalová Cílová Z., Čiřáková V., Beneš Z., Horník P., Kmječ T. & Lapčák L.: *Characterisation of Jewellery with Glass and Garnet Inlays from the Bohemian Region and Great Migration Period*) byla předložena v anglickém jazyce do časopisu *Archaeometry* (databáze WoS).

Kování římského balteu zdobené skelnou pastou. Součást výbavy žárového hrobu z doby římské v Plotištích nad Labem. Skelná pasta je poškozena žářem

Kování římského balteu na povrchu zdobené skelnou pastou. Předmět nalezen v Jeníkoviciích. Doba římská

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Středověká a raně novověká keramika ve východních Čechách

Řešitel: Bc. et Mgr. Petra Rokoská

Číslo projektu: 202403

Charakteristika:

Výzkum se zaměřuje na poznání raně středověké až raně novověké keramiky na území východních Čech se zřetelem na Královéhradecko. Jeho cílem je zachytit vývoj a proměny keramické produkce s následným vytvořením typářů kuchyňské a stolní keramiky. Výsledky petroarcheologických analýz z výbrusů povedou ke stanovení keramických tříd. Výzkum si klade za cíl i vyhodnocení regionálních specifík (hradecké poháry atd.) a vyčlenění keramických importů.

Výsledky:

Prvotně byl zpracován úsek většího keramického souboru z I. etapy záchranného archeologického výzkumu ve Svobodných Dvorech, který byl realizován od března do května roku 2018. Po laboratorním ošetření keramického materiálu čítajícího 2246 nálezových čísel, došlo k jeho vyhodnocení pro potřeby nálezové zprávy a následnému zevrubnějšímu rozboru. Díky tomu bylo možné potvrdit časové fungování osady ve Svobodných Dvorech nejen v době mladohradištní (2. pol. 10. stol. – 12. stol.), kdy sídliště tvořilo důležitou součást předlokačnického osídlení v okolí dnešního Hradce Králové, ale posunout dataci o několik století hlouběji do raného středověku a konstatovat, že zde lidé žili již v době středohradištní (9. – 1. pol. 10. století). Keramický soubor obsahoval i zajímavé keramické tvary a objevilo se v něm i několik importů. Poté byl předán ke kresebné dokumentaci, aby mohl být vytvořen typář keramických okrajů. Jedenáct vzorků keramických okrajů (sedm zastupovalo místní produkci a čtyři možné importy) bylo předáno na Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze (doc. A. Kloužková) k provedení petroarcheologických analýz – rentgenové fluorescence (XFR) a rentgenové difrakce (XRD) za účelem zjištění chemického a mineralogického složení střepové hmoty, jenž je podstatné pro stanovení keramických tříd.

Poháry hradeckého typu představují regionálně specifický soubor nádob používaných v pozdním středověku. Byly nalezeny v Hradci Králové při regulaci Labe či stavbě domů v městském jádře. Ve staré sbírce MVČ HK je uloženo přes dvacet pohárů tohoto typu v různých variacích. Inv. č. AS1391

Ložtické poháry patří k charakteristickým projevům hmotné kultury gotické doby. Jsou typické puchýřovitým povrchem a několika oušky umístěnými na rozhraní hrdla a těla. Ve východních Čechách představují od 14. do 16. stol. import. Jsou doloženy nálezy z měst, městeček, hradů a tvrzí. Inv. č. AS1367

Svatební pohár zdobený obličejovými maskami ženy a muže představuje ve sbírkách MVČ HK vzácný import. Pochází pravděpodobně z Německa a časově spadá do 1. pol. 15. století. Původně byla tyto nádoby určeny pro dvorský stůl. Nález poháru byl učiněn při regulaci řeky Labe. Inv. č. AS1396

Zpracování nálezového fondu z výzkumných sezón na raně středověké lokalitě Tisová (Staré Mýto)

Řešitel: Bc. et Mgr. Petra Rokoská

Číslo projektu: 202404

Charakteristika:

Pro poznání počátku přerodu raně středověké osady do vrcholně středověkého města je naleziště Tisová – Staré Mýto (okr. Ústí nad Orlicí) velice důležitá lokalita, která svým významem překračuje regionální rámec. V letech 1974 až 1981 a 1986 až 1991 zde byl prováděn systematický archeologický výzkum, který odkryl sídliště městského typu datované do 40. až 60. let 13. století. Poté, co se život přesunul do nedalekého a nově vzniklého města Vysoké Mýto, osídlení v poloze Tisová zaniklo. Kromě mnoha sídlištních objektů se při výzkumu narazilo i na základy kostela sv. Mikuláše s přilehlým hřbitovem a na hrnčířské pece. V MVČ HK je uloženo nejen velké množství archeologických nálezů, ale i doprovodného materiálů (plány, výkresy z terénu a nálezů, výsledky odborných analýz atd.). Do dnešních dnů však nedošlo k celkovému uspořádání tohoto rozsáhlého fondu, což si klade za cíl tento projekt. Ve spolupráci s PhDr. J. Siglem (spoluautor výzkumu) bude řešen publikační výstup.

Výsledky:

Projekt je na svém počátku, proto byla tento rok učiněna základní orientace v dochovaném materiálu, jenž je uložen v archivu archeologického oddělení muzea. Archeologický výzkum lokality Tisová (Staré Mýto) byl předmětem grantového výstupu (v r. 2002), proto byla vytvořena nadstandartní nálezová zpráva o 15 svazcích, načež byla v roce 2024 zjištěna značná duplicita podkladových a doprovodných materiálů v papírové i elektronické podobě. Došlo k novému uspořádání fondu. Následně byly vybrány plány pro převedení do digitální podoby. K doplnění těchto informací přispěla i práce se sbírkou, kde bylo do druhého stupně sbírkové evidence převeden nálezový materiál ze sezón 1974 až 1978, což posloužilo k revizi části nálezového fondu. Při konzultacích s vedoucím výzkumu PhDr. J. Siglem byl fond doplněn o další dokumentaci. V rámci projektu byla ve spolupráci s Regionálním muzeem ve Vysokém Mýtě (Mgr. J. Junek) uspořádána přednáška pro veřejnost (viz <https://youtu.be/nV9Ug14YY1A>).

Drobné keramické plastiky v podobě koníků patřily ve středověku k oblíbeným dětským hračkám. Figurky koníků mají v hrudi nebo v břiše otvor pro zasazení vodícího dřívka pro hru v turnajové klání. Koník ze Starého Mýta patří mezi nejstarší doklady tohoto druhu plastiky v Čechách. Př. Č. A21/2000, nál.č. 353/88

Masivní keramické zásobnice hrály v mladohradištním období důležitou roli při uskladňování surovin a potravin. K nálezu této zásobnice došlo při archeologickém výzkumu Starého Mýta, kde byla zapuštěna do podlahy jedné ze zemnic a přikryta plochým opukovým kamenem. Př. č. A18/2000, nál. č. 801/86 a 805/86

Pohřebiště zachycené kolem staromýtského kostela sv. Mikuláše má nadregionální význam pro poznání populace rané fáze vrcholného středověku, kdy u nás byla zakládána první města. Archeologický výzkum zaznamenal dvě etapy výstavby kostela a společně s tím odkryl i 95 kostrových hrobů

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Středověké město ve východních Čechách

Řešitel: Mgr. Radek Bláha

Číslo projektu: 202405

Charakteristika:

Výzkum se zaměřuje na prostorový a stavební vývoj královských, případně i ostatních měst a jejich venkovského zázemí v severovýchodních Čechách v širším časovém záběru od raného středověku do raného novověku. Vychází z archeologického materiálu pocházejícího ze staré středověké sbírky uložené v muzeu, ale i z nově získaného v souvislosti se záchrannými archeologickými výzkumy. Rovněž využívá fondů architektonických prvků lapidária se zaměřením na doklady architektury gotického období. V rámci projektu jsou rovněž dokumentovány zachované stavební prvky na vybraných východočeských stavbách. Součástí výzkumu je i postupné vyhodnocování archivních podkladů, například nálezových deníků M. Lüssnera.

Výsledky:

V roce 2024 se výzkum soustředil na problematiku zděné (cihlové) architektury v Hradci Králové. V souvislosti s výstavbou teplovodu v Hradci Králové byly objeveny zděné konstrukce v areálu bývalého hradu, které je možné datovat do 16. století a spojit s pohusitskou výstavbou v hradním areálu. Vhodný srovnávací materiál přinesl menší výzkum v čp. 71, při kterém byly zjištěny zděné konstrukce měšťanského domu rovněž datovatelné do 16. století. Další významná zjištění přinesly menší výzkumy v oblasti Dlouhé a Zieglerovy ulice (teplovod, kanalizace a vodovod), především poznatek, že stávající uliční síť se vytvořila již ve 13. století při lokaci města či krátce potom. Důkazem jsou zachycené dřevěné konstrukce komunikací pod dnešní dlažbou. Poprvé byl archeologický výzkum proveden v místech zaniklého minoritského kláštera v areálu bývalé vojenské nemocnice. Ze všech těchto akcí byl získán archeologický materiál, který obohatil sbírku muzea a jeho vyhodnocení bude provedeno v následujícím období. Realizovaly se rovněž archeologické výzkumy v souvislosti s přestavbou budovy C Univerzity Hradec Králové a rekonstrukcí Vrbenského kasáren v Hradci Králové. Jejich výsledkem se stalo odkrytí zděných částí fortifikací královéhradecké barokní pevnosti. Souhrn dosavadních poznatků k této problematice byl zpracován do příspěvku ve sborníku Živé pevnosti. Výzkumná činnost se zaměřila i na pořízení srovnávacího materiálu k vývoji zděné architektury. Ve spolupráci s PhDr. M. Kovářem, Ph.D. (Národní památkový ústav) byla získána dokumentace z Prahy, Chebu, Velíže a dalších lokalit, které poslouží k dalšímu výzkumu. V přípravě je studie na téma počátků cihlové architektury v Čechách. Ve spolupráci s PhDr. P. Drnovským, Ph.D. (Univerzita Hradec Králové) byla v letošním roce publikována studie o počátcích městečka Nechanic a zpracována drobná opevněná lokalita Pardědub ze 13. století, tvořící vnější zázemí města Hradce Králové. Publikační výstup byl odevzdán do AVČ a jeho zveřejnění se předpokládá v roce 2025. V letošním roce byla rovněž zahájena, ve spolupráci s Bc. et Mgr. P. Rokoskou, příprava výstavy k počátkům měst ve východních Čechách, která se v muzeu uskuteční ve druhé polovině roku 2025. Rovněž se již v roce 2024 začal chystat 56. ročník mezinárodní konference archeologie středověku "Archaeologia historica", který se bude konat na půdě našeho muzea v září 2025.

Hradec Králové, stavba teplovodu v oblasti hradeckého hradu, cihlové zdivo ze 16. století

Hradec Králové, Dlouhá ulice, komunikace ze 13. století zpevněná hatěmi

Hradec Králové, Dlouhá ulice, preparace dřevěné konstrukce komunikace ze 13. století

Hradec Králové, Rokitanského, základový pas renesančního domu čp. 71

Hradec Králové, Vrbenského kasárny, dokumentace pevnostních zdí z 18. století

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Vyhledávání, mapování a výzkum paleolitických a mezolitických lokalit ve východních Čechách

Řešitel: Mgr. Petr Čechák, Ph.D. & Mgr. Čecháková Kateřina

Číslo projektu: 202406

Charakteristika:

Dlouhodobý výzkumný projekt si klade za cíl detailněji zkoumat nová archeologická naleziště spadající do paleolitu a mezolitu, která se nachází na území bývalého Východočeského kraje. Druhým cílem je vzorkování a zpracovávání nálezů z již známých lokalit. V tomto ohledu došlo v minulých letech v rámci projektu k objevu a publikaci několika nových lokalit. Tento fenomén se podařilo udržet i v minulém roce a i nyní si autoři kladou za cíl v daném kurzu pokračovat.

Výsledky:

V rámci roku 2024 došlo ke splnění části vytyčených cílů. Na počátku roku byla publikována studie (Čechák P., Pacák M. & Šída P.: Paleolithic bifacial artefacts from Eastern Bohemia), k jejíž přípravě došlo již v roce 2023 a jde o výstup z mezinárodní konference v Mikulově (Mikulov Anthropology Meeting). Vedle toho byly pro publikaci připravovány dva soubory mezolitických artefaktů z Pardubic a Skalice, přičemž k publikaci ani jednoho nedošlo. Důvodem byla v obou případech zjištění, že existují ještě další artefakty pocházející z těchto nalezišť, které byly považovány za ztracené. V případě kolekce z Pardubic je sice její naprostá většina uložena ve Východočeském muzeu v Pardubicích, nově však existuje i několik set artefaktů uložených ve sbírkách Národního muzea. Podobně je tomu i u Skalice – vedle nových objevů nacházejících se v Muzeu východních Čech v Hradci Králové došlo k dohledání starších částí souboru, opět v depozitářích Národního muzea v Praze. Aby tak nedošlo k publikování pouze částí obou kolekcí, bylo domluveno s Mgr. J. Eignerem, kurátorem příslušného fondu v Národním muzeu, zapůjčení těchto nálezů pro potřeby souborného zpracování. Zároveň v případě artefaktů z Pardubic vyvstala ještě potřeba jejich kresebné dokumentace, kterou si s ohledem na nečekaně vysoké množství retušovaných nástrojů a jader (tj. artefaktů, které jsou v rámci odborných studií kresebně dokumentovány) nedovede řešitel tohoto projektu vytvořit vlastními silami. V roce 2024 se však podařilo zpracovat a k publikaci předložit část východočeských paleolitických artefaktů. Na počátku roku se totiž Muzeu východních Čech v Hradci Králové podařilo do svých sbírek získat nepočtený, o to ale důležitější, soubor kamenných artefaktů z trojice lokalit na Novobydžovsku. V tuto chvíli jde o vůbec první předneolitické doklady přítomnosti člověka v tomto regionu. Nálezy byly zpracovány publikovány na stránkách Archeologie východních Čech (Čechák P.: Kdo hledá, najde!).

Důležitým cílem v roce 2024 byla aktivní účast na mezinárodní konferenci World of Gravettian Hunters v polském Krakově. Ta se konala v termínu od 20. do 24. května 2024 za celkové účasti 54 evropských badatelů zabývajících se archeologií paleolitu. Z České republiky byli přítomni přednášející z Archeologického ústavu AV ČR v Brně, Masarykovy univerzity v Brně a v osobě řešitele tohoto projektu i Muzea východních Čech v Hradci Králové. Po koordinaci

s organizátory konference se bohužel nepodařilo představit příspěvek o problematice využití GIS v rámci bádání o paleolitu (s ohledem na ostatní přednesené příspěvky se organizátoři rozhodli vynechat technická témata). Řešitelé tohoto projektu však připravili příspěvek jiný, opět vztážený k paleolitickému bádání na půdě východních Čech, a ten představili formou posteru i mluveného výstupu (Čechák P. & Čecháková K.: The World of Depository Archaeology). Původně zamýšlený příspěvek byl nakonec v upravené podobě (Čechák P. & Čecháková K.: Prediktivní mapy, východní Čechy a paleolit, „No jasně!“ nebo „LOL, ne?“) přednesen coby zvaná přednáška na studentské archeologické konferenci Žlutá vesta naše cesta, která se konala v září 2024 na půdě Univerzity Hradec Králové.

Prezentovaný a přednáškou doplněný poster na téma vztahů mezi východočeskými a moravskými archeologií na přelomu 19. a 20. století ve vztahu k velkým gravettským nálezům na obou územích. Prezentováno na konferenci World of Gravettian Hunters v Krakově.

Společná fotografie účastníků na závěr posledního dne konference World of Gravettian Hunters v Krakově.

Fotografie kamenných artefaktů pocházejících ze světoznámé moravské lokality Předmostí u Přerova, které se na přelomu 19. a 20. století dostaly skrze osobní vazby moravských a východočeských badatelů do Muzea východních Čech v Hradci Králové, kde jsou uloženy dodnes. Jejich nově rekonstruovaný příběh byl prezentován na konferenci World of Gravettian Hunters v Krakově.

Tvorba specializované mapy archeologických lokalit ve východních Čechách

Řešitel: Bc. et Mgr. Petra Rokoská, Mgr. Petr Čechák, Ph.D. & Mgr. Kateřina Čecháková

Číslo projektu: 202407

Charakteristika:

Projekt plánovaný na několik následujících let si klade za cíl tvorbu specializované vrstvy obsahující známá archeologická naleziště a nálezy na území východních Čech. Po technické stránce bude tvorba realizována v prostředí programu ArcGIS do předem připravené databáze, která bude kromě prostorového určení obsahovat i základní údaje o dané archeologické lokalitě. Data a informace o lokalitách budou do databáze získávány z evidencí archeologického oddělení muzea, ať již z inventární a přírůstkové knihy, již vyhotovených územních plánů či z databáze EXCERPTA. Doplnění bude probíhat po jednotlivých letech (přírůstková a inventární kniha) a katastrálních územích (územní plány a EXCERPTA). Výsledným produktem bude interní, neveřejná geodatabáze lokalit, která bude sloužit potřebám archeologického oddělení muzea, ať již ve smyslu tvorby územních plánů, ochrany archeologických nalezišť nebo kupříkladu vědeckého bádání. Projekt počítá se zapojením týmu řešitelů do několika různých odvětví. Základem bude příprava, tvorba a udržování vlastní geodatabáze (Mgr. K. Čecháková), po které následuje její naplnění danými daty (Mgr. et Bc. P. Rokoská) a také lokalizace a vyznačení daných nalezišť v mapě (Mgr. P. Čechák Ph.D.). V roce 2024 se práce zaměří na tvorbu vlastní struktury geodatabáze, jejího otestování a následně zpracování prvních dat. Za tímto účelem by řešitelé měli navštívit jiné odborné instituce, které s podobným systémem rovněž pracují. Vzhledem k ohromnému objemu archeologických lokalit bude projekt zcela nepochybně dlouhodobý. V každém roce, poté, co bude databáze po technické stránce hotova, by mělo následovat doplnění určitého objemu dat, ať již ve formě jednotlivých let nebo katastrálních území.

Výsledky:

V roce 2024 byly v rámci projektu splněny všechny vytyčené cíle. Mgr. K. Čecháková v kooperaci se zbývajícím dvěma řešiteli navrhla a vytvořila vhodnou strukturu geodatabáze archeologických situací v kraji. Do této geodatabáze a také do příslušné mapové vrstvy v softwaru ArcGIS Pro posléze Bc. et Mgr. P. Rokoská a Mgr. P. Čechák, Ph.D. doplnili archeologická naleziště z katastrálních území, která byla zpracována v rámci územních plánů v letech 2014 až 2023. Vlastní geodatabáze se skládá ze čtyř samostatných jednotek (v rámci SW ArcGIS Pro shapefilů) označených jako Intravilány, Lokality, Výzkumy a Náhodné nálezy. Vrstva Intravilány obsahuje historické intravilány obcí na území Královéhradeckého kraje (s částečným přesahem i do dalších částí bývalého Východočeského kraje) tak, jak je zachycují mapy druhého vojenského mapování. Celá tato vrstva byla převzata z předchozích let, kdy vznikaly územní plány. V tuto chvíli obsahuje data z celého území kraje. V rámci databáze potom každý polygon obsahuje název katastrálního území či osady, ke kterému se váže v mapě. Celá vrstva momentálně obsahuje 1 209 záznamů.

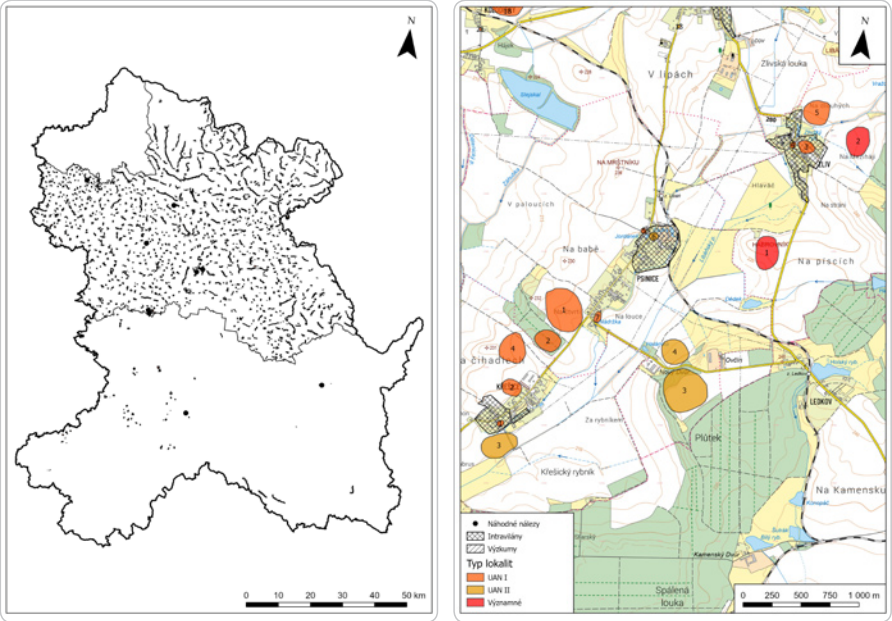
III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Vrstva Náhodné nálezy je bodovou vrstvou, jejímž obsahem jsou ojedinělé archeologické nálezy malého počtu artefaktů, a to navíc z míst, kde se do a od té doby žádné další nálezy prozatím učit nepodařilo. S tím, jak bude tato vrstva doplňována v dalších letech, je pravděpodobné, že část těchto náhodných nálezů v mapě zanikne a přesune do vrstev mapujících lokality. Databázový záznam této vrstvy obsahuje informace o katastrálním území, ze kterého daný nálezy pochází, rok, ve kterém byl učiněn, a případně libovolnou poznámku. Vrstva po části projektu realizované v roce 2024 obsahuje 9 záznamů.

Vrstva Výzkumy obsahuje archeologické výzkumy provedené v rámci výše představených historických intravilánů, které odhalily pouze archeologické situace mladšího data, tedy časově související právě s danými intravilány. Daná vrstva slouží primárně k mapování moderní archeologické činnosti v rámci intravilánů měst a obcí. Databáze této vrstvy obsahuje data o katastrálním území a roku, kdy se daný výzkum uskutečnil, opět v doplnění s případnou poznámkou. Aktuálně tato vrstva obsahuje 33 záznamů.

Nejobsáhlejší je vrstva Lokality, která představuje hlavní cíl tohoto projektu. Mapová vrstva obsahuje archeologické lokality na území kraje, přičemž data pro ně jsou čerpána jednak v minulosti vypracovávaných územních plánů a poté z výše uvedeného výskytu většího množství tzv. náhodných nálezů na jednom místě. V několika případech také došlo k rozšíření stávající lokality, v jejíž těsné blízkosti se nacházely ojedinělé nálezy spadající do stejné časové periody. Rovněž došlo k databázovému sloučení několika lokalit, které obsahovaly totožné archeologické komponenty a zároveň si byly geograficky blízké, přičemž jediným důvodem jejich oddělení byl fakt, že šlo o výsledky archeologických činností z různých akcí. Databázová část této vrstvy obsahuje data o katastrálním území, na němž se daná lokalita nachází, číslo této lokality v rámci tohoto území, typ lokality (ve smyslu UAN I, UAN II a významné archeologické lokality) a opět případnou poznámku. Celá tato vrstva má v tuto chvíli, tedy po skončení části projektu za rok 2024, dohromady 437 záznamů.

Všechna data jsou zpracovávána v prostředí SW ArcGIS Pro, což vede ke snadnému spojení mapové a databázové části projektu. Mapa a geodatabáze jsou v tuto chvíli neveřejné a v off-line režimu, přičemž v budoucnu je plánovaný veřejný režim on-line, tj. interaktivní mapa pro zaměstnance AO MVČ HK. Prozatím rovněž nebyla řešena grafická stránka projektu, tedy symbolika jednotlivých vrstev. V celém roce 2024 tak docházelo k tvorbě databáze a následnému vkládání dat z let 2014 až 2023.

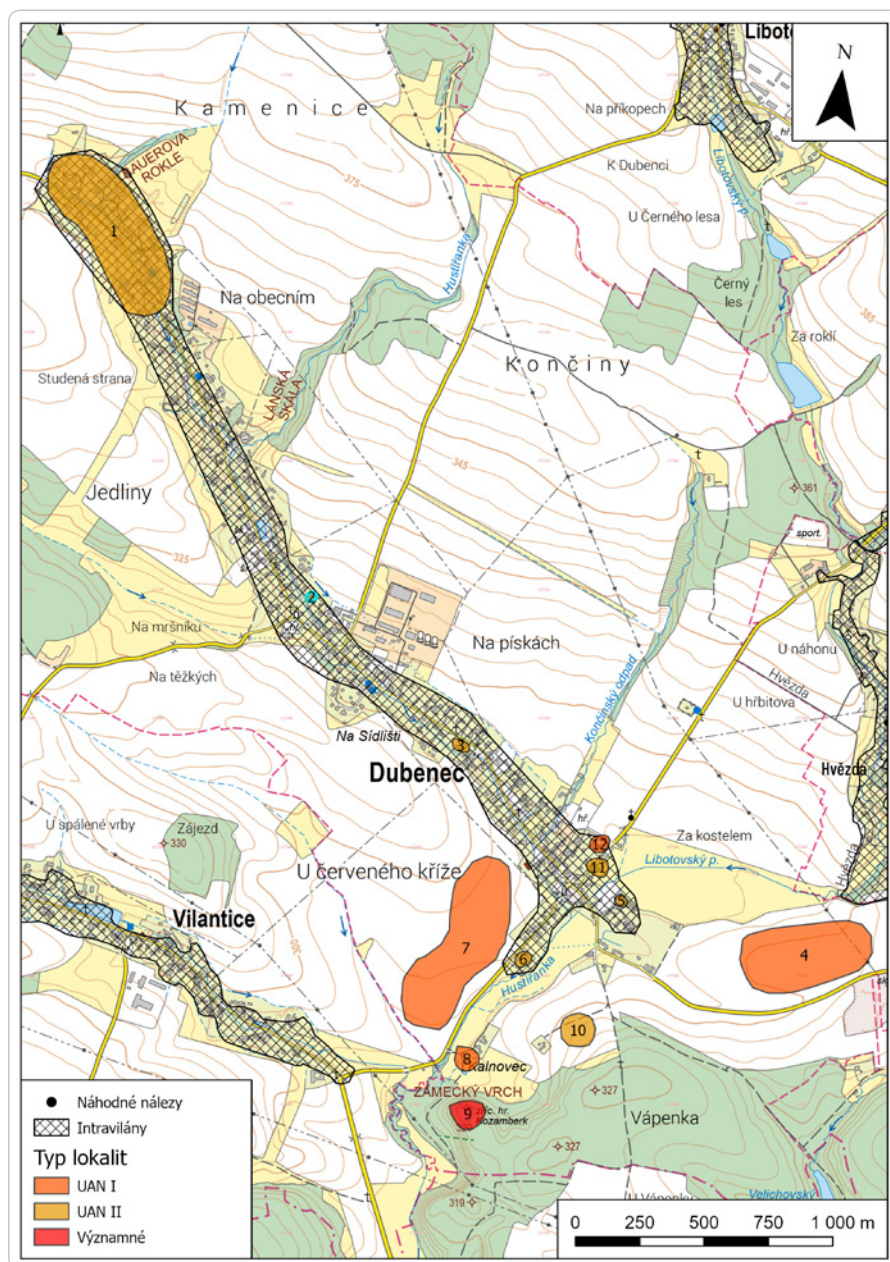

Zobrazení všech archeologických dat vložených v rámci projektu v roce 2024 na podkladu slepé mapy východních Čech s vyznačením Královéhradeckého kraje.

Detail specializované mapy na katastrální území Psinice a blízkého okolí se zobrazením jednotlivých prvků mapy. Grafické a barevné schéma je prozatím výhradně pracovní. Podkladová mapa ZTM50 (zdroj: ČÚZK).

Kod	Typ	Pozn	Katastr	Lokalita
633372001	UAN II		Dubenec	1
633372002	UAN I		Dubenec	2
633372003	UAN II		Dubenec	3
633372004	UAN I		Dubenec	4
633372005	UAN II		Dubenec	5
633372006	UAN II		Dubenec	6
633372007	UAN I	Sloučeny původní lokality 7 a 8	Dubenec	7
633372008	UAN I	Původně jako lokalita 9	Dubenec	8
633372009	Významné	Původně jako lokalita 10	Dubenec	9
633372010	UAN II	Původně jako lokalita 11	Dubenec	10
633372011	UAN II	Původně jako lokalita 12	Dubenec	11
633372012	UAN I	Původně jako lokalita 13	Dubenec	12

Výřez z geodatabázové části projektu. Zobrazena databáze ke katastrálnímu území Dubenec pro vrstvu „Lokality“.

Detail na katastrální území Dubenec v rámci specializované mapy se zobrazením jejích prvků. Grafické a barevné schéma je prozatím výhradně pracovní. Podkladová mapa ZTM50 (zdroj: ČÚZK).

PROJEKTY S HISTORICKOU TEMATIKOU

Prusko-rakouská válka 1866

Řešitel: Mgr. Josef Šrámek, Ph.D.

Číslo projektu: 202408

Charakteristika:

Dlouhodobý projekt, který se zabývá nejen problematikou vlastního průběhu války z roku 1866, ale i jejími nejrůznějšími aspekty a širšími souvislostmi. Podstatnou roli mezi nimi hrají otázky soužití vojenského živlu s civilním obyvatelstvem, vývoje politických a národnostních názorů, válečné propagandy, včetně reflexe válečných událostí a tzv. druhý život prusko-rakouské války 1866. Výzkumný úkol se dále věnuje mapování pamětních záznamů (kronik, osobních zápisků, dobového tisku) týkajících se rakousko-pruské války 1866.

Výsledky:

V roce 2024 pokračovalo zpracovávání různých pramenů především vzpomínkového charakteru k historii válečného roku 1866, případně pramenů reflektujících dějiny památkové péče především na královéhradeckém bojišti. V rámci výzkumného úkolu bylo publikováno několik výstupů různého rozsahu a závažnosti, a sice dvě knižní monografie, jedna kapitola v kolektivní monografii, jeden odborný článek v neregistrovaném časopise a jeden popularizační článek. Dvě studie byly po recenzním řízení přijaty k publikování v závěrečném čísle recenzovaného odborného časopisu, dále byla přijata k publikování kapitola do kolektivní monografie. Jedna studie se nachází v recenzním řízení v odborném zahraničním časopise. Téma výzkumného úkolu bylo také prezentováno na přednášce pro širokou veřejnost v rámci spolupráce s Univerzitou Hradec Králové v rámci programu Univerzity třetího věku, dále pak odbornému publiku na konferenci.

Mapování socialistických sídlišť v Hradci Králové

Řešitel: Mgr. et Mgr. Kristýna Juračková

Číslo projektu: 202409

Charakteristika:

Jedná se o dlouhodobý projekt, jehož cílem je zpracovávat získané materiály a pracovat s 3D modely hradeckých sídlišť. Výstupy budou v dalších letech prezentovány veřejnosti ve formě výstavy. Práce postupují chronologicky po jednotlivých sídlištích Hradce Králové, počínaje Slezským Předměstím. Postupně jsou shromažďovány i materiály z dalších sídlišť, které na své zpracování teprve čekají (Moravské Předměstí, Labská kotlina II atd.). V dlouhodobém měřítku se počítá s rozrůstáním projektu do dalších měst Královéhradeckého kraje. Shromážděná data

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

pomohou vytvořit zmiňované 3D modely, ale bude také s jejich pomocí dokumentován běžný život na panelovém sídlišti v 2. polovině 20. století. Již vytvořené modely prototypů panelových domů na Slezském Předměstí jsou zpřístupněny veřejnosti a jsou stále doplňovány.

Výsledky:

Projekt Mapování socialistických sídlišť se v roce 2024 více přiblížil tématu panelových domů typu „HK“. Během roku 2024 byly shromažďovány materiály k projektu, a to technického rázu, jako projektové dokumentace, ale i dobové fotografie. Během roku proběhla již několikátá schůzka s projektanty a staviteli sídlišť a nadále pokračovala komunikace a následná badatelská činnost v archivech, společenstvích vlastníků a bytových družstvech. Archivní bádání bylo zaměřeno například na podnikový tisk, který se týká výstavby soustavy HK (Východočeský stavbař a Vpřed). Během roku bylo dokončeno dalších pět 3D modelů panelových domů, další jsou rozpracovány. Konkrétně byla dokončena budova mateřské školy v Markovické ulici, domy typů HK60 a HK65 v Hradci Králové a domy typu HK69 v Pardubicích. Mimo to byla zpracována GIS databáze panelových domů typu HK v Hradci Králové. Z poznatků získaných z projektu byly zpracovány tři články v odborně-popularizační databázi Královéhradecký architektonický manuál. Konkrétně se jednalo o obecnější článek o Sídlišti Slezské Předměstí a dva zaměřené přímo na objekty školy na třídě SNP a Polikliniku II na ulici Bratří Štefanů.

Kameny zmizelých v Hradci Králové

Řešitel: PhDr. Zdeňka Kulhavá, Mgr. et Mgr. Kristýna Juračková
Číslo projektu: 202410

Charakteristika:

Projekt Kameny zmizelých (Stolpersteine) je dnes znám po celé Evropě. Autorem je německý umělec Gunter Demnig, který s touto iniciativou začal už v 90. letech 20. století a v současné době se v Evropě nachází desetitisíce Kamenů zmizelých. Jedná se o mosazné kameny, které jsou umístěné do chodníku jako památka na oběti holokaustu. V Čechách byl první kámen zasazen v roce 2008 v Praze. Zájem o umístění Kamenů zmizelých v Hradci Králové přišel z řad veřejnosti. Řešitelky proto v roce 2023 zahájily potřebné kroky k realizaci projektu ve městě. Jedná se o práci s prameny a databází, která již dříve v muzeu vznikla, a navázání kontaktu s rodinnými příslušníky obětí. Na projektu spolupracujeme s Mgr. A. Langovou ze Státního okresního archivu v Chrudimi a jednáme se zástupci města Hradec Králové a dalšími subjekty.

Výsledky:

V roce 2024 bylo položeno prvních pět kamenů Josefu a Kláře Tausikovým na Velkém náměstí čp. 151 a Emilu Hermanovi, Margrit Hermanové a jejich dceři Věře Hermanové na Ulrichově náměstí čp. 762. Řešitelky projektu se ve spolupráci s kolegyní A. Langovou ze SOkA Chrudim a se zástupci z Magistrátu města Hradec Králové podílely na realizaci popularizační akce pro

veřejnost 25. 9. 2024, které se aktivně účastnily, dále organizačně zajistily pokládku pamětních kamenů, průběh pietního aktu, jenž se uskutečnil dne 2. 10. 2024. Dne 16. 12. 2024 se zúčastnily pietního aktu na připomínku výročí deportace královéhradeckého židovského obyvatelstva do Terezína, kde připomněly osud židovské komunity v Hradci Králové a také prezentovaly podstatu a význam projektu Kameny zmizelých.

V rámci svého veřejného působení řešitelky výzkumného úkolu navázaly aktivní spolupráci s veřejností, díky níž se podařilo získat příběhy dalších osobností, jimž budou věnovány pamětní kameny v roce 2025. Komunikaci s veřejností napomohl i virtuálně dostupný produkt tzv. Story mapy „Kameny zmizelých v Hradci Králové. Hradecké oběti holokaustu“, v němž autorky shrnuly příběhy osobností, jimž byla věnována pokládka kamenů v roce 2024 a jež budou každoročně doplňovat a utvářet tak souhrnnou mapu prezentující osudy obětí holokaustu v Hradci Králové.

V roce 2024 byly shromážděny ve spolupráci s A. Langovou ze SOkA Chrudim údaje k 15 osobnostem, jimž budou věnovány pomníky v nadcházejícím roce a o jejichž pokládce bylo již v tomto roce požádáno.

Pietní akt k odhalení Kamenů zmizelých manželům Tausikovým, Velké náměstí čp. 151, 2. 10. 2024

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Pietní akt k odhalení Kamenů zmizelých manželům Tausikovým, J. Šrámek hovoří o osobnosti J. Tausika

Pietní akt k odhalení Kamenů zmizelých manželům Tausikovým, J. Šrámek pokládá květiny

Pietní akt k odhalení Kamenů zmizelých, primátorka města P. Springerová odhaluje kameny věnované manželům Tausikovým

Detail kamenů věnovaných manželům Tausikovým

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Pietní akt k odhalení Kamenů zmizelých, K. Juračková dokumentující průběh pietního aktu

Detailní pohled na položené kameny s fotografiemi rodiny Hermanovy

Pietní akt k odhalení Kamenů zmizelých rodině Emila Hermana, Ulřichovo náměstí čp 762, 2. 10. 2024

Pietní akt k odhalení Kamenů zmizelých rodině Emila Hermana, pohled na účastníky pietního aktu

Míla Fürstová: Taj jemnosti aneb Návraty domů

Řešitel: PhDr. Markéta Pražáková

Číslo projektu: 202417

Charakteristika:

Míla Fürstová je světoznámá uznávaná grafička a malířka, která vyrostla v Hradci Králové. Její díla jsou vysoce oceňována a jsou zastoupena v českých i světových sbírkách, jako například v kolekci královny Alžběty II. V roce 2024 se výtvarnice vrátila domů s výstavou Taj jemnosti aneb Návraty domů, která představila její nejvýznamnější práce. Vystaven byl návrh pro přebal alba Ghost Stories od britské kapely Coldplay, díky kterému upoutala celosvětovou pozornost. Zastoupena byla také oceňovaná grafika All the Rivers Flow Through Me nebo ilustrace Babičky Boženy Němcové a básnických sbírek Kytice a Máj. Přestože za svůj život dosáhla mnoha ocenění, v České republice byla poněkud opomíjena, což jsme chtěli pomocí této výstavy napravit. Projekt si kladl za cíl seznámit návštěvníka s osobností Míly Fürstové, s její životní cestou, která je neodmyslitelně spjatá s její prací, a tím představit její tvorbu v co nejucelenějším formě.

Výsledky:

V rámci projektu proběhla příprava výstavy. Finanční podpora směřovala hlavně k vytvoření katalogu zachycujícího stěžejní práce autorky. Dokončeno bylo fotografování a skenování grafických děl do katalogu, vypracován byl překlad textové části do anglického jazyka, ve spolupráci s externím grafikem Ondřejem Bouškou byly zajištěny grafické a předtiskové práce (korektury). Katalog byl vydán v nákladu 800 kusů, z toho 100 kusů s grafickým listem, v září se zadával dotisk katalogu v počtu 300 kusů, z toho 100 kusů s grafickým listem. K výstavě byl vytvořen bohatý merch.

Prusko-rakouská válka v optice vojenské vědy první republiky

Řešitel: Mgr. Jan Hrubecký

Číslo projektu: 202411

Charakteristika:

Podnětem pro vznik studie je snaha dokumentovat nazírání na prusko-rakouský konflikt roku 1866 v době vzniku geneze dnešního Muzea války 1866 coby pobočky Muzea východních Čech v Hradci Králové, tedy v roce 1936, a to z pohledu vojensko-historických odborných institucí tehdejšího československého státu a jeho ozbrojených sil.

Výsledky:

Pokračuje zpracovávání archiválií Vojenského ústředního archivu Praha s tematikou odborných kurzů Vysoké školy válečné a odborného tisku branné moci Republiky Československé. Byly uskutečněny osobní konzultace s odborníky působícími na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice a Státním okresním archivu ve Zlíně. V souladu se svou knižní publikační činností řešitel provedl výzkum archiválií Ředitelství opevňovacích prací s konstatováním, že prusko-rakouská válka byla reflektována v letech 1934–1938 pouze z pohledu spotřeby dělostřelecké munice v rámci dílčích bojů se zapojením stálých fortifikací v prusko-rakouském konfliktu. Předpokladem výstupu je publikování článku v časopise Historie a vojenství, v periodiku Královéhradecko zabývajícím se hradecenskými autor publikoval článek o Aloisi Hakovi, pobočníkovi velitele Československého pěšího praporu 11 – Východního, který se narodil v Kuklenách a svůj život do odchodu do vojenské služby spojil s Hradcem Králové.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

PROJEKTY S PŘÍRODOVĚDECKOU TÉMATIKOU

Geologické struktury a dynamika východních Čech

Řešitel: Mgr. Jan Juráček, Ph.D.

Číslo projektu: 202412

Charakteristika:

Cílem projektu základního výzkumu je studium strukturně-geologických a dynamicko-geologických poměrů východních Čech a přilehlých oblastí včetně území spadajících do Polska. Projekt si klade za cíl zkoumat, jakým způsobem pohyby zemské kůry ve všech geologických epochách, odehrávající se především podél zlomů a s doprovodem žil s minerální výplní, ovlivnily děje na zemském povrchu – klimatické změny, vulkanismus, rozšíření moří, jezer, distribuce říčních systémů, vznik zvětralinových kůr a tropických půd, zarovnávaní reliéfu.

Výsledky:

V zóně poličského zlomu při okraji české křídové pánve v okolí Lubné u Poličky byly zlomové pohyby doloženy nepřímo systémem smykových puklin. Byla zde však nalezena lokalita s hojným výskytem přeplavených pestrých (červených, oranžových, žlutých, fialových) písčitých fosilních zvětralin z období křídý. Na lokalitě bývalého Novoborovského dolu u Havlíčkovy Borové byla znovuobjevena lateritická železná ruda, přitom v dosavadní literatuře se uvádí, že na této lokalitě už laterit najít nelze. Reziduální zvětralin v Ponikelské jeskyni se jeví jako poterciérní. Prověřením lokality mořského badenu v okolí Výprachtic je toto stratigrafické začlenění problematické vzhledem k absenci prokazatelně marinních sedimentů (srv. geologická mapa 1:50000). Bylo dokumentováno jak transgresní rozhraní perm/křída (lokalita Hnátnice), tak tektonické rozhraní (Malé Svatoňovice). První analýzy výbrusů křemenných žil z lokalit v okolí Poříčí u Litomyšle a lomu Krákorka na špičkovém mikroskopu Keyence naznačily, že v extenzním tektonickém režimu (poklesy, příp. posuny s tendencí k poklesu) se fluidní inkluze netvořily.

Lignikolní druhy vybraných lužních lokalit Podunajské nížiny

Řešitel: Bc. Tereza Tejklová

Číslo projektu: 202413

Charakteristika:

Projekt navazuje na předchozí práce, které vyústily ve dva souhrnné články o diverzitě a ekologii lignikolních hub Podunajské nížiny, v nichž se podařilo shrnout celkem 502 taxonů zaznamenaných v letech 2016–2020, včetně druhů pro Slovensko zatím neznámých a na které by

řešitelka ráda navázala. Další sběr přinese jednak nové údaje, ale i zpřesnění údajů stávajících, navíc pomůže dořešit taxonomické problémy, na které řešitelka narazila při předchozí práci. Zároveň projekt naváže na předchozí úspěšnou spolupráci s českými a slovenskými mykology.

Výsledky:

Zaměřením projektu byl průzkum diverzity a ekologie lignikolních druhů hub na lužních lokalitách v Podunajské nížině. Byly navštíveny lokality Bodíky, NPR Horný les (tři terénní návštěvy), CHA Jarovská bažantnice, CHA Pečniansky les (tři terénní návštěvy) a Rusovce. Celkem bylo pořízeno 546 zápisů a sebráno 201 položek. Poznatky získané při tomto i předešlých projektech zaměřených na lignikolní druhy lužních lesů byly využity při tvorbě nového Červeného seznamu hub [Zíbarová L. et al. (eds.): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky].

Biodiverzita pavučinců (*Cortinarius*) nejen ve východních Čechách

Řešitel: Bc. Tereza Tejklová

Číslo projektu: 202414

Charakteristika:

Terénní průzkum vybraných lokalit v České republice zaměřený na výzkum rozšíření pavučinců (*Cortinarius*) se zvláštním zřetelem na podrod pahříb (*Phlegmacium*). Přestože se jedná o kritickou skupinu, druhy v ní jsou velmi pestře zbarvené a atraktivní i pro laickou veřejnost. I díky tomu je řada druhů sekvenována a sekvence zařazeny v mezinárodní genové databázi GenBank a je tedy možné je porovnat s vlastními nálezy. Tento průzkum navazuje na již získaná data z předchozích let. Sebrané položky vhodně doplní mykologický fond Muzea východních Čech. Projekt předpokládá spolupráci s RNDr. Janem Borovičkou, Ph.D., z Geologického ústavu AVČR a Ústavu jaderné fyziky AVČR, který využije sebraný materiál pro analýzy obsahu kovů.

Výsledky:

Cílem projektu byl sběr údajů o výskytu pavučinců (*Cortinarius*), především z podrodu pahříb (*Phlegmacium*). Prioritně měly být navštíveny lokality ve východních Čechách, odkud jsou jen kusé informace o výskytu těchto druhů. Tento úkol se podařilo splnit, kdy především měsíce září a říjen byly pro růst pavučinců vhodné. Na východě Čech byly pavučince nově sbírány v okolí Jaroměře, Slatiny u Hradce Králové, Rychnova nad Kněžnou, Litětín, Svinar. Při průzkumu byla nalezena velmi zajímavá a perspektivní lokalita na Přeloučsku, kde bylo zaznamenáno více než 10 druhů z Červeného seznamu během jediné návštěvy. Mimo východní Čechy pak byly navštíveny lokality v CHKO Bílé Karpaty, CHKO Jeseníky a CHKO Šumava.

Údaje o nálezech získané při tomto i předešlých projektech byly využity při tvorbě nového Červeného seznamu hub České republiky [Zíbarová et al.: Červený seznam hub (makromycetů)

České republiky] a jeden z nálezů učiněných v předešlých letech byl publikován v Mykologických listech (Tejklová T.: Portréty druhů v Červeném seznamu makromycetů (2024): II. Pavučinec červenošafránový – *Cortinarius rubicundulus*).

Permokarbonské paprskoploutvé ryby, jejich anatomie a taxonomie

Řešitel: RNDr. Stanislav Štamberg, CSc.

Číslo projektu: 202415

Charakteristika:

Paprskoploutvé ryby jsou významnou složkou fauny permokarbonských pánví Českého masivu. Výzkum vychází z obsáhlého materiálu uloženého zejména ve sbírkách našeho muzea a je zaměřený na podkrkonošskou pánev, vnitrosudetskou pánev a boskovickou brázdou. Studium paprskoploutvých ryb přináší stále nové poznatky o jejich taxonomii i anatomii a umožňuje využití i této skupiny obratlovců v biostratigrafii sedimentů mladších prvohor a pro řešení paleogeografie Českého masivu. Zároveň jsou posuzovány vztahy této rybí fauny k fauně dalších pánví mladších prvohor Evropy, a to zejména k pánvím Centrálního masivu (Francie), Sárské pánve a pánve Duryňského lesa (Německo). Studium nálezů dalších obratlovců z permokarbonských pánví a celého faunistického společenstva je posuzováno ve spolupráci s předními zahraničními paleontology.

Výsledky:

Výzkum paprskoploutvých ryb a další fosilní fauny permokarbonských pánví se soustředil na taxonomické posouzení nálezů rybí fauny polské části vnitrosudetské pánve, studium anatomie ryb boskovické brázdy, vztahy rybí fauny českého masivu a pánví Duryňska lesa v Německu a Centrálního masivu ve Francii, vyhodnocení permokarbonské fauny karbonu podkrkonošské pánve a zpracování nálezu fauny obojživelníků z permských sedimentů Českého masivu.

Ve spolupráci s kolegy z Polska byly poprvé zpracovány nálezy paprskoploutvých ryb z permských sedimentů polské části vnitrosudetské pánve. Kromě vyhodnocení nálezů a publikování rekonstrukce ryb řazených k rodu *Paramblypterus* byly posuzovány jejich vztahy k permkarbonským rybám ostatních pánví Evropy.

Bylo pokračováno ve vyhodnocování mimořádně příznivě vypreparovaných anatomických struktur paprskoploutvých ryb severní části boskovické brázdy, na nichž je možné studovat anatomické detaily lebečních kostí a zejména čelistního aparátu. Je zcela zřejmé, že se jedná o nový druh rodu *Paramblypterus* a výsledky budou publikovány v roce 2025.

Byla provedena a publikována revize aeduellidní ryby *Westollia crassa*, která byla nedokonale popsána z permských sedimentů Duryňska již v roce 1892. Na základě studia velkého množství materiálu uloženého v několika muzeích a sbírkách vysokých škol v Německu bylo možné předložit novou revizi popisu, diagnózu druhu i rekonstrukci. Dosavadní studium ukazuje, že tento druh, dosud známý pouze z jedné lokality v Duryňsku, měl blízké vztahy i k permským sedimentům podkrkonoší.

Paprskoploutvé ryby čeledi *Aeduellidae* byly studovány i během terénních výzkumů na lokalitě Franchesse v Centrálním masivu ve Francii. Podrobné výsledky jejich studia budou publikovány v roce 2025.

Výzkumy na znovuobjevené lokalitě Krsmol, s výchozy vrstev ploužnického obzoru v podkrkonošské pánvi přinesly velice zajímavý soubor paprskoploutvých ryb, žraloků i hmyzu dokládající svrchnokarbonské stáří sedimentů. Při této příležitosti byl revidován po odborné stránce celý soubor karbonských fosilií z podkrkonošské pánve nashromážděný v posledních letech v Muzeu východních Čech v Hradci Králové, který má velký význam pro biostratigrafické určení stáří vrstev.

Byla dokončena instalace souboru kosterních nálezů velkého obojživelníka *Korkonterpeton kalnense* na kovový rastr. Tato mimořádná fosilie byla popsána již v roce 2020, ale velmi komplikované sestavení a adjustace fosilních částí tak, aby byly vystavitelné ve svislé poloze a zároveň umožňovaly případné další odborné studium z dorzální i ventrální strany, byla provedena pracovníkem Národního muzea RNDr. Borisem Ekrtem.

Bylo pokračováno ve vyhodnocení mimořádně příznivě vypreparovaných anatomických struktur paprskoploutvých ryb severní části boskovické brázdy, na nichž je možné studovat anatomické detaily lebečních kostí a zejména čelistního aparátu. Je zcela zřejmé, že se jedná o nový druh rodu *Paramblypterus* a výsledky budou publikovány v roce 2025.

Byla provedena a publikována revize aeduellidní ryby *Westollia crassa*, která byla nedokonale popsána z permských sedimentů Duryňska již v roce 1892. Na základě studia velkého množství materiálu uloženého v několika muzeích a sbírkách vysokých škol v Německu bylo možné předložit novou revizi popisu, diagnózu druhu i rekonstrukci. Dosavadní studium ukazuje, že tento druh, dosud známý pouze z jedné lokality v Duryňsku, měl blízké vztahy i k permským sedimentům podkrkonoší.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Výzkum a dokumentace rodu *Taraxacum* se specializací na bahenní pampelišky (sekce *Palustria*) a červenoplodé pampelišky (sekce *Erythrosperma*)

Řešitel: Jaroslav Zámečník, DiS.

Číslo projektu: 202416

Charakteristika:

Pampelišky (*Taraxacum*) patří mezi taxonomicky velice komplikované a doposud nedostatečně probádané skupiny cévnatých rostlin. Botaniky byla tato skupina dlouhou dobu opomíjena a v herbářových sbírkách muzeí v ČR se nachází minimální množství dokladů, které jsou navíc nekvalitně preparovány. Bahenní pampelišky (sect. *Palustria*) jsou kriticky ohrožené a vymírající druhy vázané na zachovalé slatinné louky. Tato stanoviště zanikají v celé střední Evropě, ať již vlivem absence obhospodařování či globálními klimatickými změnami. Cílem práce je revize všech historických lokalit bahenních pampelišek na území ČR, publikační výstupy v podobě vědeckých a popularizujících článků, získání kvalitního herbářového materiálu pro doplnění muzejní sbírky. Výzkum na území ČR by měl také přinést výsledky v podobě záchranných programů pro jednotlivé druhy studované skupiny, neboť některé z nich jsou na hranici celosvětového vymření. Z důvodu studia sekce *Palustria* v celém areálu jsou realizovány v rámci „Taraxacum-Workshop“, ve spolupráci se specialisty z celé Evropy také terénní exkurze do zahraničí. Znalost všech druhů a jejich rozšíření v rámci jednotlivých sekcí je nezbytná pro bezchybné vyhodnocení a popis druhů vědě doposud neznámých. Dále jsou v rámci projektu studovány červenoplodé pampelišky (sect. *Erythrosperma*), jejichž rozšíření v České republice není doposud uspokojivě známo.

Výsledky:

S ohledem na rychlý průběh jara bylo možné realizovat minimum sběrných terénních exkurzí zaměřených především na sběr zralých nažek (semen) pro záchranné kultivace. Dne 11. 4. byl proveden monitoring populací bahenních pampelišek na západě Slovenska v NPR Abrod (ve spolupráci s CHKO Zahorie), následně byla navštívena lokalita NPR Čertoryje v Bílých Karpatech (ověření stavu populací *Taraxacum bufonium* a odebrání zralých nažek doposud neidentifikovatelného druhu). Dne 14. 4. byly navštíveny slatinné louky v nivě Loučné v okolí Cerekvice nad Loučnou a Slatiny. V současnosti se jedná o jednu z druhově nejbohatších lokalit v ČR (*Taraxacum bohemicum*, *T. cognatum*, *T. dentatum*, *T. hollandicum*, *T. mendax*, *T. paucilobum*, *T. skalinskanum*, *T. subalpinum*, *T. vidobonense*, nepopsaný druh *T. pseudofartoris* a endemit východního Polabí *T. sparsum*). Všechny nalezené druhy byly fotografovány. Díky programu Erasmus+ byl realizován poměrně rozsáhlý terénní průzkum ve středním a jihozápadním Slovensku. Ve dnech 18. až 22. 4. byla navštívena řada lokalit mezi Banskou Bystricí, Zvolenem a Detvou. Zdejší zachovalé slatinné louky hostí řadu druhů bahenních pampelišek, z nichž se zatím podařilo identifikovat pouze *T. portentosum*. Na xerothermních biotopech (zvláště v okolí hradních zřícenin) pak byly nalezeny druhy ze skupiny *Erythrosperma* a to *T. parnassicum*, *T. proximum* a *T. cristatum*. Ve dnech 23. až 26. 4. byly navštíveny ve spolupráci s botaničkou

Slovenského národního muzea – Přírodovědného muzea RNDr. E. Uherčíkovou vybrané lokality v Malých Karpatech mezi Bratislavou a Jablonicou. Nedaleko Borinky se podařilo objevit neznámou lokalitu pro bahenní pampelišky (*T. bufonium* a *T. domabile*). Na řadě vápencových bradel, v lomech či v okolí hradních zřícenin pak bylo zaznamenáno hned několik druhů ze skupiny *Erythrosperma* (*T. arcuatum*, *T. aspectabile*, *T. bellicum*, *T. cristatum*, *T. danubium*, *T. maricum*, *T. parnassicum* a *T. princeps*). Překvapením bylo nalezení pravděpodobného druhu *T. disseminatum*, který nebyl z území Slovenska doposud udáván. Poslední terénní exkurze směřovala dne 4. 5. do Hradčanských stěn nedaleko Ralska. Zde byly fotografovány druhy *T. bellicum*, *T. disseminatum*, *T. parnassicum*, *T. proximum* a *T. scanicum*.

Pokračovaly náročné práce v kultivacích jednotlivých druhů. Kultivovány byly především vzorky získané v roce 2022 od Bodamského jezera (druhy z okruhu *T. udum* agg.) v jihozápadním Německu a dále pak druhy získané z terénních výzkumů v severní části Chorvatska. V roce 2024 bylo získáno celkem 30 matečnic z ČR a Slovenska. Fotograficky a kresebně pak byly dokumentovány jednotlivé druhy a veškeré důležité morfologické znaky.

Ve spolupráci s botanickou zahradou v Praze-Tróji probíhala záchranná kultivace vybraných, nejohroženějších druhů pampelišek, a to jak dodáním zralých nažek, tak i odbornou garancí.

Průběžně byla doplňována data získaná z terénu, z excerpovaných údajů z herbářových sbírek a literatury do floristické databáze PLADIAS (<https://www.pladias.cz>). Vybrané druhy pampelišek byly fotografovány pro připravovaný Fotografický atlas rostlin květeny České republiky (<https://www.fotoatlas-rostlin.cz>) a také pro dílo obdobného charakteru Flora Germanica. Alle Farn- und Blütenpflanzen Deutschlands in Text und Bild. Díky nově zakoupenému digitálnímu mikroskopu od firmy Keyence byly zahájeny práce na (fotografování) digitalizaci zralých nažek druhů sekcí *Erythrosperma* a *Palustria*.

MIMOŘÁDNÉ VÝZKUMNÉ ÚKOLY

Wikipedie

Řešitel: Mgr. et Mgr. Kristýna Juračková

Charakteristika:

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, jako jedna z prvních paměťových institucí, navázalo dlouhodobou spoluprací s organizací Wikimedia Česká republika. Muzeum dlouhodobě spolupracuje s externím wikipedistou. Z této spolupráce vznikají encyklopedická hesla doplňující známou internetovou encyklopedii o témata, která jsou spojena s muzeem a městem či krajem, a to v oblasti historie, archeologie či přírody. Projekt prostupuje napříč všemi odděleními muzea. Průběžně reaguje také na aktuální výstavy a zabývá se i tématy v muzejní expozici, která navazuje na historii města. Vystupuje i za hranice města do Královéhradeckého kraje.

Výsledky:

V roce 2024 se uskutečnil již čtvrtý rok projektu Wikipedie. Jednalo se o rok zatím nejrozsáhlejších aktivit. Založeno bylo 85 nových článků a 351 stávajících článků prošlo editací. Celkem tak bylo během roku editováno 436 článků. Tematicky se týkají především dalšího rozšíření článků o osobnostech spjatých s Hradcem Králové nebo Královéhradeckým krajem a o místech v Královéhradeckém kraji. Podařilo se nahrát zatím největší množství fotografií. Na platformu Wikimedia Commons přibýlo 741 obrázků, částečně digitalizátů ze sbírky muzea a částečně nově pořízených fotografií dokumentujících zpracovávaná místa. K tomu lze připočítat nově vzniklé a upravené články a nahrané obrázky v rámci projektu NAKI Historická lázeňská sídla, kde se podařilo navázat spoluprací s dalšími muzejními institucemi.

V rámci projektu muzeum znovu navázalo na dřívější spoluprací s Univerzitou Hradec Králové. V zimním semestru již potřetí participovalo na výuce předmětu Studenti píší Wikipedii. Zúčastnění studenti zpracovávali články s různou tematikou vztahující se ke Královéhradeckému kraji, především ale o dalších muzejních institucích. K článkům se podařilo nahrát také množství fotografií (více než 80), ať už nově vzniklých či z muzejních sbírek. Základy práce s platformami Wiki si neosvojili pouze studenti, ale také kolegové z muzejních institucí různých zaměření. V roce 2024 se konala dvě celodenní školení a jedno kratší školení, kterých se účastnilo téměř dvacet kolegů.

Muzeum revolučních tradic

Řešitel: PhDr. Zdeňka Kulhavá

Charakteristika:

Dlouhodobý projekt, který se zabývá tématem muzeí dělnického hnutí, si klade za cíl analyzovat osudy sbírek muzeí dělnického hnutí v bývalém Východočeském kraji po ukončení jejich činnosti na poč. 90. let 20. století. Předmětem zájmu jsou muzea v Semilech, Dvoře Králové nad Labem, Úpici, Svitavách, Ústí nad Orlicí a Hradci Králové. Součástí výzkumného úkolu bude zpracování sbírky Muzea revolučních tradic v Hradci Králové, která je uložena v Muzeu východních Čech v Hradci Králové. Z výzkumného hlediska budou kladeny otázky: Jakého charakteru jsou jednotlivé sbírky, jak s nimi bylo naloženo po ukončení činnosti jednotlivých institucí, v jaké fázi zpracování jsou, či jestli byly integrovány do sbírkových fondů jednotlivých muzeí, jestli jsou sbírkové předměty využívány v rámci muzejní prezentace.

Výsledky:

V průběhu roku 2024 byly zdokumentovány a zpracovány archivní materiály vážící se k Muzeu dělnického hnutí – Památníku Ivana Olbrachta a Antala Staška v Semilech, jež jsou uloženy v Muzeu a Pojizerské galerii v Semilech. Současně se řešitelka věnovala archivní badatelské práci ve Státním oblastním archivu v Hradci Králové, kde studovala materiály dokumentující chod a organizační činnost Muzea revolučních tradic v Hradci Králové (1988–1990), včetně výstavní činnosti. V souvislosti s prací se sbírkami ve fondech Politika a Stát jsou průběžně zaznamenávány sbírkové předměty převedené ze sbírky Muzea revolučních tradic.

Mykologický terénní výzkum východních Čech

Řešitel: Bc. Tereza Tejklová

Charakteristika:

Terénní mykologický průzkum východních Čech.

Výsledky:

V rámci mykologických průzkumů a dokumentace lokalit východních Čech byly navštíveny lokality – Haltýře, okolí Lázní Bohdaneč, Lodrant, PP Na Plachtě, PP Nemošická stráž, Novohradecké lesy, les Ouliště, Přeloučsko, okolí lomu Rožmitál, Rychnovsko, PP U Pohránovského rybníka, Valy u Přelouče, Velichovky, Velký Vřeštov, les V Poustkách. Dále byly navštíveny lokality: okolí Černé v Pošumaví a okolí obcí Milná a Vřesná (CHKO Šumava); Karlova Studánka, Loučná nad Desnou, NPR Rašeliniště Skřítek, Velké Losiny, (Jeseníky a Šumpersko); lokality v okolí obce Radějov, NPR Čertoryje (CHKO Bílé Karpaty).

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

V roce 2024 bylo zařazeno do muzejních sbírek 1 619 položek herbářových položek hub. Byl publikován nový Červený seznam hub České republiky, při práci na něm byly využity údaje o položkách uložených v Muzeu východních Čech v Hradci Králové (celkem 6 199 položek). Dále bylo publikováno 9 odborných článků (viz Publikační činnost pracovníků muzea).

Floristická dokumentace lokalit východních Čech

Řešitel: RNDr. Věra Samková, Ph.D.

Charakteristika:

Terénní floristická dokumentace východních Čech.

Výsledky:

V rámci botanických průzkumů a dokumentace lokalit východních Čech bylo uskutečněno 22 terénních exkurzí – Haltýře, PP Na Plachtě (zapsání fytoocenologických snímků, zjištění stavu populací vybraných druhů – *Anacamptis morio*, *Pedicularis sylvatica*, *Dactylorhiza majalis*, *Ophio-glossum vulgatum*), Hradec Králové – slepá ramena Orlice, Stříbrný rybník, lom Rožmitál (botanický průzkum, zjištění stavu populací vybraných druhů – *Corydalis cava*, *Daphne mezereum*, *Cephalanthera longifolia* a *Dactylorhiza majalis*), les Kaltouz u Černilova (zjištění stavu populace *Viola elatior*), les Vražba u Habřiny (zjištění stavu populací *Adenophora liliifolia*). Ve dnech 13. až 16. června řešitelka vedla exkurze na floristickém minikurzu Východočeské pobočky České botanické společnosti v Hořicích. Exkurze směřovaly do okolí Hořic (okolí kempu U věže, PP Farářova louka, Fořtova louka, lesy Smolník a Soví doly, louky pod Krušinou), do obory u Holovous, do Mezihoří, do Šárovcovy Lhoty, do lesa Kazatelna u obce Třebnoušev.

Ve dnech 8. až 9. října se řešitelka účastnila semináře muzejních botaniků v Brně. V rámci projektu bylo při terénních exkurzích získáno přibližně 150 položek vyšších rostlin. Dále byl publikován jeden článek v odborném časopise (viz Publikační činnost pracovníků muzea).

Entomofaunistická dokumentace východních Čech

Řešitelé: Miroslav Mikát, Mgr. Jan Simon Pražák, Bc. Pavel Trávníček

Charakteristika:

Sběr a dokumentace vybraných skupin hmyzu (mykoxylófažní *Coleoptera*, *Lepidoptera*, *Diptera*, *Odonata*) na vybraných lokalitách východních Čech.

Výsledky:

Celkem bylo v roce 2024 realizováno 25 terénních exkurzí na území Královéhradeckého kraje. Podstatná část (18 exkurzí) směřovala do lokality Haltýře v lesích města Hradce Králové, kde na žádost Odboru životního prostředí magistrátu města Hradce Králové prováděli pracovníci Přírodovědeckého oddělení biologický průzkum před plánovanou revitalizací území. Výsledkem v tohoto průzkumu je zpráva interního charakteru – Samková V., Tejklová T., Mikát M., Mikátová B. & Paclík M.: Biologický průzkum lokality Na Haltýři v roce 2024. – Ms., 82 pp., [Depon. in: OŽP Magistrátu města Hradce Králové a Muzeum východních Čech v Hradci Králové].

Další terénní exkurze směřovaly do kamenolomu Rožmitál (dlouhodobý monitoring území), do PP Na Plachtě v Hradci Králové (dlouhodobý monitoring území), na lokalitu Svinary-Dehetník (území nově navržené k ochraně) a na lokalitu Vysoká nad Labem-Milíř (entomofaunistika).

Fosilní brouci (Coleoptera) se zaměřením na nadčeleď Histeroidea

Řešitel: Mgr. Jan Simon Pražák

Charakteristika:

Studium a popis fosilních zástupců brouků, zejména mršníků (*Histeridae*).

Výsledky:

Dva odborné články byly přijaty k publikování. Výsledky práce byly řešitelem prezentovány na mezinárodní konferenci Septième congrès international d'histériologie ve Francii. Nově bylo řešitelem popsáno 11 nových druhů a 6 nových rodů, celkem 4 holotypy pak byly zařazeny do muzejní sbírky.

Hnízdní biologie ptáků v přirozených stromových dutinách

Řešitel: Mgr. Martin Paclík, Ph.D.

Charakteristika:

Cílem projektu je sběr popisných údajů o hnízdění ptáků v přirozených stromových dutinách. Studium stromových dutin je relativně opomíjeno kvůli nižší nabídce dutin v hospodářských lesích a vyšší technické náročnosti kontrol dutinových hnízd. Většina poznatků o dutinově hnízdících ptácích tak pochází ze studia umělých hnízdních budek, při němž ale hrozí zatížení výsledků metodickými artefakty.

Výsledky:

Před hnízdní sezónou byla uskutečněna pravidelná dokumentace stavu sledovaných hnízdních stromů a dutin. V hnízdní sezóně byl pomocí videotechniky sledován průběh hnízdění na 41 hnízdech osmi druhů dutinově hnízdících ptáků. Údaje jsou shromažďovány pro budoucí souhrnné zpracování. Dílčí závěry jsou průběžně publikovány.

Avifauna severního Bohdanečska

Řešitel: Mgr. Martin Paclík, Ph.D.

Charakteristika:

Cílem projektu je sběr údajů dokumentujících vývoj druhového složení a početnosti ptáků v modelové výseči krajiny o rozloze cca 100 km² s pestrou skladbou biotopů. Oblast je řešitelem sledována od roku 1994. U zjištěných druhů je interpretován vztah k území (hnízdíště, zimoviště, potravní lokality, nocoviště atp.), vazba na hlavní typy prostředí a načasování výskytu, příp. hnízdění.

Výsledky:

Při řádově desítkách terénních exkurzí byly pořizovány faunistické záznamy výskytu a hnízdění ptáků ve studované oblasti. Údaje jsou shromažďovány pro budoucí souhrnné zpracování. Dílčí závěry jsou průběžně publikovány. Součástí projektu je i sběr dokladového materiálu pro preparaci.

Rozšíření zeměžluče přímořské slatinné (*Centaurium littorale* subsp. *compressum*) v České republice

Řešitel: Jaroslav Zámečník, DiS.

Charakteristika:

Zeměžluč slatinná (*Centaurium littorale* subsp. *compressum*) patří v České republice mezi vymírající a kriticky ohrožené druhy. V Čechách se vyskytovala celkem na 35 lokalitách, v současnosti druh přežívá pouze na 6 z nich ve středních Čechách. Ve východních Čechách byl druh považován za dávno vyhynulý, stejně jako na celé Moravě. Během června roku 2024 však byla v katastru obce Štít v okrese Hradec Králové v prostoru aktivní pískovny objevena vitální populace. Jednalo se o zcela překvapivý nález, který vyvolal potřebu dalšího výzkumu. Hlavním cílem výzkumného úkolu je důsledné zmapování jediné východočeské populace, zjištění početnosti, vazby na biotop, zapsání fytoecologických snímků a podrobná fotodokumentace. Stejně kroky budou provedeny i na dalších recentních lokalitách v ČR. Pro vytvoření síťové mapy rozšíření druhu budou excerpovány údaje z veřejně přístupných herbářových sbírek. Zjištěné výsledky budou následně publikovány v odborném tisku.

Výsledky:

Lokalita u obce Štít byla navštívena celkem 7 krát. V rámci podrobného mapování bylo zaznamenáno 38 kvetoucích exemplářů a přibližně 60 sterilních růžic. Podařilo se zapsat 12 fytoecologických snímků. Lokalita se nachází v aktivní pískovně a v horizontu dvou let hrozí její zánik, z tohoto důvodu proběhlo na lokalitě dne 12. 9. jednání, kde byly diskutovány možnosti ochrany a dalšího zachování populace tohoto kriticky ohroženého druhu. Dne 7. 7. se podařilo navštívit další tři lokality s recentním výskytem u obce Stará Lysá (okres Nymburk) – mokřad Hladoměř, Hradištko u Sadské (okres Nymburk), NPP Slatinná louka u Velenky a Velim (okres Kolín), NPP V Jezírkách. Na všech lokalitách byla zaznamenána početnost, zapsány fytoecologické snímky a provedena fotografická dokumentace. Během podzimních měsíců se podařilo navštívit a excerpovat údaje z herbářových položek v herbářích BRNU (Katedra systematické botaniky a geobotaniky, Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity), BRNM (Moravské zemské muzeum), HR (Muzeum východních Čech v Hradci Králové) a PR (Botanické oddělení Přírodovědeckého muzea Národního muzea).

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

KONFERENCE

Kulatý stůl Hranice tradice – tradice hranice

12. až 13. září 2024

Královéhradecký kraj zahájil proces formulování principů a pravidel pro ochranu nemotného kulturního dědictví tak, jak je definováno Úmluvou UNESCO z roku 2003. Aktuální koncepce pro tuto oblast v kraji však neexistuje. Proto odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Královéhradeckého kraje, pod vedením Mgr. Kateřiny Churtajevy společně s Muzeem východních Čech v Hradci Králové, pod vedením doc. Mgr. Petra Grulichy, Ph.D. a Regionálním pracovištěm pro tradiční lidovou kulturu Královéhradeckého kraje, vedeným Mgr. Lenkou Hlavatou, zareagoval na potřeby ve svém regionu i širší diskurz v přístupu k ochraně nemotného kulturního dědictví a koncepční dokument v této oblasti začal připravovat. Prvním krokem k otevření tohoto tématu v Královéhradeckém kraji byla organizace Kulatého stolu na téma Hranice tradice – tradice hranice.

Kulatý stůl se uskutečnil ve dnech 12. až 13. září 2024 ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové a byl rozdělen do několika tematických celků, přičemž každému z nich byl věnován prostor pro mezioborovou diskusi a mezi diskutéry se vystřídali jak zástupci Ministerstva kultury či Národního ústavu lidové kultury, tak i akademičtí pracovníci či zástupci krajských pracovišť.

První blok byl zahájen diskusí nad Úmluvou UNESCO a seznamy nemotného kulturního dědictví v ČR a ve světě. Svůj příspěvek zde tak přednesly PhDr. Eva Kuminková, Ph.D. z Národního ústavu lidové kultury, Mgr. Věra Skopová z Ministerstva kultury ČR a Mgr. Dita Limová, taktéž z Ministerstva kultury ČR.

Ve druhém bloku, věnovanému hranicím a přesahům tradiční lidové kultury a nemotného kulturního dědictví, přednesli svůj příspěvek prof. PhDr. Milena Lenderová CSc., z Univerzity Pardubice, PhDr. Martin Šimša, Ph.D., z Národního ústavu lidové kultury, prof. PhDr. Martina Pavlicová, CSc., a doc. PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., z Masarykovy Univerzity. Tento blok pak uzavřeli svými příspěvky doc. PhDr. Petr Janeček, Ph.D., z Univerzity Karlovy a Mgr. Jana Viktorínová z Muzea hlavního města Prahy.

V závěrečném bloku prvního dne věnovanému příkladům praxe vystoupil PhDr. Petr Nový, Ph.D., z Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, který představil zápis ruční výroby skla do reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva Unesco. Svoji knihu a výzkum na téma Jak se prodávají příběhy pak představil Mgr. Jakub Jarolím, který založil značku EGGO, jež vychází ze starších i moderních postupů práce s kůží, a zároveň jakožto kulturní antropolog reflektoval práci mistrů tradičních řemesel v prostředí trhu.

V následujícím dni se pozornost soustředila přímo na Královéhradecký kraj. První blok byl věnován otázce, co formuje Královéhradecký kraj z pohledu nemotného kulturního dědictví? Na to se snažili ve svých příspěvcích nalézt odpověď PhDr. Magda Křivanová z Muzea v přírodě Vysočina, doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D., z Muzea východních Čech v Hradci Králové, Mgr. Kateřina Churtajeva z Královéhradeckého kraje a PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D. s kolegyní RNDr. Lucií Vítkovou, Ph.D., z Univerzity Hradec Králové.

Po času věnovanému diskusi Kulatý stůl zaměřil ke svému závěrečnému bloku, který byl věnován diskusnímu workshopu nad tématy ne/tradičních ne/lidových fenoménů Královéhradeckého kraje. V průběhu přípravy kulatého stolu vznikl z nápadů odborných pracovníků Muzea východních Čech v Hradci Králové i ostatních pracovišť v kraji soupis 50 potenciálních fenoménů nemotného kulturního dědictví Královéhradeckého kraje, ke kterému se měli možnost vyjádřit právě i pracovníci z akademické sféry a odborníci na celostátní úrovni.

Kulatý stůl Hranice tradice – tradice hranice byl tak prvním, a dle ohlasů i velmi vydařeným a přínosným, krokem k otevření diskusí a zahájení přípravy koncepčního dokumentu zaměřeného na celé široké spektrum nemotného kulturního dědictví v našem kraji.

Kulatý stůl Hranice tradice – tradice hranice

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Kulatý stůl Hranice tradice – tradice hranice

Kulatý stůl Hranice tradice – tradice hranice

Kulatý stůl Hranice tradice – tradice hranice

Kulatý stůl Hranice tradice – tradice hranice

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

PUBLIKAČNÍ ČINNOST PRACOVNÍKŮ MUZEA

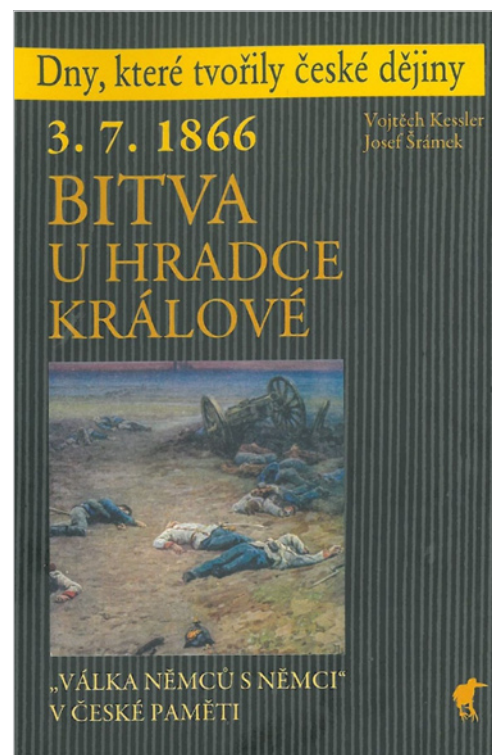
V následujícím seznamu jsou zahrnuty všechny publikační výstupy s vročením 2024 a výjimečně i publikace s vročením 2023, které však vyšly až v roce 2024. V publikaci obsahující více autorů je domácí autor zvýrazněn tučným písmem.

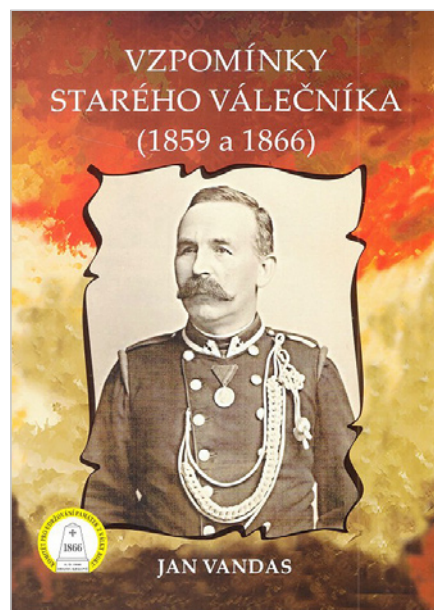
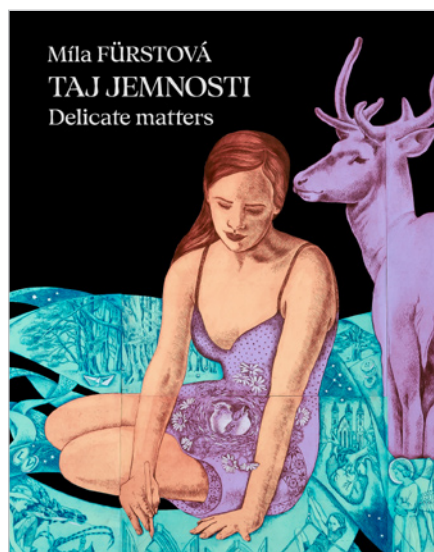
Recenzovaný odborný článek uvedený v citačních databázích WoS nebo SCOPUS

- Čechák P.**, Pacák M. & Šída P. (2024): Paleolithic bifacial artefacts from Eastern Bohemia. – Přehled výzkumů 65 (1): 39–47.
- Pawlak W., Ploch I., **Štamberg S.**, Raczynski P. & Kiersnowski, H. (2024): A new early Permian actinopterygian assemblage shows environmental controls on the distribution of *Paramblypterus* (Intra-Sudetic Basin, Poland). – Geological Quarterly 68 (12): 1–1.
- Simon-Pražák J.**, Alekseev V. & Prokop J. (2024): Clown beetles of the genus *Eutriptus* Wollaston, 1862 (Coleoptera: Histeridae) in Eocene Baltic amber. – Palaeoentomology 7(6): 707–710.
- Simon-Pražák J.**, Yamamoto S., Lackner T., Fikáček M., Prokop J., Caterino M. S. (2024): A bonanza of Cretaceous fossils provides insights into the evolution of antennal protection in clown beetles (Coleoptera: Histeridae). – Zoological Journal of Linnean Society 220(3): 1–28.
- Štamberg S.** (2024): New finds of fauna and flora from the locality Krsmol (Upper carboniferous, Ploužnice Horizon) in the Krkonoše Piedmont Basin (Bohemian Massif). – Geoscience Research Report 57(1): 3–7.
- Zíbarová L., Kolényová M., **Tejtklová T.**, Zehnálek P. [eds] (2024): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. – Příroda, Praha 46: 1–192.
- Zíbarová L., Kolényová M., **Tejtklová T.**, Zehnálek P., Antonín V., Bartůšek M., Beran M., Běťák J., Borovička J., Dvořák D., Halasů V., Holec J., Jindřich O., Jirsa A., Klener V., Kout J., Mlčoch P., Souček J., Ševčíková H. & Vašutová M. (2024): Červený seznam makromycetů ČR. – Příroda, Praha 46: 48–192.
- Zíbarová L., Zehnálek P. & **Tejtklová T.** (2024): Úvod do ekologie makromycetů a příčiny jejich ohrožení. – Příroda, Praha 46: 8–19.
- Zíbarová L., Zehnálek P. & **Tejtklová T.** (2024): Červené seznamy a ochrana makromycetů v České republice. – Příroda, Praha 46: 21–28.

Odborná kniha

- Kessler V. & **Šrámek J.** (2024): 3. 7. 1866. Bitva u Hradce Králové. «Válka Němců s Němci» v české paměti. Praha.
- Kulhavá Z.** (2024): 111 let vystavujeme v historické budově muzea. Katalog výstavy, Hradec Králové.
- Pražáková M.** (2024): Míla Fürstová Taj jemnosti aneb Návraty domů. Katalog výstavy, Hradec Králové.
- Vandas, J., Jemelka J., Král O. & **Šrámek J.** (2024): Vzpomínky starého válečníka (1859 a 1866). Hradec Králové.

Kapitola v odborné knize

- Bláha R., Musil J. & Sehnoutková P.** (2020): Archeologické poznání hmotné kultury období gotiky a rané renesance ve východních Čechách. In: Hlobil I., Dáňová H., Mezihoráková K. & Prix D. (eds.): Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550, díl I. studie. Praha, 195–217.
- Bláha R., Musil J. & Sehnoutková P.** (2020): Východočeské osídlení a hospodářství z pohledu archeologie. In: Hlobil I., Dáňová H., Mezihoráková K. & Prix D. (eds.): Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550, díl I. studie. Praha, 179–193.
- Kalhous D. & Šrámek J.** (2024): The Establishment of an Ecclesiastical Organisation in the Post-Carolingian Periphery. Czech Lands: Networks – Structures – Sources. In: Vargha M. & Štefan I. (eds.): Power in Numbers. State Formation and Christianisation on the Eastern Edge of Europe. Turnhout, 41–57.
- Kessler V. & Šrámek J.** (2024): "... jsou Prusové ne vojáci, ale zbojníci..." Konfesijní předsudky a každodenní realita v zrcadle válečných událostí roku 1866. In: Franta D. (ed.): České země od konce 18. do 1. poloviny 19. století v souřadnicích vzdělávání a náboženství. Plzeň – Radnice, 212–225.
- Koritenská P.** (2024): Školství v pevnosti perem Ignáta Herrmanna. In: Lenderová M. & Prchal V. (eds.): Živé pevnosti. Města, lidé a opevnění v časech válečných, poválečných a v kulturní imaginaci. Dolní Břežany, 123–148.

- Pražáková M.** (2020): Kotěra a muzeum. In: Hlobil I., Dáňová H., Mezihoráková K. & Prix D. (eds.): Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550, díl I. studie. Praha, 45–53.
- Šrámek J.** (2024): Tváře pevnostního města Hradce Králové v rodinné paměti: Blednoucí obrázky Ignáta Herrmanna jako historický pramen. In: Lenderová M. & Prchal V. (eds.): Živé pevnosti. Města, lidé a opevnění v časech válečných, poválečných a v kulturní imaginaci. Dolní Břežany, 251–277.

Článek ve sborníku

- Bláha R. & Němcová L.** (2023): Odkryv části základů pevnostní Moravské brány v Hradci Králové. – Zprávy České archeologické společnosti, supplément 125, Archeologické výzkumy v Čechách 2022. Praha, 41.
- Bláha R., Filčakov, M. & Rokoská P.** (2024): Archeologický výzkum v trase teplovodu v historickém jádře Hradce Králové. – Zprávy České archeologické společnosti, supplément 128, Archeologické výzkumy v Čechách 2024. Praha, 32p.
- Bláha R.** (2024): Dosavadní výsledky archeologického výzkumu královéhradecké pevnosti. – Živé pevnosti. Pardubice, 171–195.

Publikace v recenzovaném periodiku

- Bláha R. & Drnovský P.** (2024): Nechanice u Hradce Králové. Vývoj poddanského městečka a šlechtického sídla ve středověku ve výpovědi archeologických výzkumů a nálezů. – Archeologie východních Čech, 26: 59–117.
- Bláhová-Sklenářová Z., Horník P. & Jošková T.** (2024): Bronzový depot z Rokytne (okr. Pardubice) Nový kamínek do mozaiky života v době popelnicových polí na Pardubicku. – Archeologie východních Čech, 26: 41–58.
- Čechák P.** (2024): Kdo hledá, najde! Paleolitické lokality a nálezy na Novobydžovsku. – Archeologie východních Čech, 27: 5–24.
- Dřevojan P.** [ed.], Blahut P., Gutzerová N., Janošík L., Kučera J., Musil Z., Šírka P., Táborská M., Tkáčiková J., **Zámečník J.** & Zmrhalová M. (2024): Zajímavé bryofloristické nálezy XLII. – Bryonora, 74: 84–95.
- Kessler V. & Šrámek J.** (2024): 3. červenec 1866 – vítězství císařských zbraní u Hradce Králové. – Česko-slovenská historická ročenka, 26/2: 143–170.
- Koritenská P. & Kulhavá Z.** (2024): Královéhradecké živnosti v Salonu republiky 2. Koloniály, pekárny, kavárny, cukrárny a vinárny. – Královéhradecko, 16: 43–60.
- Kučera J., Mikulášková E., Procházková J., Pulkrabová J. & Zámečník J.** (2024): Mechorosty zaznamenané během 35. Podzimního setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS v Jizerských horách. – Bryonora, 74: 51–64.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

- Mangel T. & Horník P. (2024): Drobné nálezy z doby laténské a časné doby římské z Hlušic, okr. Hradec Králové a okolí. – *Archeologie východních Čech*, 27: 25–41.
- Němcová L. & Čechák P. (2024): Sídliště kultury s vypíchanou keramikou v Libčanech (okr. Hradec Králové). – *Archeologie východních Čech*, 26: 5–40.
- Paclík M. (2023): Sýkora koňadra (*Parus major*) inkubující snůšku červenky obecné (*Erythacus rubecula*) ve stromové dutině. – *Acta Musei Reginaehradecensis* s. A, 41(1): 5–10.
- Pražáková M. (2024): Odborná škola pro umělecké zámečnictví. – *Královéhradecko*, 16: 67–76.
- Štamberg S. (2024): Fauna stephanu semilského souvrství podkrkonošské pánve ve sbírkách Muzea východních Čech. – *Acta Musei Reginaehradecensis* s. A, 41(1): 21–34.
- Taraška V., Kubešová S., Sutorý K., Abazid D., Brabec J., Hlaváček R., Joza V., Musil Z., Novotný I., Pecháčková S., Řepka R., Samková V. & Tkáčiková J. (2024): Výsledky Semináře muzejních botaniků České a Slovenské republiky v Jedovnicích (Morava, Česká republika), červen 2023. – *Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae* 109(1–2): 1–53.
- Tejtklová T. (2024): Portréty druhů v Červeném seznamu makromycetů (2024): II. Pavučinec červenošafánový – *Cortinarius rubicundulus*. – *Mykologické listy*, 158: 6–10.
- Zámečník J. (2023): Nová lokalita šáchoru Micheliova – *Cyperus michelianus* (Linnaeus) Delile ve východních Čechách. – *Acta Musei Reginaehradecensis* s. A., 41(1): 11–20.
- Zehnálek P., Zíbarová L., Tejtklová T. & Kolényová M. (2024): Portréty druhů v Červeném seznamu makromycetů (2024): I. Úvod – *Mykologické listy*, 158: 1–5.
- Zíbarová L. & Tejtklová T. (2023): Houby (makromycety) přírodní rezervace Údolí Doubravy (CHKO Železné hory). – *Acta Musei Reginaehradecensis* s. A., 41(2): 11–47.

Publikace v nerecenzovaném periodiku

- Bláha R., Koritenská P. & Šrámek J. (2024): Zima v Hradci Králové v dobách minulých aneb Kostěné brusle. – *Salonky*, 1: 16–17.
- Doležal J., Halda J. P., Kučera J. & Samková V. (2024): Hodnocení činnosti Východočeské pobočky ČBS za rok 2023. – *Východočeský botanický zpravodaj*, Hlinné, 27: 30–33.
- Juráček J. (2024): Famous tectonic phenomena in E of Bohemia (Czech Republic). – In: Sikora R., Olkiewicz M., Adamuszek M. & Tomaszczuk M. (eds): 20th Jubilee Meeting of the Central European Tectonic Studies Groups. Abstract Volume & Field Trips Guide. 71.
- Koritenská P., Rokoská P. & Šrámek J. (2024): Královéhradečtí patrioti: Ignát Herrmann a Ludvík Domečka. – *Salonky*, 11: 18–19.
- Koritenská P. (2024): Hradec Králové ve fotografii. Část 1. Kavárny. – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 34(1): 27–29.
- Koritenská P. (2024): Hradec Králové ve fotografii. Část 2. Cukrárny – cukrovinky. – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 34(2): 28–29.
- Koritenská P. (2024): Hradec Králové ve fotografii. Část 3. Biografie v Hradci Králové. – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 34(3): 21–22.
- Koritenská P. (2024): Hradec Králové ve fotografii. Část 4. Biografie v Hradci Králové. – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 34(4): 27–28.
- Koritenská P. (2024): Lázně před sto lety. 1. Lázně Poděbrady. – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 34(1): 22–25.
- Koritenská P. (2024): Lázně před sto lety. 2. Lázně Bohdaneč. – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 34(2): 24–25.
- Koritenská P. (2024): Lázně před sto lety. Část 3. Lázeňský trojúhelník. – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 34(3): 18–19.
- Koritenská P. (2024): Lázně před sto lety. Část 4. Luhačovice. – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 34(4): 23–25.
- Koritenská P. (2024): Léto a Hradečáci v období první republiky. – *Salonky*, 8: 22–23.
- Koritenská P. (2024): Vánoce v Salonu republiky. – *Salonky*, 12: 18–19.
- Kulhavá Z. (2024): 111 let vystavujeme v historické budově muzea... – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 4: 26.
- Kulhavá Z. (2024): Kameny zmizelých v Hradci Králové. – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 3: 20.
- Kulhavá Z. (2024): Multimediální nadstavba v expozici Cesty města. – *Salonky*, 2: 18–19.
- Kulhavá Z. (2024): Multimediální nadstavba v expozici Cesty města. – *Salonky* 3: 16–17.
- Kulhavá Z. (2024): Scan inspiruje! – *Scan. Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 2: 32.
- Kulhavá Z. (2024): Spisy Ignáta Herrmanna znovu dostupné čtenářům. – *Scan. Časopis fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové*, 1: 28.
- Opršalová-Dašková M. & Kubizňáková S. (2024): Muzejní knihovníci před kamerou. – U nás: knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje, 34(2): 39–40.
- Opršalová-Dašková M. (2024): Erasmus + v Bratislavě. – U nás: knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje, 34(4).
- Opršalová-Dašková M. (2024): Nováčkem v muzejní knihovně. – U nás: knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje, 34(2): 35–36.
- Opršalová-Dašková M. (2024): Zažít město jinak. Martina Opršalová Dašková. – U nás: knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje, 34(4).
- Pražáková M. (2024): Zámečnická škola. – *Salonky*, 10: 18–19.
- Šrámek J. (2024): Dozvuky války z roku 1866. – *Salonky*, 9: 24–25.
- Šrámek J. (2024): Mezi barokním leskem a vojenskou pevností. – *Salonky*, 5: 26–27.
- Šrámek J. (2024): Počátky sbírky památek z války roku 1866 v královéhradeckém muzeu (1880–1913). – *Bellum* 1866, 2: 68–79.
- Šrámek J. (2024): Zánik královéhradecké pevnosti. – *Salonky*, 6: 24–25.
- Tejtklová T. & Zíbarová L. (2024): Mykologicky cenná území ČR. Houby národní přírodní rezervace Velká Niva. – *Nová Botanika* 1: 34–35.
- Tejtklová T. & Zíbarová L. (2024): Houby rašelinišť. – *Nová Botanika*, 2: 10–12.
- Tejtklová T. & Zíbarová L. (2024): Mykologicky cenná území ČR. Houby přírodní rezervace Komáří vrch. – *Nová Botanika*, 2: 38–39.

Účast na konferencích

- Čechák P. & Čecháková K.**, World of Gravettian Hunters. 20–24. 5. 2024, Krakov, Polsko.
Poster na téma: The World of Depository Archaeology.
- Čechák P. & Čecháková K.**, Žlutá vesta naše cesta aneb konference nejen o terénní archeologii. 5. 9. 2024, Hradec Králové. Hostující zvaná přednáška s názvem Prediktivní mapy, východní Čechy a paleolit: “No jasně!” nebo “LOL, ne?”
- Čechák P.**, Archeologická studentská konference. 5. 9. 2023, Hradec Králové. Hostující zvaná přednáška O lovcích a hrncích: tzv. boreální keramická tradice a střední Evropa. Mikulov.
- Horník, P.** XIX. Mezinárodní konference Archaeology of the Barbarians 2024. Přednáška: Zápony z časně doby římské z východních Čech (spoluautor PhDr. Jan Jílek, Ph.D., Ústav archeologie a muzeologie, oddělení klasické archeologie, Masarykova univerzita).
- Juráček J.**, 20th Jubilee Meeting of the Central European Tectonic Studies Groups“, 24–27. 4. 2024, Srebrna Góra, Polsko. Poster na téma: Famous tectonic phenomena in E of Bohemia (Czech Republic).
- Kessler V. & Šrámek J.**, 12. ročník „puchmajerovské“ konference Spolková činnost v 19. století (K blížícímu se 175. výročí založení Spolku radnických ochotníků), 18. 10. 2024, zvaná přednáška „Mezi účastníky slavnosti šel jediný hlas uznání komitétu...“ Podíl občanské společnosti na vzniku a rozvoji bojiště u Hradce Králové z roku 1866.
- Simon-Pražák J.**, Septième congrès international d’histéridologie, 17. až 18. 5. 2024, Angers, France. Přednáška: Histeridae of Cretaceous Burmese ambers.
- Šrámek J.**, přednáškový cyklus letního semestru Univerzity třetího věku Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, 7. 2. 2024, Hradec Králové. Hostující zvaná přednáška Válka 1866 – historie památkové péče a vznik génia loci.

Online produkt

- Čechák P. & Čecháková K.** (2024): Jan Klen a doba kamenná. Aneb co se do výstavy nevešlo. Dostupné na <https://arcg.is/TfiiK0> (<https://storymaps.arcgis.com/stories/a1b7aab45-c124702897bb416b224f24a>)
- Čechák P. & Čecháková K.** (2024): Na závěr měnícího se světa. Dostupné na <https://arcg.is/1vC5uO0> (<https://storymaps.arcgis.com/stories/3f4c244d8d6c4c77b8ee94503f6107a0>)
- Juračková K., Kulhavá Z. & Bártík P.** (2024): Kameny zmizelých v Hradci Králové. Hradecké oběti holokaustu. Dostupné na <https://arcg.is/1XiXiq> (<https://storymaps.arcgis.com/stories/256148f2a6234dd6a31f0eefb430f494>)
- Koritenská P., Kulhavá Z. & Bártík P.** (2024): Královéhradecké živnosti v Salonu republiky 2. Koloniály, pekárny, kavárny, cukrárny a vinárny. Dostupné na <https://arcg.is/1Sf5n12> (<https://storymaps.arcgis.com/stories/42554a2d8ac246da85ceac9aff40b42f>)

Jan Klen a doba kamenná

Aneb co se do výstavy nevešlo

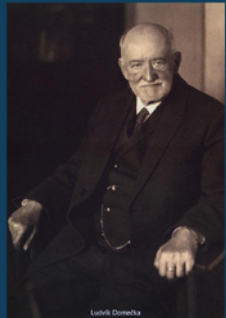
Dobrotýrský model. Jan Klen (1907–1963) bezesporu patří mezi nejvýznamnější osobnosti východočeské amatérské archeologie. Díky svému nenahraditelnému působení a také spolupráci s řadou profesionálních archeologů je dnes jeho jméno spojené s řadou poznamenaných objevů. Ják je patrně z výstavy v Muzeu východních Čech v Hradci Králové nazvané „Doba kamenná“ (18. 2. 24. 3. 2024). Jan Klen svou činností přispěl k poznání mnoha etap historie. Někdo se však v detailu zaměřuje na jeho bádání o paleolitu a mezolitu, dvou nejstarších obdobích naší minulosti.

...

Jan Klen a archeologové

Jan Klen se narodil 26. srpna 1907 v Dobrušce, jejíž okolí ostatně celý jeho život patřilo k hlavním oblastem jeho archeologického zájmu. Vyrostl se kuchařem, kterému práci i provázeli až do 50. let, kdy byl ve vykonstruovaném procesu odvolán a jeho dílna byla zabavena. Jeho velký celoživotní koníčkem však byla archeologie. V tomto ohledu měl ohromné štěstí, jelikož měl možnost seznámit se, učit se a spolupracovat s výjimečnými osobnostmi naší archeologie.

Ludvík Domečka

Na prvním místě je jedinou osobou, která je spojována s Domečkem (1963–1977). Přelomkem byl i přelom osobnosti východočeského muzejnictví přelomu 19. a 20. století lze považovat za impuls, který J. Klen pro následnou dráhu amatérského archeologa potřeboval.

Klenova záliba v artefaktech pocházejících z paleolitu lze dožít spíše jen v jímě archeologů, s nimiž se během života setkával nejvíce. Právě Absolon (1927–1990), jeden z nejvýznamnějších odborníků na paleolit, byl v době svého života

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

[illegible]

Kameny zmizelých v Hradci Králové

Hradecké oběti holokaustu

Projekt Kameny zmizelých

Skolopestersteine, v České republice zněné také pod názvem Kameny zmizelých, jsou projektem německého umělce Guntera Demniga a jejich smyslem je být trvalou památkou obětí holokaustu. První kámen byl položen v Kolíně nad Rýnem už v roce 1992. Od roku 1995 má tento malý pomník současnou podobu. V překladu jsou Skolopestersteine kameny, o které se má zájem „neznámý“. Jedná se o betonové obdélníkové kousky s nesouhlasným povrchem, na nichž je vyryto jméno a životní data obětí holokaustu. Kámen se pokládá kolíčky podél oběti nacistické perzekuce před místy, které si dává osoba svobodně zvolila jako místo svého bydliště. V roce 2023 počet kamenů v Evropě překročil sto tisíc.

V Česku se kameny začaly objevovat od roku 2008, kdy byl první kámen položen v Praze. Ve východních Čechách je možné na kameny narazit v Dobrušce, Náchodě, Jičíně, Býčkově nad Kálou, Pardubicích, Luhu, Chrastimě a v mnoha dalších městech a obcích.

V Hradci Králové se kameny zmizelých pokládají v roce 2024. Na tomto projektu se podílí Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Státní oblastní archiv Hradec Králové, Státní okresní archiv Chrastim, Židovská obec v Praze, Institut Paměti národa Pardubice, Památník Terezin, Nadace Guntera Demniga a město Hradec Králové.

Občané při ukládání Kameny zmizelých za dne 2. 10. 2024 před domem čp. 107 a čp. 762 v Hradci Králové. Foto MČC

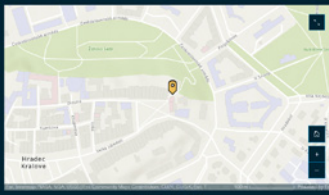
Židé v Hradci Králové

První zmínky o přítomnosti židů v Hradci Králové

Přítomnost židovského obyvatelstva v Hradci Králové lze dovodovat k roku 1225, byť první písemný doklad pochází až ze 14. století. Týká se prostoru zvaného Židovské náměstí, dnes Kačioho náměstí, o němž muselo být pochopně právě já při přechodu Hradec Králové v město.

MUSEUM Kameny zmizelých v Hradci Králové
🔍 🏠 📄

[Projekt Kameny zmizelých](#)
[Židé v Hradci Králové](#)
[Přiblížení](#)
[Mapa](#)
[Zadejte se do projektu](#)

Prostor Kačioho náměstí

V předložené rámcové síti státek byli židé vyhnáni nejen na hranice města, ale i ž českých zemí. Situace se vyvíjela v cyklech, kdy byla vyhlávena královská nařízení vyžadující židy mimo město, s odvoláním jejich přítomnost docházelo k nárazu židů do města. Značí měřičem

MUSEUM

Královéhradecké živnosti v Salonu republiky

Koloniály, pekárný, kavárny, cukrárny a vinárny

PHDr. Pavla Kratochvíl, PHDr. Zdenka Kubáně

Úvod

Hradec Králové byl v první třetině 20. století urbanisticky na vzestupu. Otevřené možnosti nejen pro novou zálibu přinášely přehled místa, které od konce 19. století procházelo rozsáhlou přestavbou z povznosy v moderní metropoli. Zdejší umělecký novoj v oblasti každodenního života a živností svého času.

Tiž na 'velikém náměstí', 25. lita 20. století, Škita MČC

Mapa s přílohami seznamuje s vybavením živností a podniků, které tehdy tvořily důležitou součást společenského a obchodního života města. Přehled unikátní pohled na období rozvoje města, předobraného tehdy "Salon republiky" a správně zvolené autentičnosti zážitky z minulosti Hradce Králové. Závěrečné výstavy kuchařství, pečení, kavárny, cukráren a vináren, které sloužily jako místa setkávání a odpočinku stovky lidí. Dokumenty byly prodávány ty žijící, k nimž se dochovával archivní či fotografický materiál, a je tak možné jejich působení v Hradci Králové lépe oslovit.

Nové obchodní a administrativní centrum města - Ústřední náměstí, 30. lita 20. století, Škita MČC

REDAKČNÍ ČINNOST – ČASOPISY

Archeologie východních Čech

ISSN 1805-4676

Recenzovaný časopis zveřejňuje původní práce s regionální archeologickou tematikou v rozsahu bývalého Východočeského kraje, tj. Královéhradeckého a Pardubického kraje, okresu Semily a Havlíčkův Brod, případně též práce s mimoregionální tematikou vztahující se ke sbírkám východočeských muzeí.

Časopis vychází od roku 2012 a navazuje na Zpravodaj muzea v Hradci Králové, který vycházel souvisle od roku 1974 do roku 2007.

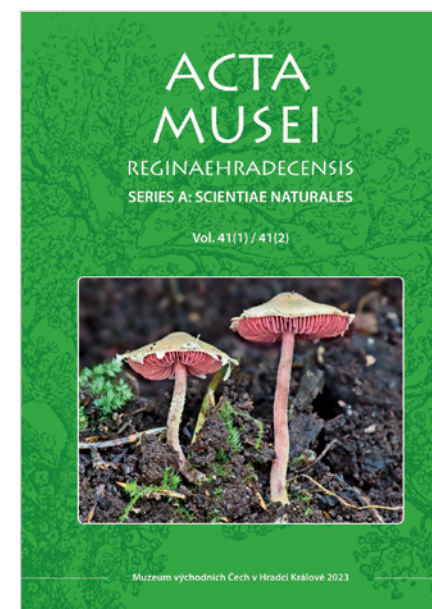
V roce 2024 vyšla dvě čísla časopisu Archeologie východních Čech:

Číslo 1

- L. Němcová & P. Čechák:** Sídliště kultury s vypíchanou keramikou v Libčanech (okr. Hradec Králové).
- Z. Bláhová-Sklenářová & P. Horník & T. Jošková:** Bronzový depot z Rokytna (okr. Pardubice)
Nový kamínek do mozaiky života v době popelnicových polí na Pardubicku.
- P. Drnovský & R. Bláha:** Nechanice u Hradce Králové. Vývoj poddanského městečka a šlechtického sídla ve středověku ve výpovědi archeologických výzkumů a nálezů.
- P. Drnovský & J. Unger:** Příspěvek k poznání vnějšího opevnění města Jičína.
Archeologický výzkum městského valu v ulici Na Příkopech.
- P. Hejhal & P. Drnovský & M. Holas:** Archeologický výzkum zaniklého opevnění z roku 1778 ve Smiřicích.
- D. Vích:** Kolekce kovových předmětů předaná do Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě II.
- R. Bláha & P. Horník & M. Novák:** Přírůstky archeologické sbírky AO MVC v roce 2021.

Číslo 2

- P. Čechák:** Kdo hledá, najde! Paleolitické lokality a nálezy na Novobydžovsku.
- T. Mangel & P. Horník & Jiří Militký:** Drobné nálezy z doby laténské a časné doby římské z Hlušic, okr. Hradec Králové a okolí.
- P. Drnovský & P. Hejhal:** Objev středověké fortifikace poblíž Studené Vody u Božanova na Broumovsku.
- P. Drnovský & K. Maráz:** Zhodnocení nálezu středověkého typáře z hradu Mokřice (okres Jičín).
- Pavel Drnovský & P. Hejhal & R. Tásler:** Archeologický výzkum pozůstatků novověkého osídlení v Obřím dole v Krkonoších.
- D. Vích:** Přehled archeologických akcí Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě v letech 2019–2023.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Vědecko-výzkumná činnost

Královéhradecko

ISSN 1214-5211 (Print), ISSN 3029-5246 (On-line)

Recenzovaný časopis, založený v roce 2004, původně jako sborník, je vydáván elektronicky dvakrát ročně, v tištěné podobě vychází vždy na podzim jako dvojčíslo aktuálního ročníku. V souvislosti s přechodem do hybridní podoby vychází se zjednodušeným číslováním. V časopise jsou publikovány příspěvky tematicky se vážící k regionu Královéhradeckého kraje, resp. severovýchodních Čech, nejsou však vyloučeny ani lokality na hraně tohoto geografického vymezení. V časopise jsou publikovány zejména odborné statě, materiálové studie, edice pramenů z oblasti historie, archeologie, pomocných věd historických, archivnictví, muzeologie a příbuzných oborů.

V roce 2024 vyšla tiskem 2 čísla:

Číslo 15

M. Erbenová: „S krajanským pozdravem Deyl Václav.“ Kapitoly ze života venkovského kantora Václava Deyla (1878–1961).

B. Herčíková: Požár Dvora Králové nad Labem roku 1572 a následná obroda města.

J. Hrubecký: Alois Hak – muž po Klapálově boku u Tobruku i na Slovensku.

J. Pavlík: Spletitá historie domu čp. 163 V Kopečku v Hradci Králové.

J. Satranský: Zaniklá raabizační osada Kobylí Doly (k. ú. Plotiště nad Labem, okres Hradec Králové).

Číslo 16

L. Holoubek & Z. Zahradník: „Chrám byl plný, že by ani jablko nepropadlo.“ Obraz oslav svatováclavského a svatojánského jubilea r. 1929 ve farních hlášeníh královéhradecké biskupské konzistoři.

P. Jahnová: Rodina Vitouškova, podnikatelé určující tvář města Třebechovice pod Orebem v první polovině 20. století.

P. Koritenská & Z. Kulhavá: Královéhradecké živnosti v Salonu republiky 2. Koloniály, pekárny, kavárny, cukrárny a vinárny.

J. Potůček: Geneze projektu Tranzitní telefonní ústředny v Hradci Králové.

M. Pražáková: Odborná škola pro umělecké zámečnictví v Hradci Králové.

Acta Musei Reginaehradecensis, s. A.

ISSN 0231-9616 (Print) ISSN 2571-1628 (On-line)

Recenzovaný časopis, vycházející již od roku 1958, uveřejňuje původní práce geologické, botanické a zoologické, zejména floristického, faunistického a ekologického charakteru, zaměřené převážně na východní Čechy. Otiskuje také drobné zprávy, recenze a personálie.

V roce 2024 vyšla tiskem dvě čísla 41. ročníku časopisu Acta Musei Reginaehradecensis s. A.:

Číslo 1

M. Paclík: Sýkora koňadra (*Parus major*) inkubující snůšku červenky obecné (*Erithacus rubecula*) ve stromové dutině.

J. Zámečník: Nová lokalita šáchoru Micheliova – *Cyperus michelianus* (Linnaeus) Delile ve východních Čechách.

S. Štamberg: Fauna stephanu semilského souvrství podkrkonošské pánve ve sbírkách Muzea východních Čech v Hradci Králové.

Číslo 2

A. Kačírek: Příspěvek k poznatkům o rozšíření mravkolvů (Neuroptera: Myrmeleontidae) na území České republiky.

L. Zíbarová & T. Tejkllová: Houby (makromycety) přírodní rezervace Údolí Doubravy (CHKO Železné hory).

REDAKČNÍ ČINNOST – KNIHY

Míla Fürstová, Taj jemnosti *Delicate matters*

Markéta Pražáková

ISBN 978-80-87686-54-6

Katalog výstavy s názvem Taj jemnosti aneb Návraty domů si klade za cíl seznámit návštěvníka s osobností Míly Fürstové, s její životní cestou, která je neodmyslitelně spjatá s její prací, a tím představit její tvorbu v co nejucelenější formě. Zastoupena jsou díla z dob, kdy studovala v Londýně, učila na prestižní škole v Cheltenhamu nebo práce pro skupinu Coldplay. Se svými pracemi již skládila řadu prestižních ocenění. V posledních letech vytvořila ilustrace pro Erbenovu Kytici a Babičku Boženy Němcové, úplnou novinkou je právě dokončený Máj Karla Hynka Máchy. Míla díla jsou zastoupena v mnoho veřejných i soukromých sbírkách, včetně sbírky královny Alžběty II.

Katalog poskytuje jedinečnou možnost pozorovat vývoj autorčiny tvorby, experimentování s novými technikami, jako je tisk na sklo či plexisklo, který dílům propůjčuje až éterický nádech zobrazované skutečnosti, nebo prořezávání grafik, vytváření hloubky, a tím i třetího rozměru obrazu. Míla si ráda hraje s barevnými variacemi obrazů, jimiž stupňuje nebo zvýrazňuje daný motiv.

Střípky z hlubin zapomnění. Severovýchodní Čechy očima archeologa.

Miroslav Novák

ISBN 978-80-87686-55-3

Kniha předkládá široké veřejnosti na 165 stranách doprovobených množstvím ilustrací, fotografií i map příběh archeologického bádání v severovýchodních Čechách. Na příkladech z regionu přibližuje čtenáři, co je archeologický výzkum, jak probíhá i jak je možné přetavit jeho výsledky ve vyprávění o dobách dávno minulých. Na základě nálezů z bohatých sbírek královéhradeckého muzea přibližuje vývoj kraje od nejstarších stop lidské přítomnosti ve starší době kamenné až na práh novověku. V poslední kapitole nabízí náměty na výlety do míst, kde lze dodnes i na povrchu obdivovat archeologické památky, tvrže, úvozové cesty nebo pravěké a raně středověké mohylníky, a to nejen v královéhradeckém kraji, ale letmo nahlíží i do sousedních regionů. Závěr je věnován zamyšlení, k čemu mohou být výsledky archeologického bádání dobré i pro budoucnost.

111 let vystavujeme v historické budově muzea

Zdeňka Kulhavá

Katalog výstavy s názvem 111 let vystavujeme v historické budově muzea představuje výstavní činnost Muzea východních Čech v Hradci Králové od jeho založení v roce 1880 po současnost a poukazuje na odraz historických událostí a společenského vývoje ve výstavní činnosti muzea. Nemalou zajímavostí výstavních aktivit instituce jsou prakticky všeobjímající témata od výtvarného umění a humanitních oborů, přes přírodní vědy, technické obory až po archeologii. Díky dochované dokumentaci výstav v archivu muzea můžeme ilustrovat, jak se výstavní činnost proměňovala, jaká témata byla v kterém období reflektována nebo jak byly jednotlivé výstavy návštěvnícky oblíbené.

Katalog poskytuje dosud nevydaný přehled historického vývoje Muzea východních Čech v Hradci Králové s akcentem na jeho výstavní činnost, a stává se tak trvalou připomínkou výstavy 111 let vystavujeme v historické budově muzea.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Odborná expertní činnost

ARCHEOLOGICKÉ ODDĚLENÍ

Konzultační a poradenská činnost:

Během roku 2024 bylo vystaveno 207 odborných vyjádření pro orgány státní správy a samo-správy, a to především na adresu Odboru památkové péče Magistrátu města Hradec Králové. Vedle toho bylo zpracováno 9 vyjádření k archeologické památkové péči v rámci přípravy územních plánů nebo komplexních pozemkových úprav.

Muzeum jako zhotovitel studie archeologických rizik v trasách dálnic D35, úsek Hořice – Úlibice a D11, úsek Jaroměř – Trutnov, poskytovalo po celý rok 2024 součinnost Ředitelství silnic a dálnic ČR při přípravě těchto stavebních akcí.

V rámci agendy archeologické památkové péče bylo uzavřeno 155 dohod a 3 dlouhodobé rámcové objednávky.

Odborné konzultace a vedení studentských prací

Odborní pracovníci archeologického oddělení také v roce 2024 poskytovali konzultace, sbírkové předměty nebo zpracovávali posudky závěrečných prací patnácti studentů Univerzity Palackého v Olomouci, Univerzity Karlovy v Praze, Univerzity Hradec Králové a Masarykovy univerzity v Brně.

Archeolog Mgr. Radek Bláha realizoval přednáškový cyklus pro studenty archeologie na Univerzitě Hradec Králové a Mgr. Petr Čechák, Ph.D. pak na Západočeské univerzitě v Plzni.

HISTORICKÉ ODDĚLENÍ

Recenze odborných autorských článků

Pracovníci historického oddělení zpracovali v roce 2024 na vyžádání odborných časopisů sedm recenzních posudků na odborné články a jednu recenzi knihy.

- Kašpar, Pavel: Nález osmanské akče v blízkosti Spálova (okr. Nový Jičín). Numismatický sborník 36/1–2, 2022 (2024): 162–164 (recenzent Vojtěch Brádle)
- Vaňouch, Miloš: Bílé penízy Ludvíka Jagellonského. Typologický rozbor. Numismatický sborník 37/1–2, 2023 (2024): 119–167. (recenzent Vojtěch Brádle)
- Erbenová, Michaela: S krajanským pozdravem Dejl Václav. Královéhradecko 15/16 (2024): 9–15 (recenzent Pavla Koritenská)
- Pražáková, Markéta: Odborná škola pro umělecké zámečnictví. Královéhradecko 15/16 (2024): 67–76 (recenzent Pavla Koritenská)
- Kessler, Vojtěch, Denk, Libor, Dietrichová, Barbora. Šťastné a veselé. Praha: Historický ústav AV ČR, 2024. (recenzent Zdeňka Kulhavá)
- Drnovský, Pavel: Zhodnocení nálezů středověkého typáře z hradu Mokřice (okres Jičín). In: Archeologie východních Čech 27 (2024): 60–69. (recenzent Josef Šrámek)
- Koritenská, Pavla – Kulhavá, Zdeňka: Královéhradecké živnosti v Salonu republiky 2 – Koloniály, pekárny, kavárny, cukrárny a vinárny. In: Královéhradecko 16 (2024): 43–59. (recenzent Josef Šrámek)
- Recenzní posudek k podpoře vydání publikace Lidé hradeckého spektra. Kniha měla být podpořena Statutárním městem Hradec Králové. (recenzent Pavla Koritenská)

Praktikanti

- Lucie Kopecká – studentka Střední průmyslové školy, střední odborné školy a středního odborného učiliště, Hradec Králové
- Martina Sedláková – studentka Historických věd Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

PŘÍRODOVĚDECKÉ ODDĚLENÍ

Expertní posudky

Mykoložka Tereza Tejklová zasedala v odborné komisi při zkouškách ze znalosti hub na Krajské hygienické stanici v Hradci Králové (8. 4. 2024).

Botanik Jaroslav Zámečník zpracoval odborné podklady pro AOPK ČR, středisko Pardubice, pro záchranu jediné recentně známé populace kriticky ohroženého druhu zeměžluče slatinné přímořské (*Centaurium littorale* subsp. *compressum*) v katastru obce Štít. Dále byly poskytnuty informace a doporučení týkající se realizace opatření k prevenci, omezení, vyloučení a kompenzaci negativních účinků těžby v pískovně Štít společnosti Kinský dal Borgo, a. s.

Smluvní terénní výzkumy

Přírodovědecký průzkum lokality Na Haltýři pro Magistrát města Hradec Králové

Přírodovědecký průzkum byl prováděn kvůli posouzení vlivu plánovaného revitalizačního zásahu na lokalitu Na Haltýři (katastr Nový Hradec Králové), a na zde žijící zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů). Plánovaným zásahem je obnova mokřadů bývalého říčního koryta spojená s prosvětlením porostů dřevin a vytvářením skládek odtěžené zeminy. Objednatelem průzkumu je Magistrát města Hradce Králové.

Výsledky průzkumu byly sepsány do závěrečné zprávy:

- Samková V., Tejklová T., Mikát M., Mikátová B. & Paclík M. (2024): Biologický průzkum lokality Na Haltýři v roce 2024. – Ms., 82 str. [Depon. in: OŽP Magistrátu města Hradec Králové a Muzeum východních Čech, Hradec Králové].

Přírodovědecký průzkum lomu Rožmitál u Broumova

V roce 2024 se uskutečnily na základě objednávky Zemědělského družstva Šonov u Broumova botanický, mykologický a zoologický průzkum, poradenská a konzultační činnost týkající se realizace opatření k prevenci, omezení, vyloučení a kompenzaci negativních účinků rozšíření těžby, požadovaných příslušnými orgány ochrany přírody.

Poradenská a konzultační činnost k managementu stanovišť byla zaměřena zejména na ověření účinnosti přírodě blízké obnovy vrchu Homole, konzultace případných konfliktů mezi zájmy ochrany přírody (výskyt chráněných a ohrožených druhů) a rozšiřování těžbou dotčeného území. Výsledky průzkumů byly sepsány do zprávy:

- Samková V., Mikát M. & Tejklová T. (2024): Zpráva z přírodovědeckého průzkumu v lomu Rožmitál a jeho okolí za rok 2023. – Ms., 19 p., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové].

Recenze odborných autorských článků

Pracovníci přírodovědeckého oddělení zpracovali v roce 2024 na vyžádání redakcí odborných časopisů 8 recenzních posudků na odborné články a 1 recenzi odborného časopisu.

- Francois E.: A new species of *Mesolepis* from the Late Carboniferous of Scotland, with especial reference to *Mesolepis wardi* Young. – *Earth and Environmental Science Transactions of the Royal Society of Edinburgh* (recenzent S. Štamberg).
- Kvaček J. & Fatka O.: Excursion Guide Book of the XV International Congress and XI International organization of Palaeobotany Congress. – Národní muzeum, Praha (recenzent S. Štamberg).
- Richter M.: Deep-scaled fish (Osteichthyes: Actinopterygii) from the lower Permian (Cisuralian) lacustrine deposits of the Pamaíba Basin, NE Brasil. *Journal of African Earth Sciences* (recenzent S. Štamberg).
- Morphology of mandibles of clown beetles (Coleoptera: Histeridae): hidden diversity, sexual dimorphism, and implications for prey-range. *pro Zoological Journal of the Linnean Society* (recenzent J. Simon Pražák).

Pochůzka na lokalitě Na Haltýři, zakázka pro Magistrát města

III. Úkoly v hlavní činnosti — Odborná expertní činnost

- První nálezy střevlíků *Stenolophus (Stenolophus) abdominalis persicus* a *Stenolophus (Egadroma) marginatus* (Coleoptera: Carabidae) na Slovensku. – Klapalekiana (recenzent P. Trávníček).
- Kříž M.: Houby Českého středohoří 2. NPP Kamenná slunce. – Mykologický sborník (recenzent T. Tejklová).
- Kříž M.: Houby Českého středohoří 3. Borečský vrch. – Mykologický sborník (recenzent T. Tejklová).
- Lepší P., Koutecký P., Štech M., Boublík K., Janáková J., Lučanová M., Štěrbová J., Paulič R. & Půbal D. (2024): Máta vodní (*Mentha aquatica*) v jižní části Čech. – Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 64: 44–53 (recenzent V. Samková).
- Východočeský botanický zpravodaj 2024/27 – 61 stran (recenzent V. Samková).

Odborné konzultace a vedení studentských prací:

- Konzultace bakalářské práce studentky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Hedviky Hojdíkové – Asociace fosilií z lokalit Přepychy a Výrava (Česká křídlová pánev) (konzultant J. Juráček).
- Posudek doktorské práce studentky Přírodovědecké fakulty Masarykovy university v Brně, Gabriely Calábkové – Tetrapod ichnodiversity from the early Permian of the Boskovice Basin (Moravia, Czech Republic) (oponent S. Štamberg).
- Oponentura v řízení na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně, o udělení titulu Ph.D. Gabriele Calábkové (oponent S. Štamberg).

Praktikanti

- Adam Dvořák, student oboru taxidermie Česká zemědělská univerzita v Praze (preparace, práce se sbírkou).
- Klára Vosátková, Marie Obermajerová, Markéta Koubová, studentky Biskupského gymnázia B. Balbína v Hradci Králové (seminární práce, vytváření druhového seznamu sbírky *Hymenoptera*).

Olympiády ve školách i v muzeu

- 8. 4. 2024 – krajské kolo geologické olympiády v Muzeu východních Čech v Hradci Králové (J. Juráček)
- 19. 3., 22. 4. a 23. 5. 2024 – příprava zoologické části poznávací soutěže biologické olympiády, SOŠ Veterinární v Hradci Králové-Kuklenách (M. Paclík, J. Simon Pražák)
- 22. 3. a 5. 4. 2024 – účast v komisi biologické olympiády, krajská kola A a B (J. Simon Pražák)

Krajské kolo geologické olympiády

PAMÁTKOVÁ TERÉNNÍ ČINNOST

V rámci památkové terénní činnosti bylo v roce 2024 provedeno 345 kontrol na stavebních akcích převážně v rámci okresu Hradec Králové, okrajově na Jaroměřsku a Královédvorskou. V 10 případech, kdy byly zjištěny archeologické situace, proběhl v rozsahu předmětné stavby záchranný archeologický výzkum. Z uvedených kontrol se 59 případů týkalo staveb určených pro vlastní bydlení stavebníka, kde výzkum hradila organizace provádějící výzkum.

Z hlediska plošné výměry i množství nalezených archeologických situací a movitých nálezů nejrozsáhlejší záchranný archeologický výzkum v dosavadní historii Muzea východních Čech v Hradci Králové proběhl v rámci výstavby D35 na pomezí katastrů Čistěvsí, Lípy, Horních Dohalic a Sadové. Výzkum byl z organizačních i evidenčních důvodů rozdělen na dva úseky oddělené Čistěveským potokem. Terénní část výzkumu byla zahájena už v září předchozího roku, těžišť prací ovšem proběhlo v období od března do listopadu 2024. Prozkoumaná plocha činí 19,5 hektaru. Na terénní části výzkumu se vedle pracovníků Muzea východních Čech v Hradci Králové podíleli také archeologové Centra terénní archeologie při Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové a společnosti STIK.

Na ploše 10 hektarů proběhla v dubnu až květnu 2024 sondáž, částečný plošný výzkum a následný námtkový dohled při stavbě haly společnosti Penny ve Smiřicích. Prozkoumáno bylo 23 nálezově poměrně chudých archeologických situací pravěkého stáří.

V prostoru historického jádra Hradce Králové pokračovala další etapou výstavba horkovodů. V roce 2024 byl dotčen stavbou také areál bývalého hradu, kde bylo dokumentováno zdivo renesančního stáří a skupina pozdně středověkých hrobů.

Ze záchranných výzkumů menšího rozsahu stojí za pozornost část halštatské osady nalezená při výstavbě infrastruktury pro sídliště rodinných domů v Neděličích.

Vedle terénní části archeologických výzkumů probíhalo i jejich zpracování. Roku 2024 dominovalo odborné vyhodnocení a příprava nálezových zpráv ze tří úseků D35 zkoumaných v roce 2023 u obce Sadová. Vyhodnocovány byly také výsledky výzkumu infrastruktury pro sídliště rodinných domů v Sověticích a předchozí etapa průzkumu v trasách horkovodů v královéhradeckém starém městě.

Památková terénní činnost 2024

Období	Celkem dohledů	Rodinné domy	Pozitivní
1. čtvrtletí	70	9	0
2. čtvrtletí	97	16	3
3. čtvrtletí	96	24	3
4. čtvrtletí	82	10	4
Celkem	345	59	10
%		17,10	2,90

Celkový pohled na nálezště 8 od severozápadu

III. Úkoly v hlavní činnosti — Odborná expertní činnost

Detektorová prospekce na D35

Detektorová prospekce na D35

Odběr vzorků na přírodovědné analýzy v rámci výzkumu D35

III. Úkoly v hlavní činnosti — Odborná expertní činnost

Detektorová prospekce v průběhu výzkumu D35 u Čistěvsí

Detektorová prospekce se neužívá pouze na povrchu, ale je důležitá i při samotných vykopávkách

Detektorová prospekce v průběhu výzkumu D35 u Čistěvsí

III. Úkoly v hlavní činnosti — Odborná expertní činnost

Odběr vzorků z válečného hrobu 1866

Preparace žárového hrobu z pozdní doby halštatské

Řez studnou z doby laténské na D35

Detektorová prospekce v průběhu výzkumu D35 u Čistěvsí

Zimní sezóna na D35

III. Úkoly v hlavní činnosti — Odborná expertní činnost

MYKOLOGICKÁ PORADNA

V roce 2024 zajišťovaly pracovnice Muzea východních Čech v Hradci Králové, respektive mykoložka Tereza Tejklová a botanička Věra Samková, provoz Krajské mykologické poradny a mykologického klubu. Během roku se členové mykologického klubu a Krajské mykologické poradny sešli celkem 30 krát. Krajskou mykologickou poradnu navštívilo 120 osob, přes e-mailu a telefonáty bylo zodpovězeno dalších 100 dotazů.

Ve spolupráci s členy mykologického klubu proběhla v roce 2024 příprava a instalace výstavy Houby živé, jedlé i jedovaté, která se konala ve dnech 3. až 5. 10. 2024 v historické budově Muzea východních Čech v Hradci Králové. Celkově bylo vystaveno 509 druhů hub a lišejníků a výstavu navštívilo 1 344 návštěvníků. Při výstavě byla uspořádána vědomostní soutěž pro žáky základních škol. Po celou dobu výstavy byl zajištěn odborný výklad a určování návštěvníky přinesených vzorků.

Mykoložka Tereza Tejklová se dále aktivně účastnila při přípravě výstavy hub v Šumperku ve dnech 9. až 15. 9. 2024. Odborně působila na XXIV. setkání mladých mykologů v CHKO Šumava v Kovářově ve dnech 17. až 20. 10. 2024 a dne 26. 7. 2024 prezentovala živé houby pro děti z přírodovědně zaměřeného tábora v Pohledu na Chrudimsku.

REGIONÁLNÍ PRACOVNÍŠTĚ PRO TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU

Činnost pracoviště zajišťovaly Lenka Hlavatá a Martina Vlčková. Pracovnice v první polovině roku aktivně řešily nominaci „Výroba modrotiskových forem“ na zápis do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky. Nominace byla doplněna dle požadavků NÚLK a byla následně připravena prezentace k představení návrhu Národní radě pro TLK. Dále byla připravena nominace ochotnického divadla na zápis do Seznamu nemateriálních statků TLK KHK (spolupráce s Jaroslavou Pospíšilovou, Petrem Bártíkem, Alexandrem Gregarem a Josefem Janem Kopeckým z Volného sdružení východočeských divadelníků).

Setkání Odborné komise pro tradiční lidovou kulturu se uskutečnilo v květnu a Radě Královéhradeckého kraje bylo doporučeno ocenit titulem Mistr tradiční rukodělné výroby Zdeňka Frymla z Dobrého v oboru ruční výroba dřevěných jasanových lyží (cenu v zastoupení převzal pan Michal Martinek), Jarmilu Haldovou ze Sedloňova v oboru řezbářství, betlémářství, Moniku Lemberkovou z Hradce Králové za osobnost dlouhodobě působící v oblasti tradiční lidové kultury a Janu Hladíkovou z Kopidlna za osobnost dlouhodobě působící v oblasti tradiční lidové kultury. Předání ocenění proběhlo na Mezinárodním folklorním festivalu v Červeném Kostelci ve středu 14. srpna. Pracoviště úzce spolupracovalo s Odborem kultury, památkové

péče a cestovního ruchu Královéhradeckého kraje v otázce krajského ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby, popularizace a prezentace lidových řemesel.

Putovní výstava Mistři svého řemesla byla zapůjčena do Muzea krajky ve Vamberku.

Putovní výstava Mistři svého řemesla v Muzeu krajky ve Vamberku

III. Úkoly v hlavní činnosti — Odborná expertní činnost

Pokračovala úzká spolupráce s Nositeli tradice lidových řemesel na vypracování žádosti o stipendium, kterou MK ČR podporuje oceněné (Milan Bartoš a Jana Štefková). Výzvy se zaměřují na zhotovení předmětů pro zařazení do muzejních sbírek, repliky řemeslných výrobků do expozic a výstav nebo výrobu předmětů pro muzejní pedagogiku.

Pracoviště zodpovídalo i četné badatelské dotazy. V rámci propagace tradiční lidové kultury v Královéhradeckém kraji byly spravovány facebookové stránky regionálního pracoviště.

Pracoviště se účastnilo jednání regionálních pracovišť, Ministerstva kultury ČR a NÚLK v Praze a v Českých Budějovicích, a porady Hodnotící komise TLK Pardubického kraje. Účastnilo se také na diskusním fóru pro oblast kultury Pardubického kraje (mimo jiné předání ocenění v oblasti TLK). Proběhly schůzky k Řemeslné huti, jejichž výsledkem bylo zapojení pedagogů do jednodenní akce v říjnu v Josefově.

Byla zajištěna metodická pomoc navrhovatelům k nominacím Moniky Lemberkové a Miroslavy Holečkové na ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby.

Proběhla příprava programu ve vnitřních prostorách muzea v průběhu konání Muzejního adventního trhu, zejména příprava workshopu s oceněnými řemeslníky. Pro Český rozhlas Hradec Králové byla natočena reportáž k májím. Proběhla jednání pracovní skupiny k expozici na Chlumu (interiér venkovské chalupy). Byla udržována celoroční spolupráce s režisérkou Renatou Šachovou na přípravě dokumentárního cyklu o lidových tradicích v Královéhradeckém kraji.

Účastnili jsme se kampaně na sociálních sítích k mezinárodnímu dni kulturního dědictví pod patronací UNESCO a online webináři k 17. říjnu jakožto dni mezinárodního kulturního dědictví na téma nemateriální kulturní dědictví a AI. Nově jsme se účastnili online setkání se zástupci NÚLK, RP a MK ČR prostřednictvím tzv. ICH café, na kterých se diskutují aktuální témata v oblasti nehmotného kulturního dědictví nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Na MK ČR jsme podali žádost o dotaci na tvorbu brožur a propagačního videa statků zapsaných na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Královéhradeckého kraje.

V září jsme byli pořadatelem kulatého stolu (společně s Odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu Královéhradeckého kraje) s názvem Hranice tradice – tradice hranice. Zareagovali jsme tak na potřeby našeho regionu i širší diskurz v přístupu k ochraně nehmotného kulturního dědictví, a na základě této mezioborové diskuse jsme se pustili do přípravy nové koncepce péče o nehmotné kulturní dědictví v Královéhradeckém kraji.

KNIHOVNA MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

Činnost knihovny zajišťovaly knihovnice Martina Opršalová Dašková a Ivana Nývtová. Ve studijním fondu knihovny bylo k 31. 12. 2024 zapsáno celkem 69 353 knihovních jednotek, z čehož 616 knihovních jednotek představovaly nové přírůstky.

Podsbírka Staré tisky a specializovaný fond obsahovala ke dni 31. 12. 2024 celkem 11 940 knihovních jednotek, z čehož 109 knihovních jednotek představovaly nové přírůstky.

Knihovnu navštívilo 19 badatelů, kterým bylo zapůjčeno celkem 101 knih. Zaměstnanci muzea si vypůjčili do svých příručních knihoven 230 knih a periodik, v badatelně si pročetli celkem 42 publikací. Počet vstupů do online katalogu a databáze Kramerius z knihovny i z prostoru mimo knihovnu zahrnoval celkem 1160 návštěvníků. Knihovnu navštívila jedna exkurze pěti studentů Střední průmyslové školy Hradec Králové pod vedením dvou pracovníků Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové.

Zaměstnancům muzea knihovnice zajistily formou meziknihovní výpůjční služby sedm knih, čtyři knihy pak zapůjčily jiným knihovnám. Zodpovězeno bylo celkem 132 odborných elektronických, telefonických či osobních dotazů a požadavků.

Pracovnice knihovny navštívily řadu odborných konferencí, seminářů a školení, například 48. Seminář Knihovnické komise AMG v Brně, konferenci Bibliotheca Antiqua v Olomouci či seminář Umělá inteligence v knihovnách v Pardubicích. Ve spolupráci s Oddělením muzejní informatiky se podařilo dokončit připojení k databázi Děd nedostupných na trhu (DNNT) provozované Národní knihovnou. Zahájena byla redigitalizace východočeských periodik ve spolupráci se Studijní vědeckou knihovnou v Hradci Králové.

Se zaměstnanci Městského muzea v Jaroměři bylo provedeno několik metodických konzultací, které se týkaly knihovního systému Tritius a odborného zacházení se specializovanými a historickými fondy.

Zajištěna byla správa čísel ISBN, hlášení nových knih do databáze Národní agentury ISBN, do databáze vydaných knih ceskeknihy.cz a distribuce povinných výtisků knih a periodik.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Projekty

PŘEHLED ZÍSKANÝCH A REALIZOVANÝCH DOTACÍ V ROCE 2024

Muzeum východních Čech v Hradci Králové v rámci své činnosti a strategického rozvoje realizovalo v roce 2024 následující projekty. Ty byly financované z dotačních titulů Ministerstva kultury ČR a prostředků Královéhradeckého kraje.

Historická lázeňská sídla jako kulturní, urbanistický a krajinotvorný fenomén

Poskytovatel: MK ČR – program NAKI III

Cílem projektu je uskutečnit kulturněhistoricky koncipovaný výzkum lázeňství v 18. až 1. pol. 20. století. Nástup moderních forem hygieny vedl k rozvoji lázeňských sídel a areálů v lokalitách léčebných zřídel, pramenů či studánek, ale i mimo ně. Vznikl historický fenomén, jenž zahrnuje vlivy urbanistického, krajinného, architektonického, kulturního, hospodářského a dopravního rozvoje těchto sídel. Tento unikátní segment rodící se moderní doby má dnes podobu pozoruhodné kulturněhistorické paměti území.

Spolupracující tvořivé muzejnictví

Poskytovatel: MK ČR – NPO – Rozvoj kulturního a kreativního sektoru

Projekt s počátkem v roce 2023 se zaměřuje na podporu kreativního učení v kulturních a paměťových institucích. Workshopy, které jsou díky podpoře realizovány a jsou zaměřeny na rozvoj osobnostních a profesních kompetencí, jsou i příležitostí k setkávání a nepřímo tak posilují komunitu pracovníků paměťových institucí.

Rozvoj digitální dokumentace sbírkových předmětů muzejní povahy Královéhradeckého kraje II

Poskytovatel: MK ČR – NPO – Digitalizace KKS – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek

Projekt je zaměřený na nákup vybavení pro digitální dokumentaci kulturních statků v rámci činnosti Krajského digitalizačního centra.

Rozvoj 2D digitalizace sbírkových předmětů muzejní povahy Královéhradeckého kraje II

Poskytovatel: MK ČR – NPO – Digitalizace KKS – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek

Projekt je zaměřený na nákup vybavení pro 2D digitalizaci kulturních statků v rámci činnosti Krajského digitalizačního centra.

Rozvoj 3D digitalizace sbírkových předmětů muzejní povahy Královéhradeckého kraje II

Poskytovatel: MK ČR – NPO – Digitalizace KKS – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek

Projekt je zaměřený na nákup vybavení pro 3D digitalizaci kulturních statků v rámci činnosti Krajského digitalizačního centra.

Interaktivní kreativní publikace „Život v Salonu republiky“

Poskytovatel: Mimořádný účelový příspěvek Královéhradeckého kraje – Kreativní vouchery pro kulturní dědictví KHK

V rámci projektu vznikla maketa interaktivní kreativní publikace „Život v Salonu republiky“, která si klade za cíl přitažlivým a kreativním způsobem představit každodenní život města Hradce Králové a jeho obyvatel ve 20. – 40. letech 20. století jako metropole východních Čech v dané době, a to prostřednictvím sbírkových předmětů Královéhradeckého kraje, resp. Sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové.

Interaktivní prvky ve výstavě „Taj jemnosti aneb Návraty domů“

Poskytovatel: Mimořádný účelový příspěvek Královéhradeckého kraje – Kreativní vouchery pro kulturní dědictví KHK

Výstava s názvem Taj jemnosti aneb Návraty domů si kladla za cíl seznámit návštěvníka s osobností Míly Fürstové, s její životní cestou, která je neodmyslitelně spjatá s její prací, a tím představit její tvorbu v co nejucelenější formě. Zastoupena byla díla ze středoškolských let, z dob, kdy studovala v Londýně nebo učila na prestižní škole v Cheltenhamu. Součástí výstavy byla i audiovizuální část, která pomocí IT techniky oživila a zatraktivnila výstavní projekt. Jednalo se o grafickou modelaci jednoho z děl autorky a jeho rozpohybování v rámci lidarové projekce na podlahu. Součástí bylo i interaktivní zapojení návštěvníka.

Název projektu: Pruská hulánská čapka vz. 1863

Poskytovatel: MK ČR – ISO II – C

Předmětem projektu byl nákup unikátního sbírkového předmětu, pruské hulánské čapky vz. 1863 výrobce J. B. Dottiho. Předmět má pro MVČ zásadní význam, neboť se vztahuje k historii prusko-rakouské války z roku 1866 a bitvě u Hradce Králové, přičemž tento typ vojenské pokrývky hlavy doposud ve Sbírce muzea chyběl.

Restaurování souboru šatů významné hradecké rodiny Isakoviců a vybavení konzervátorských dílen

Poskytovatel: MK ČR – ISO II D

Předmětem projektu bylo restaurování svatebních šatů Emílie Teunerové, provdané Isakovicové, šatů pro družičky a křestní peřinky. Dále bylo zakoupeno vybavení konzervátorských dílen, konkrétně přístroje STEAMY MINI. Tento přístroj pracuje s principem suché páry a umožňuje tak čistit sbírkové předměty bez použití chemických látek.

Zrcadlo dávných časů

Poskytovatel: MMR ČR – IROP – Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích

Královéhradecký kraj v úzké spolupráci s MVČ realizuje projekt na obnovu expozice Muzea války 1866 na Chlumu a vytvoření nové archeologické expozice MVČ.

Kasárna muzejní kreativity Muzea východních Čech v Hradci Králové

Poskytovatel: MMR ČR – IROP

Královéhradecký kraj v úzké spolupráci s MVČ realizuje projekt na obnovu Vrbenského kasáren. V rámci projektu vzniká i archeologicko-přírodovědecká expozice.

Centrum kreativního muzejnictví Královéhradeckého kraje

Poskytovatel: MK ČR – NPO – Podpora projektů Rozvoje kulturního a kreativního sektoru v rámci Národního plánu obnovy – Velká kulturní a kreativní centra

Projekt podáváný Královéhradeckým krajem v úzké spolupráci s MVČ.

Naplněním cílů projektu dojde ke zvýšení odolnosti segmentu kultury proti hrozbám a ohrožením, jakým byla pandemie Covid-19. Díky navázané mezisektorové spolupráci a odolné infrastruktuře budou moci organizace působící v sektoru muzejnictví pružněji reagovat na případné další hrozby tohoto typu a zabránit tak ochromení nebo plnému zastavení činností tohoto odvětví.

PŘEHLED PODANÝCH DOTACÍ PRO ROK 2025

Muzeum východních Čech v Hradci Králové v rámci své činnosti a strategického rozvoje podalo pro rok 2025 následující projekty.

Rozvoj digitální dokumentace sbírkových předmětů muzejní povahy Královéhradeckého kraje III

Poskytovatel: MK ČR – NPO – Digitalizace KKS – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek

Rozvoj 2D digitalizace sbírkových předmětů muzejní povahy Královéhradeckého kraje III

Poskytovatel: MK ČR – NPO – Digitalizace KKS – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek

Rozvoj 3D digitalizace sbírkových předmětů muzejní povahy Královéhradeckého kraje III

Poskytovatel: MK ČR – NPO – Digitalizace KKS – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek

Poklady Hradce Králové

Poskytovatel: Město HK – Výročí 800 let od první písemné zmínky o Hradci Králové 2025 I. kolo

Zobrazení Hradce Králové v proměnách času

Poskytovatel: Město HK – Výročí 800 let od první písemné zmínky o Hradci Králové 2025

Tisk publikace Život v Salonu republiky

Poskytovatel: Město HK – Podpora ediční činnosti a audiovizuální tvorby

Restaurování obrazu Panny Marie Smiřické a vybavení konzervátorských dílen

Poskytovatel: MK ČR – ISO II/D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí

Autentické kostýmy k edukačním programům

Poskytovatel: MK ČR – Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví

Tvorba brožur a propagačního videa statků zapsaných na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Královéhradeckého kraje

Poskytovatel: MK ČR – Podpora tradiční lidové kultury

III. Úkoly v hlavní činnosti — Spolupráce s dalšími institucemi

VÝMĚNA LITERATURY

V roce 2024 se uskutečnila přes Knihovnu Muzea východních Čech v Hradci Králové výměna námi vydaných publikací za publikace spřízněných organizací. Získáno tak bylo přibližně 427 titulů. Nejčastěji jsou vyměňovány námi vydávané odborné časopisy – Archeologie východních Čech a Acta Musei Reginaehradecensis s. A. Díky časopisu Archeologii východních Čech je navázána spolupráce s přibližně 70 institucemi. Zastoupena jsou muzea, univerzity, ústavy akademií (DAI Frankfurt, SAV Nitra, PAN Wroclaw), státní úřady (Landesamt Dresden, NPÚ), okrajově též některé významnější soukromé subjekty působící v archeologii (Archäia Praha, Brno). Díky časopisu Acta Musei Reginaehradecensis, s. A je navázána spolupráce nejen s evropskými (např. Humboldt Universität, Berlin, Royal Botanic Gardens, Kew, Naturalis Biodiversity Center, Leiden, Muséum National d' Histoire Naturelle, Paris), ale i zámořskými (např. Japanese Society of Systematic Entomology, The New York Botanical Garden, National Museum Bloemfontein) institucemi či knihovnami. Časopis je zasílán na více než 180 adres. Díky edici Fontes Musei Reginaehradecensis a další literatuře tematicky zaměřené na historické vědy byla navázána spolupráce jak s českými (Česká numismatická společnost, pobočka Opava, Národní muzeum v Praze, Regionální muzeum v Litomyšli, Západočeské muzeum v Plzni), tak zahraničními institucemi (Archeologický ústav SAV Nitra, Múzeum mincí a medailí Kremnica, Slovenská numizmatická spoločnosť pri SAV, Muzeum Narodowe v Krakowie, Universität Wien, Institut für Numismatik und Geldgeschichte).

VÝCHODOČESKÁ REGIONÁLNÍ ARCHEOLOGICKÁ KOMISE

Pracovníci Muzea východních Čech koordinovali archeologické terénní činnosti v rámci Východočeské regionální archeologické komise (VRAK), kde jsou zastoupeny všechny organizace oprávněné k provádění archeologických výzkumů ve východních Čechách. Zasedání se koná každý měsíc střídavě v MVČ a VČM v Pardubicích.

PROGRAM SPOLUPRÁCE S HLEDAČI DETEKTOREM KOVŮ „JAK NALÉZAT A NENIČIT?“

Muzeum východních Čech v Hradci Králové koordinuje program s ostatními východočeskými institucemi. V roce 2024 byly realizovány dva semináře, a to 6. dubna a 19. října. Konala se celá řada individuálních konzultací, a to jak osobně, tak on-line formou. Spolupracující hledači s detektory se aktivně účastnili velkoplošných prospekci v trasách budoucích úseků dálnic D11 a D35. Dne 22. listopadu 2024 proběhla bilanční konference projektu za účasti vedení a archeologů všech zapojených muzeí i zástupců kraje.

REGIONÁLNÍ SEKCE KLUBU AUGUSTA SEDLÁČKA

S organizační podporou pracovníků archeologického oddělení MVČ se v roce 2024 uskutečnila dvě setkání členů klubu.

SPOLUPRÁCE S UNIVERZITOU HRADEC KRÁLOVÉ NA PROJEKTU UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

Historické oddělení Muzea východních Čech v Hradci Králové spolupracuje od roku 2023 s Univerzitou Hradec Králové na projektu Univerzity třetího věku. Jedná se o program celoživotního vzdělávání určený veřejnosti z řad seniorů s minimálním dosaženým středoškolským vzděláním. Kurzů se účastní obvykle 10–25 osob, jedná se o celosemestrální kurzy v rozsahu třinácti týdnů v délce trvání dvou vyučovacích hodin. Na zimní semestr 2023/2024, kdy proběhly kurzy „Prezidenti Československé a České republiky 1918–2023“ a „Čína“ navazoval v letním semestru kurz „Heraldiky“.

GARDA MĚSTA HRADCE KRÁLOVÉ

Historické oddělení MVČ tradičně spolupracuje s Gardou města Hradce Králové na popularizaci historie prusko-rakouské války a bitvy u Hradce Králové, a to především v rámci každoročních vzpomínkových akcí (v roce 2024 se jednalo o 158. výročí), navštěvovaných početným publikem, resp. u příležitosti pietního aktu v rámci taktéž tradiční akce Dušičky na královéhradeckém bojišti.

KOMITÉT PRO UDRŽOVÁNÍ PAMÁTEK Z VÁLKY ROKU 1866, Z. S.

Komitét pro udržování památek z války roku 1866, z. s. představuje pro Historické oddělení MVČ klíčového partnera pro udržování památky na padlé v prusko-rakouské válce 1866 a odkazu tohoto konfliktu. V roce 2024 byly jako výsledek společné spolupráce vydány dvě monografické publikace a dvě čísla unikátního monotematického časopisu Bellum 1866. Vzájemná spolupráce byla v roce 2024 dále rozvíjena prostřednictvím setkání na dvou valných hromadách Komitétu 1866 a tří zasedání předsednictva Komitétu 1866. V témže roce byla ve vzájemné součinnosti zorganizována exkurze na bojiště z roku 1866 u Dvora Králové nad Labem, 158. výročí bitev u Hradce Králové a u Jičína, pietní akt u příležitosti památky zemřelých na královéhradeckém bojišti, přednáška a odhalení tzv. kamene zmizelých manželů Tausikových v Hradci Králové a následně pietní akt tamtéž.

VÝCHODOČESKÁ POBOČKA ČESKÉ BOTANICKÉ SPOLEČNOSTI

Botanická Muzea východních Čech se organizačně podílela na činnosti Východočeské pobočky České botanické společnosti. V roce 2024 se uskutečnily následující akce:

- na Přírodovědecké fakultě Univerzity Hradec Králové výroční členská schůze spojená s přednáškou RNDr. PhDr. Ivo Králíčka, Ph.D. „Za přírodou a památkami jižního Peru“ (1. 3., 24 účastníků, z toho 4 online),
- lichenologická exkurze do PR Skalecký háj a okolí Zlatého potoka pod vedením RNDr. J. Haldy, Ph.D. (13. 4., 10 účastníků),
- botanická exkurze na náplavy Orlice u Štěpánovska pod vedením Mgr. J. Doležala (7. 9., 17 účastníků),
- floristický minikurz v Hořicích ve dnech 13. – 16. června 2024. Kurzu se zúčastnilo 28 zájemců,
- botanická exkurze na Stříbrný rybník pod vedením Mgr. J. Doležala a Mgr. M. Vávry (25. 5., 18 účastníků),
- dendrologická exkurze do arboreta Žampach pod vedením Ing. Z. Blahníka (28. 9., 20 účastníků),
- shrnutí botanické sezóny 2024 ve východních Čechách se uskutečnilo na Přírodovědecké fakultě UHK (1. 11., 15 účastníků + 8 online).

PRACOVNÍCI MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ PŘI SVÉ ODBORNÉ ČINNOSTI SPOLUPRACOVALI S PRACOVNÍKY Z NÁSLEDUJÍCÍCH INSTITUCÍ

- Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.
- Archiv hlavního města Prahy
- ARN studio, spol. s r.o.
- Ateliér Poláček
- Biskupská knihovna Hradec Králové
- Biskupské gymnázium, církevní základní škola, mateřská škola a základní umělecká škola Hradec Králové
- Biskupství královéhradecké
- Botanická zahrada hl. m. Prahy
- Botanický ústav AV ČR, v. v. i.
- CK Livingstone
- Česká geologická služba
- Česká numismatická společnost, z. s., pobočka Hradec Králové
- Česká společnost ornitologická
- Česká televize
- České společnost entomologická
- Český rozhlas Hradec Králové
- Český svaz chovatelů, z. s.
- Domov U Biřičky
- Filharmonie Hradec Králové o.p.s.
- Galerie 105
- Galerie moderního umění v Hradci Králové
- Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě
- Garda města Hradce Králové
- Historický ústav AV ČR, v. v. i.
- Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
- Klicperovo divadlo o.p.s.
- Komise archeologů při AMG za východočeský region
- Komitét pro udržování památek z války roku 1866, z. s.
- Krajská hygienická stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové
- Krajský soud v Hradci Králové
- Královská kanonie premonstrátů na Strahově
- Krkonošské muzeum Vrchlabí
- Kultura Rychnov nad Kněžnou, s.r.o.
- Lékařská fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova
- Masák & Partner s. r. o. – architektonický ateliér se sídlem v Praze, PhDr. Marek Perůtka

III. Úkoly v hlavní činnosti — Spolupráce s dalšími institucemi

- Masarykova univerzita
- Mattoni 1873
- Mendelova univerzita v Brně
- Město Hradec Králové
- Městské muzeum Lanškroun
- Městské muzeum Nová Paka
- Městské muzeum v Jaroměři
- Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem
- Městské muzeum Žacléř
- Městské muzeum Žamberk
- Ministerstvo kultury České republiky
- Moravské zemské muzeum
- Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou
- Muzeum Náchodsko
- Muzeum středního Pootaví Strakonice
- Muzeum v přírodě Vysočina
- Nadace pro dějiny kultury ve střední Evropě
- Národní galerie v Praze
- Národní muzeum
- Národní památkový ústav
- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově
- Národní technické muzeum v Brně
- Národní ústav lidové kultury
- Národní zemědělské muzeum v Praze
- Národní zemědělské muzeum, s. p. o.
- Obec Vysoká nad Labem
- ONplan lab, s.r.o.
- Pro Gočár, z. s.
- Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova
- Rámování Bače s.r.o.
- Regionální muzeum a galerie v Jičíně
- Regionální muzeum v Chrudimi
- Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě
- Spolek lidové tvorby Hradec Králové
- Státní okresní archiv Hradec Králové
- Státní okresní archiv Chrudim
- Státní okresní archiv Mělník
- Státní pozemkový úřad
- Státní výzkumný ústav ochrany materiálu v Praze
- Střední průmyslová škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Hradec Králové
- Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola, Turnov
- Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy
- Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
- Třebechovické muzeum betlémů
- Uměleckoprůmyslové museum v Praze
- Univerzita Hradec Králové
- Univerzita Karlova
- Univerzita Palackého v Olomouci
- Univerzita Pardubice – Fakulta filozofická
- Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, územní pracoviště Hradec Králové
- Valdštejnovo muzeum a mincovna
- Vlastivědné muzeum v Olomouci
- Volné sdružení východočeských divadelníků
- Východočeské muzeum v Pardubicích
- Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
- Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická v Praze
- Wikimedia Česká republika
- Základní umělecká škola Habrmanova
- Základní umělecká škola Střezina Hradec Králové

III. Úkoly v hlavní činnosti — Členství v mezinárodních a celorepublikových organizacích

ICOM

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je členem Českého výboru Mezinárodního svazu muzeí.

AMG

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je členem Asociace muzeí a galerií České republiky.

VRAK

Muzeum východních Čech v Hradci Králové předsedá Východočeské regionální archeologické komisi.

ČAS

Všichni odborní pracovníci archeologického oddělení jsou členy České archeologické společnosti při AV ČR.

SDRUK

Knihovna Muzea východních Čech v Hradci Králové je členem Sdružení knihoven.

OSTATNÍ

Mgr. Maria Borysenko

je členkou Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR, ICOM (International Council of Museums), předsedkyně restaurátorské sekce ICOM Ukrajina, Členství v Národní unii umělců Ukrajiny (National Union of Artists of Ukraine).

PhDr. Vojtěch Brádle

je členem České numismatické společnosti a členem redakční rady Numismatických listů vydávaných Národním muzeem v Praze.

Mgr. Martina Opršalová Dašková

je členkou Knihovnické komise AMG, Svazu knihovníků a informačních pracovníků a České národopisné společnosti.

Doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.

je členem pedagogicko-psychologického panelu programu ETA Technologické agentury České republiky.

Dominika Halamková, DiS.

je členkou Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR.

BcA. Markéta Novotná Havlínová

je členkou Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR.

Mgr. Lenka Hlavatá

je členkou komise odboru regionální a národnostní kultury Ministerstva kultury pro program na podporu tradiční lidové kultury – kategorie A. Zároveň je také členkou certifikační komise Regionálního produktu Hradecko.

Mgr. Jan Jakl

je členem komise pro pojmenovávání ulic v rámci správního odboru Magistrátu města Hradec Králové.

Mgr. Jan Juráček, Ph.D.

je členem České geologické společnosti, České asociace geomorfologů a Central European Tectonic Studies Groups.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Členství v mezinárodních a celorepublikových organizacích

PhDr. Pavla Koritenská

je členkou redakční rady časopisu Královéhradecko.

PhDr. Zdeňka Kulhavá

je členkou Moravské genealogické a heraldické společnosti.

Miroslav Mikát

je členem České společnosti entomologické.

Ivana Nývltová

je členkou Knihovnické komise AMG, ve výboru zastupuje knihovníky muzeí a galerií královéhradeckého kraje.

Mgr. Martin Paclík, Ph.D.

je členem České společnosti ornitologické, Společnosti spolupracovníků kroužkovací stanice Národního muzea a Českého svazu chovatelů.

Bc. Rozálie Poslušná

je členkou Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR.

Bc. Jan Simon Pražák

je členem České společnosti entomologické.

Marcela Raková

je členkou Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR.

RNDr. Věra Samková, Ph.D.

je členkou České botanické společnosti, pracuje v kontrolní komisi ČBS.

Mgr. Josef Šrámek Ph.D.

je členem redakční rady časopisu Královéhradecko, člen Fellows Centra medievistických studií Filosofického ústavu Akademie věd ČR a Univerzity Karlovy v Praze, člen Společnosti pro výzkum dějin vojenství, člen Komitétu pro udržování památek z války roku 1866.

RNDr. Stanislav Štamberg, CSc.

je členem České geologické společnosti, vědecké rady Globálního Geoparku UNESCO – Český ráj a redakční rady časopisu Geodiversitas – vydávaného Muzeem přírodních věd v Paříži.

Bc. Tereza Tejklová

je členkou výboru České mykologické společnosti, jednatelkou Sekce pro výzkum diverzity a ochranu hub (makromycetů) při České vědecké společnosti pro mykologii, členkou Slovenskej mykologickej spoločnosti, členkou Österreichische Mykologische Gesellschaft a dále členkou redakčních rad časopisů Mykologický sborník – vydávaný Českou mykologickou společností a Orlické hory a Podorlicko – vydávaný Muzeem a galerií Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou.

BcA. Romana Tošovská

je členkou Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR a restaurátorské pracovní skupiny Plasty a pryže při AMG ČR.

Mgr. Martina Vlčková

je členkou redakční rady Východočeského sborníku historického, členkou Odborné komise pro tradiční lidovou kulturu v Hradci Králové, členkou komise pro tradiční lidovou kulturu v Pardubickém kraji a etnografické komise AMG.

Jaroslav Zámečník, DiS.

je členem České botanické společnosti se sídlem v Praze a Slovenské botanické společnosti pri Slovenské akademii vied se sídlem v Bratislavě.

PROGRAM ERASMUS +

V roce 2021 získalo MVC HK akreditaci v rámci programu Erasmus+ vzdělávání dospělých, a tím se zapojilo do sítě akreditovaných institucí v Evropě. Akreditace umožňuje flexibilnější plánování zahraniční spolupráce mezi institucemi na úrovni stínování, účasti na konferenci nebo působení zahraničního odborníka v ČR. Akreditace je platná do roku 2027.

V roce 2024 zaměstnanci muzea z řad odborných (např. historici, konzervátoři, přírodovědci, archeologové, edukátoři, knihovnice či pracovníce Centra kreativního muzejnictví KHK) a technicko-hospodářských (např. pracovníci ekonomického či návštěvnického oddělení) pracovníků uskutečnili celkem 42 zahraničních cest do zemí Evropské unie – Estonsko, Dánsko, Rakousko, Slovensko, Francie, Itálie, Belgie, Španělsko, Holandsko a Lucembursko. Cesty dle svého charakteru trvaly od 2 do 12 dnů.

Zároveň jsme přivítali 3 odborníky ze Švédska, kteří se v rámci svého programu s pracovníky muzeí a spolupracujícími organizacemi dělili o znalosti z oblasti mezisektorové spolupráce a tradiční lidové kultury.

V tomto roce jsme byli i hostitelskou organizací, a to pro studenty konzervátorství z Polska, i pro pracovníky finské univerzity NOVIA.

Na základě aktivit Centra kreativního muzejnictví Královéhradeckého kraje začala příprava projektu v rámci programu Erasmus + – Kooperativní partnerství, k rozvoji mezisektorové spolupráce v oblasti muzejnictví a galeristiky. Partnerské organizace tohoto projektu by měly být Creative Hub Subtopia (SWE) a Univerzita NOVIA (FI).

Již tradičně se každý rok připojujeme k evropským oslavám Erasmus Day a pořádáme jednodenní akci pro komunitu pracovníků paměťových a kulturních institucí #Erasmusdays. Letos s podtitulem „Křížem krážem“. Zviditelňujeme mobility v rámci programu Erasmus+ a informujeme o jejich přínosech pro muzejnictví i další kulturní sféru. Snahou je přenést tipy a inspirace, které lze při zahraničních cestách načerpat. V rámci programu prezentovali pro cca 40 účastníků pracovníci MVC HK, Muzea hry Jičín a SVK HK.

Finance vynaložené na aktivity programu Erasmus + v roce 2024 atakovaly hranici EUR 60 000,-.

PRACOVNÍCI MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ PŘI SVÉ ODBORNÉ ČINNOSTI SPOLUPRACOVALI S PRACOVNÍKY Z NÁSLEDUJÍCÍCH ZAHRANIČNÍCH INSTITUCÍ:

Belgie

Immaterieel erfgoed in Vlaanderen

Dánsko

National Museum of Denmark, Copenhagen

Estonsko

The Estonian Maritime Museum Foundation, Tallin

Francie

Muséum national d'Histoire naturelle, Paříž

Musée National du Sport, Nice

Mémorail de Verdun – Battlefield

Musée de la Reddition, Remeš

Itálie

Museo di Storia Naturale Giacomo Doria, Janov

Stibbert Museum, Florencie

Archimedes and Leonardo museum, Siracusa

Japonsko

Hokkaido University, Japan

Holandsko

Van Gogh Museum, Amsterdam

Lucembursko

Luxembourg American Cemetery, Hamm Luxembourg

Německo

Natural History Museum Castle Bertholdsburg, Schleusingen

Polsko

University of Silesia, Katowice

Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław

III. Úkoly v hlavní činnosti — **Zahraniční spolupráce**

Rakousko

Universalmuseum Joanneum, Graz
Wien Museum

Rusko

Immanuel Kant Baltic Federal University, Kaliningrad

Slovensko

Slovenské národné muzeum – Prírodovedné muzeum, Bratislava
Slovenské národné múzeum – Historické muzeum, Bratislava
Múzeum mesta Bratislavy
Kabinet rukopisov, starých a vzácných tiskov při Univerzitné knižnici Bratislava

Španělsko

Galería de las Colecciones Reales, Madrid

Švýcarsko

Department of Environmental Systems Science, Curych

Taiwan

National Sun Yat-sen University, Kaohsiung

USA

Clemson University, South Carolina, Clemson
Oregon State University, Oregon, Corvallis

MUZEUM VÁLKY 1866

Muzeum války 1866 bylo v roce 2024 uzavřeno z důvodu přípravy nové stálé expozice. V závěru měsíce dubna byl demontován stávající výstavní mobiliář. Náročná byla zejména manipulace s biologickým preparátem koně, s modely bitevních výjevů i krajiny bojiště bitvy u Hradce Králové a dále se sbírkovými předměty dobové dělostřelecké techniky. Šlo tak o nelehký proces, do kterého se zapojili pracovníci provozního, archeologického, historického oddělení a muzea. Zároveň bylo demontováno i osvětlení a přebytečná technologická kabeláž z výstavních prostor.

Úkol péče o bojiště bitvy u Hradce Králové však zůstává pro Muzeum války 1866, vzhledem ke stávajícím podmínkám jeho uzavření, ještě důležitější, než kdykoliv předtím. V této věci se činnost oddělení dá označit za úspěšnou, což k vítězí jak návštěvníci, tak členové zájmových organizací a příslušníci členských armád NATO. Muzeum války 1866 totiž pokračovalo v aktivitách započatých roku 2023, kdy se otevřelo prostřednictvím svých specializovaných programů především armádě České republiky. I letos tak zavítali na Chlum vojáci z řady nejrůznějších útvarů, za všechny můžeme zmínit např. Praporčícký kurz z Vyškova či Agenturu vojenského zdravotnictví. Ze zahraničních vojenských návštěvníků pak můžeme zmínit veteránskou asociaci výsadkových vojsk Bundeswehru. Významným informačním nástrojem edukace návštěvníků bojiště je také systém naučných stezek. Ty byly v roce 2024 kompletně zrevidovány a byla provedena oprava informačních tabulí. Celkem bylo zrevidováno a opraveno 80 km naučných stezek s 68 zastaveními. Muzeum války 1866 ve spolupráci s Krajským úřadem iniciovalo zápis válečných hrobů (nejen bitvy u Hradce Králové, ale pocházejících i z dalších ozbrojených konfliktů) nacházejících se na území celého Královéhradeckého kraje do Centrální evidence válečných hrobů. V roce 2024 tak bylo zapsáno 150 válečných hrobů z prusko-rakouské i z 1. a 2. světové války.

Dne 29. června se uskutečnily vzpomínkové akce u příležitosti 158. výročí bitvy u Hradce Králové organizované subjektem vzpomínkových akcí Königgrätz. Součástí oslav byla návštěva několika významných hostů, mezi kterými byl například Konstantin von Alvensleben, jehož několik rodinných předků, důstojníků pruské armády, položilo v bitvě život, Wolfgang Czernin, jehož předkové, příslušníci rakouského jezdeckta, se bitvy rovněž účastnili a PhDr. Pavel Kugler Ph.D., vedoucí oddělení válečných hrobů a pietních míst Odboru pro válečné veterány a válečných hrobů Ministerstva obrany České republiky, který zde předal ocenění příslušníkům klubů vojenské historie podílejících se na péči o válečné hroby. Pedagogové muzea zajistili pro výroční den program pro nejmenší návštěvníky.

I přes uzavřené interiéry muzea bylo v roce 2024 možné navštěvovat speciální komentované prohlídky bojiště. Tyto programy se konaly vždy o víkendech a jejich centrálou byl domek správce bojiště, první stavba svého druhu na bojišti. Pro účely edukace návštěvníků, a aby

Demontáž a příprava k odvozu modelů bitevních výjevů bývalé stálé expozice Muzea války 1866

Instalace opravené cedule naučné stezky Ústup rakouské armády nedaleko Neděliště

Postupně demontovaný fundus spodního výstavního sálu bývalé stálé expozice Muzea války 1866

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

byla suplována absencí figurín zpodobňujících vojáky válčících stran různých druhů vojsk, byly vytvořeny roll-upy v životní velikosti zobrazující autenticky oděné, vyzbrojené a vyzbrojené figuranty. Po celou turistickou sezónu pak byla v provozu rozhledna, kterou navštívilo 4 825 osob. Její sezonní provoz byl ukončen 28. října, kdy uvítala účastníky charitativního cyklistického závodu. Dne 9. srpna Muzeum války 1866 uspořádalo akci pro veřejnost, kdy návštěvníci bojiště mohli okusit stravu připravovanou stejnou technologií a ve stejném složení a gramáži, jako tomu bylo v době prusko-rakouské války. Dne 2. října převzala interiér Muzea války 1866 firma Capacity Expo a byla zahájena výstavba nové stálé expozice navržené společností Stdio. Před zahájením stavebních prací také vznikla nová kancelář správce muzea a bojiště v objektu Muzea války 1866.

Exkurze příslušníků Agentury vojenského zdravotnictví na polních fortifikacích Baterie Mrtvých

Exkurze příslušníků Praporčického kurzu Armády České republiky na Ossáriu

Dokumentace stavu pomníků pomocí dronového průzkumu na pomníku rakouského 6. dělostřeleckého pluku

Konstantin von Alvensleben, Wolfgang Czernin, předseda Komitétu pro udržování památek z války roku 1866 Miroslav Suchý, ředitel projektu vzpomínkových akcí projektu Königgrätz Radek Balcárek a vedoucí Muzea války 1866 Jan Hrubecský u příležitosti 158. výročí bitvy u Hradce Králové

Improvizované ohniště se stravou připravovanou dobovou technologií dle autentických stravních dávek bojujících armád. Prezentace stravování v prusko-rakouské válce 9. 8. 2024 u Muzea války 1866

HISTORICKÁ BUDOVA MUZEA

V roce 2024 bylo otevřeno celkem 11 nových výstav a 2 výstavy z roku 2023 byly zakončeny. Nejvýznamnější výstavní událostí roku byla bezesporu výstava děl výtvarnice Míly Fürstové pojmenovaná „Taj jemnosti aneb Návraty domů“. Výstava se konala od 5. dubna do 24. října a byla na ni navázána řada návštěvnický velice úspěšných akcí v čele se slavnostní vernisáží, Muzejní nocí a dernisáží. Na tuto výstavu také následně navázala výstava „Inspirace Mílou Fürstovou“ představující díla žáků ZUŠ Habrmanova a ZUŠ Na Střezině, inspirovaná tvorbou jmenované výtvarnice. V lednu 2024 končila dvojice výstav, které byly zahájeny ještě v roce předchozím. Jednalo se o přírodovědnou výstavu „Houby 100x jinak“ a předvánoční výstavu „Kouzlo hraček“. Spolu s nimi přesahovala hranici kalendářního roku také archeologicko-historická výstava „Jan Žižka – husité ve východních Čechách“ končící 21. dubna. Ta byla v tomto roce také doplněna o drobnou „Výstavu ve výstavě“, která se konala od 7. až 17. března. Návštěvníkům byl představen unikátní soubor dvaceti čtyř lžic z jasanového dřeva s rukojetmi zdobenými stříbrným plechem a emaily. První výstavou nového roku byla výstava „Co nenašli archeologové“ umístěná do čtyř historických vitrín ve vestibulu muzea a tematizující fenomén amatérských archeologických hledačů (detektorářů). Výstava se konala od 8. února do 24. března. Od 25. března do 10. dubna se uskutečnila přehlídka oceněných prací v rámci akce „Studentský design 2024“. Vystavována byla díla z uměleckých oborů průmyslový design, grafický design, oděv, textil a obuv, sklo, keramika a porcelán, fotografická a multimediální tvorba. Dne 28. června byla otevřena dlouhotrvající výstava „Na okraji keltského světa“ věnující se rozdílům mezi periferií a jádrem keltského světa nejen ve východních Čechách. Stoletému výročí povýšení Pražského Předměstí na město se věnovala výstava „Město na předměstí“ otevřená 13. srpna a trvající do 10. listopadu. 111. výročí otevření Kotěrovovy muzejní budovy reflektovala výstava „111 let vystavujeme v historické budově muzea“ otevřená 27. září. Od 3. do 5. října se konala tradiční a návštěvnický velmi úspěšná výstava „Houby živé, jedlé i jedovaté“. Další umělecky zaměřená výstava tohoto roku byla nazvána „Panoptikum – Jiří Vavřina“ a uspořádaná byla u příležitosti umělce významného životního jubilea. „Lesk a bída preparace“ byl název přírodovědné výstavy umístěné ve čtyřech historických vitrínách od 12. listopadu. Posledním výstavním počinem roku byla výstava „Salon východočeské fotografie“ prezentující tvorbu umělců (fotografů) z regionu, ale i mimo něj. Výstava byla otevřena 24. listopadu.

Vernisáž výstavy *Taj jemnosti aneb Návraty domů*

Vernisáž výstavy *Taj jemnosti aneb Návraty domů*

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Vernisáž výstavy *Taj jemnosti aneb Návraty domů*

Vernisáž výstavy *Taj jemnosti aneb Návraty domů*

Vernisáž výstavy *Taj jemnosti aneb Návraty domů*

Vernisáž výstavy *Taj jemnosti aneb Návraty domů*

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Vernisáž výstavy Na okraji keltského světa

Vernisáž výstavy Na okraji keltského světa

Vernisáž výstavy Na okraji keltského světa

Vernisáž výstavy Na okraji keltského světa

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Vernisáž výstavy 111 let vystavujeme v historické budově muzea

Vernisáž výstavy 111 let vystavujeme v historické budově muzea

Vernisáž výstavy 111 let vystavujeme v historické budově muzea

Vernisáž výstavy 111 let vystavujeme v historické budově muzea

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

EXPOZICE

EXPOZICE K DĚJINÁM MĚSTA HRADCE KRÁLOVÉ „CESTY MĚSTA“

Expozice zahrnuje historii města od pravěku až po období první republiky a umožňuje tak nasát atmosféru života v jednotlivých obdobích. Celkový dojem expozice podtrhují multimedialní interaktivní prvky. Expozice se nachází ve 4 expozičních sálech rozdělených do dvou podlaží. Část K městu českých královen návštěvníky seznamuje s významem Hradce Králové jako jednoho z nejstarších právních měst a přibližuje urbanistickou výstavbu města v období 13. – 16. století. Část expozice K pevnosti ve druhém nadzemním podlaží muzea ukazuje život královéhradeckých obyvatel v období bastionové vojenské pevnosti až do války roku 1866, která představuje pomyslnou tečku za pevnostním obdobím. Část K Salonu republiky ve třetím nadzemním podlaží muzea přibližuje ve dvou sálech moderní epochu v dějinách města, a to od obnovy dynamického rozvoje Hradce v posledních desetiletích 19. století až do poloviny 40. let 20. století, kdy město dosáhlo dnešních kontur. K expozici je připraven audioprůvodce s čtyřmi jazykovými mutacemi.

Expozice Cesty města – K Salonu republiky

Expozice Cesty města – K pevnosti

Expozice Cesty města – K městu českých královen

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

EXPOZICE MUZEA VÁLKY 1866

Od 2.10. 2024 započaly práce na realizaci nové expozice dodavatelskou firmou Capacity Expo s.r.o. V první fázi byla provedena plánovaná demontáž stávajících rozvodů a instalací. Následně navázala příprava a realizace základních stavebních prvků budoucí expozice. V průběhu probíhaly konzultace k jednotlivým konstrukčním řešením a schvalování vzorků.

EXPOZICE VRBENSKÉHO KASÁRNA

Od září 2024 probíhala kontrola a aktualizace projektové dokumentace budoucí expozice a její doplnění pro potřeby výběrového řízení na zhotovitele.

Nejvýznamnější novinkou týkající se připravované stálé expozice orientované na přírodní vědy a archeologii a vedené snahou zpřístupnit část muzejních sbírek bylo bezesporu zahájení stavebních prací na objektu bývalých Vrbenského kasáren v červnu. Tato „schránka“ budoucí expozice začala díky státní podpoře regenerace brownfieldů procházet zásadní renovací a částečně i rekonstrukcí. Příprava nové expozice, na jejíž realizaci získal Královéhradecký kraj jako investor v roce 2023 dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu, tak nabývá zcela konkrétní rozměry. Již během stavby totiž bude nutné zohledňovat požadavky a parametry dokumentace realizace expozice dodané projektantovi stavebních prací.

Muzeum však jako nositel projektu nemůže nečinně vyčkávat na slavnostní předání klíče k budově: již v druhé polovině roku byly spuštěny intenzivní práce na aktualizaci odborného scénáře – „storylinu“ celé expozice, tedy velmi zjednodušeně řečeno toho, co chce muzeum novou expozicí veřejnosti představit a sdělit.

Úkolem dodavatele stavebních prací bude ale i příprava terénu pro další budoucí součásti celého objektu: prostor Centra kreativního muzejnictví, krajského digitalizačního centra a konečně i nových administrativních prostor muzea.

Proměna bývalých kasáren tak připomíná stav, kdy nevzhlednou kuklu zvolna opouští její obyvatel, motýl, aby své okolí zanedlouho ohromil svou pestrobarevností a elegancí. Jsme přesvědčeni, že stejně pestrobarevný bude i nový život někdejšího vojenského objektu, který poslouží hned několika novým a pro muzeum i veřejnost důležitým účelům.

Několik faktů o připravované expozici:

- 3 expoziční podlaží, 16 expozičních celků
- celková expoziční plocha: 1 980 m²
- tisíce sbírkových předmětů nebo replik
- kolaudace stavebních prací: 2025
- otevření pro veřejnost: 2028

Revitalizace bývalých Vrbenského kasáren

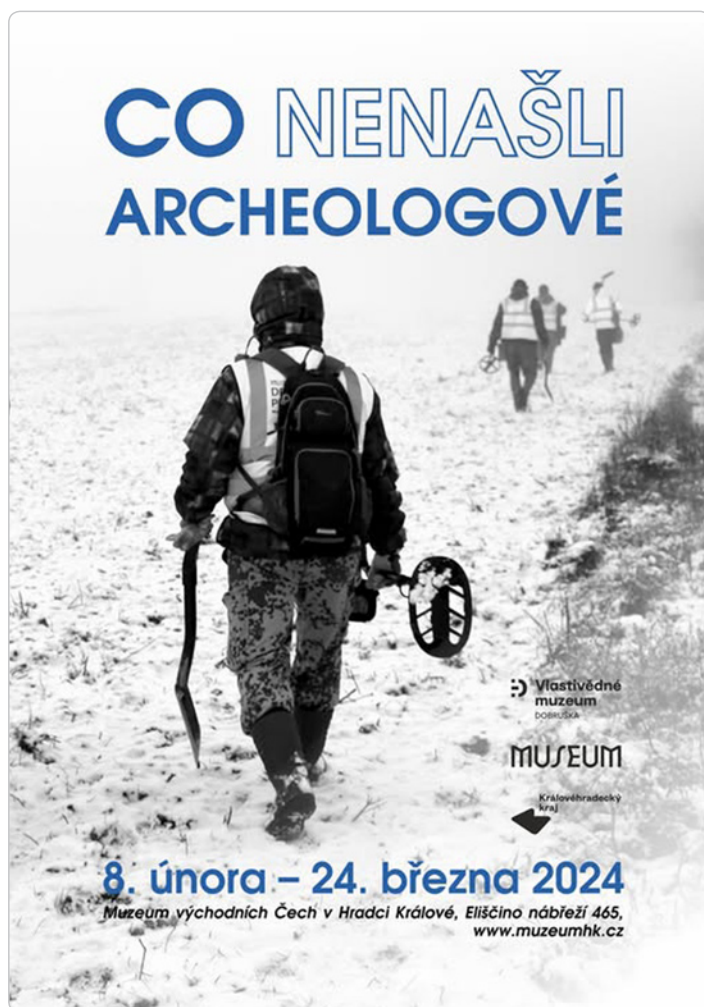
Vizualizace budoucí podoby budovy

VÝSTAVY

CO NENAŠLI ARCHEOLOGOVÉ

Od 8. února do 24. března 2024

Cílem výstavy umístěné do historických výstavních vitrín bylo přiblížit fenomén amatérských spolupracovníků východočeské archeologie napříč časem a představit jednoho z nejvýznamnějších amatérských hledačů Jana Klena. Kromě toho byla výstava zaměřena i na současnost, tedy zejména na problematiku tzv. detektorářů.

VÝSTAVA VE VÝSTAVĚ

Od 7. do 17. března 2024

V rámci výstavy Jan Žižka – husité ve východních Čechách mohli návštěvníci na krátký čas obdivovat soubor dvaceti čtyř lžic z jasanového dřeva s rukojetmi zdobenými stříbrným plechem a emaily. Tento jedinečný soubor pochází z Hradce Králové a je datován do konce 15. století.

STUDENTSKÝ DESIGN 2024

Od 25. března do 10. dubna 2024

Vystavovány byly reprezentativní práce 32. ročníku celostátní soutěžní přehlídky prací žáků a studentů středních a vyšších odborných škol s výtvarnými a uměleckořemeslnými obory. Soutěžilo se v pěti kategoriích – průmyslový design, grafický design, oděv, textil a obuv, sklo, keramika a porcelán, fotografická a multimediální tvorba.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

TAJ JEMNOSTI ANEB NÁVRATY DOMŮ

Od 5. dubna do 24. října 2024

Výstava představila průřez tvorbou autorky Míly Fürstové a reflektovala experimentování s novými technikami, jako je tisk na sklo a plexisklo, ale zároveň představila i techniku leptu z 15. století, kterým autorka ráda pracuje. Ve výstavě byla také možnost nahlédnout do zákulisí spolupráce s kapelou Coldplay, pro kterou Míla Fürstová vytvořila vizuál desky Ghost Stories. K vidění bylo i několik originálních děl vytvořených pro knihy Babička, Kytice a Máj, které vydalo nakladatelství Odeon.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

INSPIRACE MÍLOU FÜRSTOVOU

Od 18. dubna do 26. května 2024

Práce mladých výtvarníků vznikly pro venkovní happening doprovázející vernisáž výstavy „Taj jemnosti aneb Návraty domů“ Míly Fürstové. Muzeum nejprve oslovilo ke spolupráci ZUŠ Habrmanova, již je Míla Fürstová absolventkou. Postupně byli přizváni i mladí výtvarníci ze ZUŠ Střezina. Vznikl tak výtvarný koncept, který vizuálně oživil veřejný prostor v den konání vernisáže. Po skončení vernisáže byla všechna díla inspirovaná tvorbou Míly Fürstové k vidění ve výstavních prostorách muzea.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

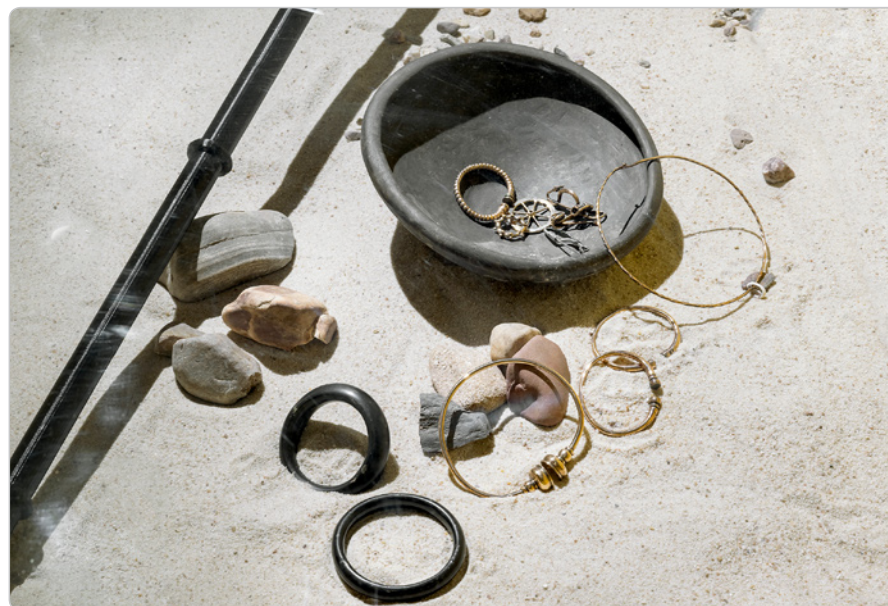
NA OKRAJI KELTSKÉHO SVĚTA

Od 28. června 2024 do 27. dubna 2025

Výstava tematizovala východočeské reálie v mladší době železné, což je období obecně spojované s Kelty. Doklady jejich přítomnosti pochází z celé republiky. Východní Čechy pak patřily spíše na periferii keltského světa. Archeologické nálezy však dokládají, že i zde Keltové žili. Právě tyto oblasti výstava ukazovala a věnovala se podobnostem, ale i odlišnostem života tehdejších lidí.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

HRADECKÁ ATLETIKA V BĚHU ČASU

Od 18. září do 29. prosince 2025

Drobná výstava, která vznikla ve vzájemné spolupráci Tělocvičné jednoty Sokol Hradec Králové a Muzea východních Čech v Hradci Králové, připomíná 120 let dlouhou historii atletiky v krajském městě.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

MĚSTO NA PŘEDMĚSTÍ

Od 13. srpna do 10. listopadu 2024

Cílem výstavy bylo připomenutí méně známých skutečností spjatých s oblastí Pražského Předměstí. Výstava dále reflektovala sídelní vývoj této části Hradce Králové, ale také významné stavby a průmyslové podniky uvnitř Pražského Předměstí.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

111 LET VYSTAVUJEME V HISTORICKÉ BUDOVĚ MUZEA

Od 27. září 2024 do 2. března 2025

Výstava připomínala 111 let existence architektonicky unikátní budovy Muzea východních Čech v Hradci Králové, kterou projektoval Jan Kotěra. Cílem výstavy bylo představit pestrost muzejních sbírek a témat, která ve výstavní činnosti rezonovala během překotného 20. století.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

HOUBY ŽIVÉ, JEDLÉ I JEDOVATÉ

Od 3. do 5. října 2024

Jako každý rok byla uspořádána dnes již tradiční, návštěvnický vždy velmi úspěšná, podzimní výstava živých hub a pěstovaných hub s doprovodným programem.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

PANOPTIKUM – JIŘÍ VAVŘINA

Od 11. října 2024 do 5. ledna 2025

Výstava byla uspořádána u příležitosti významného životního jubilea hradeckého výtvarníka Jiřího Vavříny. Představovala reprezentativní soubor jeho dosavadní tvorby, kterou se prolínají motivy starověkých bájí a mýtů, fantaskních světů a postav. Kromě obrazů na plátnech byly ve výstavě zastoupeny malby na zbrojích a předmětech denní potřeby.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

LESK A BÍDA PREPARACE

Od 12. listopadu 2024 do 2. února 2025

Drobná výstava Lesk a bída preparace – když exponáty (ne)vypadají jako živé byla umístěna v původních historických vitrinách ve vestibulu muzea. Výstava ukazuje pestrost přírodovědných preparátů a snažila se přiblížit preparování jako umění i řemeslo. Nastíhovala však také, co se stane, když se preparátům nedostává řádné péče, a jak lze ztracený lesk navrátit.

SALON VÝCHODOČESKÉ FOTOGRAFIE

Od 24. listopadu 2024 do 19. ledna 2025

Fotografická výstava Salon východočeské fotografie je pravidelně pořádána ve tříletých cyklech. Letošní sedmý ročník byl výběrovým přehledem aktuální tvorby fotografů nejen východních Čech. Své fotografie zde vystavilo 41 autorů a šest oslovených hostů.

Z výstavy Lesk a bída preparace

24. 11. 2024–19. 1. 2025
v Muzeu východních Čech

7. ročník

SALON

VÝCHODOČESKÉ
FOTOGRAFIE

VYSTAVUJÍ:

Alterna Magica / Jindřich Beneš / Anna Benešová / Petr Beran / Jaroslav Blajda / Jana Čížková
Barbora Děduchová / Jiří Drbohlav / Diana Dufková / Miloš Fic / Kateřina Göttlichová
Robin Hauser / Lenka Hurdáková / Eva Jakubcová / Dagmar Jílková / Jindřich Klabačka
Vítězslav Krejčí / Jiří Kroul / Pavla Lankusová / Jaroslav Lelek / Tomáš Lelek / Radek Lepka
Jaroslav Mareš / Hana Michalíková / Jan Odehnal / Stanislav Odvářka / Barbora Pejškova
Jitka Prausová / Vladimír Skalický / Květoslava Slezáková / Eva Stanovská / Olga Stráníková
Eva Svobodová / Jan Šebetka / Renata Štěpařová / Petr Šulc / Jaroslav Tichý / Petr Ulrich
Petr Vernar / Luboš Víteček / Jan Vokoun

HOSTÉ:

Radek Kalhous / Martina Kopecká Jurčková / Ctibor Košťál
Zdeněk Vojáček / Luděk Vojtěchovský / Roman Vondrouš

Vernisáž 23. listopadu 2024 od 15 hodin
Úvodní slovo: doc. Mgr. Štěpánka Bielešová, Ph.D.
Hudební doprovod: Paris
Součástí programu bude přednáška
fotografky Kamily Bendorffové s promítáním fotografií

Muzeum východních Čech
Eliášino nábreží 485, 500 03 Hradec Králové 3
Otevřeno: úterý 10–20 hodin / středa–neděle 10–18 hodin

www.cuahk.cz

POŘÁDÁ

PARTNEŘI

Plakát k výstavě

AKCE A PŘEDNÁŠKY

Švýcarsko, cestovatelský kufřík. Na cestách s Petrem Voldánem

16. leden 2024

Cestovatelská beseda napříč Švýcarskem s dlouholetým rozhlasovým zpravodajem a spolupracovníkem České televize Petrem Voldánem byla zároveň živou nahrávkou pořadu Českého rozhlasu Hradec Králové a Pardubice.

Večer svobodné kultury

19. leden 2024

Beseda se zástupci projektu Wikimedia a spolupracujících institucí.

Komentovaná prohlídka otevřeného lihového depozitáře

22. 1. (pro rybářský kroužek), 31. 1. (pro rybářský kroužek), 27. 2. (pro rybářský kroužek), 16. 4., 17. 4. (v rámci Dne Země), 25. 4. 2024 (SOŠ Veterinární HK-Kukleny)

Komentovaná prohlídka otevřeného lihového depozitáře se zoologem Martinem Paclíkem, a entomologem Janem Simonem Pražákem.

Kouzlo hraček

23. leden 2024

Komentovaná prohlídka výstavy se sběratelkou Věrou Dvořáčkovou a kurátorkou Martinou Vlčkovou, kde se návštěvníci měli možnost pokochat hračkami převážně z druhé poloviny 20. století.

Vzácné houby Pardubického kraje

23. leden 2024

Přednáška mykoložky Terezy Tejtkové pro účastníky Univerzity III. věku v Přelouči.

Jan Žižka – Husité ve východních Čechách

31. ledna, 28. února, 12. března, 24. dubna 2024

Výstavou provedli oba její autoři Petra Rokoská a Radek Bláha. Kromě časové linky sledující historický vývoj byla velká pozornost věnována průniku husitských idejí do výtvarné kultury, například prostřednictvím výjevů na kamnových kachlích. Stranou samozřejmě nezůstalo ani tehdejší vojenství. Nedílnou část výstavy tvořila také výtvarná díla, odrážející pohled umělců 19. až 20. století na husitskou dobu.

Komentovaná prohlídka historické budovy muzea

5. února 2024

Komentovaná prohlídka historické budovy muzea na Eliščině nábřeží pro Velvyslance Švýcarské konfederace Philippa Guex.

Válka 1866 – historie památkové péče a vznik génia loci

7. února 2024

Přednáška historika Josefa Šrámka, pro studenty letního semestru Univerzity třetího věku, pořádané Pedagogickou fakultou Univerzity Hradec Králové.

Belgie, cestovatelský kufřík. Na cestách s Petrem Voldánem

13. února, 16. dubna 2024

Cestovatelská beseda napříč Belgií s dlouholetým rozhlasovým zpravodajem a spolupracovníkem České televize Petrem Voldánem byla zároveň živou nahrávkou pořadu Českého rozhlasu Hradec Králové a Pardubice.

Královéhradecké živnosti v Salonu republiky – Modní svět

22. února 2024

Přednáška historiček Pavly Koritenské a Zdeňky Kulhavé na téma móda v Salonu republiky pro seniorky z Kuklen.

Otevřený depozitář – prohlídka

28. února, 27. března, 24. dubna, 29. května, 26. června, 31. července, 28. srpna, 25. září, 30. října, 27. listopadu, 18. prosince 2024

Prohlídka otevřených depozitářů v centrálním depozitáři muzea v Gayerových kasárnách, kde se návštěvníci seznámili s depozitáři archeologie, militarií, uměleckého průmyslu a lihových preparátů, a dozvěděli se informace o „životě“ sbírkových předmětů, jejich evidenci, ošetřování, restaurování, uložení atd.

Sbírkový hub v muzeích, sběr, zpracování, uložení a prezentace veřejnosti

29. února 2024

Přednáška mykoložky Terezy Tejtkové pro ICOM Ukrajina.

Nezvěstné? aneb Na co všechno jsme (ne)narazili

9. března 2024

Přednáška mykoložky Terezy Tejtkové pro odbornou veřejnost na Semináři o novém Červeném seznamu hub v Praze.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Móda v Salonu republiky

11. března, 14. března 2024

Komentovaná prohlídka historičky Pavly Koritenské na téma móda v Salonu republiky pro Sokolky z Pražského Předměstí.

Den Země v Gayerových kasárnách

16. až 17. března 2024

Výstava živých přírodnin a komentovaná prohlídka otevřeného lihového depozitáře v Gayerových kasárnách. Vystaveno bylo 182 organismů (37 hub a rzí, 2 lišejníky, 1 mech, 130 rostlin a 12 živočichů). Odborný výklad zajistili pracovníci přírodovědeckého oddělení.

Tři státy u Baltu, cestovatelský kufřík. Na cestách s Petrem Voldánem

19. březen 2024

Cestovatelská beseda napříč třemi státy Baltu – Litvou, Lotyšskem a Estonskem s dlouholetým rozhlasovým zpravodajem a spolupracovníkem České televize Petrem Voldánem byla zároveň živou nahrávkou pořadu Českého rozhlasu Hradec Králové a Pardubice.

Sezónní návštěvnický okruh: střešní terasa

11. dubna, 20. dubna, 25. dubna, 9. května, 11. května, 30. května, 6. června, 8. června, 20. června, 11. července, 20. července, 8. srpna, 17. srpna, 5. září, 21. září, 10. října, 13. října, 26. října 2024

Účastníci měli exkluzivní možnost navštívit komentovanou prohlídkou vybraných interiérů historické budovy muzea s vyhlídkou na město Hradec Králové.

Jak se jedlo za první republiky

18. duben 2024

Průvodkyně a spoluautorka televizního pořadu Herbář Kateřina Winterová a autorka kuchařek a publikací o životě za první republiky Kristina Šemberová prozradily v Kavárně Muzea východních Čech v Hradci Králové, jak lidé žili v samostatném Československu, co mezi válkami jedli, jak vařili, jaký byl ideál krásy i kde se ženy učily vařit.

Jarní brigáda v PP Na Plachtě

20. duben 2024

Na Plachtě žije velké množství rostlin, hub a živočichů, někteří z nich jsou vzácní nebo chránění. Vysoká rozmanitost je podmíněna pravidelnými zásahy (sekání, pastva koní, hloubení tůň, vyřezávání náletových dřevin, vypalování). Muzeum východních Čech v Hradci Králové je spolupořadatelem akce.

Den Země v Gayerových kasárnách

Den Země v Gayerových kasárnách

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Křídla pro Coldplay

5. květen 2024

Mimořádná projekce celovečerního dokumentárního filmu režiséra Petera Hirjaka „Křídla pro Coldplay“, který popisuje dvouletou spolupráci skvělé umělkyně Míly Fürstové s legendární kapelou na vizuálním pojetí desky Ghost Stories. Projekce filmu se konala v rámci výstavy Taj jemnosti aneb Návraty domů a její součástí byla beseda s oběma autory v kině, s možností zakoupení originálního plakátu k filmu z limitované série a s podpisem autorky. Po besedě se navíc uskutečnila v muzeu autogramiáda Míly Fürstové s možností prohlídky výstavy.

Taj jemnosti aneb Návraty domů

18. duben, 23. duben, 10. květen, 16. květen, 29. květen, 5. červen, 12. červen, 26. červen, 31. červenec, 27. srpen, 28. srpen, 4. září (pro Národní ekonomickou radu vlády), 25. září, 4. říjen, 6. říjen, 19. říjen, 22. října (pro komisi AMG), 23. října 2024

Komentovaná prohlídka výstavy. Míla Fürstová je světznámá uznávaná grafička a malířka, která vyrostla v Hradci Králové. Její díla jsou vysoce oceňována a jsou zastoupena v českých i světových sbírkách, jako například v kolekci královny Alžběty II. Výstava Taj jemnosti aneb Návraty domů, představila autorčiny nejvýznamnější práce. Vystaven byl i návrh pro přebal alba Ghost Stories od britské kapely Coldplay, díky kterému upoutala celosvětovou pozornost. Výstavou provedla kurátorka Markéta Pražáková.

Péče o památky z Války roku 1866 na bojišti u Dvora Králové nad Labem v letech 1890–1986

11. květen 2024

Přednáška historika Josefa Šrámkapra členy Komitétu pro udržování památek z války roku 1866, z. s.

Londýn, cestovatelský kufřík. Na cestách s Petrem Voldánem

14. květen 2024

Cestovatelská beseda napříč Londýnem s dlouholetým rozhlasovým zpravodajem a spolupracovníkem České televize Petrem Voldánem byla zároveň živou nahrávkou pořadu Českého rozhlasu Hradec Králové a Pardubice.

Královéhradecká architektura

15. květen 2024

Přednáška historika Jana Jakla pro klienty Domova U Biřičky.

Botanicko-mykologická exkurze do luk a remízů v části Hradce Králové

23. květen 2024

Tradiční jarní přírodovědecká exkurze, která účastníky zavedla do Šimkových sadů. Exkurzi vedly botanička Věra Samková a mykoložka a Tereza Tejklová.

Exkurze Východočeské pobočky České botanické společnosti na Stříbrný rybník

Exkurze Východočeské pobočky České botanické společnosti na Stříbrný rybník

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

17. Královéhradecká „Tajemná“ muzejní noc

24. květen 2024

Královéhradecká muzejní noc 2024 byla už 17. ročníkem, kterým se muzea a galerie v Hradci Králové a okolí připojila do celorepublikového cyklu muzejních nocí. Muzeum východních Čech v Hradci Králové se soustředilo na výtvarnou soubornou výstavu grafičky Míly Furstové „Taj. jemnosti aneb Návraty domů“.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Anglie, cestovatelský kufřík. Na cestách s Petrem Voldánem

11. červen 2024

Cestovatelská beseda napříč Anglií s dlouholetým rozhlasovým zpravodajem a spolupracovníkem České televize Petrem Voldánem byla zároveň živou nahrávkou pořadu Českého rozhlasu Hradec Králové a Pardubice.

T. G. M. jako redaktor Ottova slovníku naučného

12. červen 2024

Přednáška historičky Zdeňky Kulhavé pro Masarykovu společnost v Hradci Králové v Artičoku.

Den otevřených ateliérů – konzervátorské a restaurátorské dílny

15. červen 2024

V rámci celorepublikové akce Dny otevřených ateliérů měli návštěvníci možnost navštívit konzervátorské dílny v hlavním odborném pracovišti Muzea východních Čech v Hradci Králové v Gayerových kasárnách. Seznámili se s prací muzejních konzervátorek-restaurátorek, které zajišťují všeobecnou konzervaci a restaurování historických a archeologických sbírkových předmětů.

Historické jádro Hradce Králové – Archeologické léto

21. červen 2024

Při procházce s archeologem Muzea východních Čech v Hradci Králové Radkem Bláhou navštívili účastníci místa spojená s husitskou revolucí, protože v roce 2023 jsme si připomněli 600 let od smrti Jana Žižky, jehož ostatky byly pohřbeny právě v našem městě.

Prohlídka otevřeného depozitáře s kurátorkou

24. červen 2024

Komentovaná prohlídka historičky Markéty Pražákové otevřeného v Gayerových kasárnách pro studenty Střední uměleckoprůmyslové školy hudebních nástrojů a nábytku v Hradci Králové.

Komentovaná prohlídka expozice Cesty města

27. června 2024

Komentovaná prohlídka expozice Cesty města historika Josefa Šrámka pro TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.

Památky v okolí Chlumu u Hradce Králové – Archeologické léto

6. červenec 2024

Archeolog Miroslav Novák zavedl účastníky na Chlum, nejvýraznější krajinnou dominantu Královéhradecka a seznámil je v rámci komentované prohlídky s pozoruhodnými archeologickými objekty v jeho okolí.

Den otevřených ateliérů – konzervátorské a restaurátorské dílny

Den otevřených ateliérů – konzervátorské a restaurátorské dílny

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Den otevřených ateliérů – konzervátorské a restaurátorské dílny

Den otevřených ateliérů – konzervátorské a restaurátorské dílny

Den otevřených ateliérů – konzervátorské a restaurátorské dílny

Den otevřených ateliérů – konzervátorské a restaurátorské dílny

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Móda v Salonu republiky

18. červenec 2024

Komentovaná prohlídka expozice K Salonu republiky, kterou návštěvníky provedla kurátorka Pavla Koritenská. Návštěvníci se seznámili s letními modely dam a pánů. Součástí komentované prohlídky byly také hrané scénky věnované dobové etiketě, které připomněly, jak se například chovat cestou na letní výlet nebo jak správně zdravit dámu, to vše v kulisách expozice Cesty města – v části K Salonu republiky.

Na okraji keltského světa

3. srpen 2024

Komentovaná prohlídka výstavy návštěvníků přiblížila dobu posledních čtyř staletí starého letopočtu, kdy na našem území žili historičtí Keltové. Od autorky výstavy Kateřiny Čechákové se dozvěděli, jak tehdejší lidé žili v okrajových oblastech a jaký byl jejich význam pro střediska či centra tehdejší společnosti.

Jedovaté houby

6. srpen 2024

Odborná přednáška mykoložky Terezy Tejklové v Zahradě léčivých rostlin Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové.

Houbařův rok

7. srpen 2024

Odborná přednáška mykoložky Terezy Tejklové pro Komunitní klub pro seniory v Horním Jelení.

Jídelníček války 1866 – Archeologické léto

9. srpen 2024

Exteriérová vojensko-historická akce u Muzea války 1866 na Chlumu přiblížila návštěvníkům, jak se stravovali vojáci v prusko-rakouské válce. Připraveny byly ukázky improvizované dobové kuchyně a také ochutnávky jídelních dávek pruské a rakouské armády. Řeč byla také o životních podmínkách vojáků obou bojujících stran konfliktu.

Mykologicko-botanická exkurze pro veřejnost, Velké Losiny

10. srpen 2024

Mykologicko-botanická exkurze pro veřejnost do lázeňského parku ve Velkých Losinách s mykoložkou Terezou Tejklovou.

Zajímavé a vzácné houby Šumperska

12. září 2024

Odborná přednáška mykoložky Terezy Tejklové pro širokou veřejnost.

Floristický minikurz v Hořicích

Floristický minikurz v Hořicích

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Po stopách paraskupiny BARIUM

19. září 2024

Historik Jan Hrubecký a badatel Vladislav Severin zavedli účastníky na místa Hradce Králové, kde před 80 lety působili odbojáři.

ZPOMAL! Zažít město jinak

21. září 2024

Poprvé se Muzeum východních Čech v Hradci Králové připojilo k akci „Zažít město jinak“, která se v Hradci Králové uskutečnila hned na několika místech. Ožilo to na Smetanově i Eliščině nábřeží, na Malém náměstí, u Klicperova divadla a v Tomkově ulici. Zažít město jinak jsou sousedské slavnosti, jejichž podobu vytvářejí sami obyvatelé a obyvatelky daných lokalit. Jsou založené na principu společného sdílení veřejného prostoru, vzájemné výpomoci a dobrovolnickém nasazení místních. Heslo letošního ročníku bylo „ZPOMAL!“.

Nielen o fungároch

22. září 2024

Odborná přednáška mykoložky Terezy Tejkové pro širokou veřejnost v rámci festivalu Mykolom v Bratislavě.

Mongolsko, cestovatelský kufřík. Na cestách s Petrem Voldánem

24. září 2024

Cestovatelská beseda napříč Mongolskem s dlouholetým rozhlasovým zpravodajem a spolupracovníkem České televize Petrem Voldánem byla zároveň živou nahrávkou pořadu Českého rozhlasu Hradec Králové a Pardubice.

Stolpersteine – Kameny zmizelých

25. září 2024

Iniciativa Kameny zmizelých vyjadřuje úctu obětem holocaustu formou položení pamětních kamenů do dlažby v blízkosti jejich posledního bydliště. V Hradci Králové bylo takto připomenuto několik rodin, včetně jejich osudů. Hosty komponované besedy byly Alžběta Langová ze Státního okresního archivu Chrudim, ředitel Památníku Terezín Jan Roubínek a historička Muzea východních Čech v Hradci Králové Zdeňka Kulhová. Samotná pokládka pamětních kamenů se uskutečnila 2. října 2024 na adresách Velké náměstí čp. 151 a Ulrichovo náměstí čp. 762.

Noc vědců, téma „Proměna“

27. září 2024

Ve spolupráci se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové demonstroval entomolog Pavel Trávníček proměny ve světě bezobratlých.

Exkurze Východočeské pobočky České botanické společnosti do Štěpánovska

Noc vědců

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Noc vědců

Expozice Cesty města

3. říjen 2024

Komentovaná prohlídka historičky PhDr. Pavly Koritenské pro pracovníky Státní vědecké knihovny Hradec Králové.

Mrtvé dřevo

5. říjen 2024

Edukační stánek pro Lesy ČR na téma „Mrtvé dřevo“ zajišťoval entomolog Pavel Trávníček.

Houby jedlé a jim podobné jedovaté

6. říjen 2024

Odborná přednáška mykoložky Terezy Tejklové pro širokou veřejnost v Ústí nad Labem.

Dernisáž výstavy Taj jemnosti aneb Návraty domů

6. říjen 2024

Výstava světoznámé a uznávané výtvarné umělkyně Míly Furstové byla v Muzeu východních Čech v Hradci Králové k vidění až do 28. října 2024. Za účasti autorky se však velkolepá dernisáž uskutečnila už 6. října 2024.

Dernisáž výstavy Taj jemnosti aneb Návraty domů

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Dernisáž výstavy Taj jemnosti aneb Návraty domů

Dernisáž výstavy Taj jemnosti aneb Návraty domů

Dernisáž výstavy Taj jemnosti aneb Návraty domů

Dernisáž výstavy Taj jemnosti aneb Návraty domů

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Spolupráce hmyzu a rostlin

9. říjen 2024

Odborná přednáška entomologa Jana Simona Pražáka pro klienty Domova u Biřičky v Hradci Králové.

Podzimní brigáda v PP Na Plachtě

12. říjen 2024

Na Plachtě žije velké množství rostlin, hub a živočichů, někteří z nich jsou vzácní nebo chránění. Vysoká rozmanitost je podmíněna pravidelnými zásahy (sekání, pastva koní, hloubení tůň, vyřezávání náletových dřevin, vypalování). Muzeum východních Čech v Hradci Králové je spoluorganizátorem akce.

Hot Brew (CZ/RO) – Jazz Goes to Town 2024

12. říjen 2024

Hot Brew vystoupili v Muzeu východních Čech v Hradci Králové v rámci 30. ročníku festivalu Jazz Goes to Town. Čtyřlenný „big band“ z Česka a Rumunska, přináší klasický swingový repertoár v unikátním nástrojovém složení. Písně Counta Basieho, Duka Ellingtona, Sidneyho Becheta a mnoha dalších zazněly v neotřelé sestavě saxofonu, akordeonu, akustické kytary a kontrabasů.

„Mezi účastníky slavnosti šel jediný hlas uznání komitétu...“

Podíl občanské společnosti na vzniku a rozvoji bojiště u Hradce Králové z roku 1866

18. říjen 2024

Přednáška Vojtěcha Kesslera (Historický ústav Akademie věd ČR) a Josefa Šrámka, pro odbornou veřejnost na 12. ročníku „puchmajerovské“ konference Spolková činnost v 19. století (K blížícímu se 175. výročí založení Spolku radnických ochotníků), pořádané Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje, Katedrou filologických studií Filozofické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, Historickým ústavem Akademie věd ČR, Ústavem českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Ústavem pro jazyk český Akademie věd ČR a Spolkem divadelních ochotníků v Radnicích.

Mykologicko-botanická exkurze do hradeckých lesů

13. říjen 2024

Tradiční podzimní přírodovědná procházka s mykoložkou Terezou Tejklovou a botaničkou Věrou Samkovou po lesích v okolí Hradce Králové. K vidění byly různé druhy lupenatých i hříbovitých hub, jehličnaté a listnaté dřeviny a také řada druhů rostlin.

Mykologickobotanická exkurze pro veřejnost do hradeckých lesů

New York, cestovatelský kufřík. Na cestách s Petrem Voldánem

15. říjen 2024

Cestovatelská beseda New Yorkem s dlouholetým rozhlasovým zpravodajem a spolupracovníkem České televize Petrem Voldánem byla zároveň živou nahrávkou pořadu Českého rozhlasu Hradec Králové a Pardubice.

Kde domov můj?

16. říjen 2024

Komponovaný literárně hudební pořad s obrozeneckou tematikou věnovaný hudebnímu skladateli, dirigentovi a autorovi české hymny Františku Janu Škroupovi. Autorkou a průvodkyní byla paní profesorka Zdena Zvěřinová., přední česká muzikoložka a historička zabývající se životem Františka Škroupa.

Mezinárodní den archeologie

19. říjen 2024

Společná akce archeologů Muzea východních Čech a Univerzity Hradec Králové představila vybrané pochoutky i každodenní stravu našich předků od lovců a sběračů až po novověké polní kuchyně. Společně s ochutnávkami jídla a pití našich předků bylo možné navštívit řadu popularizačních přednášek na dané téma nebo se zúčastnit soutěží a programu pro malé návštěvníky.

Seminář detektorové prospekce

19. říjen 2024

Pravidelný seminář o detektorové prospekci zaměřený na začátečníky a mírně pokročilé, kteří ještě nejsou držiteli průkazky detektoráře. Účastníci se dozvěděli základní informace o programu spolupráce „Jak nalézat a neničit“ - o jeho pravidlech, o tom, na co si dát pozor na konkrétních typech nalezišť a jak nálezy dokumentovat i jak s nimi nakládat po nález. Seminář byl otevřen registrovaným hledačům, ale také novým zájemcům o téma detektorové prospekce a povrchových sběrů.

Město na předměstí

19. říjen 2024

Komentovaná prohlídka výstavy připravené jako připomenutí 100 let od povýšení hradeckého Pražského Předměstí na město. Od spoluautorů výstavy Radka Bláhy a Kryštofa Kučery se návštěvníci dozvěděli méně známé skutečnosti, mimo jiné o sídelním vývoji této části Hradce Králové.

O rozhlasových vlnách a jejich posluchačích po 21. srpnu 1968 v Královéhradeckém kraji

22. říjen 2024

Významnou roli po srpnové okupaci Československa sehrálo rozhlasové vysílání. Díky unikátním historickým dokumentům máme představu nejen o vysílání Československého rozhlasu Hradec Králové, ale i o tom, jak na jeho program reagovali obyvatelé Královéhradeckého kraje. Tento neznámý kus regionálních a československých dějin návštěvníkům přednášky přiblížil historik Martin Tichý.

Paraskupina BARIUM

31. říjen 2024

Přednáška Vladislava Severina o paraskupině BARIUM. Posluchači se dozvěděli, jak výsostné místo měla mezi ostatními skupinami, jaké měli parašutisté soukromí a také to, že spolu s dalšími napojenými odbojovými skupinami připravili podmínky pro povstání v celých severovýchodních Čechách, které by nemělo obdoby. Přednáška přiblížila i další detaily spojené s jejich špiónážní činností, která přesahovala území Protektorátu.

17. listopad 1989 očima aktérů

12. listopad 2024

Připomenutí 35. výročí sametové revoluce při přátelské besedě s účastníky revolučních událostí listopadu 1989 a porevolučního dění v Hradci Králové s šéfredaktorkou Východočeského večerníku Ludmilou Hovorkovou, někdejší studentem a spoluzakládajícím členem Občanského fóra Jindřichem Vedlichem a s prvním porevolučním primátorem města Hradce Králové Martinem Dvořákem.

Sběry z Rychnovska v Muzeu východních Čech v Hradci Králové

15. listopad 2024

Přednáška Věry Samkové o sběrech rostlin a hub z botanické podsbírký Muzea východních Čech v Hradci Králové na semináři k Roku Josefa Rohleny v Přepychách.

17. listopad 1989 – projekce fotografií a dosud neuveřejněných dobových záběrů

17. listopad 2024

Happenning k 35. výročí událostí 17. listopadu 1989. Události listopadových dní roku 1989 byly připomenuty projekcí dosud neuveřejněných autentických a digitalizovaných materiálů dokumentujících dění v Hradci Králové. Na projekci navázala komentovaná prezentace fotografií Ladislava Chytrého a zakončila ji od 17 hodin symbolická projekce dobových fotografií na vnější zeď budovy muzea.

111 let vystavujeme

27. listopad 2024

Spoluautorka a kurátorka výstavy Zdeňka Kulhavá představila vystavené unikáty nejen ze Sbírký Muzea východních Čech v Hradci Králové. Zároveň při komentované prohlídce připomněla 111 let výstavní činnosti v historické budově na Eliščině nábřeží. Setkání bylo obohaceno o možnost prohlédnout si dobové výstavní katalogy.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

XXXV. Muzejní adventní trh

29. listopad – 1. prosinec 2024

Těsné okolí muzejní budovy na Eliščině nábřeží a část ulice Palackého patřila téměř stovce producentů, řemeslníků a prodejců s širokou nabídkou adventních věnců, dekorací, perníků, šperků, svíček z včelího vosku, mýdla či perličkových ozdob z Poniklé a dalších produktů. Samozřejmostí bylo zastoupení řemeslníků oceněných titulem „Nositel tradice lidových řemesel České republiky“ a také výrobců dodržujících tradiční výrobní postupy zapsané na republikovém Seznamu nemateriálních kulturních statků ČR nebo na Reprezentativním seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

Expozice Cesty města

30. listopad 2024

Komentovaná prohlídka expozice s historičkou Pavlou Koritenskou.

Expozice Cesty města

1. prosinec 2024

Komentovaná prohlídka expozice s historikem Josefem Šrámkem.

111 let vystavujeme v historické budově

1. prosinec 2024

Komentovaná prohlídka výstavy s historičkou Zdeňkou Kulhavou.

Nový Červený seznam makromycetů

9. prosinec 2024

Odborná přednáška pro veřejnost v cyklu přednášek České mykologické společnosti v Praze k nově vydanému Červenému seznamu makromycetů v podání mykoložek Terezy Tejklové a Lucie Zíbarové.

Nový Červený seznam makromycetů

10. prosinec 2024

Odborná přednáška pro členy mykologických spolků v Hradci Králové k nově vydanému Červenému seznamu makromycetů v podání mykoložek Terezy Tejklové a Lucie Zíbarové.

Prvorepublikové (před)vánoční mlsání

11. prosinec 2024

Beseda o adventních a vánočních dobrotách. Na co se děti těšily o Vánocích nejvíce? Proč se jmenují adventní neděle železná, bronzová, stříbrná a zlatá? Kolik druhů cukroví napekla správná hospodyně a které druhy rozhodně nechyběly? O těchto tématech a s nimi spojených zvycích vyprávěly herečka Národního divadla v Praze, autorka televizního pořadu Herbář a mnoha kuchařek Kateřina Winterová se svou editorkou Kristinou Šemberovou, která v projektu Retrovaření zkoumá prvorepublikové zvyky a stravování. Autorky představily také své kuchařky Pečeme podle Herbáře Sladce, Sladká první republika, Herbář ze zahrady přímo na talíř i jednu čerstvou novinku!

Pietní akt

16. prosince 2024

Přednáška historičky Zdeňky Kulhavé na pietním aktu k výročí odbavení transportů židovských obyvatel Hradce Králové v roce 1942 (náměstí Svobody) ve spolupráci s Magistrátem města Hradec Králové.

Vlajky, cestovatelský kufřík. Na cestách s Petrem Voldánem

17. prosinec 2024

Cestovatelská beseda. Tentokrát si Petr Voldán do kavárny pozval zajímavého hosta. Společně s novinářem a dokumentaristou Janem E. Svatošem se vydali na cestu světem za státními vlajkami různých zemí. Tématem jejich společného cestování byly barvy, tvary a symboly na různých vlajkách světa a nejen to.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

AKCE VE SPOLUPRÁCI S VÝCHODOČESKOU POBOČKOU SPOLEČNOSTI TRVALE UDRŽITELNÉHO ŽIVOTA (STUŽ)

Odpoledne v hradecké přírodě

25. duben 2024

Exkurze do nivy Orlice mezi Bělčí nad Orlicí a Blešnem s entomologem M. Mikátem a s botaničkou V. Samkovou.

Cyklistická přírodovědná exkurze

30. květen 2024

Exkurze do lesa Kaltouz u Černilova s entomologem M. Mikátem a s botaničkou V. Samkovou,

Exkurze do lomu v Prachovicích

8. červen 2024

Přírodovědná exkurze do vápencového lomu v Prachovicích s entomologem P. Trávníčkem.

Cykloexkurze pro STUŽ do lesa Kaltouz

Exkurze pro STUŽ do lomu Prachovice

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

EDUKAČNÍ PROGRAMY

V roce 2024 jsme zaznamenali pokračující růst zájmu o edukační programy. Oproti loňskému roku byl zaznamenán nárůst takřka pětinnový. Strmý nárůst popularity zaznamenaly především zvykoslovné programy – např. Advent, dále programy Škola před 100 lety nebo Tajemnými místy muzea. Největší návštěvnickou skupinu tvořily školní třídy především prvního stupně základních škol. Programy ovšem navštívily skupiny všech školských stupňů, včetně několika škol speciálních.

Počet realizací edukačního programu

Název programu	Počet
Advent	30
Prohlídka muzejní budovy AJ	1
Expozice AJ	3
Houby živé a jedovaté	18
Kouzlo hraček	6
Na okraji keltského světa	11
K městu českých královen	40
Edukace pro studenty UHK	3
Otevřené depozitáře	1
K pevnosti	13
Pravěk	3
Prohlídka budovy	10
Procházka centrem města	6
Procházka moderním HK	1
Škola před 100 lety	24
Program přijímačky	1
K Salonu republiky	25
Edukace s tablety	2
Taj jemnosti	8
Tajemnými místy muzea	10
Velikonoce	12
Husitství ve východních Čechách	7
Celkový součet	235

S vysvědčením do muzea

Muzejní noc

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

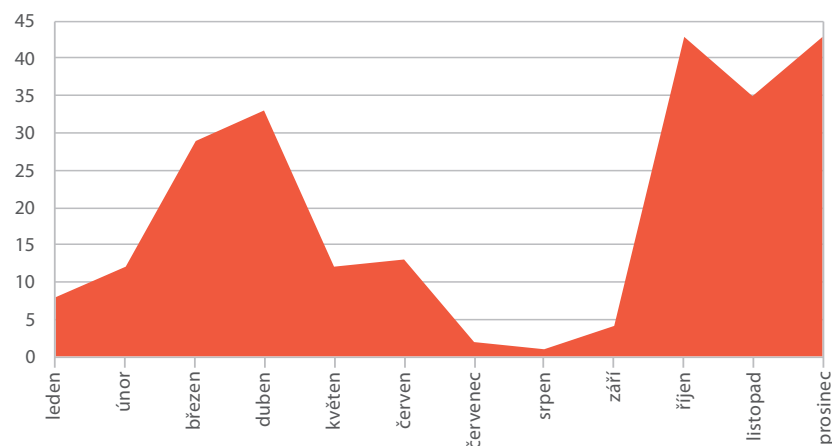
Dosah edukačních programů pokrývá v podstatě celý region východních Čech. Programy navštěvovaly školní skupiny například z Hostinného, Jičína, Nové Paky, Nového Bydžova, ale také z Pardubic, Kameniček u Hlinska, Poličky, Borohrádku nebo ze Žamberku.

Nabídka programů čítala více než 15 standardních programů odehrávajících se ve stálé expozici, ve výstavách, v zázemí muzejní budovy, ale i ve městě. Kromě programů ze stálé nabídky edukátoři vedli několik programů, které odpovídaly na specifickou poptávku – například vedení programu v anglickém jazyce nebo program v otevřených depozitářích. Novinkou v nabídce byl speciální programový den připravený pro žáky středních škol na den přijímacích zkoušek.

Edukační programy dle stupně školy

Druh školy	Počet programů
MŠ	26
ZŠ 1. St.	122
ZŠ 2. St.	51
Speciální	7
SŠ	21
VŠ	8
Celkem	235

Návštěvnost dle měsíce

Muzejní noc

Muzejní adventní trh

Příměstský tábor Týden dětí s muzeem

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

DOPOLEDNÍ SETKÁVÁNÍ (BÝVALÝ SENIORKLUB)

Dvaceti setkáními pokračoval cyklus přednášek a komentovaných prohlídek určených nejen pro seniory. Počet návštěvníků jednotlivých setkání byl značně proměnlivý. Nejatrativnější setkání uvítala i více než 20 zájemců o dané téma. Obvyklý počet návštěvníků byl kolem 10.

Známý i neznámý Gustav Husák

11. ledna 2024, Zdeňka Kulhavá, přednáška

Tématem prvního setkání v roce 2024 byla osobnost československého prezidenta Gustava Husáka (1913–1991). Kurátorka Zdeňka Kulhavá představila život této osobnosti, přičemž se zaměřila i na historické události, které měly vliv na dějinný vývoj československého státu.

Kouzlo hraček

15. ledna 2024, Martina Vlčková, přednáška

Spoluautorka výstavy „Kouzlo hraček“ ve své přednášce přiblížila historii hraček od pravěku až po současnost. Přednáška zároveň představila nejdůležitější tradiční výrobce a modely hraček z českých zemí.

2 % HDP na obranu – co by tomu řekl TGM? Modernizace Československé armády ve 30. letech 20. století v souvislostech

8. února 2024, Jan Hrubecký, přednáška

Přednášející se ve svém programu pokusil nalézt odpověď na otázku, či zásluhou byla zodpovědná příprava Československé republiky na obranu před nacistickým nebezpečím – zda politiků, nebo vojáků.

Z pláže Omaha do Salonu republiky – osvobození ČSR armádou Spojených států v kontextu jejich zapojení do 2. světové

22. února 2024, Jan Hrubecký, přednáška

Cílem přednášky bylo zamyšlení, zda by mohl být opravdu vývoj naší země jiný, pokud by nastalo jedno z pověstných „kdyby“ a americká vojska osvobodila Prahu. Dále přednášející odpovídal na otázky, kolik amerických vojáků položilo život na československém území ve chvílích, kdy Adolf Hitler byl již mrtev a Berlín v rukou Rudé armády, a jak prožívali svůj všední den.

Dubový trezor aneb Perštejnská truhla na pardubickém zámku

7. března 2024, Michal Hambálek, přednáška

Přednáška byla věnovaná pokladu skrytému ve sklepení pardubického zámku – unikátní perštejnské pokladnici. Přednáška se věnovala řadě témat, jako jsou například tesařské řemeslo, stavebně-historický průzkum, konzervování a další.

Živé tradice aneb Příklad etnografické dokumentace obyčejů

21. března 2024, Michal Hambálek, přednáška

Přednáška se zaměřila na tradice a zvyky regionu východních Čech. Zaznělo například, proč se stavěly máje, které byly de facto dočasnými dominantami obcí. Řeč byla i o dalších starobylých a dodnes praktikovaných zvycích, například o stínání kohouta nebo vodění Jidáše. Přednáška se zaměřila také na metodu dokumentace těchto tradic a koncepci jejich ochrany.

Královéhradecké živnosti v Salonu republiky – Módní svět

11. dubna 2024, Pavla Koritenská, Zdeňka Kulhavá, přednáška

Tématem přednášky byly prvorepublikové královéhradecké živnosti v oblasti módního průmyslu, jež autorky Pavla Koritenská a Zdeňka Kulhavá shrnuly v on-line dostupné stejnojmenné mapě s příběhem. Představeny byly obchody a jejich interiéry, dobové fotografie dokumentující provozovny ve městě a také atmosféru života v Hradci Králové.

Míla Fürstová – Tajemnosti aneb Návraty domů

25. dubna 2024, Markéta Pražáková, komentovaná prohlídka

Výstavou děl světově uznávané grafičky provedla zájemce kurátorka Markéta Pražáková, která díky svému unikátnímu vhledu do autorčiny práce mohla návštěvníkům představit Milu Fürstovou i z lidské roviny.

Procházka starým světem

16. května 2024, Jan Jakl, komentovaná prohlídka

Trasa prohlídky vedla od historické budovy Muzea východních Čech na hradecké návrší, kde leží jádro historického města. Průvodce po této trase se ve svém výkladu nezaměřil pouze na nejstarší objekty, ale pohovořil také o některých objektech moderní architektury v prostoru starého města.

Móda v Salonu republiky s ukázkami dobové etikety

30. května 2024, Pavla Koritenská, komentovaná prohlídka

Kurátorka v doprovodu muzejních edukátorů pohovořila o spleťtém světě prvorepublikové etikety. Během komentované prohlídky expozice zaměřené na živnosti a obchody související s módou bylo pro návštěvníky sehráno několik dramatizovaných výstupů, které se týkaly pravidel společenského chování. Úkolem návštěvníků bylo posoudit případné prohřešky proti dobové etiketě.

Vilová čtvrť u Orlice

6. června 2024, Martin Jakoubek, komentovaná prohlídka

Průvodce představil nejstarší z královéhradeckých vilových čtvrtí, která se po zrušení pevnosti začala budovat v blízkosti Orlice. Mezi vilami najdeme jak historizující stavby, tak i vily secesní, a dokonce i několik budov avantgardních využívajících prvky funkcionalismu. V rámci prohlídky byla pozornost věnována i osobnostem vybraných architektů a stavebníků, například hradeckému podnikateli a architektu samoukovi Václavu Rejchlovi staršímu.

Mamut ze Svobodných Dvorů

20. června 2024, Petr Čechák, přednáška

Archeolog muzea přiblížil okolnosti nálezů kosterních pozůstatků mamuta z roku 1899, i to co znamenal v době svého vzniku a co znamená dnes.

Na okraji keltského světa

12. září 2024, Kateřina Čecháková, komentovaná prohlídka výstavy

Autorka výstavy archeoložka provedla návštěvníky posledními čtyřmi staletími starého letopočtu, kdy na našem území žili historičtí Kelové. Výklad byl věnován životu tehdejších lidí z okrajových oblastí a jejich přínosu pro střediska či centra tehdejší společnosti.

Druidové nebo pastevcí?

26. září 2024, Kateřina Čecháková, přednáška

Přednáška se zabývala skupinou obyvatel (druidy) v mladší době železné. Přednášející představila specifikum využívání krajiny Českého ráje Kelty a několik dalších východočeských archeologických dokladů keltského náboženství.

111 let vystavujeme v historické budově muzea

10. října 2024, Zdeňka Kulhavá, komentovaná prohlídka výstavy

Autorka výstavy představila výstavní trendy během celých 111 let, odkdy je historická budova muzea přístupná veřejnosti. Prohlídku doplnily ukázky katalogů výstav a fotografií, které nebyly běžnou součástí výstavy.

Vývoj výstavní činnosti Muzea východních Čech v Hradci Králové

24. října 2024, Zdeňka Kulhavá, přednáška

Přednášející představila vývoj výstavní činnosti muzea od jeho založení roku 1880 s důrazem na období 111 let (1913–2024), kdy se výstavní činnost soustředila zejména do historické budovy na Eliščině nábřeží. Připomněla nejen konkrétní výstavy, ale také trendy ve výstavnictví napříč 20. stoletím a roli muzejních profesí ve výstavní činnosti.

Pražské Předměstí 1924–2024 – město na předměstí

7. listopadu 2024, Radek Bláha, komentovaná prohlídka výstavy

Autor stejnojmenné výstavy archeolog Radek Bláha připomněl méně známé skutečnosti, sídelní vývoj této části Hradce Králové, ale také významné stavby a průmyslové podniky spjaté s Pražským Předměstím.

Panoptikum – Jiří Vavřina

28. listopadu, Martin Jakoubek, komentovaná prohlídka výstavy

Členové klubu byli pozváni na prohlídku výstavy. Úvodní slovo při této prohlídce pronesl a autora představil muzejní pedagog, neboť sám autor obrazů se ze zdravotních důvodů nemohl zúčastnit.

Salon východočeské fotografie

5. prosince, Lucie Peterková, komentovaná prohlídka výstavy

Návštěvníkům byly prezentovány fotografie ve výstavě „Salon východočeské fotografie“, která poskytovala souhrnný přehled aktuální tvorby východočeských fotografů.

Pokoj všem lidem dobré vůle v zákopech a kasárnách – slavení Vánoc ve světových válkách a meziválečném období

19. prosince, Jan Hrubecký, přednáška

Přednáška představila Vánoce jako svátky klidu a míru v dobách, které klidem a mírem neoplývaly. Autor přednášky prezentoval odpovědi na otázky jako například, jak se slavily Vánoce ve válečných dobách nebo zda usedali vojáci prvorepublikové armády ke štědrovečernímu stolu doma nebo ve službě.

III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

MUZEJNÍ NEDĚLE

Tradiční cyklus nedělních programů pro rodiny s dětmi pokračoval v tomto roce pěticí pořadů. Nejúspěšnější z nich navštívilo okolo dvaceti účastníků. Obvyklý počet byl deset osob.

Co všechno najdeš v depozitáři?

18. února 2024

Během prohlídky čtyř muzejních otevřených depozitářů si děti zahrály na malé muzejníky. Připraven pro ně byl badatelský úkol a do rukou se jim dostal i skutečný historický předmět. Společně jsme se dozvěděli víc o našem muzeu.

Muzejní neděle v pevnosti

17. března 2024

Děti si vyzkoušely, jak se žilo v Hradci Králové poté, co ho nechala Marie Terezie přestavět na vojenskou pevnost. Společně se podívaly, jak vypadalo opevnění města, a sestavily si velkoformátový plán pevnosti. Děti se také dozvěděly, jak se pevnost osvědčila v prusko-rakouské válce roku 1866. Navíc si mohly vyzkoušet uniformy jednotlivých stran této války.

Husitská muzejní neděle

21. dubna 2024

Účastníci navštívili výstavu o době, kdy Hradec Králové obývali husité. Dozvěděli se, jak se v husitské době žilo, jak vypadala středověká společnost i to, proč byli husitští bojovníci tak obávanými soupeři. Kdo chtěl, vyzkoušel si i různé části jejich zbroje.

Taj jemnosti ve výstavě Míly Fürstové

9. června 2024

V rámci muzejní neděle děti navštívily výstavu výtvarnice Míly Fürstové Taj jemnosti aneb Návraty domů. Přímo ve výstavě si trochu hrály, například s interaktivními rybičkami, také trochu tvořily a každý si pak domů odnesl vlastní papírovou lodičku.

Keltská muzejní neděle

10. listopadu 2024

Během akce se děti vypravily do mladší doby železné, kdy na našem území žili Keltové. Vyzkoušely si práci s některými důležitými nástroji, které na naše území přinesli právě Keltové, podívaly se i na to, jak chodili oblékáni. Účastníci se také dozvěděli, jaké rozdíly byly mezi životem Keltů v centru a na okraji keltského světa.

DALŠÍ AKCE PRO RODINY S DĚTMI

Edukační oddělení připravilo dále několik dětských tradičních programů, které se pravidelně opakují v období rozdávání vysvědčení nebo prázdnin.

S vysvědčením do muzea – Kouzlo hraček – bojovka

31. ledna 2024

Jednalo se o bojovou hru připravenou primárně pro děti prvního stupně. Program se odehrával v atraktivní výstavě hraček a umožňoval vyzkoušet si řadu z nich, včetně dobových digitálních her z 90. let.

S vysvědčením do muzea – Svět fantazie Míly Fürstové – bojovka

28. června 2024

Dětem byl představen výtvarný svět děl grafičky Míly Fürstové. Mezi jinými na děti čekalo lovení ryb na magnety, vybarvování hvězdného nebe nebo hledání a focení dílčích motivů za pomoci tabletů.

Salon republiky pro děti – interaktivní komentovaná prohlídka

10. července 2024

Děti okusily něco z kouzla prvorepublikového města. Prošly si stálou expozici K Salonu republiky a vyzkoušely řadu interaktivních prvků. Děti se mimo jiné podívaly do kinosálu, vyzkoušely si obsluhu kavárny nebo klobouky v módním salónu. Rovněž si mohly vyplnit dobové vysvědčení násadkovým perem.

Příměstský tábor Týden dětí s muzeem

TÝDEN DĚTÍ S MUZEEM

Příměstský tábor se v režii edukačního oddělení konal ve dvou termínech. Oba dva turnusy tábora byly pětidenní. První termín začínal 19. srpna, druhý o týden později. Program byl tematicky laděný do doby laténské. Děti absolvovaly několik výletů na lokality spjaté s tématem. Za jiné lze jmenovat třeba archeoskanzen v Nasavrkách. Účastníků bylo celkem 47.

AKCE PRO VĚŘEJNOST

Edukátoři se podíleli na řadě akcí, které muzeum pořádalo, některé z nich přímo zajišťovali. V režii edukátorů bylo například 17 prohlídek muzejní budovy s výstupem na vyhlídkovou terasu od dubna do října vždy ve středu a v sobotu. Každý měsíc edukátoři zajišťovali prohlídku otevřených depozitářů. Kromě těchto pravidelných prohlídek edukátoři zajišťovali prohlídky pro různé skupiny zájemců – například zájezdy, zahraniční studenty, zájmová a profesní sdružení aj. Tyto prohlídky byly vedeny také v anglickém a německém jazyce. Edukační oddělení dále spolupracovalo na přípravě a realizaci dětského programu na těchto akcích:

Tajemná Muzejní noc

24. května 2024

Pro děti byly připraveny různé hry a tvořivé aktivity ve všech patrech muzejní budovy. Hry byly zajištěny ve spolupráci s hračkářstvím Agátin svět, které zdarma zapůjčilo několik her.

Zažít město jinak

21. září 2024

Edukátoři spolu s pracovníky ostatních oddělení muzea přichystali několik stanovišť před muzejní budovou na Eliščině nábřeží. Děti tam například měly možnost zkoumat přírodní digitálním mikroskopem nebo pozorovat detaily muzejní budovy pomocí dalekohledů.

Dernisáž výstavy Tajemnosti

6. října 2024

Součástí programu byly tvůrčí a výtvarné aktivity pro děti. Ve speciálním koutku bylo možné poskládat výrobek motivovaný díly grafičky Míly Furstové.

Mezinárodní den archeologie

19. října 2024

Edukátoři připravili pro rodiny s dětmi stanoviště, na kterém si zájemci mohli zkusit mletí mouky na kamenném žernovu, případně na zrnotěrci. Pro vytrvalé účastníky byla připravena odměna v podobě volné vstupenky do muzea.

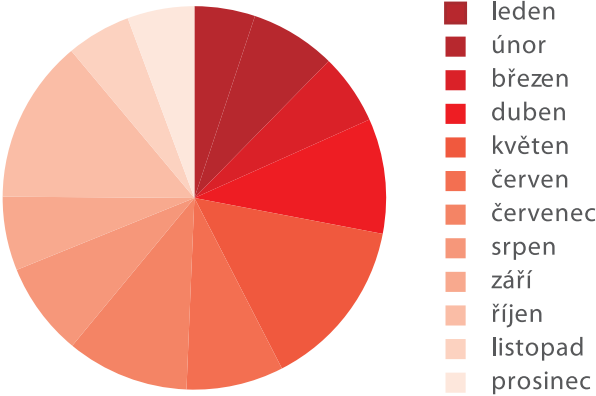
III. Úkoly v hlavní činnosti — Výstavní a edukační činnosti

NÁVŠTĚVNOST

Tabulka návštěvnosti
(lokalita a druh vstupného / počet návštěvníků)

2024	Historická budova muzea			Muzeum války 1866		Rozhledna Chlum	Celkem
	platící	neplatící ¹	programy	platící	neplatící ¹		
leden	971	753	158	–	–	–	1 882
únor	1 158	1 267	233	–	–	–	2 658
březen	913	754	524	–	–	–	2 191
duben	1 467	1236	642	–	–	227	3 572
květen	1 301	1 338	270	–	–	496	3 405
červen	1 135	773	234	–	–	875	3 017
červenec	1 201	718	60	–	–	1 823	3 802
srpen	1 180	723	27	–	–	969	2 899
září	946	819	106	–	–	423	2 294
říjen	2 428	1 966	672	–	–	12	5 078
listopad	661	784	554	–	–	–	1 999
prosinec	722	573	786	–	–	–	2 081
Celkem	14 083	11 704	4 266	–	–	4 825	
	30 053			4 825			
	34 878						1 910
						CELKEM	36 788

Graf celkové roční návštěvnosti

1) • Děti do 10 let, senioři nad 65 let, návštěvnost 1. středu v měsíci

- Držitelé průkazek společnosti NM, ICOM, AMG, Národní památkový ústav, ZTP/P a jejich doprovod
- Dětské domovy, SOS dětské vesničky
- Držitelé volné vstupenky MVČ
- Publicisté po předložení novinářského průkazu
- Průvodci cestovních kanceláří po předložení průkazu – pouze jako doprovod zájezdu
- Studenti UHK oborů Archeologie, Archivnictví, Historie, Počítačová podpora v archivnictví a Prezentace a ochrana kulturního dědictví po předložení průkazu ISIC a studijního plánu pocházejícího ze systému UHK

Návštěvnost webové prezentace a Youtube
Webovou prezentanci muzea si prohlédlo od 1. ledna do 31. prosince 2024 105 553 návštěvníků. V roce 2024 zaznamenala videa uložená na Youtube portálu MVČ 22 339 zhlédnutí.

ROZHLAS

1. 2. 2024, ČESKÝ ROZHLAS PARDUBICE

Rosolozub místo ústříc, rosolovka na obklady. Zimní houby umí překvapit

<https://pardubice.rozhlas.cz/rosolozub-misto-ustric-rosolovka-na-obklady-zimni-houby-umi-prekvapit-9165400>

10. 2. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Co nenašli archeologové? Muzeum východních Čech ukazuje na výstavě objevy amatérských archeologů

<https://hradec.rozhlas.cz/co-nenasli-archeologove-muzeum-vychodnich-cech-ukazuje-na-vystave-objevy-9171928>

8. 3. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Mechovák a Perníkář. Hradec Králové a Pardubice spojuje Labe.

Kdy vznikla rivalita mezi oběma městy?

<https://hradec.rozhlas.cz/mechovak-a-pernikar-hradec-kralove-a-pardubice-spojuje-labe-kdy-vznikla-rivalita-9190624>

15. 3. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Před 85 lety, 15. března 1939, začala německá okupace státu.

O den později byl vyhlášen protektorát

<https://hradec.rozhlas.cz/pred-85-lety-15-brezna-1939-zacala-nemecka-okupace-statu-o-den-pozdeji-byl-9192013>

5. 4. 2024, ČESKÝ ROZHLAS RADIOŽURNÁL

Ranní Radiožurnál v 5:10 hodin – reportáž s mykoložkou Terezou Tejklovou

7. 4. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Máte chuť na čerstvou smaženici nebo houby na trošce másla?

Pak můžete vyrazit do lesa - rostou!

<https://hradec.rozhlas.cz/mate-chut-na-cerstvou-smazenici-nebo-houby-na-trosce-masla-pak-muzete-vyrazit-do-9208378>

27. 4. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Osobnost Anuše Kejřové. Rozhovor s historičkou Pavlou Koritenskou.

10. 5. 2024, RÁDIO PROSTOR

Práce pro Coldplay ze začátku skřípala, museli mi nechat volnost, říká Míla Fürstová

<https://www.radioprostor.cz/clanek/prace-pro-coldplay-ze-zacatku-skripala-museli-mi-nechat-volnost-rika-mila-furstova-54BOr>

10. 5. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

125 let od objevu kostry mamuta spolu s pazourky ve Svobodných Dvorech.

A senzace byla na světě!

<https://hradec.rozhlas.cz/125-let-od-objevu-kostry-mamuta-spolu-s-pazourky-ve-svobodnych-dvorech-a-senzace-9232171>

16. 5. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Bonbóny s psychotropní látkou obsaženou v muchomůrkách

příčinou kolapsu žačky v Hradci Králové

<https://hradec.rozhlas.cz/bonbony-s-psychotropni-latkou-obsazenou-v-muchomurkach-pricinou-kolapsu-zacky-v-9235597>

8. 6. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Královéhradecký kraj vybral firmu, která za 350 milionů opraví

Vrbenského kasárna v Hradci Králové

<https://hradec.rozhlas.cz/kralovehradecky-kraj-vybral-firmu-ktera-za-350-milionu-opravi-vrbenskeho-kasarna-9248999>

18. 6. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Archeologové objevili na Hradecku nejdelší pravěkou mohylu v Evropě.

I meč z období stěhování národů

<https://hradec.rozhlas.cz/archeologove-objevili-na-hradecku-nejdelsi-pravekou-mohylu-v-evrope-i-mec-z-9257504>

19. 6. 2024, ČESKÝ ROZHLAS PARDUBICE

Muchomůrka růžovka a muchomůrka tygrovaná rostou rády pospolu.

Proto mějte oči na stopkách

<https://pardubice.rozhlas.cz/muchomurka-ruzovka-a-muchomurka-tygrovana-rostou-rady-pospolu-proto-mejte-oci-na-9259073>

21. 6. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Rostou v okolí Hradce Králové? S mykoložkou Terezou Tejklovou

jsme vyrazili na důkladný průzkum lesa

<https://hradec.rozhlas.cz/rostou-v-okoli-hradce-kralove-s-mykolozkou-terezou-tejklovou-jsme-vyrazili-na-9260600>

5. 7. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Datum svátku Konstantina a Metoděje je uměle vytvořené.

Kdy přesně přišli na Velkou Moravu, nevíme

<https://hradec.rozhlas.cz/datum-svatku-konstantina-a-metodeje-je-umele-vytvorene-kdy-presne-prisli-na-9271943>

III. Úkoly v hlavní činnosti — Muzeum v médiích

8. 7. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Je krásné vyfotit si plné koše hub, ale já si říkám, chudák, kdo to bude čistit, směje se mykoložka

<https://hrdec.rozhlas.cz/je-krasne-vyfotit-si-plne-kose-hub-ale-ja-si-rikam-chudak-kdo-bude-cistit-smeje->

29. 7. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Host ve studiu: Muzeum války 1866: Střet u Hradce Králové byl po Waterloo druhou největší polní bitvou v 19. století

<https://www.mujirozhlas.cz/host-ve-studiu/muzeum-valky-1866-stret-u-hradce-kralove-byl-po-waterloo-druhou-nejvetsi-polni>

1. 8. 2024, RÁDIO PROSTOR

Dopolední Prostor – Míla Fürstová: Práce pro Coldplay ze začátku skřípala, museli mi nechat volnost

<https://ceskepodcasty.cz/epizoda/409763>

17. 10. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Pravěký „steakový“ nůž aneb Mohli si lidé v době ledové pochutnat na mamutovi s koprovou omáčkou?

<https://hrdec.rozhlas.cz/praveky-steakovy-nuz-aneb-mohli-si-lide-v-dobe-ledove-pochutnat-na-mamutovi-s-9335285>

29. 10. 2024, ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ

Ani s výrazným ochlazením počasí na konci týdne by houbařská sezóna ještě nemusela být u konce

<https://hrdec.rozhlas.cz/ani-s-vyraznym-ochlazenim-pocasi-na-konci-tydne-houbarska-sezona-jeste-nemusela-9342300>

TELEVIZE

20. 2. 2024, ČESKÁ TELEVIZE – UDÁLOSTI V REGIONECH

Reportáž v čase 18:17

<https://www.ceskatelivize.cz/porady/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/224411000140220/>

17. 6. 2024, ČESKÁ TELEVIZE – UDÁLOSTI V REGIONECH PRAHA

Objev nejdelší pravěké pohřební mohyly v Evropě

<https://www.ceskatelivize.cz/porady/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/224411000140617/>

17. 6. 2024, ČESKÁ TELEVIZE – UDÁLOSTI

Nejdelší pravěká mohyla v Evropě

<https://www.ceskatelivize.cz/porady/1097181328-udalosti/224411000110617/>

17. 6. 2024, TV NOVA – TELEVIZNÍ NOVINY

Unikátní nález

<https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/560595-mimoradny-objev-archeologu-na-d35-nasli-evropsky-unikat>

23. 8. 2024, ČESKÁ TELEVIZE – UDÁLOSTI V REGIONECH

Objev gotického hradu v Hradci Králové

<https://www.ceskatelivize.cz/porady/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/224411000140823/>

23. 8. 2024, ČESKÁ TELEVIZE - STUDIO ČT.CZ

Objev původního gotického hradu v Hradci Králové

<https://www.ceskatelivize.cz/porady/10101491767-studio-ct24/224411058250823/>

4. 9. 2024, TN.CZ

Houby by se v Česku daly sbírat kosou. Mykoložka řekla, kde najdete hříby

<https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/572378-houby-by-se-v-cesku-daly-sbirat-kosou-mykolozka-rekla-kde-najdete-hriby>

21. 9. 2024, TV NOVINY.SK

Po výdatných dažďoch by sa mohlo zdať, že húb bude neúrekom.

Mykologička vidí problém

https://tvnoviny.sk/domace/clanok/926542-po-vydatnych-dazdoch-by-sa-mohlo-zdat-ze-hub-bude-neurekom-mykologicka-vidi-problem?campaignsrc=tn_clipboard

III. Úkoly v hlavní činnosti — Muzeum v médiích

15. 11. 2024, ČESKÁ TELEVIZE – UDÁLOSTI V REGIONECH

35 let od pádu komunistické totality

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/224411000141115/>

ON-LINE

4. 1. 2024, VÝLETNÍK.CZ

Co se dá zažít v Královéhradeckém kraji? 10 nejzajímavějších míst a tipů na výlet

<https://www.vyletnik.cz/clanek/co-se-da-zazit-v-kralovehradeckem-kraji-10-nejzajimavejsich-mist-a-tipu-na-vylet/>

15. 1. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Na bojišti u Hradce Králové i v Muzeu východních Čech natáčela německá televize

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/na-bojisti-u-hradce-kralove-i-v-muzeu-vychodnich-cek-natacela-nemecka-televize.html

16. 1. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Mohlo by vás také zajímat: Podívejte se na trailer k dokumentu, který se natáčel v hradeckém muzeu i na bojišti z roku 1866 u Hradce Králové

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/hradec-radary-kamery-mereni-rychlosti-pokuty-za-vic-nez-14-milionu.html

1. 2. 2024, SALONKY HK.CZ

Hlavní postavou únorových Salonek se stal hradecký rodák s „modrou krví“

<https://www.salonkyhk.cz/hlavni-postavou-unorovych-salonek-se-stal-hradecky-rodak-s-modrou-krvi/>

5. 2. 2024, ČESKÉ NOVINY.CZ

Hradecké Muzeum východních Čech představí objevy amatérských archeologů

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2475378>

5. 2. 2024, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Hradecké Muzeum východních Čech představí objevy amatérských archeologů

<https://hradecka.drba.cz/zpravy/17933-hradecke-muzeum-vychodnich-cek-predstavi-objevy-amaterskych-archeologu.html>

14. 2. 2024, PARDUBICKÝ DENÍK.CZ

Hradecký archeolog odkrývá historii soupeření s Pardubicemi. Je to fenomén, říká

https://pardubicky.denik.cz/z_regionu/hradec-kralove-pardubice-historie-rivalita-radek-blaha.html

20. 2. 2024, ČT24.CZ

Při stavbě dálnic na východě Čech se daří odkrývat miliony artefaktů, nechybí ani tisíce let staré předměty

<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/pri-stavbe-dalnic-na-vychode-cek-se-dari-odkrivat-miliony-artefaktu-nechybi-ani-tisice-let-stare-346276>

23. 2. 2024, REGIONPRAHA.CZ

Miliony artefaktů objeveny při stavbě dálnic na východě Čech

<https://www.regionpraha.cz/zpravodajstvi/miliony-artefaktu-objeveny-pri-stavbe-da-205174/>

28. 2. 2024, SALONKYHK.CZ

Od města českých královen K pevnosti – multimediální nadstavba expozice Cesty města

<https://www.salonkyhk.cz/od-mesta-ceskych-kraloven-k-pevnosti-multimedialni-nadstavba-expozice-cesty-mesta/>

29. 2. 2024, RYCHNOVSKÝ DENÍK.CZ A 4 DALŠÍ MUTACE

Kam o víkendu? Na další plesy a bály, za hračkami či pořádnými jeleny

<https://rychnovsky.denik.cz/volny-cas/kam-o-vikendu-na-dalsi-plesy-a-baly-za-hrackami-ci-poradnymi-jeleny-20240229.html>

8. 3. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Velké náměstí ukrývá pozoruhodnou kašnu. Rekonstrukce bude příležitostí ji najít

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/velke-namesti-rekonstrukce-hradec-kralove-rozhovor-archeolog-20240308.html

15. 3. 2024, NOVINY KRAJE.CZ

Výstava Taj jemnosti aneb Návraty domů představí souborné dílo světoznámé grafičky Míly Fürstové

<https://www.novinykraje.cz/blog/2024/03/15/vystava-taj-jemnosti-aneb-navraty-domu-predstavi-souborne-dilo-svetozname-graficky-mily-furstove>

26. 3. 2024, IDNES.CZ/HOBBY

Rostou smrže i májovky, brzy asi vyrazíme na hříby. Pochlubte se úlovky

https://www.idnes.cz/hobby/houby/houby-houbareni-v-zime-na-jare-hriby-pochlubte-se-ulovky.A240324_204640_houby_mce

III. Úkoly v hlavní činnosti — Muzeum v médiích

26. 3. 2024, KOŘENÁŘKA.EU

Rostou smrže i májovky, brzy asi vyrazíme na hříby. Pochlubte se úlovky

<https://www.korenarka.eu/rady/rostou-smrze-i-majovky-brzy-asi-vyrazime-na-hriby-pochlubte-se-ulovky/>

27. 3. 2024, MÍSTNÍ KULTURA.CZ

Výstava Taj jemnosti aneb Návraty domů představí souborné dílo světoznámé grafičky Míly Furstové

<https://mistnikultura.cz/vystava-taj-jemnosti-aneb-navraty-domu-predstavi-souborne-dilo-svetozname-graficky-mily-furstove>

29. 3. 2024, KOMUNÁLNÍ EKOLOGIE.CZ

Teplofikace centra Hradce Králové pokračuje i letos

<https://www.komunalniekologie.cz/info/teplofikace-centra-hradce-kralove-pokracuje-i-letos>

5. 4. 2024, IDNES.CZ – HRADECKÝ

Dívám se a všechno je pro mě zázrak, říká výtvarnice Míla Furstová

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/mila-furstova-vytvarnice-graficka-vystava-rozhovor.A240404_787445_hradec-zpravy_kvi

5. 4. 2024, IMPULS.CZ – REGIONY

Dívám se a všechno je pro mě zázrak, říká výtvarnice Míla Furstová

https://www.impuls.cz/regiony/kralovehradecky-kraj/mila-furstova-vytvarnice-graficka-vystava-rozhovor.A240405_104605_imp-kralovehradecky_air

5. 4. 2024, METRO.CZ – REGIONY

Dívám se a všechno je pro mě zázrak, říká výtvarnice Míla Furstová

https://www.metro.cz/kraje/kralovehradecky-kraj/mila-furstova-vytvarnice-graficka-vystava-rozhovor.A240405_105217_metro-hradec-zpravy_air

10. 4. 2024, DOMAŽLICKÝ DENÍK.CZ + 58 DALŠÍCH MUTACÍ

Kačenku českou milují houbaři i kuchaři. Voní, chutná, je zdravá a roste v dubnu

<https://domazlicky.denik.cz/gastronomie/kacenka-ceska-recept-houbareni.html>

13. 4. 2024, DENÍK.CZ A 1 DALŠÍ MUTACE

Počasí na houby je ideální, potvrdili mykologové. Přeje i podzimním druhům

https://www.denik.cz/z_domova/teple-pocasi-houby-uz-rostou-podzimni-druhy.html

14. 4. 2024, NOVÝ BYDŽOV.CZ

PŘEDNÁŠKA Bydžovsko v raném středověku. Od příchodu Slovanů k zakládání měst.

<https://www.novybydzov.cz/prednaska-bydzovsko-v-ranem-stredoveku-od-prichodu-slovanu-k-zakladani-mest/a-6342>

14. 4. 2024, SALONKY HK.CZ

Začala rekonstrukce Vrbenského kasáren za 341 milionů korun

<https://www.salonkyhk.cz/obrazem-zacala-rekonstrukce-vrbenskeho-kasaren-za-341-milionu-korun/>

18. 4. 2024, METRO.CZ

Archeopark Všestary v sobotu zahájí sezonu, nabídne přednášky i experiment

https://www.metro.cz/kraje/kralovehradecky-kraj/archeopark-vsestary-v-sobotu-zahaji-sezonu-nabidne-prednasky-i-experiment.A240418_150042_metro-hradec-zpravy_air

18. 4. 2024, SALONKY HK.CZ

Archeopark Všestary v sobotu zahájí sezonu, nabídne přednášky i experiment

<https://www.salonkyhk.cz/archeopark-vsestary-v-sobotu-zahaji-sezonu-nabidne-prednasky-i-experiment/>

19. 4. 2024, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Archeopark Všestary v sobotu zahájí sezonu. Nabídne přednášky i experiment

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/18531-archeopark-vsestary-v-sobotu-zahaji-sezonu-nabidne-prednasky-i-experiment.html>

21. 4. 2024, IDNES.CZ – HRADECKÝ

Ze země vykoukl kel. Mamut z Hradce je jako první důkaz lovců dodnes unikátem

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/mamut-svobodne-dvory-nalez-muzeum-archeolog-cihelna-historie.A240416_123840_hradec-zpravy_tuu

26. 4. 2024, AKTIVNÍ DÍTĚ.CZ

Kam s dětmi, tipy na výlet - okres Hradec Králové - Aktivní dítě

<https://www.aktivnidite.cz/kralovehradecky-kraj/okres-hradec-kralove/mista-pro-deti-kam-s-detmi-na-vylet>

28. 4. 2024, AKTIVNÍ DÍTĚ.CZ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

<https://www.aktivnidite.cz/4-624-muzeum-vychodnich-cek-v-hradci-kralove>

III. Úkoly v hlavní činnosti — Muzeum v médiích

3. 5. 2024, METRO.CZ

Archeopark ve Všestarech na Hradecku ukáže, jak se obchodovalo v pravěku

https://www.metro.cz/kraje/kralovehradecky-kraj/archeopark-ve-vsestarech-na-hradecku-ukaze-jak-se-obchodovalo-v-praveku.A240503_164548_metro-hradec-zpravy_air

4. 5. 2024, NÁŠ REGION.CZ

Jak se obchodovalo v pravěku? Odhalí to archeopark

<https://nasregion.cz/jak-se-obchodovalo-v-praveku-odhali-to-archeopark-373750/>

15. 5. 2024, KOLÍNSKÝ DENÍK.CZ A 59 DALŠÍCH MUTACÍ

Po medvědích s HHC dětem hrozí bonbony s výtazkem z jedovaté muchomůrky

<https://kolinsky.denik.cz/zpravy-z-ceska/novy-trend-mezimladezi-bonbony-s-vytazky-z-muchomurky-20250515.html>

16. 5. 2024, IROZHLAS.CZ

V Hradci Králové zkolabovala začka. Snědla bonbony s psychotropní látkou obsaženou v muchomůrkách

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/v-hradci-kralove-zkolabovala-zacka-snedla-bonbony-s-psychotropni-latkou_2405161214_pj

16. 5. 2024, SEZNAM ZPRÁVY.CZ

Školačka v Hradci Králové zkolabovala po požití legálně prodáváných bonbonů

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-skolacka-v-hradci-kralove-zkolabovala-po-poziti-legalne-prodavanych-bonbonu-252011>

17. 5. 2024, BLESK.CZ

Školačka z Hradce po sněžení bonbonu: Kolaps! Zhroutila se na toaletách

<https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/786078/skolacka-z-hradce-po-snezeni-bonbonu-kolaps-zhroutila-se-na-toaletach.html>

17. 5. 2024, SEZNAM ZPRÁVY.CZ

Bonbony s extraktem z muchomůrek? Hazard, hrozí i smrt, varuje odbornice

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-bonbony-s-extraktem-z-muchomurek-hazard-hrozi-i-smrt-varuje-odbornice-252099>

21. 5. 2024, STRAKONICKÝ DENÍK.CZ

OBRAZEM: Kovář, hřib dubový, lišky. Houby vystrkují kloboučky i na Strakonicku

https://strakonicky.denik.cz/zpravy_region/kovar-hrib-dubovy-a-lisky-houby-uz-vystrkuji-kloboucky-i-na-strakonicku-20240521.html

23. 5. 2024, IDNES.CZ – HRADECKÝ

Severní terasy vyjdou Hradec na 200 milionů, radní hledají projektanta

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/severni-terasy-sesuv-oprava-adalbertinum-hradec-kralove.A240523_796334_hradec-zpravy_tuu

23. 5. 2024, METRO.CZ

Severní terasy vyjdou Hradec na 200 milionů, radní hledají projektanta

https://www.metro.cz/kraje/kralovehradecky-kraj/severni-terasy-sesuv-oprava-adalbertinum-hradec-kralove.A240523_163220_metro-hradec-zpravy_air

24. 5. 2024, IDNES.CZ – HRADECKÝ

Muzejní noc v Hradci vede od křidel Míly Fürstové k loutkám i hoblíkům

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/muzejni-noc-muzeum-galerie-furstova-drak-hucak-planetarium.A240524_797045_hradec-zpravy_tuu

24. 5. 2024, IMPULS.CZ – REGIONY

Muzejní noc v Hradci vede od křidel Míly Fürstové k loutkám i hoblíkům

https://www.impuls.cz/regiony/kralovehradecky-kraj/muzejni-noc-muzeum-galerie-furstova-drak-hucak-planetarium.A240524_095606_imp-kralovehradecky_air

30. 5. 2024, PRAŽSKÝ DENÍK.CZ

Houbařská sezona pomalu začíná. Kam na houby v Praze?

https://prazsky.denik.cz/zpravy_region/praha-houbarska-sezona-kam-na-houby-v-praze.html

31. 5. 2024, IDNES.CZ – HOBBY

Pršelo, což je pro houby ráj. Pochlubte se úlovky z lesa

https://www.idnes.cz/hobby/houby/houby-rust-ctenarske-ulovky.A240530_145320_houby_bma

31. 5. 2024, PRIMA LIVING.CZ

Kde rostou houby: Houbaři musí zvolit vhodný les, pak mají šanci na úspěch, říká mykoložka

<https://living.iprima.cz/kde-rostou-houby-houbari-musi-zvolit-vhodny-les-pak-maji-sanci-na-uspech-rika-mykolozka-438515>

7. 6. 2024, PRIMA LIVING.CZ

Pozor na tento hřib. Za sebrání tohoto krasavce hrozí drastická pokuta

<https://living.iprima.cz/pozor-na-tento-hrib-za-sebrani-tohoto-krasavce-hrozi-drasticka-pokuta-439170>

III. Úkoly v hlavní činnosti — Muzeum v médiích

14. 6. 2024, ARCHIWEB.CZ

V centru Hradce Králové začala rekonstrukce Vrbenského kasáren za 341 milionů Kč

<https://www.archiweb.cz/n/domaci/v-centru-hradce-kralove-zacala-rekonstrukce-vrbenskeho-kasaren-za-341-milionu-kc>

14. 6. 2024, KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ.CZ

V bývalých Vrbenského kasárnách vznikne největší přírodovědecká expozice v České republice

<https://www.khk.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/v-byvalych-vrbenskeho-kasarnach-vznikne-nejvetsi-prirodovedecka-expozice-v-ceske-republice-404293/>

14. 6. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Ve Vrbenského kasárnách vznikne největší přírodovědecká expozice v Česku

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/vrbenskeho-kasarna-hradec-kralove-muzeum-revitalizace-20240614.html

15. 6. 2024, U NÁS V REGIONU.CZ

Začala rekonstrukce Vrbenského kasáren

<https://nasregion.cz/zacala-rekonstrukce-vrbenskeho-kasaren-378154/>

17. 6. 2024, PARLAMENTNÍ LISTY.CZ

Vznikne největší přírodovědecká expozice v České republice

<https://www.parlamentnilisty.cz/profily/Mgr-Martin-Cervicek-Brig-gen-v-v-112134/clanek/Vznikne-nejvetsi-prirodovedecka-expozice-v-Ceske-republice-135270>

18. 6. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Scéna z bitvy u Hradce Králové připomene osudy slavného generála

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/bitva-u-hradce-kralove-1866-program.html

19. 6. 2024, UHK.CZ

Archeologové Filozofické fakulty UHK objevili pravděpodobně nejdelší pravěkou mohylu v Evropě

<https://www.uhk.cz/cs/filozoficka-fakulta/ff/aktualne/archeologove-filozoficke-fakulty-uhk-objevili-nejdelsi-pravekou-mohylu-v-evrope>

20. 6. 2024, KULTURA HRADEC.CZ

Mamut ze Svobodných Dvůrů

<https://www.kultura-hradec.cz/kulturni-akce/article/86185>

23. 6. 2024, VĚDA A VÝZKUM.CZ

Archeologové Filozofické fakulty UHK objevili pravděpodobně nejdelší pravěkou mohylu v Evropě

<https://vedavyzkum.cz/veda/z-domova/archeologove-filozoficke-fakulty-uhk-objevili-pravdepodobne-nejdelsi-pravekou-mohylu-v-evrope>

24. 6. 2024, MÍSTNÍ KULTURA.CZ

V bývalých Vrbenského kasárnách vznikne největší přírodovědecká expozice v České republice

<https://mistnikultura.cz/v-byvalych-vrbenskeho-kasarnach-vznikne-nejvetsi-prirodovedecka-expozice-v-ceske-republice>

28. 6. 2024, ČESKÉ NOVINY.CZ

Staré a částečně opracované kmeny od Labe v H. Králové jsou z doby Keltů

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2537785>

28. 6. 2024, KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ.CZ

Nová expozice v Muzeu války 1866 na Chlumu začne vznikat ještě letos

<https://www.khk.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/nova-expozice-v-muzeu-valky-1866-na-chlumu-zacne-vznikat-jeste-letos-404776/>

28. 6. 2024, NÁŠ REGION.CZ

Vzácný nález je z doby Keltů! Kmeny našli stavbaři v Hradci Králové, odhalili neznámou část historie

<https://nasregion.cz/vzacny-nalez-je-z-doby-keltu-kmeny-nasli-stavbari-v-hradci-kralove-odhalili-neznamou-cast-historie-379599/>

28. 6. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Bez biflování. Nová expozice v Muzeu války 1866 na Chlumu se otevře za dva roky

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/bitva-u-hradce-kralove-1866-chlum-nova-expozice-vystavba.html

28. 6. 2024, NOVINKY.CZ

Dva obrovské kmeny stromů nalezené stavbaři v Hradci Králové jsou polotovary lodí z doby Keltů

<https://www.novinky.cz/clanek/veda-skoly-dva-obrovske-kmeny-stromu-nalezene-stavbari-v-hradci-kralove-jsou-polotovary-lodi-z-doby-keltu-40478299>

III. Úkoly v hlavní činnosti — Muzeum v médiích

28. 6. 2024, AKCE PLZEŇ.CZ

Dva obrovské kmeny stromů nalezené stavbaři v Hradci Králové jsou polotovary lodí z doby Keltů

<https://akceplzen.cz/dva-obrovske-kmeny-stromu-nalezene-stavbari-v-hradci-kralove-jsou-polotovary-lodi-z-doby-keltu/>

29. 6. 2024, METRO.CZ

Nová expozice prusko-rakouské války 1866 na Chlumu vyjde na více než 10 mil.Kč

https://www.metro.cz/kraje/kralovehradecky-kraj/nova-expozice-prusko-rakouske-valky-1866-na-chlumu-vyjde-na-vice-nez-10-mil-kc.A240629_130035_metro-hradec-zpravy_air

29. 6. 2024, THE EPOCH TIMES.CZ

Bitevní ukázkou ke 158. výročí bitvy na Chlumu dnes sledovaly tisíce lidí

<https://www.epochtimes.cz/2024/06/29/bitevni-ukazku-ke-158-vyroci-bitvy-na-chlumu-dnes-sledovaly-tisice-lidi/>

1. 7. 2024, ORLICKÝ NET.CZ

Proběhla rekonstrukce bitvy u Chlumu. Nová expozice v Muzeu války 1866 začne vznikat ještě letos

https://www.orlicky.net/?id_zpravy=14067091871719806608

2. 7. 2024, KOKTEJL.CZ

Jak probíhá otrava houbami. Osobní zkušenost, které se raději vyhněte

<https://www.koktejl.cz/ekologie-a-pomoc/jak-probiha-otrava-houbami-osobni-zkusenost-ktere-se-radeji-vyhnete/>

2. 7. 2024, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Hradecký kraj začne se stavbou nové expozice prusko-rakouské války z roku 1866

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/19128-hradecky-kraj-zacne-se-stavbou-nove-expozice-prusko-rakouske-valky-z-roku-1866.html>

3. 7. 2024, MÍSTNÍ KULTURA.CZ

Nová expozice v Muzeu války 1866 na Chlumu začne vznikat ještě letos

<https://mistnikultura.cz/nova-expozice-v-muzeu-valky-1866-na-chlumu-zacne-vznikat-jeste-letos>

4. 7. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Archeologové znají stáří dřevěných člunů nalezených u fakultky. Je to překvapení

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/monoxylon-fakultni-nemocnice-archeologie-nalez-datace.html

8. 7. 2024, METRO.CZ

Archeopark pravěku Všestary na víkend připravuje největší akci sezony

https://www.metro.cz/kraje/kralovehradecky-kraj/arheopark-praveku-vsestary-na-vikend-pripavuje-nejvetsi-akci-sezony.A240708_133036_metro-hradec-zpravy_air

12. 7. 2024, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Archeopark pravěku Všestary na víkend připravuje největší akci sezony

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/19182-arheopark-praveku-vsestary-na-vikend-pripavuje-nejvetsi-akci-sezony.html>

16. 7. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Opravy v centru Hradce se chýlí ke konci. Podnikatelům potečou nervy ještě měsíc

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/centrum-hradec-kralove-oprava-podnikatele-archeologie.html

16. 7. 2024, HRADEC KRÁLOVÉ.CZ

V Kopečku se práce už pomalu chýlí ke konci

<https://zpravy.hradeckralove.cz/v-kopecku-se-prace-uz-pomalu-chyli-ke-konci-54378/>

28. 7. 2024, SALONKY HK.CZ

Seriál Muzea východních Čech: Hradec Králové Salonem republiky

<https://www.salonkyhk.cz/serial-muzea-vychodnich-cek-hradec-kralove-salonem-republiky/>

1. 8. 2024, KULTURA HRADEC.CZ

Kalendárium kulturních akcí

<https://www.kultura-hradec.cz/kulturni-akce/category/2/08/08/2024/2024/09/09/08/2024/09/08/2024>

4. 8. 2024, HRADEC KRÁLOVÉ.CZ

Jídelníček války 1866

<https://kultura.hradeckralove.cz/jidelnicek-valky-1866-54323/>

8. 8. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Tipy na víkend na Hradecku: Výstava stavebnic, Amélie z Montmartru i formule

<https://hradecky.denik.cz/volny-cas/tipy-vikend-hradecko-kam-vyrazit-20240808.html>

9. 8. 2024, KULTURA HRADEC.CZ

Jídelníček války 1866

<https://www.kultura-hradec.cz/kulturni-akce/article/87574>

III. Úkoly v hlavní činnosti — Muzeum v médiích

22. 8. 2024, NYMBURSKÝ DENÍK.CZ A 60 DALŠÍCH MUTACÍ

Jako houby po dešti: Kdy se můžeme těšit na košíky plné hřibů

<https://nymbursky.denik.cz/hobby/rust-hriby.html>

23. 8. 2024, ČT24.CZ

Dělníci v Hradci Králové objevili zbytky gotického hradu

<https://ct24.cesatelevize.cz/clanek/regiony/delnici-v-hradci-kralove-objevili-zbytky-gotickeho-hradu-352331>

3. 9. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ + 1 DALŠÍ MUTACE

Rakety u Hradce Králové? Muzeum získalo unikátní fragmenty rakouských zbraní

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/fragmenty-rakety-unikatni-exponaty-hradec-kralove-muzeum-20240903.html

11. 9. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Jazz bude opět kráčet městem. Přiveze 30 let naděje a porozumění

<https://hradecky.denik.cz/volny-cas/jazz-goes-to-town-program-2024.html>

19. 9. 2024, MÉDIUM SEZNAM.CZ

Invazivní hřib štíhlotřenný: Dle mykologů hrozí, že se objeví i u nás a vytlačí některé druhy hub

<https://medium.seznam.cz/clanek/hana-strejцова-invazivni-hrib-stihlotrenny-dle-mykologu-hrozi-ze-se-objevi-i-u-nas-a-vytlaci-nektere-druhy-hub-86879>

20. 9. 2024, IDNES.CZ – HOBBY

Porostou houby po deštích? Neměly ideální podmínky, upozorňuje mykoložka

https://www.idnes.cz/hobby/houby/mapa-hub-deste-povodne-houby-kde-hledat.A240919_074253_houby_bma

26. 9. 2024, TN.CZ

Dvěma druhům hub se obzvlášť daří. U hřibů může přijít zlom za pár dní

<https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/575678-dvema-druhum-hub-se-obzvlast-dari-u-hribu-muze-prijit-zlom-za-par-dni>

27. 9. 2024, KLASIKA PLUS.CZ

Hradecká filharmonie v říjnu doma i na návštěvách

<https://www.klasikaplus.cz/hradecka-filharmonie-v-rijnu-doma-i-na-navstevach/>

29. 9. 2024, JIHLAVSKÝ DENÍK.CZ A 60 DALŠÍCH MUTACÍ

Kde a jaké houby teď najdete? Rostou, ale potřebujete i trochu štěstí

<https://jihlavsky.denik.cz/hobby/kde-hledat-houby.html>

29. 9. 2024, GLOBE 24.CZ

Bedla na řízky. Ale pozor, jsou i jedovaté. Na co si musíte dávat pozor?

<https://globe24.cz/bedla-a-rizky-ale-pozor-jsou-i-jedovate.onzx0hce>

1. 10. 2024, TEPLICKÝ DENÍK.CZ

Teplicko je plné těchto hub. Ale pozor na některé bedly, jsou jedovaté

https://teplicky.denik.cz/zpravy_region/teplicko-je-plne-techto-hub-ale-pozor-na-nektere-bedly-jsou-jedovate.html

3. 10. 2024, METRO.CZ

Archeolog: Královský hrad v Hradci Králové byl rozsáhlejší, než se předpokládalo

https://www.metro.cz/kraje/kralovehradecky-kraj/archeolog-kralovsky-hrad-v-hradci-kralove-byl-rozsahlejsi-nez-se-predpokladalo.A241003_110034_metro-hradec-zpravy_air

3. 10. 2024, NÁŠ REGION.CZ

Jak vypadal královský hrad v Hradci Králové? Vykopávky přinesly nové poznatky

<https://nasregion.cz/jak-vypadal-kralovsky-hrad-v-hradci-kralove-vykopavky-prinesly-nove-poznatky-388565/>

3. 10. 2024, STAVEBNICTVÍ 3000.CZ

Archeolog: Královský hrad v Hradci Králové byl rozsáhlejší, než se předpokládalo

<https://www.stavebnictvi3000.cz/clanky/archeolog-kralovsky-hrad-v-hradci-kralove-byl-rozsahlejsi-nez-se-predpokladalo-zpra>

5. 10. 2024, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Královský hrad v Hradci Králové byl rozsáhlejší, než se předpokládalo, tvrdí archeolog Bláha

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/19936-kralovsky-hrad-v-hradci-kralove-byl-rozsahlejsi-nez-se-predpokladalo-tvrdi-archeolog-blaha.html>

11. 10. 2024, AHA ONLINE.CZ

Pod budoucí dálnicí našli pravěkou studnu

<https://www.ahaonline.cz/clanek/musite-vedet/218417/pod-budouci-dalnici-nasli-pravekou-studnu.html>

12. 10. 2024, TN.CZ

Z lesů teď bez hub neodejdete. Mykolog řekl, kam byste ale radši chodit neměli

<https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/578302-z-lesu-tes-bez-hub-neodejdete-mykolog-rekl-kam-byste-ale-radsi-chodit-nemeli>

III. Úkoly v hlavní činnosti — Muzeum v médiích

14. 10. 2024, NOVINKY.CZ

Mílu Fürstovou objevil svět díky kapele Coldplay, teď výtvarnice okouzila Hradec Králové

<https://www.novinky.cz/clanek/kultura-milu-furstovou-objevil-svet-diky-kapele-coldplay-ted-vytvarnice-okouzila-hradec-kralove-40492153>

16. 10. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

VIDEO: Vzácny archeologický nález dostal v muzeu tu nejlepší péči

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/archeologie-nalez-studna-cisteni-restaurovani.html

17. 10. 2024, IDNES.CZ – HOBBY

Houby si dělají, co chtějí. Letos rostly úplně na přeskáčku, říká mykoložka

https://www.idnes.cz/hobby/houby/podzim-cesko-houby-smrky-podzimni-druhy-mykolozka-rozhovor.A241015_205159_houby_bma

18. 10. 2024, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Archeologie bude zítra procházet v hradeckém muzeu žaludkem

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/20021-archeologie-bude-zitra-prochazet-v-hradeckem-muzeu-zaludkem.html>

20. 10. 2024, BLESK.CZ

Mykoložka o letošním překvapení: Houby rostou podle vlastních pravidel! Co čekat na podzim?

<https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-pribehy/797485/mykolozka-o-letosnim-prekvapieni-houby-rostou-podle-vlastnich-pravidel-co-cekat-na-podzim.html>

21. 10. 2024, IDNES.CZ

V centru Hradce staví muzeum pro největší přírodovědeckou expozici v Česku

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/vrbenskeho-kasarna-prestavba-muzeum-vychodnich-cech-hradec-kralove.A241021_822423_hradec-zpravy_the

21. 10. 2024, IMPULS.CZ

V centru Hradce staví muzeum pro největší přírodovědeckou expozici v Česku

https://www.impuls.cz/regiony/kralovehradecky-kraj/vrbenskeho-kasarna-prestavba-muzeum-vychodnich-cech-hradec-kralove.A241021_173203_imp-kralovehradecky_air

21. 10. 2024, METRO.CZ

V centru Hradce staví muzeum pro největší přírodovědeckou expozici v Česku

https://www.metro.cz/kraje/kralovehradecky-kraj/vrbenskeho-kasarna-prestavba-muzeum-vychodnich-cech-hradec-kralove.A241021_173218_metro-hradec-zpravy_air

15. 11. 2024, ČESKÉ NOVINY.CZ

Na Hradecku letos objevili největší pohřebiště z doby Keltů v kraji od 80. let

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2596066>

15. 11. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Pomůžete s výstavou? Muzeum hledá vyobrazení Hradce ze 17. až 19. století

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/vystava-muzeum-hleda-vyobrazeni-hradec-kralove-20241115.html

15. 11. 2024, DENÍK N.CZ

Archeologové u Všetar na Hradecku letos objevili devět hrobů z doby laténské,...

<https://denikn.cz/minuta/1579402/>

16. 11. 2024, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Na Hradecku letos objevili největší pohřebiště z doby Keltů v kraji od 80. let

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/20273-na-hradecku-letos-objevili-nejvetsi-pohrebiste-z-doby-keltu-v-kraji-od-80-let.html>

22. 11. 2024, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Za týden zavoní před hradeckým muzeem svařák a trdelník, začnou adventní trhy

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/20294-za-tyden-zavoni-pred-hradeckym-muzeem-svarak-a-trdelnik-zacnou-adventni-trhy.html>

29. 11. 2024, METRO.CZ

Muzejní trhy a rozsvícení stromu

https://www.metro.cz/kraje/kralovehradecky-kraj/adventni-koncerty.A241128_170026_metro-hradec-zpravy_pecve

30. 12. 2024, ČESKÉ OBZORY

Velká sláva krajské metropole

<https://www.ceskeobzory.cz/velka-slava-krajske-metropole/>

30. 12. 2024, HRADECKÝ DENÍK.CZ

TOP 5 událostí 2025 na Hradecku: Víme, na co se můžete těšit v novém roce

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/top-5-udalosti-2025-hradecko-20241230.html

III. Úkoly v hlavní činnosti — Muzeum v médiích

TISK

2. 1. 2024, SALONKY HK, STR. 16–17

Zima v Hradci Králové v dobách minulých aneb Kostěné brusle

16. 1. 2024, MF DNES, STR. 13

Dnes na besedu o Švýcarsku

17. 1. 2024, HRADECKÝ DENÍK, STR. 3

Na bojišti u Hradce Králové i v Muzeu východních Čech natáčela německá televize

19. 1. 2024, HRADECKÝ DENÍK A VŠECHNY REGIONÁLNÍ MUTACE, STR. 10

Kulturní tipy – Výstava Kouzlo hraček

31. 1. 2024, DOBRUŠSKÝ ZPRAVODAJ, STR. 7

Zimní spánek muzeu nehrozí

31. 1. 2024, RADNICE (HRADEC KRÁLOVÉ), STR. 3

Udělejte si čas – Lásky je na houby

31. 1. 2024, MF DNES - HRADECKÝ, STR. 13

Husité na východě Čech

1. 2. 2024, SALONKY HK, STR. 18–19

Multimediální nadstavba expozice Cesty města

6. 2. 2024, MF DNES - PARDUBICKÝ, STR. 15

Ukážou nálezy amatérských archeologů

7. 2. 2024, MF DNES - HRADECKÝ, STR. 12

Co nenašli archeologové, našly detektory amatérů

15. 2. 2024, NÁŠ REGION, STR. 10

Muzeum východních Čech představí objevy amatérských archeologů

21. 2. 2024, HRADECKÝ DENÍK A VŠECHNY REGIONÁLNÍ MUTACE, STR. 2

Rivalita mezi Hradcem Králové a Pardubicemi je zajímavý fenomén

28. 2. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 15

Husitské ideje

29. 2. 2024, DOBRUŠSKÝ ZPRAVODAJ, STR. 10

Amatérský archeolog Jan Klen v hradeckém muzeu

1. 3. 2024, SALONKY HK, STR. 16–17

Expozice Cesty města a její multimediální nadstavba

11. 3. 2024, HRADECKÝ DENÍK A VŠECHNY REGIONÁLNÍ MUTACE, STR. 2

Velké náměstí v Hradci Králové ukrývá pozoruhodnou kašnu. Jeho rekonstrukce bude příležitostí ji najít

26. 3. 2024, RADNICE, STR. 10

Po stopách kostry mamuta do „jeho“ Svobodných dvorů

2. 4. 2024, SALONKY HK, STR. 22–23

Jak vznikalo město českých královen

4. 4. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 10

Před 125 lety u Hradce vykopali mamuta

4. 4. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 14

Dívám se a všechno je pro mě zázrak

5. 4. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 14

Křídla a holubice pro Hradec

5. 4. 2024, 5 PLUS 2 - HRADECKO A JIČÍNSKO, STR. 3

Po stopách mamuta ze Svobodných Dvůrů

16. 4. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 13

Mamut z cihelny

23. 4. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 14

Depozitáře muzea zítra otevírají

25. 4. 2024, NOVOBYŽOVSKÝ ZPRAVODAJ, STR. 18

Přednáška archeologa Muzea východních Čech v HK Mgr. Radka Bláhy a výzkumníka Bc. Jana Skaly

2. 5. 2024, SALONKY HK, STR. 26–27

Mezi barokním leskem a vojenskou pevností

16. 5. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 16

Raný středověk

21. 5. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 14

Nové terasy: 200 milionů

24. 5. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 12

Muzejní noc vede od křídel přes loutky až k hoblíkům

3. 6. 2024, SALONKY HK, STR. 24–25

Zánik královéhradecké pevnosti

14. 6. 2024, PÁTEK LIDOVÝCH NOVIN, STR. 25

Prázdninové tipy

18. 6. 2024, ZLÍNSKÝ DENÍK + 7 DALŠÍCH MUTACÍ, STR. 1

Na Hradecku byla nejdelší pravěká mohyla v Evropě

21. 6. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 22

Mamut z Hradce je dodnes unikátem

1. 7. 2024, MF DNES - HRADECKÝ, STR. 11

Na okraji keltského světa

1. 7. 2024, MF DNES - HRADECKÝ, STR. 11

Muzeum 1866 otevře ke 160. výročí bitvy

1. 7. 2024, SALONKY HK, STR. 20–21

Hradec Králové Salonem republiky

2. 7. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 16

Kmeny z dob Keltů

3. 7. 2024, CAMPING, CARS & CARAVANS, STR. 81–83

Okolo Hradce

4. 7. 2024, PRÁVO – KARLOVARSKO + 2 DALŠÍ MUTACE, STR. 7

Svět Keltů uvidí návštěvníci v hradeckém muzeu

4. 7. 2024, HRADECKÝ DENÍK, STR. 1

Kmeny z Hradce Králové pamatují Kelty

4. 7. 2024, HRADECKÝ DENÍK, STR. 4

Bez biflování. Nová expozice v Muzeu války 1866 na Chlumu se otevře za dva roky

13. 7. 2024, PRÁVO – JIŽNÍ ČECHY + 2 DALŠÍ MUTACE, STR. 13

Muzeum války 1866 na Chlumu ožíví nová expozice

19. 7. 2024, HRADECKÝ DENÍK, STR. 4

Opravy v centru Hradce jsou skoro u konce. Podnikatelům potečou nervy ještě měsíc

1. 8. 2024, SALONKY HK, STR. 22–23

Léto a Hradečáci v období první republiky

22. 8. 2024, KVĚTY, STR. 10–14

Proměny říše hub v čase

22. 8. 2024, INSTINKT, STR. 28–30

Historie NEJ... bitev ANEB ZPÁTKY DO ŠKOLNÍCH LAVIC

23. 8. 2024, MF DNES – PARDUBICKÝ, STR. 20

Nový památník 1866

2. 9. 2024, SALONKY HK, STR. 24–25

Dozvuky války z roku 1866

4. 9. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 11

Pražské Předměstí

6. 9. 2024, HRADECKÝ DENÍK, STR. 4

Rakety u Hradce Králové? Muzeum získalo unikátní fragmenty dávných zbraní

8. 9. 2024, U NÁS V KRAJI, STR. 8

Muzeum války 1866 se otevře za dva roky na 160. výročí bitvy

8. 9. 2024, U NÁS V KRAJI, STR. 8

V bývalých Vrbenského kasárnách vznikne největší přírodovědecká expozice v České republice

24. 9. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 13

Kameny zmizelých

III. Úkoly v hlavní činnosti — Muzeum v médiích

26. 9. 2024, CHRUDIMSKÝ DENÍK + 68 DALŠÍCH MUTACÍ, STR. 4
Houbařské podmínky jsou ideální. Přesto nerostou

26. 9. 2024, ŽATECKÝ A LOUNSKÝ DENÍK, STR. 4
Houbařské podmínky jsou ideální, přesto odborníci krotí nadšení

1. 10. 2024, SALONKY HK, STR. 18–19
Zámečnická škola

8. 10. 2024, PRÁVO – SEVEROVÝCHOD + 2 DALŠÍ MUTACE, STR. 8
Taj jemnosti Míly Fürstové je v muzeu

11. 10. 2024, AHA, STR. 8
Pod budoucí dálnicí našli pravěkou studnu

11. 10. 2024, BLESK, STR. 9
Vykopali pravěkou studnu

11. 10. 2024, DENÍK, STR. 3
Rostou, ale potřebujete i trochu štěstí

16. 10. 2024, HISTORY REVUE, STR. 14
V Hradci Králové odhalili zbytky gotického hradu

16. 10. 2024, MF DNES – HRADECKÝ, STR. 13
Z kasáren bude kulturní čtvrť

18. 10. 2024, HRADECKÝ DENÍK, STR. 3
Vědci zkoumají dřevěnou studnu. Může být stará přes 2200 let, odhadují

30. 10. 2024, MF DNES - HRADECKÝ, STR. 13
Badatel o Bariu

1. 11. 2024, SALONKY HK, STR. 18–19
Královéhradečtí patrioti: Ignát Herrmann a Ludvík Domečka

18. 11. 2024, MF DNES, STR. 12
Archeologové pod D35 našli keltské pohřebiště

27. 11. 2024, MF DNES, STR. 13
Prohlídky preparátů i zbraní

29. 11. 2024, PRÁVO, STR. 11
Muzejní trhy už o víkendu

30. 11. 2024, MF DNES, STR. 11
Muzejní trhy a rozsvícení stromu

30. 11. 2024, MF DNES HRADECKÝ + 11 DALŠÍCH MUTACÍ, STR. 24
Hradec: 111 let moderny

2. 12. 2024, SALONKY HK, STR. 18–19
Vánoce v Salonu republiky

4. 12. 2024, RADNICE, STR. 1
Ohlédnutí za adventním trhem

11. 12. 2024, MF DNES HRADECKÝ, STR. 18
Retrovaření

18. 12. 2024, RADNICE, STR. 3–4
Bohaté dějiny Hradce: Od mamutů, přes Elišku Rejčku a Žižku až po Gočára

27. 12. 2024, MF DNES - PARDUBICKÝ, STR. 19
Dva vítězové

31. 12. 2024, MF DNES HRADECKÝ, STR. 14
Rok 2024 objektivem MF DNES

IV. Hospodaření organizace

Personální oblast — Výnosy a náklady — Dotace — Tvorba a čerpání peněžních fondů —
Finanční majetek — Kontrolní systém — Ukončené investiční zakázky — Autoprovoz —
Provoz a obnova budov — Inventarizace majetku a závazků

IV. Hospodaření organizace — **Personální oblast**

Struktura a počty zaměstnanců

Rok		2023	2024
Celkový počet zaměstnanců (fyzických osob)		86	92
v tom se vzděláním	základním	–	–
	vyučených	9	9
	vyučených s maturitou	3	3
	úplným středním všeobecným	3	2
	úplným středním odborným	15	18
	vysokoškolským	41	47
	s vědeckou kvalifikací	14	13
	neuvedeným	–	–

Pohyb zaměstnanců

Rok	2023	2024
Přírůstek zaměstnanců (osob)	16	11
Ukončení pracovního poměru (osob)	14	5
z toho odchod do plného (invalidního) důchodu (osob)	8	1

Stav přepočtených zaměstnanců byl dodržen.

Rozdělení zaměstnanců v rámci platových tříd, průměrný plat v roce 2024

Platová třída	Počet zaměstnanců (fyzický stav)	Průměr za třídu (Kč)	Průměrný plat (Kč)
3	6	21 750	24 281
4	–	–	–
6	–	–	–
7	7	29 145	31 697
8	7	26 940	32 148
9	9	34 108	38 956
10	17	32 006	36 086
11	39	36 898	42 270
12 a 13	7	48 447	54 703
Celkem	92		39 442

IV. Hospodaření organizace — Výnosy a náklady

Oblast výnosů organizace (Kč)

	VÝNOSY	Celkem k 31. 12. 2024	Plán na rok 2024	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2023	Plán na rok 2023	% plnění ročního plánu
602.0000	Výnosy z prodeje služeb VHČ	1 075 885,79	950 000,00	113,25	893 476,57	960 000,00	109
602.0300	Výnosy z prodeje služeb HLČ	253 224,02	–	–	277 879,32	100 000,00	109
602.0301	Vstupné HLČ	1 746 287,09	1 500 000,00	116,42	1 821 940,00	1 500 000,00	115
602.0302	Archeologický výzkum HLČ	30 192 765,43	28 170 000,00	107,18	32 868 253,50	11 000 000,00	62
602.0340	Registrační poplatky, školné, poplatky za sem.	42 177,73	–	–	–	–	–
602.0438	Výnosy z propagace HLČ	95 000,00	–	–	39 036,00	13 040 000,00	74
602****	Výnosy z prodeje služeb	33 405 340,06	30 620 000,00	109,10	35 900 585,39	–	–
603.0022	Výnosy z pronájmu nemovitosti VHČ	–	–	–	60 000,00	–	–
603.0031	Byty dlouhodobý pronájem	120 000,00	–	–	–	195 000,00	438
603.0300	Výnosy z pronájmu HLČ	356 727,89	–	–	330 372,20	–	–
603.0321	Nemovitosti – krátkodobé HLČ	2 350,00	–	–	–	420 000,00	115
603****	Výnosy z pronájmu	479 077,89	330 000,00	145,18	390 372,20	–	–
604.0300	Výnosy z prodaného zboží HLČ	1 393 047,37	–	–	595 617,57	–	–
604****	Výnosy z prodaného zboží	1 393 047,37	600 000,00	232,17	595 617,57	–	–
641.0300	Smluvní pokuty a úroky z prodlení HLČ	–	–	–	-45 000,00	–	–
641****	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	–	–	–	-45 000,00	–	–
644.0300	Výnosy z prodeje materiálu HLČ	–	–	–	–	–	–
644****	Výnosy z prodeje materiálu	–	–	–	–	–	–
646.0300	Výnosy z prodeje DHM	24 793,39	–	–	2 479,34	–	–
646****	Výnosy z prodeje DHM	24 793,39	–	–	2 479,34	–	–
648.0300	Zúčtování rezervního fondu HLČ	–	–	–	–	–	–
648.0303	Zúčtování rezervního fondu	–	–	–	–	–	–
648.0600	Zúčtování fondu odměn HLČ	300 000,00	–	–	–	–	–
648.0602	Zúčtování fondu odměn	–	–	–	–	–	–
648.0801	Zúčtování investičního fondu	–	–	–	–	–	–
648****	Čerpání fondu	300 000,00	–	–	–	–	–
649.0300	Ostatní výnosy z činnosti HLČ	70 000,71	–	–	0,06	–	–
649.0310	Náhrady od ostatních subjektů HLČ	101 964,00	–	–	7 526,00	30 000,00	217
649.0311	Přijaté náhrady od pojišťovny	7 718,00	–	–	26 419,00	–	–
649.0320	Nárok na úhradu manka a škody zaměstnanci	–	–	–	13 997,27	–	–
649.0340	Mimořádné výnosy HLČ	–	–	–	10 300,00	130 000,00	170
649****	Ostatní výnosy z činnosti	179 682,71	40 000,00	449,21	58 242,33	–	–

IV. Hospodaření organizace — Výnosy a náklady

	VÝNOSY	Celkem k 31. 12. 2024	Plán na rok 2024	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2023	Plán na rok 2023	% plnění ročního plánu
662.0300	Úroky HLČ	–	–	–	766 998,16	–	–
662.0301	Bežný účet HLČ	537 058,30	–	–	–	46 589 900,00	127
662****	Úroky	537 058,30	400 000,00	134,26	766 998,16	–	–
663.0300	Kurzové zisky HLČ	45 978,78	–	–	76 444,57	–	–
663****	Kurzové zisky	45 978,78	–	–	76 444,57	–	–
672.0500	Transfery od zřizovatele HLČ	–	–	–	51 265 847,90	3 900 000,00	94
672.0501	Výnosy územních rozpočtů z transferů – zřizovatel	52 980 380,00	55 765 600,00	95,01	–	4 164 800,00	96
672.0503	Výnosy úz. Roz. Z transferů – zřizovatel/mimořádné	1 060 340,00	–	–	–	–	–
672.0600	Transfery z ostatních ÚSC	7 141,65	–	–	248 671,68	67 549 900,00	119
672.0604	Výnosy územních rozpočtů z transferů	1 987 416,23	–	–	1 665 579,00	–	–
672.0810	Projekty EU HLČ	1 478 211,90	–	–	664 803,95	–	–
672.0820	Rozpouštění účtu 403 HLČ	6 691 703,33	6 475 500,00	103,34	3 980 936,23	–	–
672.0830	Výnosy z převodů od jiných právnických osob	11 753,71	–	–	–	–	–
672****	Výnosy vybran. místních vládních institucí	64 216 946,82	–	–	57 825 838,76	–	–
	Výnosy celkem za běžné kalendářní období	100 581 925,32	94 445 600,00	106,50	95 571 578,32	–	–

IV. Hospodaření organizace — Výnosy a náklady

Oblast nákladů organizace (Kč)

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2024	Plán na rok 2024	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2023	Plán na rok 2023	% plnění ročního plánu
501.0000	Spotřeba materiálu VHČ	14 717,86	–	–	14 643,85	–	–
501.0081	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly	–	–	–	1 102,00	–	–
501.0300	Spotřeba materiálu HLČ	1 134 864,73	–	–	1 125 825,17	–	–
501.0311	Pohonné hmoty – Benzín HLČ	188 500,18	–	–	155 308,19	–	–
501.0312	Pohonné hmoty – Nafta HLČ	76 126,75	–	–	90 193,82	–	–
501.0320	Úklidové prostředky HLČ	80 779,59	–	–	–	–	–
501.0321	Prací prostředky	4 145,35	–	–	–	–	–
501.0322	Mycí prostředky pro nádoby	1 464,00	–	–	–	–	–
501.0323	Dezinfekce (pouze čistá)	414,00	–	–	–	–	–
501.0324	Rukavice nitrilové jednorázové	10 245,01	–	–	–	–	–
501.0326	Rukavice – jednorázové – latexové	421,49	–	–	–	–	–
501.0328	Rukavice – ostatní	539,26	–	–	–	–	–
501.0329	Obaly – velké	2 180,00	–	–	–	–	–
501.0330	Obaly – malé HLČ / původně Čistící prostředky HLČ	142 971,02	–	–	111 782,79	–	–
501.0331	Obaly – ostatní	14 614,63	–	–	–	–	–
501.0332	Papírové ručníky, ubrousky, toaletní papír	46 476,00	–	–	–	–	–
501.0333	Prostředky na mytí rukou	3 900,00	–	–	–	–	–
501.0334	Ošetřovací krémy na ruce	180,00	–	–	–	–	–
501.0335	Osvěžovače vzduchu	3 466,00	–	–	–	–	–
501.0341	Kancelářský materiál – kancelářský papír HLČ	23100	–	–	–	–	–
501.0342	Kancelářský materiál – kancelářské prostředky	88 330,18	–	–	109 618,76	–	–
501.0360	Prádlo HLČ	–	–	–	–	–	–
501.0370	Knihy, tisk, předplatné HLČ	–	–	–	1 016,28	–	–
501.0371	Knihy, tisk, předplatné/učební pomůcky HLČ	938,03	–	–	–	–	–
501.0372	Knihy, tisk, předplatné / Knihovna HLČ	116 295,01	–	–	96 313,22	–	–
501.0373	Knihy, odborná literatura pro zaměstnance HLČ	6 382,16	–	–	24 893,64	–	–
501.0380	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly HLČ	189 047,52	–	–	99 328,38	–	–
501.0381	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly – ICT	125 662,00	–	–	31 087,89	–	–
501.0382	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly – Motor	11 812,44	–	–	14 110,99	–	–
501.0383	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly – ostatní	4 364,46	–	–	–	–	–
501.0384	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly – Nemov.	35 296,91	–	–	3 639,67	–	–
501.0385	Materiál pro opravu, údržbu, kopírky a tiskárny	5 421,78	–	–	–	–	–

IV. Hospodaření organizace — Výnosy a náklady

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2024	Plán na rok 2024	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2023	Plán na rok 2023	% plnění ročního plánu
501.0452	Materiál pro propagaci HLČ, na výstavy HLČ	564 107,46	–	–	328 405,30	–	–
501.0460	Léky a zdravotnický materiál	1 057,89	–	–	1 709,10	–	–
501.0461	JDDHM podrozvahová evidence	411 355,49	–	–	203 636,50	–	–
501.****	Spotřeba materiálů	3 309 177,20	3 016 000,00	110	2 412 615,55	1 991 800,00	121
502.0010	Voda a stočné VHČ	6 000,00	–	–	3 000,00	–	–
502.0020	Pára a teplo VHČ	860 752,91	–	–	660 019,97	–	–
502.0030	Plyn VHČ	18 000,00	–	–	9 000,00	–	–
502.0040	Elektrická energie VHČ	39 800,72	–	–	24 259,94	–	–
502.0310	Voda a stočné HLČ	462 596,05	–	–	182 290,26	–	–
502.0311	Srážková voda HLČ	–	–	–	92 307,92	–	–
502.0320	Pára a Teplo HLČ	1 866 902,32	–	–	1 431 379,03	–	–
502.0330	Plyn HLČ	423 582,10	–	–	435 971,55	–	–
502.0340	Elektrická energie HLČ	1 887 030,58	–	–	1 460 012,26	–	–
502.****	Spotřeba energie	5 564 664,68	4 750 000,00	117	4 298 240,93	5 519 000,00	78
504.0300	Prodané zboží HLČ	982 631,24	–	–	455 627,66	–	–
504.****	Prodané zboží	982 631,24	500 000,00	197	455 627,66	390 000,00	117
506.0320	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku HLČ	-7 696,00	–	–	–	–	–
506.****	Aktivace dlouhodobého majetku	-7 696,00	–	–	–	–	–
507.0300	Aktivace oběžného majetku HLČ	-569 258,12	–	–	-621 444,32	–	–
507.****	Aktivace oběžného majetku HLČ	-569 258,12	–	–	-621 444,32	–	–
511.0000	Opravy a udržování VHČ	–	–	–	–	–	–
511.0300	Opravy a udržování HLČ	397 327,49	–	–	1 103 735,04	–	–
511.0310	Opravy ICT (kopírky, tiskárny, telefony) HLČ	–	–	–	–	–	–
511.0320	Motorová vozidla (SPZ) HLČ	144 693,98	–	–	206 570,76	–	–
511.0330	Ostatní movitý majetek HLČ	–	–	–	–	–	–
511.0331	Ostatní movitý majetek – stroje, přístroje a zařízení	488 955,15	–	–	–	–	–
511.0340	Nemovitosti HLČ	7 269,51	–	–	312 649,05	–	–
511.****	Opravy a udržování	1 038 246,13	1 624 600,00	64	1 622 954,85	901 000,00	180
512.0300	Cestovné HLČ	236 516,56	–	–	118 827,00	–	–
512.0320	Zahraniční HLČ	1 007 944,40	–	–	478 122,08	–	–
512.****	Cestovné	1 244 460,96	1 000 000,00	124	596 949,08	537 100,00	111
513.0300	Náklady na reprezentaci HLČ	273 845,57	–	–	85 264,14	–	–
513.****	Náklady na reprezentaci	273 845,57	350 000,00	78	85 264,14	160 000,00	53
518.0000	Ostatní služby VHČ	32 400,00	–	–	32 400,00	–	–

IV. Hospodaření organizace — Výnosy a náklady

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2024	Plán na rok 2024	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2023	Plán na rok 2023	% plnění ročního plánu
518.0023	Revize, odborné prohlídky VHČ	–	–	–	–	–	–
518.0026	Revize, odborné prohlídky / Tlakové nádoby	–	–	–	–	–	–
518.0300	Ostatní služby HLČ	1 152 089,40	–	–	11 338 718,64	–	–
518.0302	Tisk, grafické úpravy (jiné než propagační)	528 837,79	–	–	822 612,19	–	–
518.0304	Služby spojené s archeologií	6 426 373,75	–	–	–	–	–
518.0305	Služby spojené s restaurováním	176 000,00	–	–	–	–	–
518.0306	Znalecké posudky	14 500,00	–	–	–	–	–
518.0311	Telefonní poplatky – pevná síť HLČ	24 655,42	–	–	–	–	–
518.0312	Telefonní poplatky – mobilní síť HLČ	118 512,07	–	–	144 923,42	–	–
518.0313	Internet a datové spoje HLČ	12 249,60	–	–	7 437,60	–	–
518.0321	Revize, odborné prohlídky / Komíny HLČ	–	–	–	880	–	–
518.0322	Revize, odborné prohlídky / Plyn HLČ	–	–	–	–	–	–
518.0323	Revize, odborné prohlídky / Elektrické zařízení	–	–	–	–	–	–
518.0324	Revize, odborné prohlídky / Hasící přístroje,	48 428,80	–	–	48 763,90	–	–
518.0325	Revize, odborné prohlídky / Výtahy HLČ	–	–	–	–	–	–
518.0326	Revize, odborné prohlídky / Tlakové nádoby	27 060,82	–	–	17 356,00	–	–
518.0327	Revize, odborné prohlídky / EPS, EZS, CCTV HLČ	47 157,00	–	–	66 155,00	–	–
518.0329	Revize, odborné prohlídky / Ostatní	21 330,00	–	–	–	–	–
518.0330	Vedení účetnictví HLČ	–	–	–	–	–	–
518.0343	Přístup do databáze on-line	147 741,00	–	–	–	–	–
518.0350	Právní služby HLČ	99 000,00	–	–	102 000,00	–	–
518.0360	Poradenská činnost (daňová, účetní) HLČ	15 600,00	–	–	10 000,00	–	–
518.0361	Projektové práce, inženýrské činnosti HLČ	2 000,00	–	–	–	–	–
518.0363	Tisk dokumentů	507 000,12	–	–	–	–	–
518.0370	Úklid HLČ	82 719,79	–	–	32 836,95	–	–
518.0380	Praní a opravy prádla HLČ	7 695,40	–	–	9 880,00	–	–
518.0390	Ostraha, vrátnice, bezpečnostní služba HLČ	3 436 303,81	–	–	3 233 473,76	–	–
518.0400	Služby v oblasti PO a BOZP HLČ	160 490,08	–	–	108 000,00	–	–
518.0410	Nájemné HLČ	13 510,00	–	–	82 727,10	–	–
518.0411	Nájemné / Movité věci HLČ	85 449,99	–	–	134 000,00	–	–
518.0414	Nájemné / Nemovitosti HLČ	1 890 624,76	–	–	1 707 884,28	–	–
518.0418	Fakturace za výtisky a kopie	126 068,00	–	–	–	–	–
518.0420	Svoz odpadu HLČ	181 189,48	–	–	171 259,07	–	–
518.0450	Poplatky HLČ	106 288,91	–	–	–	–	–

IV. Hospodaření organizace — Výnosy a náklady

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2024	Plán na rok 2024	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2023	Plán na rok 2023	% plnění ročního plánu
518.0451	Poplatky bance HLČ	34 338,33	–	–	62 795,77	–	–
518.0452	Poplatky CCS HLČ	30 880,03	–	–	26 656,59	–	–
518.0460	Software – údržba, podpora HLČ	373 221,23	–	–	260 444,05	–	–
518.0470	Deratizace, dezinfekce HLČ	154 128,00	–	–	91 848,00	–	–
518.0480	Doprava a přepravné HLČ	169 798,31	–	–	598 484,23	–	–
518.0490	Poštovné, doručovatelské služby HLČ	44 266,22	–	–	58 686,00	–	–
518.0570	Poplatky za rozhlas a TV HLČ	7 560,00	–	–	7 560,00	–	–
518.0581	Náklady na služby spojené s propagací HLČ	459 213,32	–	–	230 817,26	–	–
518.0583	Údržba areálu HLČ	129 861,20	–	–	–	–	–
518.0585	DDNM – podrozvahová evidence HLČ	–	–	–	9 800,00	–	–
518.0586	Ostatní služby HLČ	–	–	–	49,59	–	–
518.****	Ostatní služby	16 894 542,63	18 751 200,00	90	19 418 449,40	12 073 700,00	161
521.0000	Mzdové náklady VHČ	1 777,30	–	–	23 340,83	–	–
521.0300	Mzdové náklady HLČ	38 038 644,70	–	–	35 923 725,17	–	–
521.0330	Ostatní osobní náklady (DPČ, DPP) HLČ	3 979 584,00	–	–	3 618 596,00	–	–
521.0340	Náhrada mezd za DPN HLČ	192 345,00	–	–	177 889,00	–	–
521.0343	Izolace – nařízená karanténa	–	–	–	–	–	–
521.****	Mzdové náklady	42 212 351,00	37 225 000,00	113	39 743 551,00	36 761 000,00	108
524.0010	Pojistné na veřejné zdravotní pojištění VHČ	159,95	–	–	2 815,52	–	–
524.0020	Pojistné na sociální pojištění VHČ	440,77	–	–	5 069,06	–	–
524.0310	Pojistné na veřejné zdravotní pojištění HLČ	3 530 118,05	–	–	3 354 285,48	–	–
524.0320	Pojistné na sociální pojištění HLČ	9 689 183,23	–	–	9 246 350,94	–	–
524.****	Zákonné sociální pojištění	13 219 902,00	12 403 000,00	107	12 608 521,00	11 400 000,00	111
525.0310	Povinné úrazové pojištění zaměstnanců	110 327,00	–	–	94 741,00	–	–
525.****	Jiné sociální pojištění	110 327,00	–	–	94 741,00	–	–
527.0300	Zákonné sociální náklady HLČ	3 600,00	–	–	12 600,63	–	–
527.0310	Povinný, základní příděl do FKSP HLČ	380 865,20	–	–	724 815,20	–	–
527.0320	Vzdělávání, školení, konference HLČ	378 536,37	–	–	182 678,58	–	–
527.0330	Stravenky, náklady na stravování zaměstnanců	1 452 003,70	–	–	733 696,65	–	–
527.0331	Náhrady za práci na dálku	16 267,00	–	–	2 604,00	–	–
527.0340	Zdravotní prohlídky, prevence HLČ	18 104,27	–	–	17 590,00	–	–
527.0350	Náklady na OOPP HLČ	61 447,84	–	–	118 061,63	–	–
527.0360	Ostatní osobní náklady HLČ	–	–	–	2 384,00	–	–
527.****	Zákonné sociální náklady	2 310 824,38	2 000 000,00	116	1 794 430,69	1 200 000,00	150

IV. Hospodaření organizace — Výnosy a náklady

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2024	Plán na rok 2024	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2023	Plán na rok 2023	% plnění ročního plánu
528.0300	Jiné sociální náklady	7 718,00	–	–	85 585,50	–	–
528.****	Jiné sociální náklady	7 718,00	–	–	85 585,50	–	–
538.0300	Jiné daně a nedoplatky HLČ	–	–	–	2 217,00	–	–
538.0320	Poplatky za využívání dálnic a vysokorychlostních silnic	14 940,45	–	–	12 000,00	–	–
538.0330	Správní poplatky HLČ	8 670,00	–	–	800	–	–
538.****	Jiné daně a poplatky	23 610,45	–	–	15 017,00	11 000,00	137
542.0300	Jiné pokuty a penále	–	–	–	1 000,00	–	–
542.****	Jiné pokuty a penále	–	–	–	1 000,00	–	–
548.0300	Tvorba fondů HLČ	-195 645,61	–	–	2 479,34	–	–
548.****	Tvorba fondů	-195 645,61	–	–	2 479,34	–	–
549.0300	Ostatní náklady z činnosti HLČ	11,46	–	–	1 824,37	–	–
549.0310	Technické zhodnocení DHM do 40 tis. Kč HLČ	–	–	–	24 900,00	–	–
549.0320	Neuplatněné DPH	2,97	–	–			
549.0370	Pojištění HLČ	3 785,00	–	–	1 140,00	–	–
549.0371	Pojištění – vozidla	–	–	–	13 495,00	–	–
549.0372	Pojištění – majetek HLČ	–	–	–	6 500,00	–	–
549.0373	Pojištění – ostatní	15 455,00	–	–	1 455,00	–	–
549.0374	Pojištění – náhrady škod	500,00	–	–			
549.****	Ostatní náklad z činnosti	19 754,43	–	–	49 314,37	–	–
551.****	Odpisy dlouhodobého majetku	11 207 043,00	10 859 800,00	103	7 655 023,00	7 509 500,00	102
553.****	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	220 439,00	–	–			
556.****	Tvorba a zúčtování opravných položek – pohledávky	4 320,60	–	–	33 358,40	–	–
558.0300	Náklady z drobného dlouhodobého majetku HLČ	–	–	–	–	–	–
558.0310	Drobný DHM HLČ	1 573 179,95	–	–	2 287 593,71	–	–
558.0312	Drobný DHM – ICT HLČ	786 915,95	–	–	14 988,43	–	–
558.0315	Drobný DHM – Ostatní HLČ	–	–	–	–	–	–
558.0317	Drobný DHM – kopírky, tiskárny	23 545,87	–	–	–	–	–
558.0318	Drobný DHM – mobily	102 039,83	–	–	–	–	–
558.0320	Drobný DNM HLČ	32 000,00	–	–	–	–	–
558.0321	Drobný DNM – software HLČ	67 493,93	–	–	–	–	–
558.****	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	2 585 175,53	–	–	2 302 582,14	–	–
563.****	Kurzové ztráty	91 251,42	–	–	3 714,88	–	–
	Náklady celkem za běžné období kalendářního roku	100 547 685,49	94 445 600,00	106	92 657 975,61	79 529 200,00	117

IV. Hospodaření organizace — Výnosy a náklady

REKAPITULACE ZA ČINNOST

	2023 (Kč)	2024 (Kč)
Náklady celkem	92 657 975,61	100 547 685,49
Výnosy celkem	95 571 578,32	100 581 925,32
Hospodářský výsledek	2 913 602,71	34 239,83

KOMENTÁŘ

Výnosy

Celkové výnosy muzea dosáhly 100 581 925,32 Kč. Nejvýznamnější položkou na straně příjmů byl příspěvek na provoz od zřizovatele ve výši 54 040 720 Kč.

Tento příspěvek prošel v průběhu roku několika úpravami v rámci rozpočtových změn. Zřizovatel navýšil finanční prostředky mimo jiné na pokrytí zvýšených nákladů spojených se zřízením digitalizačního centra. V rámci čtvrté rozpočtové změny bylo také převedeno 3,8 mil. Kč z provozního příspěvku do investičního fondu muzea. Tento krok byl motivován vyššími výnosy z archeologických průzkumů na dálnicích D11 a D35. Přesunuté prostředky budou využity na budoucí rozvoj muzea.

Mezi vlastní výnosy muzea patří zejména příjmy ze základního archeologického výzkumu (ZAV). V roce 2024 dosáhly celkové výnosy z této činnosti 30 192 765,43 Kč. Přestože částka nedosahuje rekordních hodnot z předchozího roku, stále představuje významný příspěvek do rozpočtu muzea.

Další důležitou položkou ve výnosech jsou neinvestiční dotace (investiční dotace viz tabulka „Dotace“). Ministerstvo kultury podpořilo neinvestiční projekty muzea částkou 1 987 416,23 Kč, z čehož 1 620 168,34 Kč bylo určeno na druhý rok realizace dlouhodobého projektu Historická lázeňská sídla jako kulturní, urbanistický a krajinotvorný fenomén. Mezi další podpořené aktivity muzea patří například projekt Spolupracující tvořivé muzejnictví nebo příspěvek na restaurování historických svatebních šatů a křestní peřinky.

Výstava umělkyně Míly Fürstové byla podpořena kreativním voucherem Královéhradeckého kraje ve výši 150 000 Kč. Na vydání katalogu k této výstavě přispěla Nadace ČEZ částkou 70 000 Kč.

V roce 2024 muzeum pokračovalo v účasti na programu Erasmus+ díky dlouhodobé akreditaci, kterou finančně podporuje Dům zahraniční spolupráce. Celkově je očekávána dotace ve výši 1 478 211,90 Kč.

Dalším významným příjmem bylo vstupné ve výši 1 746 287,09 Kč. Oproti předchozímu roku došlo k mírnému poklesu, což bylo způsobeno dočasným uzavřením Muzea války 1866 kvůli přípravě nové expozice.

Naopak výrazný nárůst byl zaznamenán v prodeji zboží prostřednictvím muzejního obchodu a e-shopu. Plán výnosů byl překročen na 232,17 %, což bylo způsobeno mimořádným úspěchem sezónní výstavy Tajemnosti aneb Návraty domů.

Výnosy z úroků činily 537 058,30 Kč. Tento výsledek byl ovlivněn především zálohami z dotačního programu Národního plánu obnovy, které byly drženy na bankovním účtu muzea.

V oblasti doplňkové činnosti se muzeum zaměřilo zejména na přeprodej tepelné energie z výměňkové stanice v Gayerových kasárnách. Dalšími zdroji příjmů byly tržby oddělení ochrany sbírek a dočasný pronájem inspekčního bytu. Celkové výnosy z doplňkové činnosti dosáhly 1 195 885,79 Kč.

IV. Hospodaření organizace — Výnosy a náklady

Náklady

Celkové náklady MVČ dosáhly 100 547 685,49 Kč. Nejvýznamnější položku tvořily mzdové náklady ve výši 42 212 351 Kč a související odvody ve výši 13 219 902 Kč, které zahrnují platy zaměstnanců a příslušné sociální a zdravotní pojištění.

Odpisy dlouhodobého majetku dosáhly 11 207 043 Kč, přičemž největší část připadla na budovu Gayerových kasáren, která prošla významným technickým zhodnocením v roce 2021, a na digitalizační centrum.

Náklady na služby poklesly na 16 894 542,63 Kč. Tato částka zahrnuje zejména subdodávky archeologického oddělení, ostrahu budov MVČ a nájemné za historickou budovu.

V porovnání s předchozím obdobím došlo k nárůstu nákladů na spotřebu energie, která dosáhla 117 % rozpočtu a činila 5 564 664,68 Kč.

Náklady na materiál dosáhly 3 309 177,20 Kč. Tato částka zahrnuje nákup materiálu pro stavbu dočasných výstav i spotřebního materiálu nezbytného pro běžný provoz muzea.

Oproti předchozímu období vzrostly náklady na cestovné, což bylo způsobeno vyšším počtem služebních cest do zahraničí v souvislosti s účastí v programu Erasmus+. Celkové náklady na cestovné činily 1 244 460,96 Kč.

Náklady z doplňkových činností se týkaly především nákupu tepla. Další položky zahrnovaly služby související s licencovanou činností a odpisy výměňkové stanice, která zajišťuje efektivní distribuci tepla v areálu Gayerových kasáren.

Investice

Během uplynulého období proběhlo několik významných investičních akcí, které výrazně přispěly k modernizaci technického vybavení muzea. Nejzásadnější z nich bylo rozšíření Krajského digitalizačního centra v celkové hodnotě 11 472 653,43 Kč. Tato investice byla podpořena dotací z Národního plánu obnovy ve výši 9 481 531,76 Kč.

Další významnou investicí byla instalace systému generálního klíče v budově na Eliščině nábřeží. Celková částka dosáhla 953 tis. Kč. Tento krok nejen posílil pasivní bezpečnost sbírek a majetku muzea, ale také zvýšil ochranu návštěvníků a zaměstnanců z hlediska požární i celkové bezpečnosti. Projekt byl financován z Fondu rozvoje a reprodukce zřizovatele (FRR).

Neméně důležitým nákupem byla čistící laserová technologie, která nachází široké uplatnění při restaurování muzejních exponátů z kovu, kostí, textilu či papíru. Kromě technických výhod přináší laserové čištění také ekologické, ekonomické a časové úspory. Investice činila 896 133 Kč a byla financována z FRR.

Do budovy na Eliščině nábřeží byly rovněž pořízeny dva podlahové úklidové stroje, které usnadňují údržbu a zajišťují vyšší čistotu v prostorách muzea.

V průběhu roku byly také zakoupeny nové sbírkové předměty v celkové hodnotě 1 072 208,55 Kč, čímž došlo k dalšímu rozšíření a obohacení muzejní sbírky. Tato investice byla částečně financována z investičního příspěvku zřizovatele.

Kompletní seznam realizovaných investičních akcí je uveden v tabulce „Ukončené investiční zakázky“.

Hospodářský výsledek

MVČ dosáhlo kladného výsledku hospodaření. Výsledek z hospodaření z hlavní činnosti dosáhl - 127 449,87 Kč a v doplňkové činnosti 161 689,70 Kč. Kladný hospodářský výsledek ve výši 34 239,83 Kč bude po schválení zřizovatelem převeden do rezervního fondu.

IV. Hospodaření organizace — Dotace

Dotace – Ministerstvo kultury – neinvestiční	Kč
Historická lázeňská sídla jako kulturní, urbanistický a krajinotvorný fenomén	1 620 168,34
D II 24 kompaktní ostříkovač, 5x restaurování	121 000,00
Rozvoj digitální dokumentace sbírkových předmětů muzejní povahy Královéhradeckého kraje II	22 247,89
Spolupracující tvořivé muzejnictví	224 000,00
Celkem	1 987 416,23

Dotace – Ministerstvo kultury – investiční	Kč
D II 24 kompaktní ostříkovač, 5x restaurování	31 000,00
Rozvoj digitální dokumentace sbírkových předmětů muzejní povahy Královéhradeckého kraje II	4 081 600,76
Rozvoj 2D digitalizace sbírkových předmětů muzejní povahy Královéhradeckého kraje II	3 399 931,00
Rozvoj 3D digitalizace sbírkových předmětů muzejní povahy Královéhradeckého kraje II	2 000 000,00
Pruská hulánská čapka vz. 1863	70 000,00
Celkem	9 582 531,76

Příspěvky Královéhradecký kraj – investiční	Kč
Kreativní voucher – Interaktivní kreativní publikace „Život v Salonu republiky“	96 800,00
Celkem	96 800,00

Příspěvky Královéhradecký kraj – neinvestiční	Kč
Kreativní voucher – Výstava „Taj jemnosti aneb Návraty domů“	150 000,00
Celkem	150 000,00

Dotace – Statutární město Hradec Králové – neinvestiční	Kč
Zobrazení Hradce Králové v proměnách času – dohadná položka	7 141,65
Celkem	7 141,65

Dotace – Dům zahraniční spolupráce – neinvestiční	Kč
Erasmus akreditace 2023 (dohadná položka)	883 229,30
Erasmus akreditace 2024 (dohadná položka)	594 982,60
Celkem	1 478 211,90

Dotace – Nadace ČEZ	Kč
Katalog výstavy „Taj jemnosti“	70 000,00
Celkem	70 000,00

Tvorba a čerpání peněžních fondů

Stav fondů (Kč)

Název fondu	PZ k 1. 1. 2024 (Kč)	tvorba fondu (Kč)	čerpání fondu (Kč)	KZ k 31. 12. 2024 (Kč)	krytí (Kč)
Investiční fond	7 461 552,00	21 520 376,82	19 048 838,43	9 933 090,39	9 933 090,39
Rezervní fond	1 731 643,05	2 764 597,41	–	4 496 240,46	4 496 240,46
Fond odměn	150 994,70	149 005,30	300 000,00	–	–
FKSP	316 916,20	380 865,20	323 931,30	373 850,10	373 850,10

Finanční fondy organizace jsou plně kryty finančními prostředky.

Bankovní účty organizace (Kč)

Č. účtu	Název účtu	Stav k 31. 12. 2023 (Kon. stavy) (Kč)	Stav k 31. 12. 2024 (Kon. stavy) (Kč)
2410100	BU KB 78-7777510247	17 528 814,42	19 598 740,18
2410200	BU EU KB 115-390250207	1 503 069,34	2 005 089,42
2430000	Běžný účet FKSP	185 419,48	319 506,82

Kontrolní systém

V roce 2024 se v muzeu uskutečnily dvě veřejnosprávní kontroly.

První kontrola byla z Okresní správy sociálního zabezpečení. Předmětem kontroly bylo plnění povinností v nemocenském pojištění, důchodovém pojištění. Provedenou kontrolou nebylo zjištěno porušení rozpočtové kázně a nebyly zjištěny nedostatky, které by vedly k uložení opatření k nápravě.

Druhou kontrolou z Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky. Předmětem kontroly byly platby pojistného na veřejné zdravotní pojištění a dodržování ostatních povinností plátce pojistného. Kontrola neobjevila závažné nedostatky.

Vnitřní kontrolní systém je zajišťován řídícími pracovníky v členění příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní, a to v jednotlivých finančních fázích. Realizována byla předběžná kontrola při přípravě operací před jejich schválením, průběžná kontrola při sledování operací a následná kontrola již uskutečněných operací.

IV. Hospodaření organizace — Ukončené investiční zakázky

Zakázka 2024	Dodavatel	Kč
Systém generálního klíče HB	Klíče HK s. r. o.	953 000,00
Čistící laserová technologie	LASCAM systém s. r. o.	896 133,00
Dataprojektor 2 ks	3dense s.r.o.	96 316,00
Zhotovení 2 ks sbírkových figurín	LUCKY HORSE, s. r. o.	97 999,99
Monitor por grafika	FLAME Systém s. r. o.	58 500,00
Podlahový mycí stroj 2 ks	CHEMIE STAR, spol. s. r.o.	197 096,50
Kompaktní odstříkovač	ARTPROTECT s. r. o.	47 661,90
Interaktivní publikace „Život v Salonu republiky“	Repropaint s. r. o.	121 000,00
Nové antény PZTS 2 ks	Trade FIDES, a. s.	233 542,05
Přístřešek pro monoxylony	Pavel Henryš	125 000,01
Digitalizační centrum – druhá část	Keyence International SA, Sven Biolabs s. r. o., Digis spol. s. r. o., DG line s.r.o., CSF, s. r. o., Milan Škoda - FOTO, AV MEDIA SYSTEMS, a.s., Aricoma Systems a.s.	11 472 653,43
Akvizice sbírkových předmětů		1 072 208,55

Autoprovoz

Provoz vozidel včetně PHM, oprav a ostatních nákladů v roce 2024

Náklady	Kč
CELKOVÉ PROVOZNÍ NÁKLADY AUTODOPRAVY	428 697,88

Náklady	Ujeto km	Náklady na 1 km v Kč	PHM v Kč	Opravy a ostatní náklady v Kč
Škoda Fabia	6 075	7,74	11 218,92	35 785,94
Ford Focus	4 611	2,98	11 233,48	2 504,86
Citroën Berlingo	9 437	2,42	17 097,80	5 752,31
VW Transporter II.	6 284	8,48	20 554,03	32 746,28
Peugeot Rifter	23 891	3,34	58 117,22	21 718,62
Peugeot Boxer	10 212	4,08	28 459,42	13 165,54
Dacia Duster	6 500	3,24	18 133,36	2 933,06
Hyundai i30	8 205	3,55	15 140,99	13 984,39
Subaru Forester	24 519	4,90	78 579,21	41 572,45
Celkem	99 734		258 534,43	170 163,45

PROVOZ A OBNOVA BUDOV

V roce 2024 pokračovalo provozní oddělení v pravidelném zajišťování revizí nejen vyhrazených technických zařízení, ale i dalších systémů nezbytných pro plynulý chod muzea. Důsledná kontrola a údržba byly klíčové pro zachování bezpečnosti zaměstnanců, návštěvníků, ale i sbírkových předmětů.

V rámci komplexní údržby budov byla vždy zohledňována ekonomická udržitelnost. Při opravách byly systematicky nahrazovány původní typy svítidel za úspornější varianty, což vedlo ke snížení energetické náročnosti. U historické budovy muzea je tento proces limitován statusem národní kulturní památky, který vždy vyžaduje specifické materiály a postupy schválené památkovou péčí.

HISTORICKÁ BUDOVA MUZEA, ELIŠČINO NÁBŘEŽÍ 465

Historická budova se nachází na Eliščině nábřeží a je využívána především k výstavní a prezentační činnosti. Vlastníkem nemovitosti je město Hradec Králové. Od roku 1995 je objekt Národní kulturní památkou. Ve druhém čtvrtletí roku 2018 byla zahájena významná rekonstrukce, která byla dokončena v dubnu 2021. Obnoven byl plášť celé budovy, vitráže, sádrové a štukové omítky, sochy v průčelí budovy, byla natřena okna. Před budovou byla zrestaurována kašna, obnovena byla příjezdová rampa a schodiště a na střeše byla vybudována vyhlídková terasa. Byla dokončena a veřejnosti zpřístupněna dlouho připravovaná expozice Cesty města. Budova je částečně bezbariérová, omezený je vstup pouze do lapidária, kavárny a do výstavních prostor ve čtvrtém nadzemním podlaží. V roce 2024 zahájil majitel budovy práce na řešení problémů s vlhkostí v suterénu. Byly provedeny stavební zásahy vedoucí k odstranění akutních následků způsobených vlhkostí a současně byla zahájena projekční příprava pro stavební úpravy, které mají eliminovat samotnou příčinu pronikání vlhkosti do budovy. Meziroční nárůst spotřeby vody byl způsoben poruchou vodoměru, která vedla k chybným údajům. Vodoměr byl na přelomu roku 2024/2025 vyměněn a po zpětném přepočtu skutečné spotřeby za rok 2024 byl rozdíl upraven na 422 m³. Zvýšená spotřeba vody byla dána potřebou udržení stabilního klimatu v galerijním sále, aby se předešlo poškození vystavených obrazů. Spotřeba tepla pro vytopení budovy se meziročně zvýšila o 65 GJ. Tento nárůst byl způsoben zhoršující se těsností oken, což vedlo ke zvýšeným tepelným ztrátám a nutnosti intenzivnějšího vytápění pro zachování požadovaného tepelného komfortu v budově. Dalším významným faktorem byla potřeba vysoušení suterénu, kde se dlouhodobě potýkáme s vyšší vlhkostí, která rovněž přispěla k vyšší spotřebě tepla.

CENTRÁLNÍ DEPOZITÁRNÍ BUDOVA, OPLETALOVA 334

Budova, která je ve vlastnictví Královéhradeckého kraje, slouží jako hlavní odborné pracoviště muzea. Sídli zde Archeologické, Historické, Přírodovědecké oddělení, dále konzervátorské dílny a muzejní knihovna. V letech 2019 až 2021 byla realizována generální rekonstrukce budovy, která byla dokončena v první polovině roku 2021. Rekonstrukci prováděla stavební firma BAK-GEOSAN dle projektové dokumentace zpracované firmou TECHNICO Opava. Od června 2021 probíhalo zpětné stěhování do rekonstruované budovy, které zajišťovala firma STAHL. Zpět byli nastěhováni pracovníci archeologického a historického oddělení, pracovníci konzervátorských dílen, knižní fond Knihovny Muzea východních Čech v Hradci Králové, archeologická a antropologická podsběrka. V průběhu roku 2023 bylo dokončeno stěhování pracovníků přírodovědeckého oddělení, včetně přestěhování většiny sbírkových předmětů ze všech náhradních skladových prostor z Čelákovic, Rychnova nad Kněžnou a ze Stěžer. Kvůli přetrvávající vysoké vzdušné vlhkosti v řadě depozitářů v suterénu v nich musí nepetržitě běžet odvlhčovače. Problém se zvýšenou vlhkostí je v depozitářích 01.13, 01.14, 01.15, 01.16, 01.17 (odvlhčovač – cca 40 l/týdně), 01.18 (odvlhčovač – cca 50 l/týdně), 01.20 (odvlhčovač – cca 50 l/týdně), 02.01 (nevětratelný depozitář v suterénu, odvlhčovač – cca 55 l/týdně) a 01.21. V depozitáři 02.01 je stav natolik nevyhovující, že i nadále zůstává bez nastěhovaných sbírkových předmětů, které jsou tak dočasně deponovány v budově ve Stěžerech. V roce 2024 byly ze strany Královéhradeckého kraje zahájeny kroky k odstranění příčin vnikání vlhkosti do suterénu budovy.

Od počátku roku začala být přednášková místnost v přístavbě budovy plně využívána pro akce, včetně workshopů pořádaných oddělením Centra kreativního muzejnictví a výuky v rámci Univerzity třetího věku ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové. Dále bylo dokončeno vybavení krajských restaurátorských dílen, což výrazně zlepšilo podmínky pro odbornou práci. I přes tento rozvoj zůstala meziroční spotřeba energií na stejné úrovni bez výraznějších rozdílů. Nejvýraznější nárůst byl ovšem zaznamenán ve spotřebě vody doplňované do topného systému areálu z předávací stanice tepla, který se nachází v budově. Tento nárůst byl způsoben kompenzací poklesu tlaku na sekundárním okruhu. Na úseku sekundárního okruhu, který je v majetku Správy nemovitostí Hradec Králové byla zjištěna netěsnost. Oprava závady je naplánována na konec topné sezóny. Dopouštění a udržování stabilního tlaku je nezbytné pro zajištění plynulého chodu systému, aby obchodní jednotky a Dopravní inspektorát v areálu nebyly bez dodávek tepla. Veškerá spotřebovaná voda byla účtována Správě nemovitostí.

IV. Hospodaření organizace — Provoz a obnova budov

DEPOZITÁRNÍ BUDOVA VE STĚŽERECH

Muzeum východních Čech v Hradci Králové získalo k 1. květnu 2017 od Královéhradeckého kraje do užívání budovu bývalé Střední školy veřejnoprávní v obci Stěžery, včetně přilehlých pozemků využívaných jako zahrada. Na začátku roku 2024 byly okolní nevyužívané pozemky předány k výstavbě domu s pečovatelskou službou, jehož stavba byla zahájena koncem téhož roku. Budova ve Stěžerech není bezbariérová a veřejnosti zůstává nepřístupná.

V roce 2024 byly na budově realizovány pouze udržovací práce, z nichž nejvýznamnější byla oprava části střechy, do níž zatékalo, a výměna dvou poškozených bojlérů.

Intenzivnější využívání budovy v roce 2024 vedlo k výraznému meziročnímu nárůstu spotřeby energií. Spotřeba vody vzrostla o 206 m³ v důsledku zahájení dočišťovacích prací archeologických nálezů. Spotřeba elektrické energie se zvýšila o 76 %, což souviselo s plným zprovozněním dočasného pracoviště Krajského digitalizačního centra.

MUZEUM VÁLKY 1866 NA CHLUMU

Muzeum války 1866 se nachází na bojišti bitvy u Hradce Králové a je využíváno k historické a vzdělávací činnosti. Vlastníkem nemovitosti je Královéhradecký kraj. Od roku 1993 je objekt součástí Muzea východních Čech v Hradci Králové. V letech 2008 až 2010 byla realizována přístavba nové budovy pro rozšíření muzea, jelikož původní stavba již nevyhovovala kapacitním ani expozičním požadavkům. Následné slavnostní otevření muzea se konalo v den výročí bitvy 3. července 2010. V roce 2011 byla opravena původní budova muzea, která byla přebudována na multimediální sál. Další nová podoba expozice byla zpřístupněna 31. března 2012. V polovině prosince 2019 bylo muzeum dočasně uzavřeno z důvodu rekonstrukce vzduchotechniky. Následně byly provedeny i úpravy expozice tak, aby více zohlednily kontext celé prusko-rakouské války. Znovu se muzeum veřejnosti otevřelo na počátku července 2020.

V roce 2024 bylo muzeum opět uzavřeno pro veřejnost z důvodu přípravy nové stálé expozice. Do konce dubna byla dokončena demontáž bývalé expozice, včetně modelů bitevních scén, biologického preparátu koně a historické dělostřelecké techniky. Dne 2. října 2024 byla budova muzea předána firmě Capacity Expo, která zahájila realizaci nové expozice dle návrhu společnosti ST DIO. V souvislosti s tím došlo k přesunu kanceláře správce muzea do jiného prostoru. Současně pokračovala celoroční údržba naučných stezek v areálu bojiště a byl zachován provoz rozhledny.

Meziroční rozdíl ve spotřebě energií odráží uzavření budovy, která v průběhu roku sloužila pouze jako zázemí pro zaměstnance muzea, přičemž stavební práce na nové expozici ještě nebyly plně zahájeny. Spotřeba vody klesla na třetinu hodnoty roku 2023. Spotřeba elektrické energie a plynu zůstala přibližně stejná, protože i nevyužívanou budovu bylo nutné temperovat, aby se předešlo poškození. Zanedbatelný rozdíl v odběru elektrické energie naznačuje, jak úsporný byl provoz původní expozice.

SKLADOVÉ PROSTORY „NA PTÁKÁCH“ V JAROMĚŘI-JOSEFOVĚ

Od 1. března 2021 užívá Muzeum východních Čech v Hradci Králové skladovou halu v ulici 5. května v Jaroměři-Josefově. Hala byla původně pronajímána od města Jaroměř, avšak v roce 2023 přešla spolu se sousední halou a celým areálem do majetku Královéhradeckého kraje. Obě identické přízemní budovy se nacházejí v památkové zóně a slouží jako skladovací prostory a provizorní depozitář pro kamenné artefakty archeologické a historické podsbírky. Vzhledem k plánované celkové rekonstrukci areálu zde v současnosti probíhají pouze udržovací opravy. Příprava rekonstrukce byla zahájena v roce 2024 výběrem projektanta.

CELKOVÁ SPOTŘEBA ENERGIÍ PRO JEDNOTLIVÉ BUDOVY

Plyn	2023 (m³)	2024 (m³)
Muzeum Chlum	8169	8922
Depozitář Stěžery	9831	16111
Infodomek	174	435

Voda	2023 (m³)	2024 (m³)
Muzeum Chlum	175	53
Depozitář Stěžery	219	425
Depozitář Gayerova kasárna	468	442
Historická budova	403	825
Infodomek	0	0,43
Josefov	20	0

Teplo	2023 (GJ)	2024 (GJ)
Depozitář Gayerova kasárna	909	907
Historická budova	1545	1610

Elektro	2023 (kWh)	2024 (kWh)
Muzeum Chlum	13364	10076
Depozitář Stěžery	17467	30684
Depozitář Gayerova kasárna	131203	129817
Historická budova	90754	98534
Infodomek	552	604
Josefov	269	331

Inventarizace majetku a závazků

Pro inventarizaci majetku a závazků byl vydán příkaz ředitele č. 16/2024 s termínem provedení inventur k 31. 12. 2024. Podkladem k inventurám byly seznamy evidovaného majetku a účetní sestavy z programu GINIS. Při inventarizaci majetku a závazků nebyly zjištěny inventarizační rozdíly.

Výroční zpráva 2024 Muzea východních Čech v Hradci Králové

© 2025 Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Eliščino nábřeží 465, 500 03 Hradec Králové 3

Sestavil: Jaroslav Zámečník, DiS. na základě podkladů jednotlivých oddělení
Jazyková korektura: PhDr. Pavla Koritenská, PhDr. Zdeňka Kulhavá
Fotografie: Miroslav Beneš, Petra Kopecká a archiv muzea
Grafická úprava a sazba: Jiří Šinták
Tisk: Repopaint s.r.o.

e-mail: muzeum@muzeumhk.cz
<https://www.muzeumhk.cz>

MUSEUM

MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH
V HRADCI KRÁLOVÉ

since 1880

www.muzeumhk.cz